

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

Φλώρινα, Οκτώβριος 2025

Ο νέος Οδηγός Σπουδών του ακαδημαϊκού έτους 2025-2026 αποτελεί επικαιροποιημένη έκδοση του Οδηγού Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης προηγούμενων ακαδημαϊκών ετών.

Υπεύθυνοι για τη σύνταξη του παρόντος Οδηγού Σπουδών είναι οι:

Κωνσταντίνος Κασβίκης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Πρόεδρος Τμήματος

Ιωάννης Θωίδης, Καθηγητής, Αντιπρόεδρος

Ηλίας Βασιλειάδης, Επίκουρος Καθηγητής

Αναστάσιος Παπανικολάου, Επίκουρος Καθηγητής

Μενέλαος Τζιφόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής

Ιωάννης Μπουνόβας, Ε.ΔΙ.Π.

Αγγελίνα Λιθοξοΐδου, Ε.ΔΙ.Π.

Περιεχόμενα

Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας	5
Το Πανεπιστήμιο	5
Η Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών	5
Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Φλώρινας	6
Ίδρυση και αποστολή	6
Διοικητικά Όργανα της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών και του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης	7
Γενική Συνέλευση της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών	7
Γενική Συνέλευση του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης	7
Προσωπικό του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης	9
1. Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό (Δ.Ε.Π.)	9
2. Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό (Ε.ΔΙ.Π.)	11
3. Έκτακτο Διδακτικό προσωπικό	12
4. Προσωπικό από το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών	12
5. Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό (Ε.Ε.Π.)	13
6. Ειδικό Τεχνικό Επιστημονικό Προσωπικό (Ε.Τ.Ε.Π.)	13
7. Διοικητικό Προσωπικό-Γραμματεία	13
8. Τεχνικό-βοηθητικό προσωπικό	13
9. Προσωπικό Βιβλιοθήκης	13
10. Αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί από την Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	13
11. Επιτροπές Τμήματος (2025 – 2026)	14
12. Εγκαταστάσεις, εργαστήρια και σπουδαστήρια	16
Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Φλώρινας	17
1. Γενικά-Υποδομή	17
2. Σκοπός Πειραματικών Σχολείων	17
3. Σύνδεση με το Πανεπιστήμιο	18
4. Προγράμματα Σπουδών	19
5. Όμιλοι Αριστείας	19
Συνεργαζόμενα Δημοτικά Σχολεία	20
Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών	21
Τίτλοι Σπουδών που απονέμονται	21
1. Πτυχίο	21

2. Βεβαίωση Εμβάθυνσης	21
3. Μεταπτυχιακές σπουδές.....	21
Αρχές διαμόρφωσης του Προγράμματος Σπουδών	23
Δομή του Προγράμματος Σπουδών	25
Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Κατοχύρωσης Μονάδων Ακαδημαϊκών Μαθημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.....	25
Γενική Περιγραφή.....	25
Κύρια Χαρακτηριστικά	26
Διαφάνεια.....	26
Κατηγορίες μαθημάτων	27
1. Υποχρεωτικά μαθήματα (Υ).....	29
2. Κατ' Επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (ΥΕ)	29
3. Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ).....	30
4. Πτυχιακή Εργασία (Π.Ε.).....	31
5. Πρακτική Άσκηση	32
6. Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση	32
Κατηγορίες μαθημάτων και η αντιστοιχία τους σε ECTS και πιστωτικές μονάδες	35
1. Υποχρεωτικά μαθήματα (Υ).....	37
2. Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα (ΥΕ)	39
3. Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ).....	43
4. Ιδρυματικός κατάλογος μαθημάτων του ΠΤΔΕ	45
Διάρθρωση Μαθημάτων ανά εξάμηνο για το ακαδημαϊκό έτος 2025– 2026	47
Αξιολόγηση του Προγράμματος Σπουδών.....	54
ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	55
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	292
Χρονική διάρθρωση των σπουδών	292
Διακοπές μαθημάτων και αργίες	292
Δήλωση μαθημάτων.....	292
Οργάνωση διδασκαλίας	293
Παρακολούθηση μαθημάτων	294
Έλεγχος των γνώσεων-εξετάσεις.....	294
Βαθμολογία	295
Αναγνώριση μαθημάτων από πανεπιστήμια του εξωτερικού μέσω του προγράμματος Erasmus	295
Αναγνώριση μαθημάτων σε φοιτητές από μετεγγραφή	295

Αναγνώριση μαθημάτων σε φοιτητές από κατατακτήριες εξετάσεις	295
Πτυχίο - βαθμός πτυχίου	296
Καθομολόγηση πτυχιούχου	298
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS.....	299
Γνωριμία με την πόλη της Φλώρινας	303
Η Φλώρινα ως πολιτισμικός χώρος.....	303
Η παράδοση στον τομέα της εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών στη Φλώρινα	307
Το Διδασκαλείο Φλώρινας (1926-1935)	307
Η Παιδαγωγική Ακαδημία Φλώρινας (1941-1987)	308
Χρήσιμοι Τηλεφωνικοί Αριθμοί και Διευθύνσεις	310

Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Το Πανεπιστήμιο

Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας (ΠΔΜ) ιδρύθηκε το 2003 με το Προεδρικό Διάταγμα 92/2003 (Φ. 83/11-4-2003) και άρχισε να λειτουργεί την ίδια χρονιά. Τα πρώτα Τμήματά του αποτέλεσαν τέσσερα Τμήματα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), που είχαν την έδρα τους στη Δυτική Μακεδονία: στη Φλώρινα τα δύο Τμήματα της Παιδαγωγικής Σχολής (Δημοτικής Εκπαίδευσης και Νηπιαγωγών) και το Τμήμα Βαλκανικών Σπουδών και στην Κοζάνη το Τμήμα Διαχείρισης Ενεργειακών Πόρων. Από 1-1-2004 στο νέο Πανεπιστήμιο μεταφέρθηκε και το προσωπικό των παραπάνω Τμημάτων (μέλη Δ.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και διοικητικό προσωπικό), το οποίο προηγουμένως υπαγόταν στο ΑΠΘ. Στη συνέχεια ιδρύθηκαν ακόμη δύο Τμήματα: στην Κοζάνη το Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών και στη Φλώρινα το Τμήμα Εφαρμοσμένων Καλών Τεχνών. Το Τμήμα Βαλκανικών Σπουδών με Προεδρικό Διάταγμα [ΠΔ υπ' αρ. 72 άρθρο 2 παρ.1 (ΦΕΚ 119 τ. Α')] από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014 συγχωνεύτηκε με το Τμήμα Βαλκανικών Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Το ΠΔΜ έγινε αυτόνομο ίδρυμα με τον Νόμο υπ' αριθμ. 4316, ο οποίος δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ υπ' αριθμ. 270/24.12.2014, άρθρο 121. Το 2015 διεξήχθησαν οι πρώτες εκλογές για την ανάδειξη Πρύτανη, σηματοδοτώντας την αυτοδιοίκητη λειτουργία του ΠΔΜ. Στην αρχική του μορφή λειτουργούσε σε 2 πόλεις, την Κοζάνη και τη Φλώρινα, με 3 Σχολές, την Παιδαγωγική, την Πολυτεχνική και τη Σχολή Καλών Τεχνών και 6 Τμήματα. Με τον Νόμο 4610/2019 (ΦΕΚ 70/Α/07.05.2019) καταργήθηκε το Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Δυτικής Μακεδονίας και εντάχθηκε στο ΠΔΜ. Στη νέα του μορφή, το ΠΔΜ λειτουργεί με 7 Σχολές και 22 Τμήματα, που βρίσκονται σε 5 πόλεις της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας. Στην πόλη της Φλώρινας λειτουργούν τρεις Σχολές. Η Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών που διαδέχθηκε την Παιδαγωγική Σχολή με το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, το Τμήμα Ψυχολογίας και το Τμήμα Επικοινωνίας και Ψηφιακών Μέσων στην Καστοριά. Η Σχολή Γεωπονικών Επιστημών με το Τμήμα Γεωπονίας και η Σχολή Καλών Τεχνών με το Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών.

Η ηλεκτρονική διεύθυνση του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (University of Western Macedonia) είναι: <https://www.uowm.gr/>.

Η Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών

Η Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών ιδρύθηκε το 2019 και διαδέχθηκε την Παιδαγωγική Σχολή του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Έχει έδρα τη Φλώρινα και αποτελείται από τα Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης και Νηπιαγωγών, το Τμήμα Ψυχολογίας και το Τμήμα Επικοινωνίας και Ψηφιακών Μέσων στην Καστοριά. Στα Τμήματα αυτά δεν έχουν συσταθεί Τομείς. Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης είχε ιδρυθεί με το ΠΔ 544/1989 και άρχισε να λειτουργεί ως παράρτημα του ΑΠΘ από το ακαδημαϊκό έτος 1990-91. Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών και ταυτόχρονα η Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας ιδρύθηκαν με το ΠΔ 99/1993. Η Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών ιδρύθηκε με το Νόμο 4610/2019 (ΦΕΚ 70/Α/07.05.2019).

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Φλώρινας

Ίδρυση και αποστολή

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του ΠΔ 544/1989, το άρθρο 5 του ΠΔ 99/1993 και στο πλαίσιο της αποστολής του Πανεπιστημίου (άρθρο 1 του Ν. 1268/1982), το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης έχει ως αποστολή:

- να καλλιεργεί και να προάγει τις Επιστήμες της Αγωγής με την ακαδημαϊκή και την εφαρμοσμένη διδασκαλία και έρευνα,
- να παρέχει στους πτυχιούχους του την απαραίτητη θεωρητική και πρακτική κατάρτιση για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία και εξέλιξη,
- να συμβάλλει στην εξύψωση του επιπέδου της εκπαίδευσης και στην κάλυψη των αναγκών σε ζητήματα Παιδαγωγικής,
- να συμβάλλει στην αντιμετώπιση και επίλυση παιδαγωγικών εν γένει προβλημάτων, και
- να συμβάλλει στην αντιμετώπιση της ανάγκης για συνεχιζόμενη εκπαίδευση και διαρκή επιμόρφωση του λαού.

Το Τμήμα χορηγεί πτυχίο, το οποίο παρέχει στον κάτοχό του τη δυνατότητα να διορίζεται ως εκπαιδευτικός λειτουργός σε σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης.

Η ηλεκτρονική διεύθυνση του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (University of Western Macedonia) είναι: <https://eled.uowm.gr/>

Διοικητικά Όργανα της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών και του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης

Γενική Συνέλευση της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών

Η Γενική Συνέλευση της Σχολής απαρτίζεται από τα μέλη των Γενικών Συνελεύσεων του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Τμήματος Ψυχολογίας και του Τμήματος Επικοινωνίας και Ψηφιακών Μέσων.

Γραμματεία: Ηλέκτρα Φράι-Αργυροπούλου

Γενική Συνέλευση του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης

Πρόεδρος: Κωνσταντίνος Κασβίκης, Αναπληρωτής Καθηγητής

Αντιπρόεδρος: Ιωάννης Θωίδης, Καθηγητής

Μέλη:

1. Μέλη Δ.Ε.Π. (αλφαβητικά και ανά βαθμίδα)

Αντρέας Ανδρέου, Καθηγητής (Διευθυντής ΠΜΣ Επιστήμες της Αγωγής με Νέες Τεχνολογίες)

Ελένη Γρίβα, Καθηγήτρια (Αντιπρύτανης Διεθνών Σχέσεων, Εξωστρέφειας και Ολιστικής Μέριμνας)

Σοφία Ηλιάδου-Τάχου, Καθηγήτρια (Κοσμήτορας Σ.Κ.Α.ΕΠ.)

Ιωάννης Θωίδης, Καθηγητής (Αντιπρόεδρος Τμήματος)

Γεώργιος Ιορδανίδης, Καθηγητής (Μέλος εντεκαμελούς Συμβουλίου ΠΔΜ)

Χαράλαμπος Λεμονίδης, Καθηγητής (Πρόεδρος Τμήματος Ψυχολογίας)

Κωνσταντίνος Νικολαντωνάκης, Καθηγητής (Πρόεδρος ΟΜΕΑ)

Δημήτριος Πνευματικός, Καθηγητής (Αντιπρόεδρος Τμήματος Ψυχολογίας)

Κωνσταντίνος Κασβίκης, Αναπληρωτής Καθηγητής (Πρόεδρος Τμήματος)

Ηλίας Βασιλειάδης, Επίκουρος Καθηγητής

Ευμορφία Κηπουροπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Αναστάσιος Παπανικολάου, Επίκουρος Καθηγητής

Άννα-Καρολίνα Ρετάλη, Επίκουρη Καθηγήτρια

Άγγελος Σοφιανίδης, Επίκουρος Καθηγητής

Μενέλαος Τζιφόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής

2. Εκπρόσωπος Ε.ΔΙ.Π.

Ιωάννης Κασκαμανίδης

3. Δύο εκπρόσωποι των προπτυχιακών φοιτητών/τριών¹

4. Ένας εκπρόσωπος των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών

¹ Για λόγους οικονομίας χώρου και προς αποφυγή επαναλήψεων, ο όρος *φοιτητής* στο εξής θα περιλαμβάνει και τα δύο φύλα του φοιτητικού πληθυσμού του Τμήματος.

Προσωπικό του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης

<https://eled.uowm.gr/>

1. Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό (Δ.Ε.Π.)

Καθηγητές/τριες

Αντρέας Ανδρέου (Διευθυντής ΠΜΣ Επιστήμες της Αγωγής με Νέες Τεχνολογίες)

Αντικείμενο: Ιστορία και πολιτισμός στην Εκπαίδευση

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Αρχαία και Βυζαντινή Ιστορία. Ιστορία και Αρχαία Ελληνική Τέχνη. Ιστορία και Σχολική Ιστορία. Τοπική Ιστορία-Έρευνα και διδακτική της. Σχολικά Εγχειρίδια Ιστορίας. Μουσειακή Εκπαίδευση.

τηλ. 2385055009, e-mail: aandreou@uowm.gr

Ελένη Γρίβα (Αντιπρύτανης Διεθνών Σχέσεων, Εξωστρέφειας και Ολιστικής Μέριμνας)

Αντικείμενο: Διδασκαλία της δεύτερης/ξένης γλώσσας και διαχείριση της Πολυγλωσσίας στην Εκπαίδευση

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας της δεύτερης/ξένης γλώσσας, Διγλωσσία, Διγλωσσική ανάπτυξη, Η Ελληνική ως δεύτερη/ξένη γλώσσα, Στρατηγικές γλωσσικής εκμάθησης, Αξιολόγηση του γλωσσικού μαθήματος.

τηλ. 2385055025, e-mail: egriva@uowm.gr

Σοφία Ηλιάδου-Τάχου (Κοσμήτορας Σ.Κ.Α.ΕΠ.)

Αντικείμενο: Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Ιστορία της εκπαίδευσης του νεοελληνικού Κράτους και της παιδείας του αλύτρωτου Ελληνισμού και του Ελληνισμού της διασποράς, εκπαιδευτική πολιτική του νεοελληνικού κράτους, εκπαίδευση εκπαιδευτικών, βαλκανική παιδεία, έρευνα στο επίπεδο της τοπικής ιστορίας.

τηλ. 2385055013, e-mail: siliadou@uowm.gr

Ιωάννης Θωίδης (Αντιπρόεδρος Τμήματος)

Αντικείμενο: Κοινωνική Παιδαγωγική και Ολοήμερη εκπαίδευση

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Ελεύθερος χρόνος, Παιδική ηλικία, Δια Βίου μάθηση, Ολοήμερο σχολείο, Κοινωνική Εκπαίδευση.

τηλ. 2385055033, e-mail: ithoidis@uowm.gr

Γεώργιος Ιορδανίδης (Μέλος εντεκαμελούς Συμβουλίου ΠΔΜ)

Αντικείμενο: Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης, οργάνωση και λειτουργία σχολικών μονάδων, διεύθυνση σχολικής μονάδας, εκπαιδευτική αξιολόγηση με έμφαση στην αξιολόγηση εκπαιδευτικού προσωπικού, εκπαίδευση και οικονομική ανάπτυξη, σχολικό κλίμα και σχολική κουλτούρα.

τηλ. 2385055062, e-mail: giordanidis@uowm.gr

Χαράλαμπος Λεμονίδης (Πρόεδρος Τμήματος Ψυχολογίας)

Αντικείμενο: Διδακτική των Μαθηματικών

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Διδασκαλία και μάθηση των πρώτων μαθηματικών εννοιών στο δημοτικό σχολείο. Εκπαίδευση των εκπαιδευτικών. Χρήση της νέας τεχνολογίας στη διδασκαλία των μαθηματικών. Διδασκαλία της γεωμετρίας.

τηλ. 2385055021, e-mail: xlemon@uowm.gr

Κωνσταντίνος Νικολαντωνάκης (Πρόεδρος ΟΜΕΑ)

Αντικείμενο: Μαθηματικά στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Διδασκαλία αριθμητικής και γεωμετρίας. Η διδασκαλία των Μαθηματικών με ιστορική προσέγγιση. Η διδασκαλία των Επιστημών και της Τεχνολογίας με ιστορική προσέγγιση. Μαθηματική εκπαίδευση. Εκπαίδευση των Εκπαιδευτικών.

Τηλ. 2385055066, e-mail: knikolantonakis@uowm.gr

Δημήτριος Πνευματικός (Αντιπρόεδρος Τμήματος Ψυχολογίας)

Αντικείμενο: Εξελικτική Ψυχολογία

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Η ανάπτυξη του παιδιού και του εφήβου. Θέματα εφαρμογής της ψυχολογίας στην εκπαίδευση. Εκτελεστικές λειτουργίες. Η εννοιολογική αλλαγή. Ηθική και Συναισθηματική ανάπτυξη. Κίνητρα στην εκπαίδευση.

τηλ.2385055035, e-mail: dpnevmat@uowm.gr

Αναπληρωτές/τριες καθηγητές/τριες

Κωνσταντίνος Κασβίκης
(Πρόεδρος Τμήματος)

Αντικείμενο: Διδακτική της Ιστορίας και του Πολιτισμού

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Διδακτική της Ιστορίας, Μουσειοπαιδαγωγική, Αρχαιολογική εκπαίδευση, Δημόσια Αρχαιολογία και Πολιτικές του Παρελθόντος.

Τηλ. 2385055026, e-mail: kkasvikis@uowm.gr

Επίκουροι καθηγητές/τριες

Ηλίας Βασιλειάδης

Αντικείμενο: Σχολική Ψυχολογία

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Κοινωνική και συναισθηματική προσαρμογή στο σχολικό πλαίσιο, Διασύνδεση σχολείου-οικογένειας, Συμπερίληψη μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, Σχολική συμβουλευτική-Προγράμματα παρέμβασης

Τηλ. 2385055022, e-mail: ivasileiadis@uowm.gr

Ευμορφία Κηπουροπούλου

Αντικείμενο: Διαπολιτισμική Παιδαγωγική και Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Διαπολιτισμική παιδαγωγική, Εθνοπολιτισμικές ταυτότητες, Μετανάστευση, Επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών, Εκπαίδευση εκπαιδευτικών.

Τηλ. 2385055131, e-mail: ekipouropoulou@uowm.gr

Αναστάσιος Παπανικολάου

Αντικείμενο: Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Μορφές τυπικής, μη-τυπικής και άτυπης Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Υπεύθυνη Περιβαλλοντική Συμπεριφορά, Ζητήματα περιβάλλοντος και αειφορίας.

Τηλ. 2385055032, e-mail: apapanikolaou@uowm.gr

Άννα-Καρολίνα Ρετάλη

(Σε επιστημονική άδεια για το χειμερινό εξάμηνο 2025-26)

Αντικείμενο: Μεθοδολογία Έρευνας στις Επιστήμες της Αγωγής

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Σχεδιασμός και διεξαγωγή έρευνας στις Επιστήμες της Αγωγής, Ανάλυση δεδομένων στις Επιστήμες της Αγωγής, Διεθνείς έρευνες αξιολόγησης μαθητών, Ακαδημαϊκή αυτοαντίληψη και επίδοση μαθητών.

Τηλ. 2385055169, e-mail: kretali@uowm.gr

Άγγελος Σοφιανίδης

Αντικείμενο: Φυσική και η Διδακτική της

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Έννοιες της Φυσικής και Αναπαραστάσεις, Διδακτική της Φυσικής, Ανοικτά Διερευνητικά Περιβάλλοντα Μάθησης στις ΦΕ.

Τηλ., e-mail: asofianidis@uowm.gr

Μενέλαος Τζιφόπουλος

Αντικείμενο: Παιδαγωγική και εφαρμογές στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Παιδαγωγική, Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών, Ψηφιακές Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση, Πρακτική Άσκηση.

Τηλ. 2385055024, e-mail: mtzifopoulos@uowm.gr

Ομότιμοι Καθηγητές/τριες

Αικατερίνη Δημητριάδου

π. Ειρηναίος Χατζηεφραϊμίδης

Κωνσταντίνος Φωτιάδης

† Αλέξανδρος Ακριτόπουλος

† Δημήτριος Μπέσσας

† Άννα Σπύρτου

Αφυπηρετήσαντα Μέλη ΔΕΠ

Σταύρος Καμαρούδης

Μέλη ΔΕΠ που μετακινήθηκαν σε άλλα Τμήματα

Βασιλική Παπαδοπούλου

Αγγελική Σακελλαρίου

Ελένη Τσακνίδου

Νικόλαος Φαχαντίδης

2. Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό (Ε.ΔΙ.Π.)

Αθανασία Ανδρεοπούλου

Αντικείμενο: Ειδική Αγωγή και Πρακτική Άσκηση

Τηλ., e-mail: aandrepoulou@uowm.gr

Αθανάσιος Βαϊτσάκης

Τηλ. 2385055052, e-mail: abaitsakis@uowm.gr

Παρασκευή Γκόλια

Αντικείμενο: Κοινωνική Παιδαγωγική και Πρακτική Άσκηση
Τηλ. e-mail: pgolia@uowm.gr

Ιωάννης Κασκαμανίδης

Αντικείμενο: Διδακτική των Κοινωνικών Επιστημών και Πρακτική Άσκηση
Τηλ. 2385055018, e-mail: ikaskamanidis@uowm.gr

Αγγελίνα Λιθοξοΐδου

Αντικείμενο: Εκπαιδευτική Ψυχολογία και Πρακτική Άσκηση
Τηλ. 2385055067, email: alithoxoidou@uowm.gr

Τρύφων Μαυροπαλιάς

Αντικείμενο: Ειδική Αγωγή, Μαθησιακές Δυσκολίες και Πρακτική Άσκηση
Τηλ. 2385055046, e-mail: tmavropalias@uowm.gr

Ιωάννης Μπουνόβας

Αντικείμενο: Σχολική Παιδαγωγική και Πρακτική Άσκηση
Τηλ. 2385055065, e-mail: ibounovas@uowm.gr

Κωνσταντίνος Τσαχουρίδης

Αντικείμενο: Μουσική Παιδαγωγική, Φωνητική Παιδεία
Τηλ. 2385055029, e-mail: ktsachouridis@uowm.gr

3. Έκτακτο Διδακτικό προσωπικό

Για τα παρακάτω μαθήματα προσλαμβάνονται έπειτα από σχετική προκήρυξη διδάσκουσες και διδάσκοντες.

Χειμερινό Εξάμηνο 2025-2026

1. Διδακτική της Νεοελληνικής Γλώσσας (Υ 402)
2. Συγκριτική Παιδαγωγική (ΥΕ 159)
3. Νεοελληνική Ποίηση – Παιδική Ποίηση και Διδακτική της (ΥΕ 232, 3^ο εξ.)
4. Ανάπτυξη της έννοιας του αριθμού (ΥΕ 354, 5^ο εξ.)
5. Ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση (ΥΕ 181)

Εαρινό Εξάμηνο 2025-2026

1. Οικονομικά της εκπαίδευσης (ΥΕ 365, 8^ο εξ.)
2. Φιλοσοφία της παιδείας και της εκπαίδευσης (ΥΕ 176, 8^ο εξ.)
3. Εκπαιδευτική Πολιτική (ΥΕ 162)

4. Προσωπικό από το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών

Τα παρακάτω μαθήματα διδάσκονται από μέλη Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος Νηπιαγωγών:

- ✓ Ελληνική Παιδική & Νεανική Λογοτεχνία (Άννα Βακάλη, Ε.ΔΙ.Π.)
- ✓ Η Ελληνική Γλώσσα και η Γραμματική της (Άννα Βακάλη, Ε.ΔΙ.Π.)
- ✓ Διδακτική των Εικαστικών (Νίκος Ταμουτσέλης, Ε.ΔΙ.Π.)
- ✓ Παραγωγή Εκπαιδευτικού Υλικού (Παιδαγωγικά Υλικά και Μέσα) (Νίκος Ταμουτσέλης, Ε.ΔΙ.Π.)

5. Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό (Ε.Ε.Π.)

Κλεονίκη Σέμογλου

Αντικείμενο: Φυσική Αγωγή (Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών)

Τηλ. 2385055050, e-mail: ksemoglou@uowm.gr

Αντώνιος Τοσουνίδης

Αντικείμενο: Φυσική Αγωγή (Σε επιστημονική άδεια για το χειμερινό εξάμηνο 2025-26)

Τηλ. 2385055057, e-mail: atosounidis@uowm.gr

6. Ειδικό Τεχνικό Επιστημονικό Προσωπικό (Ε.Τ.Ε.Π.)

Γεώργιος Σεμερτζίδης

Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τηλέφωνο-εργαστήρια: 2385055059, e-mail: gsemer@uowm.gr

Μάρθα Ηλιάδου

Τηλέφωνο-εργαστήρια: 23853055000, e-mail: miliadou@uowm.gr

7. Διοικητικό Προσωπικό-Γραμματεία

Ηλέκτρα Φράι-Αργυροπούλου (Προϊσταμένη Τμήματος)

τηλ: 2385055004

Στέφανος Μαύρου (Μεταπτυχιακά)

τηλ: 2385055111

Αθηνά Χαραλαμπίδου (Φοιτητικά θέματα)

τηλ: 2385055000

Βασίλειος Σαχινίδης (Διοικητικά θέματα)

τηλ: 2385055001

8. Τεχνικό-βοηθητικό προσωπικό

9. Προσωπικό Βιβλιοθήκης

Αικατερίνη Γκόγκου, Βιβλιοθηκονόμος, Διοικητικό Προσωπικό Ι.Δ.Α.Χ, τηλ: 2385055054

Ιωάννα Τσιλιγκαρίδου, Διοικητικό Προσωπικό Ι.Δ.Α.Χ, τηλ: 2385055054

10. Αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί από την Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Απόστολος Κατσικάς ΠΕ70

Ιωάννης Κωνσταντίνου ΠΕ70

Αικατερίνη Μπαλάση ΠΕ70

Μαρία Τσιρλάκη ΠΕ06

11. Επιτροπές Τμήματος (2025 – 2026)

1. Επιτροπή Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ)

Κωνσταντίνος Νικολαντωνάκης (Πρόεδρος ΟΜΕΑ)

Κωνσταντίνος Κασβίκης, Πρόεδρος Τμήματος

Άννα-Καρολίνα Ρετάλη

Αναστάσιος Παπανικολάου

Μενέλαος Τζιφόπουλος

Τρύφων Μαυροπαλιάς

Ιωάννης Μπουνόβας

2. Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών

Ιωάννης Θωίδης, Αντιπρόεδρος Τμήματος

Κωνσταντίνος Κασβίκης, Πρόεδρος Τμήματος

Ηλίας Βασιλειάδης

Άννα-Καρολίνα Ρετάλη

Αναστάσιος Παπανικολάου

Μενέλαος Τζιφόπουλος

Αγγλική Λιθοξοΐδου

Ιωάννης Μπουνόβας

εκπρόσωπος φοιτητών/τριών

3. Επιτροπή για φοιτητές/τριες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Αθανασία Ανδρεοπούλου

Τρύφωνας Μαυροπαλιάς

Δημήτριος Πνευματικός

4. Επιτροπή έρευνας

Κωνσταντίνος Κασβίκης, Πρόεδρος Τμήματος

Άγγελος Σοφιανίδης

Μενέλαος Τζιφόπουλος

5. Επιτροπή σύνδεσης με πολιτιστικούς και κοινωνικούς φορείς

Αντρέας Ανδρέου

Γεώργιος Ιορδανίδης

Ιωάννης Κασκαμανίδης

6. Συντονιστικό Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Αντρέας Ανδρέου (Διευθυντής)

Κωνσταντίνος Κασβίκης, Πρόεδρος Τμήματος
Ιωάννης Θωίδης, Αντιπρόεδρος Τμήματος
Αναστάσιος Παπανικολάου
Μενέλαος Τζιφόπουλος

7. Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης

Ιωάννης Θωίδης, Αντιπρόεδρος Τμήματος
Κωνσταντίνος Κασβίκης, Πρόεδρος Τμήματος
Άγγελος Σοφιανίδης
Μενέλαος Τζιφόπουλος
Ιωάννης Κασκαμανίδης
Τρύφων Μαυροπαλιάς
Ιωάννης Μπουνόβας

8. Επιτροπή Δεοντολογίας

Αντρέας Ανδρέου
Σοφία Ηλιάδου-Τάχου
Χαράλαμπος Λεμονίδης

9. Επιτροπή ERASMUS

Ηλίας Βασιλειάδης
Αγγελίνα Λιθοξοΐδου

10. Επιτροπή σύνδεσης με τους αποφοίτους

Σοφία Ηλιάδου-Τάχου
Ιωάννης Κασκαμανίδης

11. Επιτροπή Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών

Χαράλαμπος Λεμονίδης
Άννα-Καρολίνα Ρετάλη
Μενέλαος Τζιφόπουλος

12. Εγκαταστάσεις, εργαστήρια και σπουδαστήρια

Η Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών στην πόλη της Φλώρινας στεγάζεται στις ανακαινισμένες κτιριακές εγκαταστάσεις, στις οποίες στεγαζόταν η πρώην Παιδαγωγική Ακαδημία Φλώρινας από το 1984 μέχρι την παύση της λειτουργίας της το 1989. Οι εγκαταστάσεις αυτές βρίσκονται τρία χιλιόμετρα έξω από την πόλη της Φλώρινας, επί της εθνικής οδού Φλώρινας - Νίκης - συνόρων.

Για την εξυπηρέτηση των αναγκών της, η Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών στη Φλώρινα διαθέτει σήμερα τους εξής χώρους: Αμφιθέατρο Α΄, Αμφιθέατρο Β΄ – χωρητικότητας 300 και 150 ατόμων αντίστοιχα – και 21 αίθουσες διδασκαλίας. Από αυτές η μία ονομάστηκε «Αίθουσα Θεόδωρου Κάστανου», προς τιμήν του εξέχοντος παιδαγωγού που άσκησε το λειτούργημα ως υποδιευθυντής του Διδασκαλείου στη Φλώρινα από το 1929 έως το 1932, ενώ άλλη μία φέρει το όνομα του παιδαγωγού *Εμμανουήλ Γ. Σαρρή*, υποδιευθυντή από το 1951 ως το 1956.

Επίσης, για τις σύγχρονες ανάγκες διδασκαλίας και έρευνας των διδασκόμενων αντικειμένων της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών λειτουργούν:

- ✓ Εργαστήριο Τοπικής Ιστορίας
- ✓ Εργαστήριο Παιδαγωγικών Εφαρμογών
- ✓ Μαθηματικά της Φύσης και της Ζωής (Σ.Κ.Α.ΕΠ.)
- ✓ Εκπαίδευσης στις Φυσικές Επιστήμες και την Αειφορία (Σ.Κ.Α.ΕΠ.)
- ✓ Αίθουσα - εργαστήριο Εικαστικών (Σ.Κ.Α.ΕΠ.)
- ✓ Αίθουσα - εργαστήριο Μουσικής (Σ.Κ.Α.ΕΠ.)
- ✓ Εργαστήριο - νησίδα Ηλεκτρονικών Υπολογιστών
- ✓ Γυμναστήριο
- ✓ Βιβλιοθήκη Σχολικών Εγχειριδίων (Σ.Κ.Α.ΕΠ.)
- ✓ Αναγνωστήριο (Σ.Κ.Α.ΕΠ.)
- ✓ Βιβλιοθήκη (Σ.Κ.Α.ΕΠ.)
- ✓ Αρχείο Παιδαγωγικής Ακαδημίας

Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Φλώρινας

1. Γενικά-Υποδομή

Το Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Φλώρινας αποτελεί το μοναδικό Πειραματικό Σχολείο σε όλη την περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας. Είναι εξαθέσιο σχολείο και αποτελεί την εξέλιξη του 2^{ου} Πειραματικού Δημοτικού Σχολείου. Είναι εξατάξιο και εργάζονται σε αυτό 12 εκπαιδευτικοί εκ των οποίων επτά δάσκαλοι, ένας καθηγητής Πληροφορικής, μία καθηγήτρια Αγγλικής γλώσσας, μία καθηγήτρια Γαλλικής γλώσσας, μία καθηγήτρια Γερμανικής γλώσσας και μία καθηγήτρια Φυσικής Αγωγής. Συστεγάζεται με το 7^ο Νηπιαγωγείο Φλώρινας σε ένα νεόδμητο διώροφο κτίριο και διαθέτει έξι αίθουσες διδασκαλίας, εργαστήριο Πληροφορικής, αίθουσα Μουσικής, δύο αίθουσες για Ομίλους, αίθουσα Φυσικής, βιβλιοθήκη, αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, γραφείο εκπαιδευτικών και διευθυντή, κυλικείο και βοηθητικούς χώρους.

2. Σκοπός Πειραματικών Σχολείων

Σύμφωνα με το νόμο 3966/2011(ΦΕΚ 118 Α/24-5-2011): «Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» και λοιπές διατάξεις» όπως αντικαταστάθηκε από το νόμο 4327/2015 (ΦΕΚ 50 Α/14-5-2015) «Επείγοντα μέτρα για την Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και άλλες διατάξεις», τα Πειραματικά σχολεία είναι σχολικές μονάδες που ανήκουν σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, όπου δοκιμάζονται νέα προγράμματα σπουδών και ωρολόγια προγράμματα, διδακτικά εργαλεία, σχολικά εγχειρίδια και άλλο εκπαιδευτικό υλικό, διδακτικές μέθοδοι, τρόποι διοίκησης και λειτουργίας της σχολικής μονάδας. Οι πιλοτικές αυτές εφαρμογές σχεδιάζονται από το Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, μετά από γνώμη του Ι.Ε.Π., των Πανεπιστημίων ή των ερευνητικών κέντρων που σχετίζονται με την εκπαίδευση, καθώς και από τη Δ.Ε.Π.Π.Σ. ή τις ίδιες τις σχολικές μονάδες, με στόχο τη συναγωγή συμπερασμάτων αξιοποιήσιμων για τη χάραξη εκπαιδευτικής πολιτικής. Ειδικότερα σκοπός της λειτουργίας των πειραματικών σχολείων είναι:

- η εξασφάλιση δημόσιας και δωρεάν υψηλής ποιότητας παιδείας για όλους, που συμβάλλει στην ολόπλευρη, αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη των μαθητών,
- η προαγωγή της εκπαιδευτικής έρευνας στην πράξη, σε συνεργασία με τις αντίστοιχες Σχολές και Τμήματα των Α.Ε.Ι., στη διδακτική των επιμέρους γνωστικών αντικειμένων, στον ψυχοπαιδαγωγικό τομέα, καθώς και στην οργάνωση, διοίκηση, αξιολόγηση και διαχείριση σχέσεων στο επίπεδο της σχολικής μονάδας,
- η εκπαίδευση με πρακτική άσκηση των προπτυχιακών φοιτητών Τμημάτων Α.Ε.Ι. και, ιδίως, Παιδαγωγικών Τμημάτων και Τμημάτων Σχολών Θετικών Επιστημών και Φιλοσοφικών Σχολών, καθώς και των μεταπτυχιακών φοιτητών στις επιστήμες της εκπαίδευσης (αγωγής), σε συνεργασία με τις αντίστοιχες Σχολές και Τμήματα, καθώς και η επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών της ευρύτερης εκπαιδευτικής κοινότητας, σε συνεργασία με τα Α.Ε.Ι. και το Ι.Ε.Π., η υποστήριξη του στόχου της δημιουργικότητας και της καινοτομίας, με τη δημιουργία ομίλων, στους οποίους μπορούν να συμμετέχουν μαθητές από όλα τα σχολεία της δημόσιας εκπαίδευσης, και η ανάδειξη, προώθηση και εκπαίδευση μαθητών με ιδιαίτερες μαθησιακές δυνατότητες και ταλέντα, αλλά και η υποστήριξη μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες και
- η πειραματική εφαρμογή, κυρίως:

- προγραμμάτων σπουδών, αναλυτικών προγραμμάτων και μεθόδων διδασκαλίας,
- εκπαιδευτικού υλικού οποιασδήποτε μορφής,
- καινοτόμων διδακτικών πρακτικών,
- καινοτόμων και δημιουργικών δράσεων,
- προγραμμάτων αξιολόγησης της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου και της υλικοτεχνικής υποδομής των σχολικών μονάδων και
- νέων μοντέλων διοίκησης και λειτουργίας του σχολείου.

3. Σύνδεση με το Πανεπιστήμιο

Το Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Φλώρινας και σήμερα και με την παλαιότερη μορφή του, ως 2^ο Πειραματικό Σχολείο, είχε ανέκαθεν στενή συνεργασία με την Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών (πρώην Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας), ιδιαίτερα στον τομέα που αφορούσε την πρακτική άσκηση των φοιτητών. Με το νέο θεσμικό καθεστώς η συνεργασία αυτή διευρύνθηκε και επισημοποιήθηκε με μια συμφωνία συνεργασίας που υπογράφηκε από τον Πρόεδρο του ΕΠ.Ε.Σ. του σχολείου και τον Πρόεδρο του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Φλώρινας. Οι δύο πλευρές έχουν συμφωνήσει να συνεργαστούν στους τομείς:

- Α. της πρακτικής άσκησης των φοιτητών του Τμήματος,
- Β. της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών,
- Γ. της εκπαιδευτικής έρευνας πεδίου στο επίπεδο του σχολείου,
- Δ. την υποστήριξη των ομίλων αριστείας που λειτουργούν στο σχολείο.

Η συμφωνία αυτή εξειδικεύει, σε ειδικό παράρτημα, τις υποχρεώσεις αμοτερόν των πλευρών και τον ρόλο των υπηρετούντων εκπαιδευτικών και των διδασκόντων σε αυτές.

Συνοπτικά, μέσα στις υποχρεώσεις του Σχολείου και πέρα από τη συνεργασία στον τομέα των τριών φάσεων των πρακτικών ασκήσεων των φοιτητών, βασική συνιστώσα της συνεργασίας αποτελεί η συμμετοχή σε ερευνητικά εκπαιδευτικά προγράμματα που υλοποιεί το Τμήμα, διαθέτοντας εκπαιδευτικούς και υλικοτεχνική υποδομή. Για τον σκοπό αυτό, το ΕΠ.Ε.Σ. δέχεται στις αρχές κάθε διδακτικού έτους αιτήματα για ερευνητικά προγράμματα, όπου περιγράφονται η σκοπιμότητα της προτεινόμενης πράξης, οι στόχοι της έρευνας, το περιεχόμενο της ερευνητικής πρότασης, οι εμπλεκόμενοι φορείς, η μεθοδολογία υλοποίησης, τα παραδοτέα, καθώς και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της έρευνας, και αποφασίζει για την υλοποίησή τους.

Επίσης, με τη σύμφωνη γνώμη του Διευθυντή του Σχολείου και του εκπαιδευτικού της τάξης, μπορούν να υλοποιούνται μέρη ερευνητικών εργασιών που αφορούν μαθητές ή διδακτικό προσωπικό, όπως συμπλήρωση ερωτηματολογίων, διεξαγωγή συνεντεύξεων κ.ά. Αντίστοιχα, το Τμήμα βοηθάει στην υλοποίηση προγραμμάτων που αφορούν θέματα επαγγελματικής ανάπτυξης του διδακτικού προσωπικού του, καθώς και στην οργάνωση ημερίδων και εργαστηρίων για εκπαιδευτικούς και γονείς, με κάθε δυνατό τρόπο και κυρίως με τη συμμετοχή σε αυτές μελών Δ.Ε.Π. και χορηγεί σχετικές βεβαιώσεις. Επιπρόσθετα, συνδράμει στη λειτουργία των Ομίλων Αριστείας του Σχολείου με την παροχή εκπαιδευτικού προσωπικού ή φοιτητών, καθώς και υλικοτεχνικής βοήθειας, όπου χρειαστεί.

Ωστόσο, η συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας δεν περιορίζεται μόνο στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, αλλά επεκτείνεται και σε άλλα Τμήματα, όπως το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών και το Τ.Ε.Ε.Τ., με τα οποία υπήρξαν συνεργασίες τόσο στους

τομείς της διευρυμένης πρακτικής άσκησης των φοιτητών τους όσο και στην οργάνωση, από κοινού, δράσεων και επιμορφωτικών δραστηριοτήτων.

4. Προγράμματα Σπουδών

Σύμφωνα με τη νομοθεσία που διέπει τα Πειραματικά Σχολεία (Π.Σ.), το Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Φλώρινας ακολουθεί το ωρολόγιο πρόγραμμα των μη πειραματικών σχολείων, το οποίο έχει αναμορφωθεί, με απόφαση του οικείου ΕΠ.Ε.Σ., για να ικανοποιήσει τις ιδιαίτερες ανάγκες, τις ερευνητικές προτεραιότητες και τις συνθήκες λειτουργίας του Σχολείου. Για αυτόν τον λόγο έχουν επέλθει οι παρακάτω αλλαγές:

- Ενίσχυση της αγγλικής γλώσσας με εισαγωγή της διδασκαλίας της στις δύο πρώτες τάξεις (δύο ώρες ανά εβδομάδα) και αύξηση των ωρών διδασκαλίας της στις μεγαλύτερες τάξεις (τέσσερις ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα), εφαρμογή της μεθοδολογίας CLIL (Content and language integrated learning) στη διδασκαλία μαθημάτων από φοιτητές του Π.Τ.Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού για τη διδασκαλία στις πρώτες τάξεις και αντικατάσταση του εγχειριδίου της τρίτης τάξης από καταλληλότερο για τη διδασκαλία της γλώσσας.
- Εισαγωγή της διδασκαλίας του μαθήματος της Πληροφορικής σε όλες τις τάξεις του Σχολείου, ανά δύο ώρες εβδομαδιαίως, με κύριο γνώμονα τα αναλυτικά προγράμματα της διδασκαλίας του μαθήματος στα σχολεία διευρυμένου ωραρίου.
- Αντικατάσταση του εγχειριδίου των Μαθηματικών της Β' τάξης με καταλληλότερο, για να υπάρξει σύνδεση με τη μαθηματική λογική των εγχειριδίων της πρώτης και τρίτης τάξης, ώστε να υπάρχει συνέχεια.

Από τη σχολική χρονιά 2016-2017 το Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο λειτουργεί ως ολοήμερο ενιαίου αναμορφωμένου εκπαιδευτικού προγράμματος (ΕΑΕΠ) δημοτικό σχολείο.

5. Όμιλοι Αριστείας

Οι όμιλοι αυτοί αφορούν διάφορους γνωστικούς τομείς ώστε να δημιουργούνται πυρήνες δημιουργικότητας και αριστείας που αξιοποιούν τις αυξημένες ικανότητες ορισμένων μαθητών, χωρίς να υπονομεύεται η κοινωνικοποίησή τους. Οι όμιλοι λειτουργούν πέρα από το ωρολόγιο πρόγραμμα και μετέχουν σε αυτούς τόσο μαθητές του Π.Σ. όσο και μαθητές των δημόσιων σχολικών μονάδων της ευρύτερης γεωγραφικής περιοχής του. Για τον σκοπό αυτό έχουν συσταθεί στο Σχολείο, ήδη από το σχολικό έτος 2014-15, όμιλοι που επικεντρώνονται κυρίως στη γλωσσική καλλιέργεια και την τεχνολογία ως εξής:

- Εργαστήρι Γλώσσας: «Παραμύθι και αφήγηση» για μαθητές Γ' και Δ' τάξης Δημοτικού
- Εργαστήρι Γλώσσας: «Παιχνίδια γλώσσας και δημιουργικής γραφής» για μαθητές Δ' και Ε' τάξης Δημοτικού
- Εργαστήρι Γλώσσας: «Τοπική Ιστορία» για μαθητές Ε' τάξης Δημοτικού
- «Όμιλος Εκπαιδευτικής Ρομποτικής» για μαθητές Δ' και Ε' τάξης Δημοτικού
- «Όμιλος Προγραμματισμού» για μαθητές ΣΤ' τάξης Δημοτικού.

Για τους παραπάνω ομίλους έχει γίνει ειδικός σχεδιασμός και έχουν εκπονηθεί ειδικοί οδηγοί σπουδών για τη διευκόλυνση των εκπαιδευτικών που διδάσκουν σε αυτούς και έχει παραχθεί

εκπαιδευτικό υλικό το οποίο το Σχολείο προτίθεται να εκδώσει στο μέλλον, για εφαρμογή στην εκπαιδευτική διαδικασία της πρωινής ζώνης ως βοηθητικό υλικό.

Ηλεκτρονική διεύθυνση: <https://ppf.edu.gr/>

Συνεργαζόμενα Δημοτικά Σχολεία

- 1ο 12/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Φλώρινας, <https://blogs.sch.gr/1dimflor/>
- 2ο 12/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Φλώρινας, <http://2dim-florin.flo.sch.gr/>
- 3ο 13/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Φλώρινας, <https://3dim-florin.flo.sch.gr/>
- 5ο 7/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Φλώρινας, <http://kastanos.edu.gr/el>
- 6ο 12/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Φλώρινας, <http://1dim-peir-florin.flo.sch.gr/>
- 8/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Μελίτης, <http://dim-melit.flo.sch.gr/>
- 7/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Αμμοχωρίου, <https://blogs.sch.gr/dimammoch/>
- 6/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Άνω Καλλινίκης, <https://blogs.sch.gr/dimakall/>
- 6/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Άνω Κλεινών, <http://dim-kat-klein.flo.sch.gr>
- 6/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Αρμενοχωρίου, <http://dim-armen.flo.sch.gr>
- 6/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Βεύης, <https://blogs.sch.gr/dimvevis/>
- 6/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Ιτέας, <https://blogs.sch.gr/1dimiteas/>
- 6/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Κάτω Υδρούσας, <https://blogs.sch.gr/dimkatyd/>
- 6/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Κέλλης, <http://dim-kellis.flo.sch.gr/>
- 5/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Σιταριάς, <http://dim-sitar.flo.sch.gr/>
- 4/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Περάσματος, <http://dim-perasm.flo.sch.gr/>

Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

Τίτλοι Σπουδών που απονέμονται

1. Πτυχίο

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης (Π.Τ.Δ.Ε.) χορηγεί πτυχίο, το οποίο παρέχει στον κάτοχό του τη δυνατότητα να διορίζεται ως εκπαιδευτικός λειτουργός σε σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης.

2. Βεβαίωση Εμβάθυνσης

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης χορηγεί επίσης «Βεβαίωση Εμβάθυνσης» σε ένα γνωστικό αντικείμενο στους φοιτητές οι οποίοι έχουν παρακολουθήσει επιτυχώς τουλάχιστον ένα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό μάθημα ή ένα μάθημα Ελεύθερης Επιλογής στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο και, επιπλέον, έχουν εκπονήσει -με επιτυχία- Πτυχιακή Εργασία στο ίδιο γνωστικό αντικείμενο. Το γνωστικό αντικείμενο ορίζεται από το γνωστικό αντικείμενο του διδάσκοντα στον οποίο ο φοιτητής έχει επιλέξει μαθήματα σύμφωνα με τις παραπάνω προϋποθέσεις. Η «Βεβαίωση Εμβάθυνσης» χορηγείται από τη γραμματεία και φέρει την υπογραφή του Προέδρου του Τμήματος.

3. Μεταπτυχιακές σπουδές

Οι απόφοιτοι του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας έχουν τη δυνατότητα να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε πρώτο κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών, με στόχο να αποκτήσουν:

1. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Master's Degree) σε ένα από τα πεδία που προσφέρονται από τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του οικείου Τμήματος

Στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Τ.Δ.Ε. Φλώρινας του ΠΔΜ με τίτλο «Επιστήμες της Αγωγής» παρέχει στους μεταπτυχιακούς φοιτητές τη δυνατότητα να συνεχίσουν στον πρώτο κύκλο Μεταπτυχιακών Σπουδών και να ειδικευτούν σε τρεις κατευθύνσεις και σε επιμέρους ειδικεύσεις ως εξής:

α) Στην κατεύθυνση **«Σχολική Παιδαγωγική και Νέες Τεχνολογίες»** (120 ECTS) με τις εξής ειδικεύσεις:

- I. Σύγχρονες διδακτικές μέθοδοι
- II. Εκπαίδευση εκπαιδευτικών / Εκπαιδευτική πολιτική

β) Στην κατεύθυνση **«Ανθρωπιστικές Σπουδές και Νέες Τεχνολογίες»** (120 ECTS) με τις εξής ειδικεύσεις:

- I. Γλώσσα και Λογοτεχνία
- II. Ιστορία
- III. Πολιτισμός

γ) Στην κατεύθυνση **«Θετικές Επιστήμες και Νέες Τεχνολογίες»** (120 ECTS) με τις εξής ειδικεύσεις:

I. Διδακτική Μαθηματικών

II. Διδακτική Φυσικών Επιστημών

Για το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026 οι κατευθύνσεις «Ανθρωπιστικές Σπουδές και Νέες Τεχνολογίες» και «Θετικές Επιστήμες και Νέες Τεχνολογίες» είναι ανενεργές.

Τα υπόλοιπα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών τα οποία λειτουργούν στο Π.Τ.Δ.Ε. ή στα οποία συμμετέχει το Π.Τ.Δ.Ε. είναι τα εξής:

- «Επιστήμες της Αγωγής: Ζητήματα Ιστορίας, Ιστορικής εκπαίδευσης και εκπαιδευτικής πολιτικής
- «Επιστήμες της Αγωγής: Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης-Εκπαιδευτική Ηγεσία»
- «Διδακτική των Φυσικών Επιστημών». Πρόκειται για Διατμηματικό Π.Μ.Σ. της Παιδαγωγικής Σχολής του ΠΔΜ το οποίο προσφέρεται σε συνεργασία με το Π.Τ.Ν του ΠΔΜ.
- «Διδακτική των Μαθηματικών». Πρόκειται για Διατμηματικό -Διαπανεπιστημιακό Π.Μ.Σ. του Π.Τ.Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, του Τμήματος Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης του ΑΠΘ και του Π.Τ.Δ.Ε. του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.
- ΔΠΜΣ «Επιστήμες της Αγωγής: Εκπαίδευση εκπαιδευτικών σε καινοτόμες προσεγγίσεις στη διδασκαλία και τη μάθηση»
- Δ.Π.Μ.Σ. «Η Διδασκαλία της Ελληνικής Γλώσσας σε Διαπολιτισμικά Περιβάλλοντα». Πρόκειται για Διατμηματικό Π.Μ.Σ. της Παιδαγωγικής Σχολής του ΠΔΜ το οποίο προσφέρεται σε συνεργασία με το Π.Τ.Ν του ΠΔΜ.

2. Διδακτορικό Δίπλωμα (Phd), εφόσον οι φοιτητές έχουν ολοκληρώσει τον πρώτο κύκλο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ή διαθέτουν μεταπτυχιακό τίτλο ειδίκευσης συναφούς γνωστικού αντικειμένου (<https://eled.uowm.gr/didaktorika/>)

3. Μεταδιδακτορική έρευνα

Αρχές διαμόρφωσης του Προγράμματος Σπουδών

Για την κατάρτιση του Προγράμματος Σπουδών αρμόδια είναι η Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Ο Πρόεδρος του Τμήματος συγκροτεί Επιτροπή Προγράμματος με ετήσια θητεία από μέλη της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, η οποία υποβάλλει σχετική εισήγηση στη Γενική Συνέλευση, αφού προηγουμένως συγκεντρώσει τις παρατηρήσεις και τις προτάσεις των αρμόδιων οργάνων και φορέων. Τροποποιήσεις του Προγράμματος Σπουδών συζητούνται κάθε Απρίλιο.

Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος σχετικά με το Πρόγραμμα Σπουδών κοινοποιείται στον Κοσμήτορα και δημοσιεύεται στον Οδηγό Σπουδών της Σχολής και του Τμήματος (από το άρθρο 24, παράγρ. 6 και 7 του Ν. 1268/82).

Η διαμόρφωση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, δηλαδή η επιλογή των γνωστικών αντικειμένων, ο καθορισμός της αναλογίας των διαφόρων κατηγοριών των μαθημάτων και του περιεχομένου τους, καθώς επίσης και η θέση της Πρακτικής Άσκησης, βασίστηκαν στις παρακάτω αρχές:

α. Η επιστημονική κατάρτιση του πτυχιούχου του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης θα πρέπει να τον καθιστά ικανό να αντιμετωπίζει κριτικά το παιδαγωγικό και διδακτικό έργο του και την εκπαίδευση γενικά, να παρακολουθεί τις εξελίξεις των Επιστημών της Αγωγής, αλλά και να προβαίνει ο ίδιος σε αυτοτελή έρευνα με σκοπό την παραγωγή νέας παιδαγωγικής και διδακτικής γνώσης (**δάσκαλος επιστήμονας και ερευνητής**).

β. Η εκπαίδευση (θεωρητική και πρακτική) του πτυχιούχου - υποψήφιου δασκάλου θα πρέπει να είναι τέτοια, ώστε να τον καθιστά ικανό να ασκεί με υπευθυνότητα και αποτελεσματικότητα παιδαγωγικό και διδακτικό έργο (**δάσκαλος επαγγελματίας**).

Προκειμένου ο φοιτητής να γίνει δάσκαλος επιστήμονας-ερευνητής και επαγγελματίας, θα πρέπει:

- να έχει κατανοήσει βασικές έννοιες και θεωρίες των Επιστημών της Αγωγής και να έχει εξοικειωθεί με τη μεθοδολογία τους (**παιδαγωγική κατάρτιση**),
- να έχει αποκτήσει τις απαραίτητες θεωρητικές γνώσεις από τις επιστήμες από τις οποίες προέρχονται τα μορφωτικά αγαθά που περιλαμβάνονται στο Αναλυτικό Πρόγραμμα του δημοτικού σχολείου, αλλά και να έχει εισαχθεί στη μεθοδολογία των επιστημών αυτών (**κατάρτιση στις ειδικές επιστήμες**),
- να έχει αποκτήσει γνώσεις Διδακτικής των μαθημάτων που διδάσκονται στο δημοτικό σχολείο (**διδακτική κατάρτιση**),
- να έχει αναπτύξει παιδαγωγικές και διδακτικές ικανότητες και δεξιότητες κατά τη διάρκεια των σπουδών του (**πρακτική κατάρτιση**).

γ. Στην πρακτική κατάρτιση (παιδαγωγική και διδακτική) και προετοιμασία των υποψήφιων εκπαιδευτικών συμβάλλει τα μέγιστα η πρακτική άσκηση στο δημοτικό σχολείο, τον τόπο της συστηματικής αγωγής και διδασκαλίας. Η άσκηση στην πράξη μέσα από την άμεση και προσωπική σχολική εμπειρία βοηθά τους φοιτητές να μετασχηματίσουν τις διδακτικές και παιδαγωγικές τους γνώσεις σε ποικίλους και εναλλακτικούς χειρισμούς κατά τη διεξαγωγή του μαθήματος. Συμβάλλει όμως και στην τεκμηρίωση, προαγωγή και διεύρυνση της θεωρητικής γνώσης τους, καθώς αυτή αποκτά νόημα και περιεχόμενο δοκιμαζόμενη στην πράξη. Τη δυναμική αυτή σχέση μεταξύ θεωρίας και πράξης, πανεπιστημίου και σχολείου, σπουδών και επαγγέλματος απηχεί η Πρακτική Άσκηση των φοιτητών, που αποτελεί διεθνώς αναπόσπαστο και σημαντικό τμήμα της παιδαγωγικής τους κατάρτισης. Το έργο αυτό, υποστηριζόμενο από το μάθημα της Διδακτικής Μεθοδολογίας και ενσωματωμένο οργανικά στο Πρόγραμμα Σπουδών του ΠΤΔΕ του ΠΔΜ αναλαμβάνει η Διδακτική Μεθοδολογία και Πρακτική Άσκηση (ΔΙ.ΜΕ.Π.Α.) (**συνύφανση θεωρίας και πράξης**)· η συστηματική της υλοποίηση, αξιολόγηση και προσαρμογή στα εκάστοτε δεδομένα της εκπαιδευτικής πραγματικότητας βοηθά τον μελλοντικό δάσκαλο να ανταποκρίνεται με ευελιξία στις απαιτήσεις της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

δ. Η ύπαρξη μεγάλου αριθμού ολιγοθέσιων σχολείων στη χώρα μας, αλλά κυρίως οι ψυχολογικές ανάγκες του παιδιού της σχολικής ηλικίας για ασφάλεια και σταθερότητα, απαιτούν εκπαίδευση η οποία να καθιστά το δάσκαλο ικανό να διδάσκει όλα τα μαθήματα του Αναλυτικού Προγράμματος του δημοτικού σχολείου (**πολυδύναμος δάσκαλος**). Παράλληλα, οι σημερινές «κοινωνίες της γνώσης και της τεχνολογίας» απαιτούν από το δάσκαλο να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται σε ένα νέο, σύνθετο ρόλο, στο πλαίσιο ενός ρευστού και διαρκώς μεταβαλλόμενου κόσμου· οι αλματώδεις εξελίξεις σε όλους τους τομείς του επιστητού, ο πλουραλισμός των αξιών και η πολυπολιτισμικότητα των κοινωνιών, ο δημοκρατικός τρόπος πολιτικής οργάνωσης και ζωής, καθώς και οι συνεχείς αναδιατάξεις στην παραγωγική διαδικασία και στην αγορά εργασίας στο πλαίσιο μιας παγκοσμιοποιημένης οικονομίας επιβάλλουν αλλαγές τόσο στη σκοποθεσία της εκπαίδευσης εκπαιδευτικών όσο και στους τρόπους παροχής και επεξεργασίας των γνώσεων. Επιχειρώντας να ανταποκριθεί στην ανάγκη αυτή και λαμβάνοντας υπόψη την ποικιλία στις κλίσεις και τα ενδιαφέροντα των φοιτητών, το Πρόγραμμα Σπουδών προσφέρει – στο μέτρο των δυνατοτήτων του – μια σειρά από μαθήματα επιλογής.

Δομή του Προγράμματος Σπουδών

(Με βάση το άρθρο 24 του Ν. 1268/82, το άρθρο 9 του Ν. 2083/92 και το άρθρο 1 του Ν. 2188/94).

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Φλώρινας περιλαμβάνει εξαμηνιαία μαθήματα, πρακτική άσκηση στο Πρότυπο Πειραματικό και τα συνεργαζόμενα δημοτικά σχολεία και προαιρετική πτυχιακή εργασία. Το πρόγραμμα είναι κατά τέτοιον τρόπο διαμορφωμένο, ώστε για τη λήψη του πτυχίου να απαιτούνται τουλάχιστον οκτώ (8) εξάμηνα σπουδών. Σε κάθε εξαμηνιαίο μάθημα αντιστοιχεί ένας αριθμός ο οποίος εκφράζει τις «Πιστωτικές Μονάδες» (Credits) σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Κατοχύρωσης Μονάδων Ακαδημαϊκών Μαθημάτων – European Credit Transfer System (E.C.T.S.), που δείχνουν τον φόρτο εργασίας των φοιτητών. Μία μονάδα φόρτου εργασίας (E.C.T.S.) αντιστοιχεί σε 25 έως 30 περίπου ώρες εργασίας στο αντικείμενο του μαθήματος. Για κάθε εξάμηνο ο συνολικός φόρτος εργασίας των φοιτητών υπολογίζεται στις 30 μονάδες E.C.T.S. Για τη λήψη του πτυχίου απαιτούνται **διακόσιες σαράντα μονάδες E.C.T.S.** (8 εξάμηνα X 30 = 240 E.C.T.S.).

Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Κατοχύρωσης Μονάδων Ακαδημαϊκών Μαθημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Γενική Περιγραφή

Το **Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Ακαδημαϊκών Πιστωτικών Μονάδων ή Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Κατοχύρωσης Μαθημάτων (E.C.T.S.)** είναι ένα σύστημα χορήγησης και μεταφοράς ακαδημαϊκών μονάδων το οποίο αναπτύχθηκε και εφαρμόστηκε σε ευρεία κλίμακα στο πλαίσιο της Θεσμικής Σύμβασης. Σκοπός του είναι να ενισχύσει και να διευκολύνει τις διαδικασίες ακαδημαϊκής αναγνώρισης μεταξύ των συνεργαζόμενων ιδρυμάτων της Ευρώπης μέσω της χρήσης πραγματικών και γενικά εφαρμόσιμων μηχανισμών. Το σύστημα E.C.T.S. παρέχει έναν κώδικα καλής πρακτικής για την οργάνωση της ακαδημαϊκής αναγνώρισης με την ενίσχυση της διαφάνειας των προγραμμάτων σπουδών και των επιτευγμάτων των φοιτητών.

Η αναγνώριση των σπουδών και των πτυχίων αποτελεί προϋπόθεση για την ίδρυση ενός ανοικτού ευρωπαϊκού χώρου για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, μέσα στον οποίο οι φοιτητές και οι διδάσκοντες θα μετακινούνται χωρίς εμπόδια. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο δημιουργήθηκε το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Ακαδημαϊκών Πιστωτικών Μονάδων σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η εξωτερική αξιολόγηση του E.C.T.S. κατέδειξε τη δυναμική του συστήματος και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να το συμπεριλάβει στην πρότασή της για το Πρόγραμμα ΣΩΚΡΑΤΗΣ, ειδικότερα στο κεφάλαιο I που αναφέρεται στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (ERASMUS).

Το E.C.T.S. αποτελεί εργαλείο που δημιουργεί διαφάνεια και αποσκοπεί στη σύνδεση των Ιδρυμάτων και στη διεύρυνση των επιλογών που έχουν στη διάθεσή τους οι φοιτητές. Το σύστημα αυτό διευκολύνει τα Ιδρύματα να αναγνωρίζουν το επίπεδο ακαδημαϊκών γνώσεων των φοιτητών μέσα από τη χρήση μεθόδων μέτρησης που χρησιμοποιούνται από κοινού –μονάδων και βαθμών – ενώ ταυτόχρονα παρέχει τα μέσα για την ερμηνεία των Εθνικών Συστημάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Κύρια Χαρακτηριστικά

Το σύστημα E.C.T.S. θεμελιώνεται σε τρία κύρια στοιχεία: την **πληροφόρηση** (σχετικά με τα προγράμματα σπουδών και τα ακαδημαϊκά αποτελέσματα των φοιτητών), την **αμοιβαία συμφωνία** (μεταξύ των Ιδρυμάτων-Εταίρων και των φοιτητών) και τη **χρήση των πιστωτικών μονάδων** E.C.T.S. (που δείχνουν το φόρτο εργασίας του φοιτητή). Τα 3 αυτά βασικά στοιχεία καθίστανται λειτουργικά μέσα από τη χρήση τριών βασικών εγγράφων: τον Πληροφοριακό Οδηγό, το έντυπο Αίτησης /Ακαδημαϊκής Συμφωνίας και το Πιστοποιητικό Σπουδών. Πάνω από όλα, το σύστημα E.C.T.S. καθίσταται λειτουργικό από τους φοιτητές, το διδακτικό προσωπικό και τα Ιδρύματα. Από τη φύση του, το E.C.T.S. **δεν ρυθμίζει με κανένα τρόπο το περιεχόμενο ή τη δομή ή την ισοδυναμία των προγραμμάτων σπουδών**. Τα θέματα αυτά αφορούν την ποιότητα και πρέπει να ορίζονται από τα ίδια τα Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, προκειμένου να δημιουργηθεί μια ικανοποιητική βάση για συμφωνίες συνεργασίας, σε διμερές ή πολυμερές επίπεδο. Ως κώδικας καλής πρακτικής, το E.C.T.S. παρέχει στους συντελεστές αυτούς τα εργαλεία ώστε να δημιουργηθεί διαφάνεια και να διευκολυνθεί η ακαδημαϊκή αναγνώριση των σπουδών. **Η πλήρης ακαδημαϊκή αναγνώριση των σπουδών αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την κινητικότητα των φοιτητών στο πλαίσιο του Προγράμματος ERASMUS**. Πλήρης ακαδημαϊκή αναγνώριση των σπουδών σημαίνει ότι μια περίοδος σπουδών στο εξωτερικό (συμπεριλαμβανομένων των εξετάσεων ή άλλων μορφών αξιολόγησης) αντικαθιστά μια συγκρίσιμη περίοδο σπουδών στο Πανεπιστήμιο της χώρας του φοιτητή (συμπεριλαμβανομένων εξετάσεων ή άλλων μορφών αξιολόγησης), μολονότι το περιεχόμενο του εγκεκριμένου προγράμματος σπουδών ενδέχεται να διαφέρει. Η χρήση του συστήματος E.C.T.S. είναι εθελοντική και βασίζεται στην αμοιβαία εμπιστοσύνη και τη βεβαιότητα ως προς τις ακαδημαϊκές επιδόσεις των Ιδρυμάτων-εταίρων. Η επιλογή των εταίρων του κάθε Ιδρύματος γίνεται από το ίδιο το ίδρυμα.

Διαφάνεια

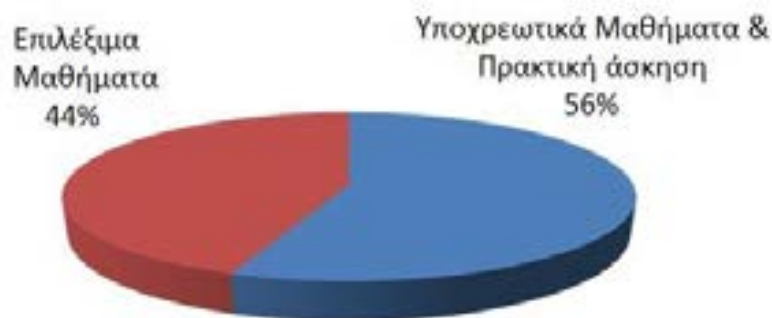
Οι βασικές αρχές στις οποίες στηρίζεται το E.C.T.S. και με τις οποίες εξασφαλίζεται η διαφάνεια επιβάλλουν:

- να κατανέμονται οι ακαδημαϊκές μονάδες στα μαθήματα, έτσι ώστε να αντιστοιχούν στον απαιτούμενο φόρτο εργασίας του φοιτητή για τη συμπλήρωσή τους. Ο αριθμός αυτός αντικατοπτρίζει την ποσότητα εργασίας που απαιτείται για κάθε μάθημα, δηλ. παραδόσεις, εργασίες, σεμινάρια, φροντιστήριο, εργασία σε χώρους δουλειάς, προσωπική μελέτη – στη βιβλιοθήκη ή στο σπίτι – και εξετάσεις ή άλλες δραστηριότητες αξιολόγησης. Το E.C.T.S. κατά συνέπεια **βασίζεται στον πλήρη φόρτο εργασίας του φοιτητή** και δεν περιορίζεται μόνο στις ώρες παρακολούθησης. Στο σύστημα E.C.T.S. οι 60 μονάδες αντιπροσωπεύουν τον φόρτο εργασίας ενός ακαδημαϊκού έτους σπουδών, ενώ οι 30 μονάδες αντιπροσωπεύουν ένα εξάμηνο και οι 20 μονάδες ένα τρίμηνο.

- να παρουσιάζουν τα Πανεπιστήμια ένα πλήρες φάσμα μαθημάτων που προσφέρονται στους επισκέπτες σπουδαστές με γραπτές πληροφορίες προς τους φοιτητές και το εκπαιδευτικό προσωπικό των Ιδρυμάτων, Τμημάτων ή Σχολών, σχετικά με την οργάνωση και τη δομή των σπουδών και τις ενότητες μαθημάτων, αναφέροντας σαφώς τις ακαδημαϊκές μονάδες που αντιστοιχούν σε κάθε μάθημα (Πληροφοριακός Οδηγός E.C.T.S.).
- να υπογράφεται, πριν από την αναχώρηση του σπουδαστή για το εξωτερικό, επίσημη συμφωνία εκμάθησης μεταξύ του Πανεπιστημίου προέλευσης, του Πανεπιστημίου υποδοχής και του σπουδαστή, η οποία θα περιγράφει το πρόγραμμα σπουδών που θα πραγματοποιηθεί και τις πιστωτικές μονάδες E.C.T.S. που θα χορηγηθούν για την ικανοποιητική του ολοκλήρωση· επίσης, θα δεσμεύει τα Ιδρύματα προέλευσης και υποδοχής, καθώς και τον φοιτητή. Η συμφωνία αυτή συνοδεύεται από ένα πιστοποιητικό βαθμολογίας στο οποίο φαίνονται οι προηγούμενες ακαδημαϊκές επιδόσεις του σπουδαστή.
- το Πανεπιστήμιο Υποδοχής να χορηγεί στους σπουδαστές – για όλα τα μαθήματα που παρακολούθησαν επιτυχώς στο εξωτερικό – επίσημο πιστοποιητικό βαθμολογίας με τους τίτλους των μαθημάτων και τις μονάδες που αντιστοιχούν στο καθένα.
- το Πανεπιστήμιο Προέλευσης να χορηγεί πιστοποιητικό αναγνώρισης ακαδημαϊκών μονάδων που έλαβαν οι σπουδαστές από τα ιδρύματα-εταίρους για τα μαθήματα που παρακολούθησαν εκεί, έτσι ώστε οι μονάδες των μαθημάτων που έλαβαν οι σπουδαστές στο εξωτερικό να αντικαθιστούν τις μονάδες που θα τους χορηγούνταν από το Πανεπιστήμιο προέλευσης σε ισοδύναμη περίοδο σπουδών. Απαιτούνται, επίσης, καλή επικοινωνία και ευελιξία, προκειμένου να διευκολύνεται η ακαδημαϊκή αναγνώριση σπουδών που έχουν ολοκληρωθεί ή πραγματοποιηθεί μερικώς στο εξωτερικό. Από την άποψη αυτή, οι συντονιστές του E.C.T.S. έχουν σημαντικό ρόλο, γιατί κατά κύριο λόγο ασχολούνται με τα ακαδημαϊκά και διοικητικά ζητήματα του E.C.T.S. Το πλήρες φάσμα των μαθημάτων των Τμημάτων που χρησιμοποιούν το E.C.T.S. πρέπει καταρχήν να είναι διαθέσιμο στους μετακινούμενους φοιτητές, συμπεριλαμβανομένων των μαθημάτων για την απόκτηση διδακτορικού τίτλου. Οι φοιτητές πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθούν τους κανονικούς κύκλους μαθημάτων – και όχι μαθήματα που έχουν σχεδιαστεί ειδικά γι' αυτούς –, ενώ δεν πρέπει να εξαιρούνται από την υποχρέωση τήρησης των απαιτήσεων του Ιδρύματος Προορισμού για τη χορήγηση τίτλου σπουδών. **Οι πιστωτικές μονάδες E.C.T.S. εξασφαλίζουν ότι το πρόγραμμα συνεπάγεται έναν λογικό φόρτο εργασίας για την περίοδο σπουδών στο εξωτερικό.**

Κατηγορίες μαθημάτων

Το πρόγραμμα διαρθρώνεται σε οκτώ εξάμηνα με φόρτο εργασίας κάθε εξαμήνου για τον φοιτητή 30 ECTS και συνολικό φόρτο για τη λήψη του πτυχίου 240 ECTS ($8 \times 30 = 240$ ECTS). Τα μαθήματα με κριτήριο την υποχρεωτικότητά τους χαρακτηρίζονται σε Υποχρεωτικά (Υ), Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά (ΥΕ) και Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ). Στο σύνολο των μαθημάτων, το υποχρεωτικό πρόγραμμα σπουδών για όλους τους φοιτητές αντιστοιχεί στο 56% του φόρτου εργασίας τους και τα επιλέξιμα μαθήματα στο 44% του συνολικού φόρτου εργασίας τους (βλ. Γράφημα 1). Με άλλα λόγια, η δυνατότητα διαμόρφωσης προσωπικού προγράμματος για κάθε φοιτητή συνίσταται στο 44% του προγράμματος.

Γράφημα 1. Το ποσοστό των υποχρεωτικών μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών και των μαθημάτων με δυνατότητα επιλογής από τον φοιτητή

Τα **Υποχρεωτικά (Υ)** μαθήματα στο σύνολο των οκτώ εξαμήνων ανέρχονται σε 30 και αντιστοιχούν σε 132 ECTS και 56% του συνολικού φόρτου εργασίας των φοιτητών. Σημειώνεται ότι στα Υποχρεωτικά μαθήματα συμπεριλαμβάνονται και τα Υποχρεωτικά μαθήματα της Πρακτικής Άσκησης των φοιτητών, η οποία αντιστοιχεί σε ποσοστό 13% του συνολικού φόρτου εργασίας τους και του 17% των Υποχρεωτικών μαθημάτων (βλ. Γράφημα 2).

Τα **Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά (ΥΕ)** είναι συνολικά 20 μαθήματα και αντιστοιχούν στο 34% του συνολικού φόρτου εργασίας των φοιτητών (82 ECTS). Δεκαοκτώ μαθήματα ($18 \times 4 = 72$ ECTS) αφορούν έξι μαθήματα από κάθε ομάδα επιστημών - τις Επιστήμες της Αγωγής (ΕΑ), τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες (ΑΕ) και των Θετικών Επιστημών (ΘΕ). Στα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα συγκαταλέγονται και δύο μαθήματα Πρακτικής Άσκησης ($2 \times 5 = 10$ ECTS).

Τα μαθήματα **Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)** που μπορούν να επιλέξουν οι φοιτητές είναι 6 ($6 \times 4 = 24$ ECTS) και αντιστοιχούν στο 10% του συνολικού φόρτου εργασίας των φοιτητών.

Γράφημα 2. Το ποσοστό (%) κάθε τύπου μαθήματος στο σύνολο των σπουδών (240 ECTS).

1. Υποχρεωτικά μαθήματα (Υ)

Υποχρεωτικά (Υ) είναι τα μαθήματα τα οποία υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και στα οποία υποχρεούνται να εξεταστούν όλοι οι φοιτητές του Τμήματος. Σε περίπτωση αποτυχίας σε ένα υποχρεωτικό μάθημα, δεν υπάρχει δυνατότητα αντικατάστασής του από κάποιο άλλο. Στόχος των υποχρεωτικών μαθημάτων είναι να εισαγάγουν το φοιτητή στις συγκεκριμένες Επιστήμες της Αγωγής και τη μεθοδολογία τους και να παράσχουν κοινή βασική κατάρτιση σε όλους τους φοιτητές του Τμήματος. Όπως φαίνεται στο Γράφημα 3, το 40% περίπου των Υποχρεωτικών μαθημάτων αφορά στις Επιστήμες της Αγωγής και στη Βασική Παιδαγωγική Κατάρτιση (37 % για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος). Τα υπόλοιπα Υποχρεωτικά μαθήματα επιμερίζονται ισόποσα στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες και τη Διδακτική τους και στις Θετικές Επιστήμες και τη Διδακτική τους.

Γράφημα 3. Το ποσοστό (%) κάθε τύπου υποχρεωτικών μαθημάτων στο σύνολο των σπουδών.

Η διδασκαλία των μαθημάτων αυτών γίνεται κυρίως με μορφή διαλέξεων. Ορισμένα από αυτά, όπως π.χ. η Φυσική, η Φυσική Αγωγή, η Εικαστική και Καλλιτεχνική Αγωγή, καθώς και η Διδακτική της Μουσικής συνδυάζονται με ασκήσεις (εργαστηριακές, φροντιστηριακές, πρακτικές). Τα περισσότερα Υποχρεωτικά μαθήματα προσφέρονται - σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών - κυρίως στα πρώτα τέσσερα εξάμηνα· ο αριθμός τους ελαττώνεται βαθμιαία στα επόμενα τέσσερα εξάμηνα.

Τα Υποχρεωτικά μαθήματα είναι κατά κύριο λόγο αυτοτελή και δεν προαπαιτούν άλλα μαθήματα. Εξαιρέση αποτελούν οι Διδακτικές των μαθημάτων του δημοτικού σχολείου (Β' φάση Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης), οι οποίες προαπαιτούν τα αντίστοιχα Υποχρεωτικά μαθήματα της κατηγορίας των Ειδικών Επιστημών. Τα μαθήματα αυτά προσφέρονται στα δύο πρώτα έτη, επειδή οι Διδακτικές των μαθημάτων του δημοτικού σχολείου αρχίζουν στο τέταρτο εξάμηνο.

2. Κατ' Επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (ΥΕ)

Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά (ΥΕ) είναι τα μαθήματα που κατατάσσονται σε τρεις μεγάλες κατηγορίες και προσφέρονται για να τα επιλέξει ο φοιτητής, με την υποχρέωση η επιλογή του αυτή να αντιστοιχεί σε έξι από τα μαθήματα της κάθε κατηγορίας (σύνολο: 18 μαθήματα). Οι κατηγορίες είναι οι εξής: α) Επιστήμες της Αγωγής, β) Ανθρωπιστικές Επιστήμες και η Διδακτική τους και γ) Θετικές Επιστήμες και η Διδακτική τους. Εφόσον επιλεγούν από το φοιτητή τα συγκεκριμένα μαθήματα με τον τρόπο που αναφέρεται παραπάνω, **μπορούν να αντικατασταθούν σε επόμενο ακαδημαϊκό έτος με άλλο**

υποχρεωτικό μάθημα της ίδιας κατηγορίας και του ίδιου εξαμήνου. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση που ΥΕ κάποιο συγκεκριμένο μάθημα έχει πάψει πια να προσφέρεται, οπότε θα πρέπει να αντικατασταθεί από άλλο μάθημα της ίδιας κατηγορίας και του ίδιου εξαμήνου.

Τα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά (ΥΕ) μαθήματα αποβλέπουν στην **εμβάθυνση** σε επιμέρους θέματα και προβλήματα της επιστήμης αναφοράς τους και παράλληλα στη μύηση και εξοικείωση του φοιτητή με την **ερευνητική διαδικασία**. Για τον λόγο αυτόν έχουν κυρίως σεμιναριακή ή εργαστηριακή μορφή. Στα πλαίσια ενός τέτοιου μαθήματος οι φοιτητές αναλαμβάνουν την εκπόνηση γραπτών εργασιών και εισηγήσεων ή μικρές επιμέρους έρευνες, ατομικές ή συλλογικές, οι οποίες γίνονται είτε αυτοτελώς είτε στο πλαίσιο των ερευνητικών δραστηριοτήτων των διδασκόντων. Κάθε Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό μάθημα μπορεί να επιλεγεί από **30 φοιτητές** κατ' ανώτατο όριο· ο αριθμός αυτός μπορεί να αυξηθεί, εφόσον το μάθημα επιλεγεί ως μάθημα Ελεύθερης Επιλογής από φοιτητές του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων ή εφόσον τα προσφερόμενα μαθήματα στην κάθε κατηγορία δεν μπορούν να καλύψουν τον απαιτούμενο αριθμό θέσεων.

Στα δύο πρώτα εξάμηνα σπουδών δεν δίνεται η δυνατότητα για συμμετοχή σε Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα, επειδή το πρόγραμμα αυτών των εξαμήνων καλύπτεται σε μεγάλη έκταση από Υποχρεωτικά Μαθήματα. Η δυνατότητα αυτή δίνεται για πρώτη φορά στο 3^ο εξάμηνο. Εξάλλου αρκετά από τα μαθήματα αυτά προαπαιτούν την επιτυχή εξέταση σε αντίστοιχα Υποχρεωτικά μαθήματα. Σε περίπτωση αποτυχίας στις εξετάσεις ενός Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικού μαθήματος, ο φοιτητής που το είχε επιλέξει υποχρεούται να το παρακολουθήσει ξανά σε επόμενο εξάμηνο, εφόσον προσφέρεται. Μόνο στην περίπτωση που δεν προσφέρεται το μάθημα αυτό, είναι δυνατό να αντικατασταθεί από άλλο Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό μάθημα της ίδιας ομάδας μαθημάτων.

3. Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών προβλέπει δεκαοκτώ πιστωτικές μονάδες ($6 \times 3 = 18$ ΠΜ) ή 24 ($6 \times 4 = 24$ ECTS) για μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής. Ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα να συμπληρώσει το πρόγραμμά του με μαθήματα τα οποία ανταποκρίνονται στα προσωπικά του ενδιαφέροντα πέρα από τις δεσμεύσεις που απορρέουν από τις δύο προηγούμενες κατηγορίες μαθημάτων (Υποχρεωτικά και Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά, συμπεριλαμβανομένων και των μαθημάτων της Β' φάσης). Τα μαθήματα αυτά μπορεί να τα επιλέξει από τα προσφερόμενα μαθήματα Επιλογής του Τμήματος ή από μαθήματα άλλου Τμήματος του Πανεπιστημίου ή ακόμη και άλλων ΑΕΙ της ημεδαπής και του εξωτερικού μέσω του προγράμματος ERASMUS. Καθένα από τα μαθήματα αυτά δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να έχει φόρτο εργασίας μικρότερο από 4 μονάδες ECTS, προκειμένου να αντιστοιχηθεί με ένα μάθημα Ελεύθερης Επιλογής για τη λήψη πτυχίου. Επισημαίνεται ότι ο φοιτητής δεν είναι υποχρεωμένος να καλύψει τις δεκαοκτώ πιστωτικές μονάδες με προαιρετικά μαθήματα από άλλα Τμήματα, αλλά ότι αυτή είναι μία επιπλέον δυνατότητα που του δίνεται, δεδομένου ότι μπορεί να επιλέξει και μαθήματα από τα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά προσφερόμενα.

Τα μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής μπορεί να επιλεγούν από 80 φοιτητές κατ' ανώτατο όριο· ο αριθμός αυτός μπορεί να αυξηθεί, εφόσον το μάθημα επιλεγεί ως μάθημα Ελεύθερης Επιλογής από φοιτητές άλλων Τμημάτων ή εφόσον τα προσφερόμενα μαθήματα στην κάθε κατηγορία δεν μπορούν να καλύψουν τον απαιτούμενο αριθμό θέσεων.

Θέση μαθήματος Ελεύθερης Επιλογής επέχει και η Πτυχιακή εργασία η οποία αντιστοιχεί προς **τρία μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής** ή 12 ECTS.

4. Πτυχιακή Εργασία (Π.Ε.)

Ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα να εκπονήσει πτυχιακή εργασία υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση μελών του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (μελών ΔΕΠ) του Τμήματος. Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η εξής:

1. Κατά τον μήνα **Δεκέμβριο** κάθε ακαδημαϊκού έτους οι διδάσκοντες προτείνουν τα θέματα ή τις θεματικές που προσφέρουν για την εκπόνηση πτυχιακών εργασιών από φοιτητές του ΠΤΔΕ κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Κάθε διδάσκων δεν μπορεί να αναλάβει περισσότερες από πέντε πτυχιακές εργασίες κατ' έτος.

2. Κατά τον μήνα **Ιανουάριο** του ίδιου ακαδημαϊκού έτους η Γενική Συνέλευση εγκρίνει και ανακοινώνει τα θέματα ή τις θεματικές των πτυχιακών που θα προσφερθούν κατά την επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά. Οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές (που ήδη βρίσκονται στο 6^ο εξάμηνο των σπουδών τους) ύστερα από συνεννόηση με τους διδάσκοντες επιλέγουν τα θέματα ή τις θεματικές για τις πτυχιακές τους εργασίες, όπως τα όρισαν εκείνοι, και κατά τον μήνα **Μάιο** υποβάλλουν σχετική αίτηση στη Γραμματεία του ΠΤΔΕ.

3. Κατά τον μήνα **Ιούνιο** του ίδιου ακαδημαϊκού έτους η Γενική Συνέλευση του Τμήματος εγκρίνει την τελική διατύπωση του θέματος και ορίζει δεύτερο βαθμολογητή. Πτυχιακή εργασία δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να ανατεθεί πέρα από το χρονικό όριο της Γενικής Συνέλευσης του Ιουνίου.

Μετά την ολοκλήρωση της παραπάνω διαδικασίας, κατά το εαρινό (8^ο) εξάμηνο αντιστοιχίζουν την πτυχιακή τους εργασία με δύο μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

Η πτυχιακή εργασία παραδίδεται δακτυλογραφημένη σε τρία αντίτυπα, ένα από τα οποία κατατίθεται στη Βιβλιοθήκη της Σχολής μαζί με την ψηφιακή μορφή της εργασίας **έως τη 10^η Μαΐου** κάθε έτους, προκειμένου να βαθμολογηθεί κατά την εξεταστική του Ιουνίου. **Σε περίπτωση παράδοσης μετά από αυτήν την ημερομηνία και μέχρι τη 15^η Σεπτέμβρη, η βαθμολογία της εργασίας θα ανακοινώνεται με την εξεταστική του Σεπτέμβρη.**

Στο τέλος του 8^{ου} εξαμήνου η πτυχιακή εργασία βαθμολογείται από τον επόπτη και τον δεύτερο βαθμολογητή και στη συνέχεια υπολογίζεται ο μέσος όρος της βαθμολογίας, ο οποίος στρογγυλοποιείται στην πλησιέστερη ακέραιη μονάδα.

Για λεπτομέρειες σχετικά με τη δομή και τις απαιτήσεις της πτυχιακής εργασίας, ο φοιτητής θα πρέπει να συμβουλευτεί τον *Σύντομο Οδηγό Επιστημονικής Τεχνογραφίας*, που είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Η πτυχιακή εργασία πιστώνεται με εννέα πιστωτικές μονάδες (9 ΠΜ) ή δώδεκα (12) μονάδες ECTS, οι οποίες αντιστοιχούν σε 3 μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (από το 8^ο εξάμηνο) και συνυπολογίζονται με αυτά για τη λήψη του πτυχίου.

Η πτυχιακή εργασία μαζί με τα μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής δεν μπορούν να ξεπερνούν συνολικά τις είκοσι τέσσερις μονάδες ECTS (24 ECTS).

5. Πρακτική Άσκηση

Η πρακτική άσκηση του φοιτητή στο δημοτικό σχολείο είναι πάντα συνδυασμένη με Διδακτική Μεθοδολογία. Το πρόγραμμα της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης (ΔΙ.ΜΕ.Π.Α.) αποσκοπεί κυρίως στη βασική διδακτική κατάρτιση (θεωρητική και πρακτική) του φοιτητή. Αποτελείται από τρεις ξεχωριστές φάσεις με συναφείς στόχους, περιεχόμενα και τρόπο οργάνωσης. Ξεκινά στο τρίτο εξάμηνο και ολοκληρώνεται στο όγδοο εξάμηνο.

Η *πρώτη φάση (Α' φάση)* αποβλέπει στην εισαγωγή του φοιτητή στη θεωρία και πράξη του σχολείου και της διδασκαλίας, με σχετικά θεωρητικά μαθήματα στη Σχολή και συστηματική παρατήρηση στο σχολείο.

Η *δεύτερη φάση (Β' φάση)* αποβλέπει στη θεωρητική κατάρτιση του φοιτητή στη διδακτική των μαθημάτων του δημοτικού σχολείου και στην ανάπτυξη εκ μέρους του φοιτητή ικανοτήτων σχεδιασμού, διεξαγωγής και αξιολόγησης της διδασκαλίας των μαθημάτων αυτών.

Η *τρίτη φάση (Γ' φάση)* αποσκοπεί στην εισαγωγή του φοιτητή στον κανονικό, καθημερινό ρυθμό εργασίας και ζωής στο σχολείο. Ο φοιτητής αναλαμβάνει την ευθύνη του παιδαγωγικού και διδακτικού έργου για δύο εβδομάδες σε μια τάξη πολυθέσιου σχολείου.

Τα επιμέρους μαθήματα της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας, των Μαθηματικών, της Φυσικής και της Ιστορίας συγκαταλέγονται στην κατηγορία των Υποχρεωτικών μαθημάτων, ενώ από τα πέντε μαθήματα της Μελέτης Περιβάλλοντος, των Θρησκευτικών, των Εικαστικών, της Μουσικής και της Φυσικής Αγωγής ο φοιτητής θα πρέπει να επιλέξει υποχρεωτικά τα δύο. Τα υπόλοιπα τρία είναι δυνατό να επιλεγούν ως μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

Όλες οι φάσεις της πρακτικής άσκησης επέχουν θέση εργαστηρίου. Με την έννοια αυτή: α) Δεν επιτρέπεται σε φοιτητές να συμμετέχουν σε επόμενη φάση, χωρίς να έχουν ολοκληρώσει την προηγούμενη. β) Δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν στη Β' ή Γ' Φάση (ούτε και να επιλέγουν μαθήματα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά) χωρίς να έχουν ανταποκριθεί επιτυχώς στα προαπαιτούμενα μαθήματα που αντιστοιχούν σ' αυτήν (βλ. παρακάτω τα περιεχόμενα των μαθημάτων). γ) Δεν προβλέπεται επαναληπτική εξεταστική περίοδος Σεπτεμβρίου. δ) Φοιτητές οι οποίοι δεν εκπληρώνουν τις προβλεπόμενες υποχρεώσεις τους είναι υποχρεωμένοι να επαναλάβουν τη συγκεκριμένη φάση της πρακτικής άσκησης κατά το εξάμηνο στο οποίο προσφέρεται. Περισσότερες πληροφορίες για την Πρακτική Άσκηση και τον τρόπο διεξαγωγής της υπάρχουν στην αναλυτική παρουσίασή της στις παρακάτω σελίδες.

6. Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση

Από τον Οκτώβριο του 2010 βρίσκεται σε εξέλιξη η υλοποίηση της Διευρυμένης Πρακτικής Άσκησης (ΔΠΑ) του Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης (<http://www.eled.uowm.gr/>) του Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (ΠΔΜ), η οποία είναι ενταγμένη στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και από Εθνικούς Πόρους (Άξονας προτεραιότητας 2 «Αναβάθμιση των συστημάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και επαγγελματικής εκπαίδευσης και σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας»). Η Πράξη υπαγορεύτηκε από την αναγκαιότητα να εφοδιαστούν οι μελλοντικοί δάσκαλοι με προσόντα και

δεξιότητες που θα τους επιτρέψουν να αντιμετωπίσουν μια πολύπλοκη και συνεχώς μεταβαλλόμενη πραγματικότητα, κάτι που αναμένεται να προκύψει από τη συνεργασία τους με επιστήμονες, επαγγέλματα και εργαλεία άλλων ειδικοτήτων.

Με γενικότερο σκοπό τη διεύρυνση, αναβάθμιση και βελτίωση της ήδη υπάρχουσας Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος, και με δεδομένη την ανάγκη για εύρεση ευκαιριών διεύρυνσης των επιστημονικών ενδιαφερόντων και δυνατοτήτων απασχόλησης του αυριανού εκπαιδευτικού, οι επιμέρους στόχοι που επιδιώκονται μέσα από τη Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση είναι οι εξής:

- α) η διευκόλυνση και υποστήριξη του επαγγελματικού προσανατολισμού των μελλοντικών δασκάλων σε νέες επαγγελματικές και επιστημονικές κατευθύνσεις·
- β) η ενίσχυση του Προγράμματος Σπουδών μέσα από την εκπαίδευση και κατάρτιση των φοιτητών/τριών σε νέα αντικείμενα και νέους εργασιακούς χώρους·
- γ) η σύνδεση του ΠΤΔΕ με εξωσχολικούς φορείς υποδοχής και κατ' επέκταση η ενδυνάμωση του ρόλου του σε επίπεδο επιστημονικό, κοινωνικό και επιχειρηματικό·
- δ) η διασύνδεση του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας με πιστοποιημένους φορείς προώθησης της απασχόλησης μέσω της αξιοποίησης των δυνατοτήτων των σύγχρονων τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνίας.

Με βάση την ταξινόμηση των φορέων υποδοχής των φοιτητών/τριών σε δύο μεγάλες κατηγορίες, ο σχεδιασμός για την ανάπτυξη της Διευρυμένης Πρακτικής Άσκησης ακολουθεί δύο κατευθυντήριους άξονες, πάνω στους οποίους κινούνται οι επιμέρους δράσεις υλοποίησής της. Με τον τρόπο αυτό, η διεύρυνση της υπάρχουσας Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος διαμορφώνεται ως εξής:

- Οριζόντια διεύρυνση της Πρακτικής Άσκησης σε φορείς υποδοχής που δεν υπάγονται στο δημόσιο σχολείο: Μουσεία, Βιβλιοθήκες, Ερευνητικά Κέντρα, Περιβαλλοντικές Οργανώσεις, Εταιρείες ανάπτυξης εκπαιδευτικού λογισμικού, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών, Κατασκηνώσεις, Εφημερίδες με παιδικά ένθετα, Παιδικά θέατρα κ.ά.
- Κάθετη διεύρυνση της Πρακτικής Άσκησης μέσα από την επέκτασή της είτε σε καινοτόμους θεσμούς και δράσεις του δημόσιου σχολείου (Ειδικά σχολεία, Ολοήμερα Σχολεία, Σχολεία με Προγράμματα Ευέλικτης Ζώνης, Τμήματα παιδιών Ρομά, Τάξεις Υποδοχής κλπ.) είτε σε ιδρύματα τα οποία λειτουργούν στο ευρύτερο πλαίσιο της θεσμοθετημένης ή άτυπης εκπαίδευσης (Εργαστήρια Πανεπιστημιακών Τμημάτων, «Φροντιστήρια» Πολιτιστικών Συλλόγων για την Ελληνική Γλώσσα κ.λπ.).

Οι φορείς υποδοχής των φοιτητών/τριών εντάσσονται σε συγκεκριμένα θεματικά πεδία: Αρχαιακή έρευνα, Ιστορία και Τοπική Ιστορία, Μουσειακή Εκπαίδευση - Διαχείριση Πολιτισμικής Κληρονομιάς – Αισθητική Αγωγή, Βιβλίο, Λογοτεχνία και Γλώσσα, Συμβουλευτική στην παιδική ηλικία – Ειδική Αγωγή – Αγωγή Υγείας, Εκπαιδευτική Τεχνολογία και Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση, Εφαρμογές των Μαθηματικών στην Κοινωνία και το Περιβάλλον, Εφαρμογές της Στατιστικής στην Εκπαίδευση, Εφαρμογές των Φυσικών Επιστημών στη διαχείριση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος, Εξωσχολική μάθηση και ψυχαγωγία: άτυπες και μη τυπικές μορφές, Διαχείριση της πολιτισμικής ετερότητας σε Σύγχρονα Περιβάλλοντα Μάθησης. Τα πεδία αυτά διαμορφώνονται σε σχέση με τις ειδικότητες των μελών ΔΕΠ του Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του ΠΔΜ. Τα μέλη ΔΕΠ συντονίζουν τη συνεργασία των φορέων υποδοχής με το Πανεπιστήμιο και εποπτεύουν για την τήρηση του σχεδιασμού και την εφαρμογή αξιολογικών διαδικασιών ως προς την αποτελεσματικότητα του Προγράμματος.

Συνολικά πάνω από 100 φορείς (υπηρεσίες, εταιρείες, οργανώσεις, σύλλογοι, όμιλοι, βιβλιοθήκες, ιδρύματα, οργανισμοί, επιχειρήσεις, μουσεία, λέσχες κ.ά.) του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα, κατάλληλοι για την κατάρτιση των φοιτητών σε νέα αντικείμενα και εργασιακούς χώρους, αποδεχόμενοι την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος από μέρους του Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, συνεργάζονται στο πλαίσιο της χρηματοδοτούμενης Διευρυμένης Πρακτικής Άσκησης των φοιτητών/τριών του ήδη από την 01/10/2010. Οι φοιτητές προσφέρουν έργο, το οποίο ορίζουν κάθε φορά οι ίδιοι οι φορείς, σύμφωνα με τις διαπιστωμένες ανάγκες τους. Οι απασχολούμενοι φοιτητές είναι ασφαλισμένοι στο ΙΚΑ και αμείβονται για την εργασία τους από το εν λόγω Πρόγραμμα, χωρίς οι φορείς να έχουν καμία απολύτως οικονομική υποχρέωση απέναντί τους.

Στο πλαίσιο σχεδιασμού της Διευρυμένης Πρακτικής Άσκησης επιδιώκεται σε συνεργασία με τη Δομή Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας (ΔΑΣΤΑ, <http://dasta.uowm.gr/> του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας η εύρεση κατάλληλων θέσεων Πρακτικής Άσκησης για τις ομάδες φοιτητών ΑμεΑ, καθώς και για φοιτητές προερχόμενους από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Επίσης, δίνεται έμφαση στην ανάληψη ειδικών δραστηριοτήτων για την κατάλληλη πληροφόρηση, προετοιμασία, υποστήριξη και ενδυνάμωση των συγκεκριμένων ατόμων.

Η αποτίμηση και αξιολόγηση του τρόπου υλοποίησης και των αποτελεσμάτων των δράσεων του Τμήματος πραγματοποιείται μέσα από την εγκαθίδρυση ενός συστήματος ανατροφοδότησης και αξιολόγησης των δράσεων από πλευράς των ωφελουμένων, των φορέων υποδοχής και των εποπτών των θεματικών πεδίων της ΔΠΑ. Εργαλεία αξιολόγησης αποτελούν αντίστοιχα ερωτηματολόγια, ημερολόγια των ωφελουμένων, εκθέσεις των συντονιστών των θεματικών πεδίων, καθώς και τελικές εκθέσεις για την υλοποίηση των δράσεων.

Το ακαδημαϊκό επίπεδο των μελών ΔΕΠ, το επίπεδο επίδοσης των φοιτητών/τριών, η υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος, καθώς και οι μηχανισμοί που ελέγχουν και αξιολογούν σε μόνιμη βάση τις δράσεις που αναπτύσσονται αποτελούν εγγυήσεις για την ποιότητα των υλοποιούμενων δράσεων στο πλαίσιο της Διευρυμένης Πρακτικής Άσκησης.

Η ανάπτυξη της Διευρυμένης Πρακτικής Άσκησης στο Τμήμα έχει ως αποτέλεσμα τη συνεργασία εργασιακών φορέων με το Πανεπιστήμιο, τη διάχυση της γνώσης μέσω εναλλακτικών μορφών εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και τη διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων. Με τον τρόπο αυτόν συμβάλλει στην αντιμετώπιση κοινωνικοοικονομικών προβλημάτων και στην ανάπτυξη της Δυτικής Μακεδονίας, που είναι μία από τις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές της Ελλάδας, και μάλιστα με ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά ανεργίας.

Από το 2013 στο πλαίσιο του προγράμματος για τη Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, όπως και όλα τα Τμήματα του Ιδρύματος, είναι εγγεγραμμένο στο Σύστημα Κεντρικής Υποστήριξης της Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών ΑΕΙ «Ατλας» (<http://atlas.grnet.gr/>). Το Ατλας είναι μία κεντρική διαδικτυακή υπηρεσία, η οποία διασυνδέει τους φορείς που παρέχουν θέσεις πρακτικής άσκησης με όλα τα Ακαδημαϊκά Ιδρύματα της επικράτειας, δημιουργώντας μία ενιαία βάση θέσεων πρακτικής άσκησης οι οποίες είναι διαθέσιμες προς επιλογή στα Ιδρύματα. Παράλληλα προσφέρει σφαιρική ενημέρωση σε θέματα που άπτονται της αγοράς εργασίας και των πρώτων βημάτων των φοιτητών σε αυτήν.

Κατηγορίες μαθημάτων και η αντιστοιχία τους σε ECTS και πιστωτικές μονάδες

Κατηγορία μαθημάτων	Μαθήματα	ECTS
Υποχρεωτικά μαθήματα	Σύνολο 30	Σύνολο 134
Μαθήματα Επιστημών της Αγωγής	10	42
Μαθήματα Ανθρωπιστικών Επιστημών και της Διδακτικής τους	8	32
Μαθήματα Θετικών Επιστημών και της Διδακτικής τους	6	29
Διδακτική Μεθοδολογία και Πρακτική Άσκηση	6	31
Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα	Σύνολο 20	Σύνολο 82
Μαθήματα Επιστημών της Αγωγής	6	24
Μαθήματα Ανθρωπιστικών Επιστημών και της Διδακτικής τους	6	24
Μαθήματα Θετικών Επιστημών και της Διδακτικής τους	6	24
Διδακτική Μεθοδολογία και Πρακτική Άσκηση	2	10
Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής ή εναλλακτικά, Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (3 & πτυχιακή εργασία (3)	Σύνολο 6	Σύνολο 24
Σύνολο	56	240

Και τα 56 μαθήματα που ανήκουν στις παραπάνω κατηγορίες παρατίθενται στη συνέχεια ονομαστικά και ταξινομούνται σε αναλυτικούς πίνακες, οι οποίοι έχουν διαμορφωθεί με βάση συγκεκριμένα κάθε φορά κριτήρια: το είδος των μαθημάτων, το εξάμηνο στο οποίο διδάσκονται ή προσφέρονται προς επιλογή, το ακαδημαϊκό έτος για το οποίο ισχύουν (με τις αλλαγές και μεταβατικές διατάξεις) κ.λπ.

Η ταξινόμηση των μαθημάτων με χαρακτηριστικά αρκτικόλεξα (ΕΑ, ΑΕ, κλπ.) και η ειδική κωδικοποίησή τους (Υ 101, ΥΕ 131, κλπ) φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

ΕΑ		ΑΕ		ΘΕ		ΠΑ		
Υ	ΥΕ/ΕΕ	Υ	ΥΕ/ΕΕ	Υ	ΥΕ/ΕΕ	Υ	ΥΕ/ΕΕ	ΕΕ
101	131	201	231	301	331	401	431	501
έως	έως	έως	έως	έως	έως	έως	έως	έως
130	199	230	299	330	399	430	499	599

Υπόμνημα της ταξινόμησης των μαθημάτων με χαρακτηριστικά αρκτικόλεξα:

ΕΑ: Μάθημα Επιστημών της Αγωγής (Βασικής Παιδαγωγικής Κατάρτισης)

ΑΕ: Μάθημα Ανθρωπιστικών Επιστημών και Διδακτικής

ΘΕ: Μάθημα Θετικών Επιστημών και Διδακτικής

ΠΑ: Πρακτικές Ασκήσεις

Υ: Μάθημα Υποχρεωτικό

ΥΕ: Μάθημα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό

ΕΕ: Μάθημα Ελεύθερης Επιλογής (Όταν ένα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό Μάθημα επιλέγεται από τον φοιτητή ως μάθημα Ελεύθερης Επιλογής, λαμβάνει κωδικό ΕΕ ακολουθούμενο από την αρίθμηση που αντιστοιχεί στο μάθημα ως Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό - ΥΕ)

ΠΕ: Πτυχιακή Εργασία

Πέραν των παραπάνω μαθημάτων, το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης προσφέρει στους φοιτητές και μία σειρά εισαγωγικών φροντιστηριακών μαθημάτων τα οποία δεν πιστώνονται με Πιστωτικές Μονάδες (Π.Μ.) και ECTS και στοχεύουν στην εξοικείωση με την ξενόγλωσση ορολογία (Αγγλική, Γαλλική ή Γερμανική) της παιδαγωγικής επιστήμης, ή με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών. Τα μαθήματα αυτά προσφέρονται εφόσον το ΠΤΔΕ απασχολεί αποσπασμένους καθηγητές από τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και έχουν κωδικούς:

ΞΑΓ: Αγγλική γλώσσα - ΞΓΓ: Γαλλική γλώσσα - ΞΡΓ: Γερμανική γλώσσα

ΦΠ: Εισαγωγικό Φροντιστηριακό μάθημα στην Πληροφορική

ΣΠΒ: Σεμινάρια Πρώτων Βοηθειών (εφόσον είναι εφικτό)

Τέλος, κατά τους μήνες Οκτώβριο και Νοέμβριο (για τους εγγραφέντες τον Σεπτέμβρη) και Φεβρουάριο (για τους εγγραφέντες με κατατακτήριες, ειδικές κατηγορίες, κλπ) κάθε έτους προσφέρεται «Σεμινάριο Αναζήτησης Βιβλιογραφίας», το οποίο οργανώνεται από το προσωπικό της Βιβλιοθήκης της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών και αφορά στην εξοικείωση των φοιτητών με την αναζήτηση βιβλιογραφίας στις ηλεκτρονικές πηγές και τον τρόπο παράθεσης των βιβλιογραφικών αναφορών στις εργασίες τους. Οι φοιτητές που εγγράφονται στο τμήμα θα πρέπει υποχρεωτικά να παρακολουθήσουν και να αξιολογηθούν επιτυχώς σε αυτό το σεμινάριο προκειμένου να λάβουν το πτυχίο τους. Το σεμινάριο αυτό δεν πιστώνεται στον συνολικό φόρτο εργασίας των φοιτητών.

1. Υποχρεωτικά μαθήματα (Υ)

I. Υποχρεωτικά Μαθήματα Επιστημών της Αγωγής (ΕΑ)

Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	Διδάσκων	ECTS
Υ 101	Διδακτική Μεθοδολογία	Α. Λιθοξοΐδου (με ανάθεση Γ.Σ.)	4
Υ 102	Ειδική Αγωγή & Μαθησιακές Δυσκολίες	Τ. Μαυροπαλιάς (με ανάθεση Γ.Σ.)	4
Υ 105	Ψυχολογία της Ανάπτυξης	Δ. Πνευματικός	4
Υ 107	Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης	Σ. Ηλιάδου – Τάχου	4
Υ 111	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	Ι. Μπουνόβας (με ανάθεση Γ.Σ.)	4
Υ 112	Οργάνωση, Διοίκηση και Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση	Γ. Ιορδανίδης	5
Υ 113	Παιδαγωγική	Μ. Τζιφόπουλος	5
Υ 114	Παιδαγωγική Αλληλεπίδραση και Κοινωνικές σχέσεις στη σχολική τάξη	Ι. Θωίδης	4
Υ 117	Σχολική Ψυχολογία	Η. Βασιλειάδης	4
Υ 119	Διαπολιτισμική Εκπαίδευση	Ε. Κηπουροπούλου	4
		Σύνολο	42

II. Υποχρεωτικά Μαθήματα Ανθρωπιστικών Επιστημών (ΑΕ)

Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	Διδάσκων	ECTS
Υ 202	Διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας	Ε. Γρίβα	4
Υ 203	Η Ελληνική Γλώσσα και η Γραμματική της	Α. Βακάλη (με ανάθεση Γ.Σ.)	4
Υ 204	Νέα Ελληνική Ιστορία	Σ. Ηλιάδου – Τάχου	4
Υ 207	Ελληνική Παιδική & Νεανική Λογοτεχνία	Α. Βακάλη (με ανάθεση Γ.Σ.)	4
Υ 208	Ιστορία: Αρχαιότητα & Βυζάντιο	Α. Ανδρέου	4
Υ 209	Ορθοδοξία και Πολιτισμός στην Εκπαίδευση	π. Ειρηναίος Χατζηεφραιμίδης	4
Υ 212	Ειδικά θέματα Διδακτικής της Ιστορίας	Κ. Κασβίκης	4
Υ 213	Ειδικά θέματα Διδακτικής της Ελληνικής Γλώσσας	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	4
		Σύνολο	32

III. Υποχρεωτικά Μαθήματα Θετικών Επιστημών (ΘΕ)

Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	Διδάσκων	ECTS
Υ 301	Ειδικά θέματα Διδακτικής των Μαθηματικών	Χ. Λεμονίδης	5
Υ 303	Οι έννοιες της φυσικής και οι αναπαραστάσεις τους	Α. Σοφιανίδης	5
Υ 304	Περιβαλλοντική Εκπαίδευση - Εκπαίδευση για την αειφορία	Α. Παπανικολάου	4
Υ 305	Πληροφορική και Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	5
Υ 306	Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας	Α. Κ. Ρετάλη	5
Υ 308	Στοιχεία Αριθμητικής και Θεωρίας αριθμών για εκπαιδευτικούς	Κ. Νικολαντωνάκης	4
		Σύνολο	28

IV. Διδακτική Μεθοδολογία και Πρακτική Άσκηση (ΔΙ.ΜΕ.ΠΑ)

Θεωρητική και πρακτική διδακτική κατάρτιση		ECTS
Α' φάση: Υ 401	Εισαγωγή στη θεωρία και πράξη του σχολείου και της διδασκαλίας	5
Β' φάση	Διδακτική επιμέρους μαθημάτων του Δημοτικού Σχολείου	
Υ 402	Διδακτική της Νεοελληνικής Γλώσσας	5
Υ 403	Διδακτική της Ιστορίας	5
Υ 404	Διδακτική των Μαθηματικών	5
Υ 405	Διδακτική των Φυσικών Επιστημών	5
Γ' φάση: Υ 407	Ανάληψη παιδαγωγικού - διδακτικού έργου επί δύο εβδομάδες με θεωρητική προετοιμασία και ανατροφοδότηση	6
	Σύνολο	31

2. Κατ Επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα (ΥΕ)

Κατάλογος Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικών (ΥΕ) μαθημάτων Επιστημών Αγωγής (ΕΑ)

Οι φοιτητές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους θα πρέπει να επιλέξουν έξι μαθήματα από τα παρακάτω:

Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	Διδάσκων	ECTS
ΥΕ 131	Αναλυτικά Προγράμματα	Μ. Τζιφόπουλος	4
ΥΕ 133	Παιδαγωγική του ελεύθερου χρόνου	Ι. Θωίδης	4
ΥΕ 134	Οργάνωση και Λειτουργία σχολικής μονάδας	Γ. Ιορδανίδης	4
ΥΕ 135	Ιστορία της Αγωγής	Ε. Κηπουροπούλου	4
ΥΕ 136	Εννοιολογική Ανάπτυξη και μάθηση	Δ. Πνευματικός	4
ΥΕ 138	Σχολική Παιδαγωγική: Θεωρία του σχολείου	Μ. Τζιφόπουλος	4
ΥΕ 142	Ολοήμερο σχολείο: Θεωρία και πράξη	Ι. Θωίδης	4
ΥΕ 144	Ιστορία της εκπαίδευσης στη Μακεδονία	Σ. Ηλιάδου - Τάχου	4
ΥΕ 145	Συναισθηματική & Ηθική Ανάπτυξη	Δ. Πνευματικός	4
ΥΕ 146	Νοητική καθυστέρηση	Α. Ανδρεοπούλου	4
ΥΕ 154	Οργανωσιακή Συμπεριφορά	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	4
ΥΕ 155	Διαφοροποίηση της Διδασκαλίας	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	4
ΥΕ 159	Συγκριτική Παιδαγωγική	Σ. Μούτσιος	4
ΥΕ 162	Εκπαιδευτική Πολιτική	Σ. Μούτσιος	4
ΥΕ 163	Επιστημονική τεχνογραφία	Α. Λιθοξοΐδου	4
ΥΕ 164	Κοινωνικοπαιδαγωγικές προσεγγίσεις στο δημοτικό σχολείο	Ι. Θωίδης	4
ΥΕ 165	Τα Κίνητρα στην Εκπαίδευση	Δ. Πνευματικός	4
ΥΕ 166	Εκπαιδευτική Αξιολόγηση	Γ. Ιορδανίδης	4
ΥΕ 167	Διαχείριση Σχολικής Τάξης	Π. Γκόλια	4
ΥΕ 171	Μικροδιδασκαλία και πρακτική άσκηση	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	4
ΥΕ 173	Προβλήματα Λόγου και Ομιλίας	Α. Ανδρεοπούλου	4
ΥΕ 174	Εισαγωγή στη Βαρηκοΐα- Κώφωση	Α. Ανδρεοπούλου	4
ΥΕ 175	Συναισθηματικές και Συμπεριφορικές Διαταραχές	Τ. Μαυροπαλιάς	4
ΥΕ 176	Φιλοσοφία της Παιδείας και της Εκπαίδευσης	Σ. Μούτσιος	4
ΥΕ 178	Σχολική Συμβουλευτική: Πρόληψη και παρέμβαση στην οικογένεια και στο σχολείο	Η. Βασιλειάδης	4
ΥΕ 179	Ψυχοεκπαιδευτική αξιολόγηση δυσκολιών μάθησης και προσαρμογής	Η. Βασιλειάδης	4

ΥΕ 180	Το συναίσθημα στην παιδαγωγική διαδικασία	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	4
ΥΕ 181	Ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση	Σ. Μούτσιος	4
ΥΕ 182	Ψυχική υγεία στο σχολικό περιβάλλον	Η. Βασιλειάδης	4

Κατάλογος Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικών (ΥΕ) μαθημάτων Ανθρωπιστικών Επιστημών (ΕΑ)

Οι φοιτητές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους θα πρέπει να επιλέξουν έξι μαθήματα από τα παρακάτω:

Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	Διδάσκων	ECTS
ΥΕ 206	Λαογραφία και Εκπαίδευση	Ι. Κασκαμανίδης	4
ΥΕ 232	Νεοελληνική Ποίηση – Παιδική Ποίηση και Διδακτική της	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό / Δ. Σουλιώτη	4
ΥΕ 240	Μέτρηση και αξιολόγηση αντιληπτικο-κινητικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων	Κ. Σέμογλου	4
ΥΕ 243	Διδακτική της Λογοτεχνίας	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	4
ΥΕ 244	Πεζογραφική Λογοτεχνία για Παιδιά & Εφήβους και Διδακτική της	Έκτακτο διδακτικό Προσωπικό	4
ΥΕ 245	Γλωσσοπαιδαγωγικά θέματα	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	4
ΥΕ 248	Παιδαγωγικές Κινητικές Εφαρμογές	Κ. Σέμογλου	4
ΥΕ 249	Μουσική Θεωρία και πράξη	Κ. Τσαχουρίδης	4
ΥΕ 256	Στρατηγικές γλωσσικής εκμάθησης και διαπολιτισμικής επικοινωνίας	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	4
ΥΕ 257	Εισαγωγή στη διγλωσσία – Διγλωσσία και εκπαίδευση	Ε. Κηπουροπούλου	4
ΥΕ 258	Εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης των γλωσσικών δεξιοτήτων	Ε. Γρίβα	4
ΥΕ 264	Κείμενα Ελληνικής Γλώσσας	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	4
ΥΕ 265	Το λεξιλόγιο: περιγραφή και διδασκαλία του	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	4
ΥΕ 266	Ο γραμματισμός στο σχολείο: κατανόηση και παραγωγή κειμένων	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	4
ΥΕ 267	Μουσειακή Εκπαίδευση	Α. Ανδρέου	4
ΥΕ 268	Ιστορία και Πολιτισμός στην Εκπαίδευση	Α. Ανδρέου	4
ΥΕ 269	Ιστορία από πηγές	Α. Ανδρέου	4
ΥΕ 271	Εναλλακτικές διδακτικές προσεγγίσεις στη Διδακτική της Ιστορίας	Κ. Κασβίκης	4
ΥΕ 272	Παραγωγή Εκπαιδευτικού Υλικού (Παιδαγωγικά Υλικά και Μέσα)	Ν. Ταμουτσέλης	4
ΥΕ 273	Εκπαίδευση στην Πολιτειότητα: Η αγωγή του πολίτη	Ι. Μπουνόβας	4

ΥΕ 274	Δημόσια Ιστορία: χρήσεις και καταχρήσεις του παρελθόντος	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό/ Μ.-Κ. Μώρος	4
ΥΕ 275	Τοπική ιστορία, έρευνα και διδακτική πράξη	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό/ Μ.-Κ. Μώρος	4
ΥΕ 276	Λογοτεχνία και Ιστορία	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό/ Μ.-Κ. Μώρος	4
ΥΕ 279	Διδακτικές προσεγγίσεις της Τέχνης σε τυπικά και άτυπα περιβάλλοντα μάθησης	Π. Γκόλια	4

Κατάλογος Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικών (ΥΕ) μαθημάτων Θετικών Επιστημών (ΘΕ)

Οι φοιτητές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους θα πρέπει να επιλέξουν έξι μαθήματα από τα παρακάτω:

Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	Διδάσκων	ECTS
ΥΕ 331	Κατασκευή εκπαιδευτικού υλικού και διδασκαλία μαθηματικών με τη χρήση Πληροφορικής Τεχνολογίας	Χ. Λεμονίδης	4
ΥΕ 332	Επιστημολογία	Κ. Νικολαντωνάκης	4
ΥΕ 335	Σχεδίαση και ανάπτυξη εκπαιδευτικού λογισμικού	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	4
ΥΕ 337	Ιστορία των Μαθηματικών και Μαθηματική Εκπαίδευση	Κ. Νικολαντωνάκης	4
ΥΕ 338	Παιδαγωγική Γνώση Περιεχομένου για τις Φυσικές Επιστήμες	Α. Σοφιανίδης	4
ΥΕ 342	Εφαρμογές Εκπαιδευτικής Έρευνας	Α.Κ. Ρετάλη	4
ΥΕ 349	Εφαρμογές προγραμμάτων για την αειφορία στο Δημοτικό Σχολείο	Α. Παπανικολάου	4
ΥΕ 350	Ανοιχτά διερευνητικά περιβάλλοντα μάθησης στις Φυσικές Επιστήμες	Α. Σοφιανίδης	4
ΥΕ 351	Εκπαιδευτικό Λογισμικό	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό/ Α. Μυροφορίδης	4
ΥΕ 353	Στοιχεία Γεωμετρίας και Επίλυσης Προβλημάτων	Κ. Νικολαντωνάκης	4
ΥΕ 354	Ανάπτυξη της έννοιας του αριθμού	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό/ Μ. Ζιώγα	4
ΥΕ 355	Σχεδιασμός, υλοποίηση και αξιολόγηση εκπαιδευτικών δράσεων σε χώρους τεχνοεπιστήμης	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	4
ΥΕ 356	Δυσκολίες μάθησης στα μαθηματικά	Χ. Λεμονίδης	4
ΥΕ 357	Διάχυτες διεπαφές στο σχολείο	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	4
ΥΕ 359	Ανάπτυξη ψηφιακού υλικού και διδακτικών σεναρίων με ΤΠΕ	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό/ Α. Μυροφορίδης	4

ΥΕ 361	Εκπαιδευτική Ρομποτική	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό/ Α. Μυροφορίδης	4
ΥΕ 363	Ανάπτυξη διδακτικών σεναρίων για STEAM με τη χρήση εκπαιδευτικής ρομποτικής	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	4
ΥΕ 364	Ανάπτυξη ψηφιακού διδακτικού υλικού	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	4
ΥΕ 365	Οικονομικά της εκπαίδευσης	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	4
ΥΕ 366	Εκπαιδευτική έρευνα: Εισαγωγή στην ανάλυση δεδομένων	Α. Κ. Ρετάλη	4
ΥΕ 367	Εκπαιδευτική έρευνα: Ανάλυση ποσοτικών δεδομένων	Α. Κ. Ρετάλη	4
ΥΕ 369	Ψηφιακός γραμματισμός στο δημοτικό σχολείο: Παραδείγματα και εφαρμογές	Μ. Τζιφόπουλος	4
ΥΕ 370	Ψηφιακή Κληρονομιά και Εκπαίδευση	Ι. Κασκαμανίδης	4
ΥΕ 384	Σύγχρονα Ζητήματα Περιβάλλοντος και Αειφορίας	Α. Παπανικολάου	4

Κατάλογος Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικών (ΥΕ) μαθημάτων Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης (ΔΙ.ΜΕ.ΠΑ.)

Οι φοιτητές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους θα πρέπει να επιλέξουν δύο μαθήματα από τα παρακάτω:

Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	Διδάσκων	ECTS
ΥΕ 431	Διδακτική της Μελέτης Περιβάλλοντος	Α. Παπανικολάου	5
ΥΕ 432	Διδακτική των Θρησκευτικών	π. Χατζηεφραιμίδης Ειρηναίος	5
ΥΕ 433	Διδακτική των Εικαστικών	Ν. Ταμουτσέλης	5
ΥΕ 434	Διδακτική της Μουσικής	Κ. Τσαχουρίδης	5
ΥΕ 435	Διδακτική της Φυσικής Αγωγής	Α. Τοσουνίδης	5

3. Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)

Κατάλογος μαθημάτων Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ) Χειμερινού Εξαμήνου

Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	Διδάσκων	ECTS
ΕΕ 115	Διαφοροποίηση της Διδασκαλίας	(δεν προσφέρεται)	4
ΕΕ 163	Επιστημονική Τεχνολογία	Α. Λιθοξοΐδου	4
ΕΕ 251	Οργάνωση και Διεύθυνση παιδικής Χορωδίας και ορχήστρας	Κ. Τσαχουρίδης	4
ΕΕ 334	Αγωγή Υγείας	Α. Τοσουνίδης	4
ΕΕ 505	Εισαγωγή στην Ιστορία του Βιβλίου	Ε. Παπαγεωργίου	4
ΕΕ 530	Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση	Κ. Νικολαντωνάκης	4
ΕΕ 533	Πληροφοριακός Γραμματισμός – Επιστημονική Τεχνολογία	Α. Βαϊτσάκης	4
ΕΕ 538	Παιδαγωγική της Ένταξης για μαθητές με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες και Αναπηρίες	Τ. Μαυροπαλιάς	4
ΕΕ 541	Εκπαίδευση, υλικός πολιτισμός και κληρονομιά	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό/ Τρ. Γιαγκούλης (επικουρία μεταδιδάκτορα)	4

Κατάλογος μαθημάτων Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ) Εαρινού Εξαμήνου

Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	Διδάσκων	ECTS
ΕΕ 171	Μικροδιδασκαλία και Πρακτική Άσκηση	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	4
ΕΕ 177	Σχολικό κλίμα και σχολική κουλτούρα	Γ. Ιορδανίδης	4
ΕΕ 504	Εισαγωγή στις Τέχνες του Βιβλίου	Ε. Παπαγεωργίου	4
ΕΕ 530	Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση	Κ. Νικολαντωνάκης	4
ΕΕ 531	Κριτική Σκέψη στην εκπαιδευτική πράξη	Α. Λιθοξοΐδου	4
ΕΕ 532	Πρακτικές της Παιδαγωγικής του ελεύθερου χρόνου στον εξωσχολικό Αθλητισμό	Α. Τοσουνίδης	4
ΕΕ 534	Φιλαναγνωσία και βιβλιοαγωγή στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση	Ε. Παπαγεωργίου	4
ΕΕ 535	Βασικές λειτουργίες βιβλιοθηκών	Α. Βαϊτσάκης	4
ΕΕ 537	Φιλαναγνωσία, δημιουργική γραφή και βιβλιοθήκες	Α. Βαϊτσάκης	4
ΕΕ 539	Μετανάστευση και ταυτότητες	Ε. Κηπουροπούλου	4
ΕΕ 540	Μεθοδολογία της ιστορικής έρευνας	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό/ Μ.-Κ. Μώρος	4
ΕΕ 610	Αλληλεπίδραση ανθρώπου και ρομπότ	Δ. Πνευματικός (συνδ. με Τμήμα Ψυχολογίας)	4

* Επίσης, οι φοιτητές/τριες μπορούν να επιλέξουν μαθήματα από άλλα προγράμματα σπουδών του Ιδρύματος, άλλων ιδρυμάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής μέσω του προγράμματος ERASMUS, με την προϋπόθεση ότι τα μαθήματα σχετίζονται με τους στόχους του προγράμματος σπουδών του τμήματος και έχουν φόρτο εργασίας τουλάχιστον 4 ECTS.

3.1 Μαθήματα ελεύθερης επιλογής του Ιδρυματικού καταλόγου του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

Μαθήματα ελεύθερης επιλογής που προσφέρονται στους φοιτητές/τριες του Τμήματος στο πλαίσιο του Ιδρυματικού καταλόγου μαθημάτων από άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (άρθρο 66 του Ν.4957/2022 παρ. 4)

Ο ανώτατος αριθμός των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων που προέρχονται από τον Ιδρυματικό κατάλογο Τμημάτων του Πανεπιστημίου και έχουν θέση ελεύθερης επιλογής, αντιστοιχεί κατ' ανώτατο όριο έως το δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού αριθμού των πιστωτικών μονάδων για την κτήση του πτυχίου. Τα μαθήματα ελεύθερης επιλογής που δε λαμβάνονται υπόψη στην κτήση πτυχίου καταχωρούνται στο παράρτημα διπλώματος.

Ιδρυματικός κατάλογος μαθημάτων

Σχολή	Τμήμα	Μάθημα	Εξ.	ECTS	Διδάσκων
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών	Ρωσικά Ι (ΔΕΟΣ903)	7ο	5	Εξωτερικός Συνεργάτης
		Κινεζικά Ι (ΔΕΟΣ904)	7ο	5	Εξωτερικός Συνεργάτης
		Ρωσικά ΙΙ (ΔΕΟΣ903)	8ο	5	Εξωτερικός Συνεργάτης
		Κινεζικά ΙΙ (ΔΕΟΣ904)	8ο	5	Εξωτερικός Συνεργάτης
ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	Τμήμα Ψυχολογίας	Θάνατος και η διαχείριση του πένθους (ΕΕ603)	4ο	4	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό
		Μεταγνωστικές Διεργασίες και Αυτορρύθμιση (ΕΕ615)	7ο	4	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό
		Αναπαραστάσεις του φύλου στα ΜΜΕ (ΕΨΜ4315)	4ο	5	Δ. Μιχαήλ-Υποψήφια Διδάκτωρ Μ. Παπαλαμπροπούλου
		Επικοινωνία Κρίσεων και Συγκρούσεων (ΕΨΜ7125)	7ο	5	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Α. Τριανταφυλλίδου

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	Τμήμα Μαιευτικής	Ά Βοήθειες - Επείγοντα Μ/Γ (ΜW0571)	5ο	3,5	Συμβασιούχος
		Οικογενειακός Προγραμματισμός - Σεξουαλική Υγεία (ΜW0731)	7ο	4	Επίκουρος Καθηγητής Π. Εσκιτζής
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών	Ζωγραφική Εργαστήριο 1 (ΕζωΒ.01)	4ο	18	Καθηγητής Ι. Καστρίτης
		Ζωγραφική Εργαστήριο 2 (ΕζωΒ.2)	5ο	18	Καθηγητής Ι. Καστρίτης
		Φιλοσοφία - Αισθητική (Θ.009)	7ο	4	Επίκουρος Καθηγητής Κ. Βασιλείου
		Ειδικά θέματα σύγχρονης τέχνης (Επθ.55)	5ο 7ο		Επίκουρος Καθηγητής Κ. Βασιλείου
		Μεταπολεμικά Κινήματα (Θ.026)	8ο	4	Επίκουρος Καθηγητής Κ. Βασιλείου
		Μουσειολογία, Μουσειοπαιδα- γωγική (Θ.010)	8ο	4	Επίκουρος Καθηγητής Κ. Βασιλείου
		Ευρωπαϊκή Τέχνη 19ος - 20ος αιώνας (Θ.021)	1ο	4	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Ζ. Γοδόση
		Χαρακτική Ι (Εσχ.5α)	5ο	4	Επίκουρη Καθηγήτρια Σ. Παπαδοπούλου

4. Ιδρυματικός κατάλογος μαθημάτων του ΠΤΔΕ

Τα μαθήματα του Ιδρυματικού Καταλόγου του ΠΤΔΕ προσφέρονται από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος σε φοιτητές/τριες άλλων τμημάτων ως ελεύθερης επιλογής. Μπορούν να τα παρακολουθήσουν μέχρι είκοσι (20) φοιτητές/τριες.

A/A	Μάθημα	Διδάσκων	ECTS	Εξάμηνο	
1.	Παιδαγωγική	Μενέλαος Τζιφόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής	5	A (Υ 113)	Δια ζώσης
2.	Ψυχολογία της Ανάπτυξης	Δημήτριος Πνευματικός, Καθηγητής	4	A (Υ 105)	Δια ζώσης
3.	Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας	Άννα- Καρολίνα Ρετάλη, Επίκουρη Καθηγήτρια	5	A (Υ 306)	Δια ζώσης
4.	Νέα Ελληνική Ιστορία	Σοφία Ηλιάδου- Τάχου, Καθηγήτρια	4	A (Υ 204)	Δια ζώσης
5.	Ιστορία: Αρχαιότητα και Βυζάντιο	Αντρέας Ανδρέου,Καθηγητής	4	B (Υ 208)	Δια ζώσης
6.	Παιδαγωγική Αλληλεπίδραση και Κοινωνικές Σχέσεις στη Σχολική Τάξη	Ιωάννης Θωίδης, Καθηγητής	4	B (Υ 114)	Δια ζώσης
7.	Ειδικά Θέματα Διδακτικής των Μαθηματικών	Χαράλαμπος Λεμονίδης, Καθηγητής	5	Δ (Υ 301)	Δια ζώσης
8.	Περιβαλλοντική Εκπαίδευση- Εκπαίδευση για την Αειφορία	Αναστάσιος Παπανικολάου, Επίκουρος Καθηγητής	4	Δ (Υ 304)	Δια ζώσης
9.	Διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας	Ελένη Γρίβα, Καθηγήτρια	4	ΣΤ (Υ 202)	Δια ζώσης
10.	Οργάνωση, Διοίκηση και Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση	Γεώργιος Ιορδανίδης, Καθηγητής	5	Z (Υ 112)	Μικτό σύστ.

Διάρθρωση Μαθημάτων ανά εξάμηνο για το ακαδημαϊκό έτος 2025– 2026

Εξάμηνο Σπουδών:

1ο	Κωδικός	Μάθημα	Διδάσκοντες	ECTS
	Υ 113	Παιδαγωγική	Μ. Τζιφόπουλος	5
	Υ 105	Ψυχολογία της Ανάπτυξης	Δ. Πνευματικός	4
	Υ 306	Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας	Α. Κ. Ρετάλη/ Μ. Παπαδημητρίου (επικουρία μεταδιδάκτορα)	5
	Υ 308	Στοιχεία Αριθμητικής και θεωρίας αριθμών για εκπαιδευτικούς	Κ. Νικολαντωνάκης	4
	Υ 207	Ελληνική Παιδική & Νεανική Λογοτεχνία	Α. Βακάλη (με ανάθεση Γ.Σ.)	4
	Υ 204	Νέα Ελληνική Ιστορία	Σ. Ηλιάδου - Τάχου	4
	Υ 209	Ορθοδοξία και Πολιτισμός στην Εκπαίδευση	π. Ειρ. Χατζηφραιμίδης (Ομότιμος Καθ.)	4
				30

2ο	Κωδικός	Μάθημα	Διδάσκοντες	ECTS
	Υ 114	Παιδαγωγική Αλληλεπίδραση και Κοινωνικές σχέσεις στη σχολική τάξη	Ι. Θωίδης	4
	Υ 102	Ειδική Αγωγή & Μαθησιακές Δυσκολίες	Τ. Μαυροπαλιάς (με ανάθεση Γ.Σ.)	4
	Υ 101	Διδακτική Μεθοδολογία	Α. Λιθοξοΐδου (με ανάθεση Γ.Σ.)	4
	Υ 203	Η Ελληνική Γλώσσα και η Γραμματική της	Α. Βακάλη (με ανάθεση Γ.Σ.)	4
	Υ 303	Οι έννοιες της φυσικής και οι αναπαραστάσεις τους	Α. Σοφιανίδης	5
	Υ 305	Πληροφορική και Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	5
	Υ 208	Ιστορία: Αρχαιότητα & Βυζάντιο	Α. Ανδρέου	4
				30

3ο	Κωδικός	Μάθημα	Διδάσκοντες	ECTS
	Υ 401	Α΄ Φάση Δι.Με. Πα.	Μ. Τζιφόπουλος Συμμετέχουν: Α. Ανδρεοπούλου, Π. Γκόλια, Ι. Κασκαμανίδης, Ι. Μπουνόβας, Αποσπασμένοι Εκπαιδευτικοί	5
	Υ 212	Ειδικά θέματα Διδακτικής της Ιστορίας	Κ. Κασβίκης	4
	Υ 213	Ειδικά θέματα Διδακτικής της Ελληνικής Γλώσσας	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	4

Υ 119	Διαπολιτισμική Εκπαίδευση	Ε. Κηπουροπούλου	5
	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Επιστημών της Αγωγής (ΕΑ) (1/3) [1/6]		4
ΥΕ 136	Εννοιολογική Ανάπτυξη και Μάθηση	Δ.Πνευματικός	
ΥΕ 167	Διαχείριση σχολικής τάξης	Π. Γκόλια	
ΥΕ 159	Συγκριτική Παιδαγωγική	Στ. Μούτσιος	
	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Ανθρωπιστικών Επιστημών (ΑΕ) (1/3) [1/6]		4
ΥΕ 257	Εισαγωγή στη διγλωσσία – Διγλωσσία και εκπαίδευση	Ε. Κηπουροπούλου	
ΥΕ 267	Μουσειακή Εκπαίδευση	Α. Ανδρέου	
ΥΕ 272	Παραγωγή Εκπαιδευτικού Υλικού (Παιδαγωγικά Υλικά και Μέσα)	Ν. Ταμουτσέλης (με ανάθεση Γ.Σ.)	
ΥΕ 232	Νεοελληνική Ποίηση – Παιδική Ποίηση και Διδακτική της	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό/ Δ. Σουλιώτη	
	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Θετικών Επιστημών (ΘΕ) (1/3) [1/6]		4
ΥΕ 337	Ιστορία των Μαθηματικών και Μαθηματική Εκπαίδευση	Κ. Νικολαντωνάκης/ Έκτακτο διδακτικό προσωπικό/ Μ. Ζιώγα	
ΥΕ 351	Εκπαιδευτικό Λογισμικό	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	
ΥΕ 384	Σύγχρονα Ζητήματα Περιβάλλοντος και Αειφορίας	Α. Παπανικολάου	
			30

4ο	Κωδικός	Μάθημα	Διδάσκοντες	ECTS
	Υ 301	Ειδικά θέματα Διδακτικής των Μαθηματικών	Χ. Λεμονίδης	5
	Υ 107	Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης	Σ. Ηλιάδου - Τάχου	4
	Υ 304	Περιβαλλοντική Εκπαίδευση - Εκπαίδευση για την αειφορία	Α. Παπανικολάου	4
		Β' Φάση Ιστορία / Φυσική (1/2)		
	Υ 403	Διδακτική της Ιστορίας	Κ. Κασβίκης	
	Υ 405	Διδακτική της Φυσικής	Α. Σοφιανίδης	
		Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Επιστημών της Αγωγής (ΕΑ) (1/3) [2/6]		4
	ΥΕ 162	Εκπαιδευτική Πολιτική	Σ. Μούτσιος	
	ΥΕ 174	Εισαγωγή στη Βαρηκοΐα - Κώφωση	Α. Ανδρεοπούλου	
	ΥΕ 179	Ψυχοεκπαιδευτική αξιολόγηση δυσκολιών μάθησης και προσαρμογής	Η. Βασιλειάδης	

		Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Ανθρωπιστικών Επιστημών (ΑΕ) (1/3) [2/6]		4
	ΥΕ 248	Παιδαγωγικές Κινητικές Εφαρμογές	Κ. Σέμογλου	
	ΥΕ 280	Σχολική ζωή	Π. Γκόλια	
	ΥΕ 243	Διδακτική της Λογοτεχνίας	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	
		Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Θετικών Επιστημών (ΘΕ) (1/3) [2/6]		4
	ΥΕ 366	Εκπαιδευτική έρευνα: Εισαγωγή στην ανάλυση δεδομένων	Α. Κ. Ρετάλη	
	ΥΕ 353	Στοιχεία Γεωμετρίας και Επίλυσης Προβλημάτων	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	
	ΥΕ 364	Ανάπτυξη ψηφιακού διδακτικού υλικού	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	
				30

5ο	Κωδικός	Μάθημα	Διδάσκοντες	ECTS
	Υ 111	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	Ι. Μπουνόβας (με ανάθεση Γ.Σ.)	4
		Β' Φάση Ιστορία / Φυσική (1/2)		5
	Υ 403	Διδακτική της Ιστορίας	Κ. Κασβίκης	
	Υ 405	Διδακτική της Φυσικής	Α. Σοφιανίδης	
		Β' Φάση (1/5)		5
	ΥΕ 431	Διδακτική της Μελέτης Περιβάλλοντος	Α. Παπανικολάου	
	ΥΕ 432	Διδακτική των Θρησκευτικών	π. Ειρ. Χατζηεφραιμίδης (Ομότιμος Καθ.)	
	ΥΕ 433	Διδακτική των Εικαστικών	Ν. Ταμουσέλης (με ανάθεση Γ.Σ.)	
	ΥΕ 434	Διδακτική της Μουσικής	Κ. Τσαχουρίδης	
	ΥΕ 435	Διδακτική της Φυσικής Αγωγής	Α. Τσσουνίδης (δεν προσφέρεται)	
		Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Επιστημών της Αγωγής (ΕΑ) (1/3) [3/6]		4
	ΥΕ 142	Ολοήμερο σχολείο. Θεωρία και πράξη	Ι. Θωίδης	
	ΥΕ 175	Συναισθηματικές και Συμπεριφορικές Διαταραχές	Τ. Μαυροπαλιάς	
	ΥΕ 178	Σχολική Συμβουλευτική: Πρόληψη και παρέμβαση στην οικογένεια και στο σχολείο	Η. Βασιλειάδης	
		Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Ανθρωπιστικών Επιστημών (ΑΕ) (1/3) [3/6]		4
	ΥΕ 206	Λαογραφία και Εκπαίδευση	Ι. Κασκαμανίδης	
	ΥΕ 268	Ιστορία και Πολιτισμός στην Εκπαίδευση	Α. Ανδρέου	

	YE 256	Στρατηγικές γλωσσικής εκμάθησης και διαπολιτισμικής επικοινωνίας	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	
	YE 276	Λογοτεχνία και Ιστορία	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό/ Μ.-Κ. Μώρος	
	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Θετικών Επιστημών (ΘΕ) (1/3) [3/6]			4
	YE 342	Εφαρμογές εκπαιδευτικής έρευνας	Α. Κ. Ρετάλη/ Μ. Παπαδημητρίου (επικουρία μεταδιδάκτορα)	
	YE 354	Ανάπτυξη της έννοιας του αριθμού	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό/ Μ. Ζιώγα	
	YE 361	Εκπαιδευτική Ρομποτική	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό/ Α. Μυροφορίδης	
ΕΕ		[1/6]		4
				30

6ο	Κωδικός	Μάθημα	Διδάσκοντες	ECTS
	Y 202	Διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	4
		Β' Φάση Ιστορία / Φυσική (1/2)		5
	Y 402	Διδακτική της Νεοελληνικής Γλώσσας	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	
	Y 404	Διδακτική των Μαθηματικών	Κ. Νικολαντωνάκης	
		Β' Φάση (1/5)		5
	YE 431	Διδακτική της Μελέτης Περιβάλλοντος	Α. Παπανικολάου	
	YE 432	Διδακτική των Θρησκευτικών	π. Ειρ. Χατζηεφραιμίδης (Ομότιμος Καθ.)	
	YE 433	Διδακτική των Εικαστικών	Ν. Ταμουτσέλης (με ανάθεση Γ.Σ.)	
	YE 434	Διδακτική της Μουσικής	Κ. Τσαχουρίδης	
	YE 435	Διδακτική της Φυσικής Αγωγής	Α. Τοσουνίδης	
		Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Επιστημών της Αγωγής (ΕΑ) (1/3) [4/6]		4
	YE 145	Συναισθηματική & Ηθική Ανάπτυξη	Δ. Πνευματικός	
	YE 166	Εκπαιδευτική Αξιολόγηση	Γ. Ιορδανίδης	
	YE 135	Ιστορία της Αγωγής	Ε. Κηπουροπούλου	
	YE 131	Αναλυτικά Προγράμματα	Μ. Τζιφόπουλος	
		Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Ανθρωπιστικών Επιστημών (ΑΕ) (1/3) [4/6]		4
	YE 258	Εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης των γλωσσικών δεξιοτήτων	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	

	ΥΕ 277	Πολιτισμική ιστορία της παιδικής ηλικίας	Ι. Κασκαμανίδης	
	ΥΕ 269	Ιστορία από πηγές	Α. Ανδρέου	
	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Θετικών Επιστημών (ΘΕ) (1/3) [4/6]			4
	ΥΕ 350	Ανοικτά Διερευνητικά Περιβάλλοντα Μάθησης στις φυσικές επιστήμες	Α. Σοφινίδης	
	ΥΕ 356	Δυσκολίες Μάθησης στα Μαθηματικά	Χ. Λεμονίδης	
	ΥΕ 370	Ψηφιακή Κληρονομιά και Εκπαίδευση	Ι. Κασκαμανίδης	
ΕΕ		[2/6]		4
				30

7ο	Κωδικός	Μάθημα	Διδάσκοντες	ECTS
	Υ 112	Οργάνωση, Διοίκηση και Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση	Γ. Ιορδανίδης	5
	Υ 117	Σχολική Ψυχολογία	Η. Βασιλειάδης	4
	Β' Φάση Γλώσσα / Μαθηματικά (1/2)			5
	Υ 402	Διδακτική της Νεοελληνικής Γλώσσας	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	
	Υ 404	Διδακτική των Μαθηματικών	Χ. Λεμονίδης	
	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Επιστημών της Αγωγής (ΕΑ) (1/3) [5/6]			4
	ΥΕ 146	Νοητική καθυστέρηση	Α. Ανδρεοπούλου	
	ΥΕ 133	Παιδαγωγική του ελεύθερου χρόνου	Ι. Θωίδης	
	ΥΕ 134	Οργάνωση και λειτουργία σχολικής μονάδας	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό/ Κ. Στεργίου (επικουρία μεταδιδάκτορα)	
	ΥΕ 181	Ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση	Σ. Μούτσιος	
	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Ανθρωπιστικών Επιστημών (ΑΕ) (1/3) [5/6]			4
	ΥΕ 240	Μέτρηση και αξιολόγηση αντιληπτικο- κινητικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων	Κ. Σέμογλου	
	ΥΕ 275	Τοπική Ιστορία: έρευνα και διδακτική πράξη	Ι. Κασκαμανίδης	
	ΥΕ 279	Διδακτικές προσεγγίσεις της τέχνης σε τυπικά και άτυπα μαθησιακά περιβάλλοντα	Π. Γκόλια	
	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Θετικών Επιστημών (ΘΕ) (1/3) [5/6]			4

		ΥΕ 349	Εφαρμογές προγραμμάτων για την αειφορία στο Δημοτικό Σχολείο	Α. Παπανικολάου	
		ΥΕ 331	Κατασκευή εκπαιδευτικού υλικού και διδασκαλία μαθηματικών με τη χρήση Πληροφορικής Τεχνολογίας	Χ. Λεμονίδης/ Ι. Αρβανιτάκης	
		ΥΕ 359	Ανάπτυξη ψηφιακού υλικού και διδακτικών σεναρίων με ΤΠΕ	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	
	ΕΕ		[3/6]		4
					30

8ο	Κωδικός	Μάθημα	Διδάσκοντες	ECTS
	Υ 407	Γ' Φάση: Ανάλυση παιδαγωγικού - διδακτικού έργου επί δύο εβδομάδες με θεωρητική προετοιμασία και ανατροφοδότηση	Ι. Θωίδης Συμμετέχουν: Τ. Μαυροπαλιάς, Ι. Κασκαμανίδης, Α. Ανδρεοπούλου, Ι. Μπουνόβας, Π. Γκόλια, Α. Λιθοξοΐδου, Αποσπασμένοι Εκπαιδευτικοί	4
		Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Επιστημών της Αγωγής (ΕΑ) (1/3) [6/6]		4
	ΥΕ 154	Οργανωσιακή Συμπεριφορά σε Εκπαιδευτικούς Οργανισμούς	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	
	ΥΕ 173	Προβλήματα Λόγου και Ομιλίας	Α. Ανδρεοπούλου	
	ΥΕ 176	Φιλοσοφία της Παιδείας και της Εκπαίδευσης	Σ. Μούτσιος	
		Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Ανθρωπιστικών Επιστημών (ΑΕ) (1/3) [6/6]		4
	ΥΕ 273	Εκπαίδευση στην πολιτεότητα: Η αγωγή του πολίτη	Ι. Μπουνόβας	
	ΥΕ 149	Μουσική Θεωρία και πράξη	Κ. Τσαχουρίδης	
	ΥΕ 274	Δημόσια Ιστορία: χρήσεις και καταχρήσεις του παρελθόντος	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	
		Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα Θετικών Επιστημών (ΘΕ) (1/3) [6/6]		4
	ΥΕ 367	Εκπαιδευτική έρευνα: Ανάλυση ποσοτικών δεδομένων	Α. Κ. Ρετάλη	
	ΥΕ 369	Ψηφιακός γραμματισμός στο δημοτικό σχολείο: παραδείγματα και εφαρμογές	Μ. Τζιφόπουλος	
	ΥΕ 365	Οικονομικά της εκπαίδευσης	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό	

	ΕΕ		[4/6] / Πτυχιακή εργασία (1/3)		4
	ΕΕ		[5/6] / Πτυχιακή εργασία (2/3)		4
	ΕΕ		[6/6] / Πτυχιακή εργασία (3/3)		4
					30

Αξιολόγηση του Προγράμματος Σπουδών

Τον Σεπτέμβριο του 2007 συγκροτήθηκε με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος συγκροτήθηκε η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) αποτελούμενη από τον κ. Ανδρέου (πρόεδρο), την κ. Ηλιάδου-Τάχου, τον κ. Πνευματικό, την κ. Σπύρτου και τον κ. Ιορδανίδη και ξεκίνησε η διαδικασία αξιολόγησης του Τμήματος. Στο πλαίσιο αυτό συντάχθηκαν τέσσερις Ετήσιες Εκθέσεις Εσωτερικής Αξιολόγησης (2007-2008, 2008-2009, 2009-2010, 2010-2011), μία Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης (2007-2011), μία Διετής Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης (2011-2013) και η διαδικασία συνεχίστηκε με τη σύνταξη της Ετήσιας Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης για το έτος 2013-2014. Η διαδικασία ολοκληρώθηκε μετά την επιτόπια επίσκεψη κλιμακίου εξωτερικών αξιολογητών αποτελούμενο από τον κ. Ευθυμιάδη (πρόεδρο), τον κ. Γουγουλάκη, την κ. Παπαδούλη-Ros, την κ. Βαρνάβα-Μαρούχου και τον κ. Κουτούζη τον Φεβρουάριο του 2014. Η Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος συντάχθηκε και οριστικοποιήθηκε τον Μάρτιο του 2014, οπότε και αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της ΑΔΙΠ. Σε αυτήν περιλαμβάνονται ιδιαίτερα θετικές αξιολογικές κρίσεις για το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Τίτλος μαθήματος	Διδακτική Μεθοδολογία
Κωδικός μαθήματος	Υ 101
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS [3 ΠΜ]
Φόρτος Εργασίας	Διδασκαλία (παρακολούθηση διαλέξεων, παρουσίαση πρωτοκόλλων, άρθρων/βιβλίων, εργασιών, συζήτηση) 39 ώρες, προετοιμασία πρωτοκόλλων 12 ώρες, μελέτη άρθρων/βιβλίων, προετοιμασία εργασιών 32 ώρες, προετοιμασία για γραπτή εξέταση 32 ώρες, γραπτή εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκουσας	Αγγελική Λιθοξοΐδου
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές θα είναι σε θέση να: • Αναγνωρίζουν τα βασικά στοιχεία της διδασκαλίας • Εξηγούν τη σχέση μεταξύ της διδακτικής διαδικασίας των σκοπών της αγωγής και του κοινωνικοπολιτισμικού περιβάλλοντος του σχολείου • Εφαρμόζουν βασικές διδακτικές στρατηγικές και μοντέλα σε παραδείγματα σχεδιασμού διδασκαλίας • Αιτιολογούν τις επιλογές συγκεκριμένων μεθόδων και προσεγγίσεων.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες)	Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση ώστε: • να αντιλαμβάνονται τα χαρακτηριστικά της διδασκαλίας που αντιστοιχούν στις εκπαιδευτικές προκλήσεις του 21ου αιώνα· • να μελετούν/αναλύουν τη διδακτική διαδικασία ως λειτουργία του σχολείου, συνδέοντάς την με τα μορφωτικά αγαθά, τους σκοπούς αγωγής και το κοινωνικοπολιτισμικό περιβάλλον του σχολείου στον 21ο αιώνα • να διακρίνουν τις διαφορές ανάμεσα σε παραδοσιακά και σε σύγχρονα μοντέλα διδασκαλίας • να διακρίνουν τα δομικά στοιχεία μιας διδακτικής διαδικασίας με τα επιμέρους χαρακτηριστικά της· • να διερευνούν τους παράγοντες που συντελούν στην αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας • να προτείνουν τρόπους για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων της νέας εποχής στο σχολείο

- να διατυπώνουν παραδειγματικές προτάσεις σχεδιασμού της διδασκαλίας με βάση τους προσανατολισμούς της Διδακτικής στον 21ο αιώνα.

Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Οι εκπαιδευτικές προκλήσεις και η διδασκαλία στον σύγχρονο κόσμο. Η σύζευξη της νεωτερικής και μετανεωτερικής σκέψης στη διδασκαλία. Διδακτικά μοντέλα, διδακτικές στρατηγικές, μέθοδοι και μορφές διδασκαλίας. Προσανατολισμοί της Διδακτικής στον 21ο αιώνα: από την επιστημονική κατανόηση στην πρακτική γνώση. Θεωρητικές αρχές και παραδοχές. Διδακτικές πρακτικές. Χαρακτηριστικά των σύγχρονων διδακτικών προσεγγίσεων. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού και ο ρόλος του μαθητή στους νέους προσανατολισμούς της διδακτικής.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Δημητριάδου, Κ. (2016). <i>Νέοι Προσανατολισμοί της Διδακτικής. Προσαρμογή της Διδασκαλίας στις Εκπαιδευτικές Προκλήσεις του 21ου Αιώνα</i> . Αθήνα: Gutenberg. Φρυδάκη, Ε. (2009). <i>Η διδασκαλία στην τομή της νεωτερικής και της μετανεωτερικής σκέψης</i> . Αθήνα: Κριτική.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, συζήτηση, βραχύχρονη ομαδοποίηση
Μέθοδοι αξιολόγησης	Παρουσίαση και συγγραφή εργασιών (30%) Γραπτή εξέταση (τελική αξιολόγηση, 70%)
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ειδική Αγωγή & Μαθησιακές Δυσκολίες
Κωδικός μαθήματος	Υ102
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS [3 ΠΜ]
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39
Όνομα διδάσκοντα	Τρύφων Μαυροπαλιάς
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές: • να έχουν εξοικειωθεί με εννοιολογικά ζητήματα που αφορούν όρους όπως: ειδική αγωγή, μαθησιακές δυσκολίες, συνεκπαίδευση, συμπεριληπτική - ενιαία εκπαίδευση. • να έχουν κατανοήσει επιμέρους θεσμικές, παιδαγωγικές και πολιτικές διαστάσεις της ειδικής και της ενιαίας εκπαίδευσης. • να είναι σε θέση να γνωρίζουν τα σύγχρονα ρεύματα μελέτης της αναπηρίας. • να έχουν μια σφαιρική άποψη σχετικά με θέματα που αφορούν την ψυχολογική και κοινωνική προσέγγιση της αναπηρίας, τις νέες μεθόδους, στρατηγικές μάθησης και καινοτόμες ιδέες για εκπαιδευτικές εφαρμογές.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες)	Οι φοιτητές/τριες μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται να έχουν επιτύχει τα κάτωθι: • Απόκτηση γνώσεων για βασικά είδη εκπαιδευτικών ειδικών αναγκών. • Ανάπτυξη ικανοτήτων για υποστήριξη μαθητών με αναπηρίες και με μαθησιακές δυσκολίες, κυρίως σε περιβάλλον γενικής τάξης. • Ικανότητα διαμόρφωσης κρίσης για ζητήματα αναπτυξιακών διαταραχών • Καλλιέργεια και ανάπτυξη ικανοτήτων επιστημονικής σκέψης. • Δεξιότητες συμβουλευτικής σε γονείς-συγγενείς παιδιών με αναπηρία.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το περιεχόμενο του μαθήματος επικεντρώνεται στην εισαγωγή βασικών εννοιών της ειδικής αγωγής και την παρουσίαση-ανάπτυξη των πιο συνηθισμένων - αναφορικά με τη συχνότητα εμφάνισης στο γενικό σχολείο – ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών. Ειδικότερα, το μάθημα πραγματεύεται τα επόμενα θέματα: Ένταξη -

συνεκπαίδευση, Το θεσμικό πλαίσιο της ειδικής αγωγής στην Ελλάδα, Νοητική Αναπηρία, Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος, Διαταραχές Υπερκινητικότητας και Διάσπασης Προσοχής, Κώφωση – βαρηκοΐα, Προβλήματα όρασης, Κινητικές αναπηρίες, Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες, Συμβουλευτική

Ενδεικτική βιβλιογραφία	Πολυχρονοπούλου, Σ. (2017) Παιδιά και έφηβοι με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και δυνατότητες. Μπαμπάλης, Αθήνα. Παντελιάδου, Σ. & Αργυρόπουλος, Β. (2007) Ειδική Αγωγή: Από την έρευνα στη διδακτική πράξη Μεταίχμιο, Αθήνα
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, Workshops
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτή τελική εξέταση (70%) που περιλαμβάνει ερωτήσεις «κλειστού τύπου» και ανάπτυξης περιεχομένου. Ασκήσεις κουίζ (10%). Γραπτή εργασία (20%)
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ψυχολογία της Ανάπτυξης
Κωδικός μαθήματος	Υ105
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	1 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών Μονάδων	4 ECTS
3 ΠΜ	
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τη συμμετοχή στο μάθημα 24 ώρες, συγγραφή εργασίας 10 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 30 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Δημήτρης Πνευματικός
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να γνωρίζουν τα κυριότερα αναπτυξιακά ψυχολογικά επιτεύγματα του ανθρώπου από την κύηση μέχρι και την ενήλικη ζωή και να τα ερμηνεύουν στη βάση διαφορετικών θεωρητικών προσεγγίσεων.
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση ώστε: - να αντιλαμβάνονται τα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της γνωστικής, συναισθηματικής και κοινωνικής ανάπτυξης των παιδιών και των εφήβων· - να μελετούν/αναλύουν την ανθρώπινη συμπεριφορά στη βάση διαφορετικών θεωρητικών προσεγγίσεων της αναπτυξιακής ψυχολογίας και να τα συνδέουν με την εκπαιδευτική πράξη· - να διακρίνουν τις διαφορές ανάμεσα στις διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις· - να διακρίνουν τα δομικά στοιχεία των ψυχολογικών ερευνών και να τα αξιολογούν κριτικά· - να διερευνούν την σημασία των παραγόντων που επηρεάζουν την ανθρώπινη ανάπτυξη και μπορούν να αξιοποιηθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία· - να κατανοούν και να αναγνωρίζουν τον ρόλο του πολιτισμού ως ποιητικό αίτιο της ανθρώπινης ανάπτυξης - να προτείνουν πιθανούς παράγοντες που επηρεάζουν κάποιες συμπεριφορές· - να διατυπώνουν αξιολογήσεις και πιθανές αιτίες συμπεριφορών - να εξηγούν και να αξιολογούν κριτικά τις ερευνητικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται στον τομέα της αναπτυξιακής ψυχολογίας - να εξοικειωθούν με παράγοντες που προάγουν την γνωστική, συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη των ατόμων στο σχολικό και κοινωνικό περιβάλλον.
Προαπαιτούμενα	-

Περιεχόμενο του μαθήματος	Τα κρίσιμα ερωτήματα και η μέθοδος της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας. Ο ρόλος του οργανισμού και του περιβάλλοντος. Μηχανισμοί αναπτυξιακής αλλαγής. Αναπτυξιακά ορόσημα της γνωστικής, γλωσσικής και κοινωνικής – ηθικής ανάπτυξης και πώς τα ερμηνεύουν διαφορετικές θεωρίες. Τα πλαίσια της ανάπτυξης και ο ρόλος του πολιτισμικού περιβάλλοντος.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Lightfoot, Cole, M. & Cole, S. (2014). <i>Η ανάπτυξη των παιδιών</i> . Αθήνα: Δαρδανός. Feldman, S.R. (2011). <i>Εξελικτική Ψυχολογία</i> . Αθήνα: Δαρδανός.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτές εξετάσεις (Πολλαπλής Επιλογής & Επίλυση προβλημάτων) και ομαδική εργασία κατά την διάρκεια του εξαμήνου.
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης
Κωδικός μαθήματος	Υ 107
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών	4 ECTS
Μονάδων	3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, ώρες προετοιμασίας των φοιτητών 33, 20 ώρες συλλογής δεδομένων, προετοιμασία για τις εξετάσεις 30 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκουσας	Σοφία Ηλιάδου-Τάχου
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Το μάθημα δίνει πληροφορίες για το κοινωνικοπολιτικό συγκείμενο μέσα στο οποίο διαμορφώνονται οι δομές και οι λειτουργίες της ελληνικής εκπαίδευσης και παρέχει στους φοιτητές τη δυνατότητα αποτίμησης και ερμηνείας των βασικών σκοπών και προτεραιοτήτων της αλλά και δημιουργεί τις προϋποθέσεις συμμετοχής τους στη διαμόρφωση αυτών των στόχων.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Η μελέτη της εξέλιξης των δομών του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, των αλληλεπιδράσεων του κοινωνικού και πολιτικού συγκείμενου και των προσπαθειών για αναμόρφωση και μεταρρύθμιση. Το δίλημμα της παγκοσμιοποίησης και η προβαλλόμενη ως αναγκαιότητα απόπειρα συντήρησης του εθνικού χαρακτήρα της νεοελληνικής εκπαίδευσης
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Σήφης Μπουζάκης (2002). <i>Ιστορία της σύγχρονης ελληνικής εκπαίδευσης</i> . Αθήνα: Gutenberg.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασίες & Εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης
Κωδικός μαθήματος	Υ 111
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τη διδασκαλία 39 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 24 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Ιωάννης Μπουνόβας
Μαθησιακοί στόχοι	Σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές τις βασικές θεωρητικές έννοιες της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης και να τις εφαρμόζουν στην εκπαιδευτική πράξη.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Ειδικότερα το μάθημα στοχεύει: - στη θεώρηση της Εκπαίδευσης (και των παραγόντων αυτής) ως κοινωνικού φαινομένου, με ιδιαίτερη έμφαση στην κοινωνικοποιητική της διάσταση, - στην κατανόηση της κοινωνικής διάστασης διαφόρων εκπαιδευτικών ζητημάτων. - στην παιδαγωγική προσέγγιση της κοινωνικοποίησης (θεωρία, διαδικασία, φάσεις, φορείς), - στην ανάλυση των εκπαιδευτικών διαδικασιών σε μακρο- και μικρο-κοινωνιολογικό πλαίσιο, - στην κοινωνιολογική ανάλυση και κατανόηση των λειτουργιών της εκπαίδευσης και των εκπαιδευτικών προβλημάτων.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Θεώρηση της Εκπαίδευσης (και των παραγόντων αυτής) ως κοινωνικού φαινομένου, με έμφαση στην κοινωνικοποίηση. Κοινωνικοποίηση (θεωρία, διαδικασία, φάσεις, φορείς), οι θεωρητικές προσεγγίσεις του εκπαιδευτικού θεσμού και της σχολικής τάξης, η κοινωνικές ανισότητες και η κοινωνική αναπαραγωγή στην εκπαίδευση, η ανάλυση των εκπαιδευτικών διαδικασιών σε μακρο- και μικρο-κοινωνιολογικό πλαίσιο.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Κελπανίδης, Μ. (2004). <i>Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. Φραγκουδάκη, Α. (2000). <i>Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης</i>. Αθήνα: Παπαζήσης

Κυρίδης, Α. (1999). *Εκπαιδευτική ανισότητα*. Θεσσαλονίκη: Αφοι Κυριακίδη.

Θάνος, Θ κ.α. (2017). Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης. Εισαγωγή στις βασικές έννοιες και θεματικές: Gutenberg, Αθήνα.

Boronski,T. & Hassan N (2025) Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης. Πεδίο: Αθήνα.

Μέθοδοι διδασκαλίας Διαλέξεις

Μέθοδοι αξιολόγησης Γραπτές εξετάσεις, εργασίες και παρουσιάσεις

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Οργάνωση, Διοίκηση και Αξιολόγηση της Εκπαίδευσης
Κωδικός μαθήματος	Υ112
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών Μονάδων 5 ECTS 3 ΠΜ	
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία φοιτητή και συνεργασία του με το διδάσκοντα 18 ώρες, ατομική ή ομαδική εργασία / έρευνα/ μελέτη του φοιτητή 25 ώρες, προετοιμασία του φοιτητή για συμμετοχή στις εξετάσεις 35 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Γεώργιος Ιορδανίδης
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Σε επίπεδο γνώσεων αναμένεται από τους φοιτητές να διαθέτουν προχωρημένες γνώσεις στο πεδίο σπουδής, οι οποίες συνεπάγονται κριτική κατανόηση θεωριών και αρχών. Σε επίπεδο δεξιοτήτων αναμένεται να κατέχουν προχωρημένες δεξιότητες και να έχουν τη δυνατότητα να αποδείξουν την απαιτούμενη δεξιοτεχνία και καινοτομία για την επίλυση σύνθετων και απρόβλεπτων προβλημάτων στο πεδίο της οργάνωσης και διοίκησης της εκπαίδευσης. Σε επίπεδο ικανοτήτων αναμένεται να μπορούν να διαχειρίζονται σύνθετες τεχνικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες ή σχέδια εργασίας, με ανάληψη ευθύνης για τη λήψη αποφάσεων σε απρόβλεπτα περιβάλλοντα εργασίας ή σπουδής. Αναμένεται, επίσης, να Αναλαμβάνουν την ευθύνη για τη διαχείριση της επαγγελματικής ανάπτυξης ατόμων και ομάδων στο συγκεκριμένο πεδίο.
Μαθησιακοί στόχοι	Παροχή γνώσεων και πληροφοριών σχετικά με ζητήματα διοίκησης, οργάνωσης και λειτουργίας του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, των θεσμών και των φορέων που συνθέτουν τη διοικητική οργάνωση του συστήματος. Ανάλυση του δημοτικού σχολείου ως οργανισμού, του πορτραίτου του εκπαιδευτικού ηγέτη, και του διδακτικού προσωπικού των δημοτικών σχολείων. Παροχή γνώσεων και πληροφοριών σχετικά με την υποκίνηση του διδακτικού προσωπικού, τη λύση προβλημάτων και τη λήψη αποφάσεων, τη δημιουργία οράματος, τη διαχείριση κρίσεων στον σχολικό οργανισμό και τον ρόλο των θεσμικών οργάνων.

Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Εισαγωγή στην οργάνωση και τη διοίκηση της εκπαίδευσης, οριοθέτηση των εννοιών management και administration στην εκπαίδευση, εφαρμογές της διοικητικής επιστήμης στο πεδίο του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, το δημοτικό σχολείο ως οργανισμός, το πορτραίτο του εκπαιδευτικού ηγέτη, το διδακτικό προσωπικό των δημοτικών σχολείων, η υποκίνηση του διδακτικού προσωπικού, η λύση προβλημάτων και η λήψη αποφάσεων, η δημιουργία οράματος, ο ρόλος των θεσμικών οργάνων.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	ANNA ΣΑΪΤΗ & ΧΡΙΣΤΟΣ ΣΑΪΤΗΣ. (2012). ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ. ΑΘΗΝΑ: ΑΥΤΟΕΚΔΟΣΗ. ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΑ-ΡΕΠΠΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ (2008). ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ. ΑΘΗΝΑ: ΕΛΛΗΝ.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, συζητήσεις, παρουσιάσεις εργασιών
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις, εργασίες, παρουσίαση και συμμετοχή.
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Παιδαγωγική
Κωδικός μαθήματος	Υ113
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	1 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών Μονάδων 5 ECTS	
3 ΠΜ	
Φόρτος Εργασίας	Διδασκαλία και συνεργατικές δραστηριότητες 39 ώρες, προετοιμασία και παρουσίαση ομαδικών εργασιών 15 ώρες, συγγραφή εργασίας 10 ώρες, προετοιμασία για συμμετοχή στις εξετάσεις 20 ώρες, γραπτή εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Μενέλαος Τζιφόπουλος
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Σκοπός του μαθήματος είναι οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες να γνωρίσουν εισαγωγικά την εξέλιξη, τα «παραδείγματα», το αντικείμενο, το πεδίο και την έρευνα της Παιδαγωγικής και των Επιστημών της Εκπαίδευσης. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής και η φοιτήτρια προσδοκάται ότι θα: • αποσαφηνίζει βασικές έννοιες της Παιδαγωγικής Επιστήμης, • αναγνωρίζει το/α αντικείμενο/α και τους κλάδους της Παιδαγωγικής Επιστήμης και ζητήματα αυτονομίας, • διαχωρίζει τις μεθόδους έρευνας στο πεδίο της Παιδαγωγικής και θα αναγνωρίζει τη σπουδαιότητα της εκάστοτε μεθοδολογίας, • συζητάει κριτικά, μέσα από πηγές, την εξέλιξη της Παιδαγωγικής Επιστήμης και τους παιδαγωγούς που αποτέλεσαν πρόσωπα αναφοράς, • προβληματίζεται αναφορικά με τον θεσμό του σχολείου ανάλογα με το διαφορετικό κοινωνικό-πολιτισμικό πλαίσιο της κάθε εποχής, • αναγνωρίζει τις λειτουργίες του σχολείου, • απαριθμεί και θα συζητάει τους θεσμούς που παρέχουν αγωγή και εκπαίδευση από την περίοδο της θεμελίωσης και της αυτονομίας της Παιδαγωγικής Επιστήμης έως και σήμερα, • συζητάει, υπό κριτικό πρίσμα, την αναπλαισίωση του σχολείου στο πλαίσιο της εισαγωγής των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην εκπαίδευση προς όφελος του μαθητή και της μαθήτριας, • αναστοχάζεται για το σύγχρονο πολυπολιτισμικό και

μειονοτικό σχολείο και την ανάγκη παροχής ίσης εκπαίδευσης για όλους τους μαθητές και όλες τις μαθήτριες,

- αναγνωρίζει το πεδίο της Ειδικής Αγωγής και της διδασκαλίας στο πλαίσιο της διαφοροποιημένης διδασκαλίας (ένα σχολείο για όλους),
- συζητάει ζητήματα Παιδαγωγικής της Ειρήνης,
- κρίνει, αξιολογεί και αναστοχάζεται για το πεδίο της Παιδαγωγικής Επιστήμης και την εξέλιξή του έως και σήμερα.

Προαπαιτούμενα

Περιεχόμενο του μαθήματος

-
Το μάθημα εξετάζει την εξέλιξη, το αντικείμενο, το πεδίο και την έρευνα στο πλαίσιο της Παιδαγωγικής Επιστήμης. Πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα έρθουν σε επαφή με κεντρικές έννοιες της Παιδαγωγικής (αγωγή, μόρφωση, παιδεία, εκπαίδευση, αυτομόρφωση, διδασκαλία, μάθηση, κατάρτιση). Θα παρουσιαστούν και θα συζητηθούν ζητήματα, όπως: η αυτονομία, η μεθοδολογία και οι κλάδοι της Παιδαγωγικής Επιστήμης. Σημαντικό θέμα προς διερεύνηση αποτελεί η διεπιστημονικότητα, η σχέση δηλαδή της Παιδαγωγικής με συναφείς επιστήμες. Θα παρουσιαστεί, επίσης, και θα σχολιαστεί κριτικά το αντικείμενο της Παιδαγωγικής, όπως και οι αντίστοιχες μέθοδοι παιδαγωγικής έρευνας (ποιοτική και ποσοτική προσέγγιση). Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα έχουν τη δυνατότητα να συζητήσουν, να προβληματιστούν και να παρουσιάσουν μικρής έκτασης εργασίες για ζητήματα που σχετίζονται με τη θεμελίωση της Παιδαγωγικής Επιστήμης και την εξέλιξή της στους νεότερους χρόνους (Κίνημα Νέας Αγωγής, Αντιαυταρχική Αγωγή, Μια Κοινωνία Χωρίς Σχολεία, Μαρξιστική-Κριτική Παιδαγωγική, Αντιπαιδαγωγική). Στο δεύτερο μέρος του μαθήματος, θα παρουσιαστούν οι δύο βασικοί συντελεστές της εκπαιδευτικής διαδικασίας: ο/η εκπαιδευτικός, ο μαθητής/η μαθήτρια και οι φορείς κοινωνικοποίησης και επίδρασης (οικογένεια, σχολείο, σχολές επαγγελματικής κατάρτισης, τριτοβάθμια εκπαίδευση, εξωσχολικοί φορείς κοινωνικοποίησης, εκπαίδευση ενηλίκων, φορείς τυπικής εκπαίδευσης και άτυπης μάθησης). Θα συζητηθούν, τέλος, σύγχρονα ζητήματα που σχετίζονται με την Παιδαγωγική, κυρίως, σε περιόδους κρίσης (π.χ. Εκπαιδευτική Πολιτική και Ευρωπαϊκή Ένωση, ΤΠΕ και εκπαίδευση, Εκπαίδευση για την Ειρήνη, Διαπολιτισμική Παιδαγωγική-Μειονοτική Εκπαίδευση). Ειδικότερα, οι θεματικές του μαθήματος είναι οι εξής:

- Εισαγωγή στη θεματική: παιδαγωγικοί όροι. Σημασιολογικές αποχρώσεις και οπτικές.
- Παιδαγωγική και Επιστήμη/ες της Εκπαίδευσης-Αγωγής.
- Παιδαγωγική Επιστήμη: Αυτονομία.
- Παιδαγωγική Επιστήμη: Μεθοδολογία.
- Η εξέλιξη της Παιδαγωγικής.
- Παιδαγωγική και ομάδες αναφοράς.
- Θεσμοί και δομές που παρέχουν αγωγή και εκπαίδευση.
- Ένα σχολείο ανοικτό στην κοινωνία.
- Διαπολιτισμική και Μειονοτική Εκπαίδευση.
- Εισαγωγή, διάχυση και αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην εκπαίδευση (ΤΠΕ): το σχολείο «αλλιώς».
- Παιδαγωγική και σύγχρονα παγκόσμια προβλήματα.
- «Ένα σχολείο για όλους»: Παιδαγωγική και Ειδική Αγωγή.
- Παιδαγωγική και καλλιέργεια δεξιοτήτων.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Ανδρούσου, Α., & Τσάφος, Β. (2020) (επιμ.). Επιστήμες της Εκπαίδευσης. Ένα δυναμικό διεπιστημονικό πεδίο. Αθήνα: Gutenberg.
- Brezinka, W. (2017). Education and Pedagogy in cultural change. New York: Routledge.
- Carr, W., & Kemmis, S. (2003). Becoming critical. Education, knowledge and action research. London & New York: Routledge.
- Freire, P. (2009). Δέκα επιστολές προς εκείνους που τολμούν να διδάσκουν. Τ. Λιάμπας (επιμ.). Αθήνα: Επίκεντρο.
- Gewirtz, Sh., & Cribb, A. (2011). Κατανοώντας την εκπαίδευση. Μια κοινωνιολογική θεώρηση. Ε. Πανάγου (μτφρ.), Α. Τσατσαρώνη (επιμ., εισ.). Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Grant, C., & Portera, A. (eds.) (2010). Intercultural and multicultural education: Enhancing global interconnectedness. New York & London: Routledge.
- Harris, I., & Morison, M. (2013). Peace Education. Jefferson, North Carolina & London: McFarland & Company, Inc., Publishers.
- Kalantzis, M., & Cope, B. (2013). Νέα μάθηση: βασικές αρχές για την επιστήμη της εκπαίδευσης, Ε. Αρβανίτη (επιμ. & μτφρ.). Αθήνα: Κριτική.
- Mialaret, G. (2007). Επιστήμες της εκπαίδευσης. Η διαμόρφωση και η εξέλιξη ενός επιστημονικού πεδίου. Δ. Καρακατσάνη (μτφρ.). Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Μπαμπάλης, Κ. (2014). Από την αγωγή στην εκπαίδευση. Επισημάνσεις στην εξέλιξη της Παιδαγωγικής Επιστήμης. Αθήνα: Αυτοέκδοση.

- Μπονίδης, Κ., & Ζαρίφης, Γ. (2020) (επιμ.). Παιδαγωγική, Επιστήμη της Αγωγής, Επιστήμες της Αγωγής: Επιστημολογικά και μεθοδολογικά ζητήματα. Θεσσαλονίκη: Γράφημα.
- Ξωχέλλης, Π. (2015). Εισαγωγή στην Παιδαγωγική. Θεμελιώδη προβλήματα της Παιδαγωγικής Επιστήμης. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.
- Trohler, D., Popkewitz, T., & Labaree, D. (eds.) (2011). Schooling and the making of citizens in the long nineteenth century. Comparative visions. London: Routledge.
- Τζιφόπουλος, Μ. (2019). Προσεγγίζοντας την Παιδαγωγική ως Επιστήμη της Αγωγής και της Εκπαίδευσης: Πορεία, προβληματισμοί, αναστοχασμοί. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Ζυγός.

Μέθοδοι διδασκαλίας Εμπλουτισμένη εισήγηση, συζήτηση στην ολομέλεια και σε ομάδες, συνεργατικά πλαίσια εργασίας, εμπλοκή των φοιτητών/τριών μέσα από παρουσιάσεις εργασιών.

Μέθοδοι αξιολόγησης Διαμορφωτική και τελική αξιολόγηση
Ατομικές και ομαδικές εργασίες, γραπτή εξέταση

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Παιδαγωγική αλληλεπίδραση και κοινωνικές σχέσεις στη σχολική τάξη
Κωδικός μαθήματος	Υ114
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	1 ^ο
	Εξάμηνο 2 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Παρακολούθηση διαλέξεων 40, Μελέτη, ανάλυση βιβλιογραφίας 27, προετοιμασία για τις εξετάσεις 30 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 30 ώρες, γραπτή εξέταση 3 ώρες, (εφαρμογή του κοινωνιομετρικού τεστ, παρουσίαση και συζήτηση της εργασίας - προαιρετική 15 ώρες)
Όνομα διδάσκοντα	Ιωάννης Θωΐδης
Μαθησιακοί στόχοι	Να κατανοήσει ο/η φοιτητής/τρια τα βασικότερα στοιχεία της επικοινωνίας και της παιδαγωγικής αλληλεπίδρασης που λαμβάνουν χώρα στη σχολική τάξη. Ειδικότερα επιδιώκεται η απόκτηση δεξιοτήτων και γνώσεων, καθώς και η οικειοποίηση εργαλείων που θα αξιοποιηθούν στην ανάλυση της συμπεριφοράς και των σχέσεων εκπαιδευτικού – μαθητή και μαθητών μεταξύ τους, ώστε μέσω αυτών να ενδυναμωθεί ο κοινωνικοπαιδαγωγικός ρόλος του δασκάλου. Να μπορεί δηλαδή ο μελλοντικός δάσκαλος να παρεμβαίνει με παιδαγωγικούς χειρισμούς με στόχο τη βελτίωση των κοινωνικών σχέσεων, της συνοχής και του ψυχολογικού κλίματος της ομάδας που λέγεται σχολική τάξη.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (γνώσεις, ικανότητες & δεξιότητες)	Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων, ο φοιτητής/τρια θα πρέπει να είναι σε θέση: • να αντιλαμβάνεται και να καταγράφει τα βασικότερα στοιχεία της επικοινωνίας και της παιδαγωγικής αλληλεπίδρασης που λαμβάνουν χώρα στη σχολική τάξη, • να γνωρίζει τις σύγχρονες θεωρίες για την παιδαγωγική αλληλεπίδραση και τη σχέση παιδαγωγού-παιδιού μέσω της επισκόπησης της σύγχρονης βιβλιογραφίας, • να γνωρίζει παιδαγωγικές και κοινωνιολογικές θεωρίες της κοινωνικοποίησης των παιδιών, • να γνωρίζει τις σύγχρονες θεωρίες για τη συνεργατική μάθηση και τη λειτουργία των ομάδων στην τάξη, • να διαμορφώνει τις κοινωνικές σχέσεις και κοινωνικές διαδικασίες μάθησης στη διδασκαλία και στο σχολείο. • να είναι σε θέση να χρησιμοποιεί σχετικά εργαλεία για

την ανάλυση της συμπεριφοράς και των σχέσεων εκπαιδευτικού-μαθητή και μαθητών,

- να εφαρμόζει και να αξιοποιεί το κοινωνιομετρικό τεστ στη σχολική τάξη,

- να παρεμβαίνει ως μελλοντικός δάσκαλος με παιδαγωγικούς χειρισμούς με στόχο τη βελτίωση των κοινωνικών σχέσεων, της συνοχής και του ψυχολογικού κλίματος της ομάδας που λέγεται σχολική τάξη,

- να γνωρίζει και να αξιοποιεί τη θεωρία και τις μεθοδολογικές δυνατότητες κατά την επίλυση προβλημάτων στην τάξη,

- να αναλύει και να διαχειρίζεται αποτελεσματικά καταστάσεις που χαρακτηρίζονται συγκρουσιακές και απαιτούν γνώσεις που σχετίζονται με το εκπαιδευτικό περιβάλλον και ικανότητες λεκτικής και μη λεκτικής συμπεριφοράς,

- να αναγνωρίζει τα σημεία υστέρησης των παιδιών και να εφαρμόζουν παιδαγωγικές βοήθειες και προληπτικά μέτρα,

- να οργανώνει, να σχεδιάζει και να εφαρμόζει διδακτικά σενάρια λαμβάνοντας υπόψη του τη δυναμική των σχέσεων που χαρακτηρίζουν τη σχολική τάξη και τη σχέση εκπαιδευτικού-μαθητή,

- να κατανοεί τις ανάγκες των μαθητών και να αναπτύσσει δεξιότητες στον τομέα της εξωδιδακτικής επικοινωνίας και συμβουλευτικής για την στήριξη των μαθητών,

- να συμμετέχει ενεργά στην ομάδα των μαθητών της σχολικής τάξης,

- να σέβεται την πολιτιστική και κοινωνική πολυμορφία σε κάθε μαθητική ομάδα,

- να επεξεργάζεται και να εφαρμόζει με τους μαθητές κανόνες συμβίωσης,

- να αναπτύξει δεξιότητες που αφορούν στη συνεργασία για θέματα σχολικής ζωής με όλους τους εμπλεκόμενους (εκπαιδευτικούς, κοινότητα, γονείς),

- να συνειδητοποιεί τον διευρυμένο ρόλο του εκπαιδευτικού στη σύγχρονη εποχή,

- να αποκτήσει επίγνωση των ορίων και των δυνατοτήτων του εκπαιδευτικού του ρόλου και να διαχειρίζεται καταστάσεις που δεν ξεπερνούν τις δυνατότητές του,

- να σχεδιάζει και να υλοποιεί ερευνητικές εργασίες στο πλαίσιο του επιστημονικού πεδίου του μαθήματος,

- να μπορεί να αξιοποιεί τα αποτελέσματα της εκπαιδευτικής έρευνας για τις δικές τους δραστηριότητες.

Περιεχόμενο του μαθήματος	Το διπλό επίπεδο της σχολικής μάθησης. Κοινωνική αλληλεπίδραση – ο συμβολικός χαρακτήρας της αλληλεπίδρασης και της επικοινωνίας. Διαταραχές στην επικοινωνία εκπαιδευτικού – μαθητή. Προβληματικές καταστάσεις στη ζωή της τάξης. Διαχείριση σχολικής τάξης. Λεκτική και μη λεκτική επικοινωνία. Οι προσδοκίες του εκπαιδευτικού και η λειτουργία τους. Η σχολική τάξη ως ομάδα συνομηλίκων: τυπική και άτυπη δομή. Διερεύνηση και μέτρηση των κοινωνικών σχέσεων στη σχολική τάξη: η κοινωνιομετρία. Η κοινωνιομετρία στην υπηρεσία της κοινωνικο-παιδαγωγικής αποστολής του σχολείου. Παιδαγωγική αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει η κοινωνιομετρία. Παιδαγωγικοί χειρισμοί για τη βελτίωση της τάξης ως ομάδας. Εφαρμογή του κοινωνιομετρικού τεστ σε σχολική τάξη. Παρουσίαση και συζήτηση των αποτελεσμάτων.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Γκότοβος, Α. (1995). <i>Παιδαγωγική Αλληλεπίδραση. Επικοινωνία και Κοινωνική Μάθηση στο σχολείο</i>. Αθήνα: Gutenberg. Κυρίδης, Α. (1999). <i>Η πειθαρχία στο σχολείο. Θεωρία και Έρευνα</i>. Αθήνα: Gutenberg. Μπίκος, Κ. (2011). Κοινωνικές σχέσεις και αλληλεπίδραση στη σχολική τάξη. Αθήνα: Εκδόσεις Ζυγός – Ιωάννης Μάρκου & Υιος Ο.Ε. Σχολική και Κοινωνική Ζωή, Πρωτοβάθμια εκπαίδευση (2011). Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Υπουργείο Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης. «Νέο Σχολείο, Νέο Πρόγραμμα Σπουδών, Οριζόντια πράξη» MIS; 295450, ΕΣΠΑ 2007, R13\Ε.Π. Ε&ΔΒΜ\Α.Π., digitalschool.minedu.gov.gr
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, Σεμινάρια
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτή εξέταση, Αξιολόγηση εργασίας
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Σχολική Ψυχολογία
Κωδικός μαθήματος	Υ 117
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Γενικού υποβάθρου
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Ώρες Διδασκαλίας 36 ώρες, ώρες μελέτης γνωστικού αντικειμένου για ενδιάμεση πρόοδο 25 ώρες, ώρες αναζήτησης βιβλιογραφίας και μελέτης για ατομικές και ομαδικές εργασίες 20 ώρες, ώρες προετοιμασίας για συμμετοχή στις εξετάσεις 46, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Ηλίας Βασιλειάδης
Μαθησιακοί στόχοι	Στόχος του μαθήματος είναι η απεικόνιση της συμβολής της ψυχολογίας στην κατανόηση της σχολικής μάθησης μέσα από ευρεία παρουσίαση μελετών, εννοιών και θεωριών. Τα ευαίσθητα θέματα της σχολικής εκπαίδευσης - μνήμη, γνώσεις, κίνητρα, αξιολόγηση - προσεγγίζονται με σκοπό να διαφωτίσουν τα διδακτικά και παιδαγωγικά ζητήματα.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται να: 1. Αξιολογούν κριτικά τις βασικές θεωρητικές έννοιες της σχολικής ψυχολογίας. 2. Εκτιμούν τους βασικούς παράγοντες που επηρεάζουν τη μάθηση και να αξιολογούν κριτικά τα βασικά ευρήματα σύγχρονων ερευνών που σχετίζονται με τη μάθηση και τη διδασκαλία. 3. Αξιολογούν τις ψυχολογικές και εκπαιδευτικές αρχές που μπορούν να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας, καθώς και να συγκρίνουν κριτικά την καταλληλότητα διαφορετικών μεθόδων διδασκαλίας σε διάφορα πλαίσια μάθησης (πχ. ατομικό, ομαδικό, επίσημο, ανεπίσημο). 4. Κατανοούν τις επιδράσεις των ατομικών διαφορών (πχ. φύλο, δείκτης νοημοσύνης, προσωπικότητα, πολιτισμική ποικιλότητα) στη μάθηση. 5. Συζητούν και να αξιολογούν τη συνεισφορά της έρευνας στον τομέα της γνωστικής ψυχολογίας (σχετικά με τη μνήμη, επίλυση προβλημάτων, αντίληψη, προσοχή) στη διδασκαλία και στη μάθηση. 6. Εξηγούν τα αίτια και τις επιδράσεις ποικίλων μαθησιακών δυσκολιών και να συζητούν το ρόλο του εκπαιδευτικού μέσα

στο πλαίσιο της ειδικής και συμπεριληπτικής (inclusive) εκπαίδευσης.

7. Ενδυναμώνουν τις γνώσεις τους σχετικά με το ρόλο του σχολικού ψυχολόγου στη διαγνωστική αξιολόγηση, συμβουλευτική αγωγή και στο σχεδιασμό εκπαιδευτικών παρεμβάσεων.
8. Συνοψίζουν τη συνεισφορά της νευροεπιστήμης στην κατανόηση της ανθρώπινης μάθησης.
9. Χρησιμοποιούν ποσοτικές και ποιοτικές μεθόδους έρευνας και ανάλυσης για τη διερεύνηση διαφόρων εκπαιδευτικών ερωτημάτων.
10. Εξηγούν και να αξιολογούν κριτικά τις ερευνητικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται στον τομέα της εκπαιδευτικής ψυχολογίας και να επιδείξουν ικανότητες στην ετοιμασία ερευνητικών προτάσεων και στη διεξαγωγή πρωτότυπης έρευνας.
11. Επιδείξουν γνώση στο σχεδιασμό και χρήση προληπτικών και παρεμβατικών μεθόδων που στόχο έχουν να προάγουν την ακαδημαϊκή και συναισθηματική ανάπτυξη και ευημερία των παιδιών στο πλαίσιο του σχολείου, σε συνεργασία πάντα με τους σχολικούς φορείς και την οικογένεια.

Προαπαιτούμενα -

Περιεχόμενο του μαθήματος

Εισαγωγικά και ιστορικά στοιχεία, εννοιολογικός προσδιορισμός, διάκριση Σχολικής και Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας, καθορισμός του ρόλου και της ειδικότητας του σχολικού ψυχολόγου. Μαθητές/τριες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Θεωρίες Γνωστικής Ανάπτυξης και Νοημοσύνης. Μαθησιακές δυσκολίες: εννοιολογικός προσδιορισμός, ταξινόμηση, αιτιολογία. Γνωστικά, μεταγνωστικά και ψυχοκοινωνικά χαρακτηριστικά των παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες. Θέματα αξιολόγησης, παρέμβασης και υποστήριξης παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες. Έννοιες Αυτοαντίληψης, Αυτοεκτίμησης και των διαστάσεων τους. Διαχείριση κρίσεων στη σχολική κοινότητα. Ψυχική ανθεκτικότητα στο σχολικό πλαίσιο. Προαγωγή θετικού ψυχολογικού κλίματος στην τάξη και το σχολείο. Πρόληψη και παρέμβαση στη σχολική κοινότητα: Το παράδειγμα της Κοινωνικής και Συναισθηματικής Αγωγής στο Σχολείο ως πρόγραμμα προαγωγής της ψυχικής υγείας, της ευημερίας και της μάθησης των παιδιών (π.χ., δεξιότητες επικοινωνίας, ενίσχυση της αυτοεκτίμησης, διαχείριση συναισθημάτων, επίλυση συγκρούσεων, αγχογόνες καταστάσεις, πολυπολιτισμικότητα). Η τάξη ως ομάδα. Προγράμματα βελτίωσης διαπροσωπικών σχέσεων. Η προσωπικότητα, οι ιδιότητες και το στρες εκπαιδευτικών. Διαπροσωπικές Σχέσεις και Ψυχική Υγεία.

- Ενδεικτική βιβλιογραφία**
- Χατζηχρήστου, Χ. (2015). *Πρόληψη και Προαγωγή της Ψυχικής Υγείας στο Σχολείο και στην Οικογένεια*. Αθήνα: Gutenberg.
- Henderson, N., & Milstein, M. (2008). *Σχολεία που προάγουν την ψυχική ανθεκτικότητα: Πώς μπορεί να γίνει πραγματικότητα για τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς* (Επιστημονική επιμέλεια ελληνικής έκδοσης και πρόλογος: Χ. Χατζηχρήστου, Μετάφραση: Β. Βασσαρά). Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Brown, D., Pryzwansky, W.B., & Schulte, A.C. (2007). *Ψυχολογική διαλεκτική συμβουλευτική. Εισαγωγή στη θεωρία και την πρακτική εφαρμογή* (Επιμέλεια: Χ. Χατζηχρήστου. Μετάφραση: Α. Λαμπροπούλου). Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Niedenthal, P.N., Krauth-Gruber, S., & Ric, F. (2012). *Ψυχολογία του συναισθήματος: Διαπροσωπικές, βιωματικές και γνωστικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Τόπος.
- Φιλίππου, Δ. & Δημητροπούλου, Π. (2012). Συστημική θεώρηση της αξιολόγησης των μαθησιακών και ψυχοκοινωνικών δεξιοτήτων μαθητών με δυσκολίες μάθησης. Στο Τάνταρος (Επιμ.), *Δυσκολίες μάθησης: Αναπτυξιακές, εκπαιδευτικές και κλινικές προσεγγίσεις* (σελ. 147-164). Αθήνα: Πεδίο.
- Χατζηχρήστου, Χ. (2014). *Συμβουλευτική στη Σχολική Κοινότητα*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Χατζηχρήστου, Χ., Δημητροπούλου, Π., Λυκισάκου, Κ. & Λαμπροπούλου, Α. (2009). Προαγωγή της ψυχικής ευεξίας στη σχολική κοινότητα: Εφαρμογή παρεμβατικού προγράμματος σε επίπεδο συστήματος. *Ψυχολογία: Ειδικό Τεύχος Σχολικής Ψυχολογίας*, 16(3), 379-399.
- Χατζηχρήστου, Χ., Λαμπροπούλου, Α., & Λυκισάκου, Κ. (2004). Ένα διαφορετικό σχολείο: Το σχολείο ως κοινότητα που νοιάζεται και φροντίζει. *Ψυχολογία* 11(1), 1-19.
- Χατζηχρήστου, Χ. (2011). *Σχολική Ψυχολογία*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Μέθοδοι διδασκαλίας** Διαλέξεις, Workshops
- Μέθοδοι αξιολόγησης** Εξετάσεις, Εργασίες
- Γλώσσα διδασκαλίας** Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ειδικά θέματα Διδακτικής της Ελληνικής Γλώσσας
Κωδικός μαθήματος	Υ 213
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	3 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Ώρες Διδασκαλίας 39 ώρες, ώρες προετοιμασίας φοιτητή 33 ώρες, ώρες προετοιμασίας για συμμετοχή στις εξετάσεις 33, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Γνώση της ιστορικής διαδρομής της ελληνικής γλώσσας. Εξοικείωση με έννοιες και όρους της γενικής και εφαρμοσμένης γλωσσολογίας.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Σύντομη ιστορία της ελληνικής γλώσσας. Διαχρονία και συγχρονία. Η γλωσσολογία και οι κλάδοι της.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Ανδριώτης, Ν. (1994). <i>Ιστορία της ελληνικής γλώσσας</i> . Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. Τομπαΐδης, Δ. (1995). <i>Διδασκαλία Νεοελληνικής Γλώσσας</i> . Θεσσαλονίκη: Βάνιας.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις - Ασκήσεις
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτές εξετάσεις

Τίτλος μαθήματος	Διαπολιτισμική Εκπαίδευση
Κωδικός μαθήματος	Υ 119
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Παρακολούθηση εισηγήσεων 10 ώρες, προετοιμασία εργασιών, αναζήτηση βιβλιογραφίας, έρευνα και σύνταξη των εργασιών 70 ώρες, παρουσίαση των εργασιών 10 ώρες, συμμετοχή στο βιωματικό εργαστήριο 6 ώρες, συνεργασία με τη διδάσκουσα 4 ώρες, ανατροφοδότηση και τελική σύνταξη της εργασίας 10 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Ευμορφία Κηπουροπούλου
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες, αφού έχουν παρακολουθήσει το μάθημα, θα πρέπει να είναι σε θέση: - να εννοιολογούν τους όρους: Διαπολιτισμική Παιδαγωγική, διαπολιτισμική εκπαίδευση, διαπολιτισμική αγωγή, μειονοτική εκπαίδευση, διαπολιτισμικότητα /πολυπολιτισμικότητα· - να διακρίνουν και να αναφέρουν τα μοντέλα εκπαιδευτικής πολιτικής για τη διαχείριση της πολιτισμικής ετερότητας (αφομοιωτικό, ενσωμάτωσης, πολυπολιτισμικό, αντιρατσιστικό, διαπολιτισμικό)· - να γνωρίζουν τις κατηγορίες της πολιτισμικής ετερότητας στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα (μειονοτική εκπαίδευση, εκπαίδευση τσιγγανοπαίδων, εκπαίδευση αλλοδαπών και παλλινოსτούντων)· - να αναγνωρίζουν τον εθνοκεντρισμό στις διάφορες σχολικές εκφάνσεις του (σχολικά εγχειρίδια)· - να μπορούν να κατανοούν την ετερογένεια σε επίπεδο σχολικής τάξης με τρόπο που να προάγεται η αλληλεπίδραση και επικοινωνία μεταξύ όλων των μαθητών/ριών. - να μπορούν να εντοπίζουν έννοιες, όπως ενεργή πολιτειότητα, ισότιμη και αξιοπρεπή διαβίωση, ισότητα ευκαιριών στην εκπαίδευση.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	- Εννοιολόγηση των τεχνικών όρων (Διαπολιτισμική Παιδαγωγική, διαπολιτισμική εκπαίδευση, διαπολιτισμική αγωγή, μειονοτική εκπαίδευση, διαπολιτισμικότητα /πολυπολιτισμικότητα).

- Μετανάστευση, μεταναστευτική πολιτική και μειονότητες στην Ελλάδα.
- Μοντέλα εκπαιδευτικής πολιτικής για τη διαχείριση της πολιτισμικής ετερότητας (αφομοιωτικό, ενσωμάτωση, πολυπολιτισμικό, αντιρατσιστικό, διαπολιτισμικό). Κατηγορίες και διαχείριση της πολιτισμικής ετερότητας στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα (μειονοτική εκπαίδευση, εκπαίδευση τσιγγανοπαίδων, εκπαίδευση αλλοδαπών και παλλινοστούντων).
- Εθνοκεντρισμός, ξενοφοβία, ρατσισμός και εκπαίδευση.
- Η εικόνα του εθνικού εαυτού και του «άλλου» στα σχολικά εγχειρίδια. Η εκπαίδευση του παροικιακού ελληνισμού: ιστορία, προβλήματα και προοπτικές.
- Από τη διαπολιτισμική εκπαίδευση στη διαπολιτισμική μάθηση: βιωματικό εργαστήριο για την ανάπτυξη της διαπολιτισμικής δεξιότητας.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

1. Banks, J.(2012) *Διαφορετικότητα και εκπαίδευση στην ιδιότητα του πολίτη*, Αθήνα: Πεδίο
2. Coelho, E.(2007) *Διδασκαλία και μάθηση στα πολυπολιτισμικά σχολεία*. Επιμ Ε. Τρέσσου & Σ. Μητακίδου, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο
3. Γκόβαρης,Χ. (2001). *Εισαγωγή στη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση*. Αθήνα: Ατραπός.
4. Γκότοβος, Α. (2003). *Εκπαίδευση και Ετερότητα. Ζητήματα Διαπολιτισμικής Παιδαγωγικής*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
5. Δαμανάκης Μ.(επιμ.) (2004).*Η Εκπαίδευση των Παλλινοστούντων και Αλλοδαπών Μαθητών στην Ελλάδα. Διαπολιτισμική Προσέγγιση*. 7η ανατύπωση, Αθήνα: Gutenberg.
6. Νικολάου, Γ. (2000). *Ένταξη και Εκπαίδευση των Αλλοδαπών Μαθητών στο Δημοτικό Σχολείο*. Από την «ομοιογένεια» στην πολυπολιτισμικότητα. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
7. Νικολάου, Γ.(2005) *Διαπολιτισμική Διδακτική. Το νέο περιβάλλον. Βασικές αρχές*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
8. Παλαιολόγου, Ν., & Ευαγγέλλου, Ο. (2011) *Διαπολιτισμική Παιδαγωγική*. Αθήνα: Πεδίο
9. Παλαιολόγου, Ν., & Ευαγγέλλου, Ο. (2012)*Μετανάστες μαθητές δεύτερης γενιάς στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα: ένταξη και σχολικές επιδόσεις*. Αθήνα: Πεδίο
- 10.Τσιάκαλος, Γ. (2000). *Οδηγός Αντιρατσιστικής Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- Γεωργογιάννης, Π. (1999). *Ζητήματα*.
- 11.Ανδρούσου, Α.& Ασκούνη Ν.(επιμ.) (2011). *Πολιτισμική ετερότητα και ανθρώπινα δικαιώματα. Προκλήσεις για την εκπαίδευση*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

- 12.Banks, J.(2012). *Διαφορετικότητα και εκπαίδευση στην ιδιότητα του πολίτη*, Αθήνα: Πεδίο
- 13.Coelho, E. (2007). *Διδασκαλία και μάθηση στα πολυπολιτισμικά σχολεία*. Επιμ Ε.Τρέσσου & Σ. Μητακίδου,Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- 14.Γκόβαρης, Χ. (2001). *Εισαγωγή στη ΔιαπολιτισμικήΕκπαίδευση*. Αθήνα: Ατραπός.
- 15.Γκότοβος, Α. (2003). *Εκπαίδευση και Ετερότητα. Ζητήματα Διαπολιτισμικής Παιδαγωγικής*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- 16.Δαμανάκης Μ.(επιμ.) (2004). *Η Εκπαίδευση των Παλιννοστούντων και Αλλοδαπών Μαθητών στην Ελλάδα. Διαπολιτισμική Προσέγγιση*. 7η ανατύπωση, Αθήνα: Gutenberg.
- 17.Νικολάου, Γ. (2000). *Ένταξη και Εκπαίδευση των Αλλοδαπών Μαθητών στο Δημοτικό Σχολείο*. Από την «ομοιογένεια» στην πολυπολιτισμικότητα. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- 18.Νικολάου, Γ.(2005) *Διαπολιτισμική Διδακτική. Το νέο περιβάλλον. Βασικές αρχές*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
19. Πλιόγκου, Β.,Καρακατσάνη, Δ. (επιμ.) (2020). *Σύγχρονες τάσεις στην παιδαγωγική θεωρία και πρακτική. Δημοκρατία, Πολιτειότητα, Ετερογένεια*. Αθήνα: Gutenberg.
- 20.Τσιάκαλος, Γ. (2000). *Οδηγός Αντιρατσιστικής Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Μέθοδοι διδασκαλίας	Εισηγήσεις, παρουσιάσεις εργασιών, συμμετοχή στο βιωματικό εργαστήριο
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτή εργασία, συμμετοχή στο βιωματικό εργαστήριο

Τίτλος μαθήματος	Διδασκαλία Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας
Κωδικός μαθήματος	Υ 202
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, μελέτη φοιτητών 35, εργαστηριακές δραστηριότητες 25, επίβλεψη- αξιολόγηση 6, προετοιμασία για τις εξετάσεις 20.
Όνομα διδάσκουσας	Ελένη Γρίβα
Στόχος του μαθήματος	Η μελέτη του λεξιλογίου από διαχρονική και συγχρονική άποψη. Προτάσεις διδασκαλίας του με ευρεία χρήση ηλεκτρονικών σωματίων κειμένων

Προσδοκώμενα μαθησιακά

- αποτελέσματα**
1. Προσδιορίζουν τις βασικές αρχές και θεωρίες της εκμάθησης της δεύτερης/ξένης γλώσσας και τις συγκρίνουν/αντιπαραβάλλουν με αυτές της μητρικής γλώσσας.
 2. Αναγνωρίζουν και ανακαλούν αρχές και πρακτικές που εμπλέκονται στον τομέα της διδασκαλίας της Γ2/ΞΓ.
 3. Αναλύουν και διαχρονικά τις διάφορες μεθόδους και προσεγγίσεις διδασκαλίας του γλωσσικού μαθήματος και τις συγκρίνουν διεξοδικά.
 4. Είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τη γνώση και την κατανόηση που απέκτησαν για τη διδασκαλία της Γ2/ΞΓ με ουσιαστικό τρόπο στην τάξη τους
 5. Είναι σε θέση να συνεργαστούν με τους συμφοιτητές τους για να δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν ένα σχέδιο σε μια μελέτη περίπτωσης έργου
 6. Εντοπίζουν τα χαρακτηριστικά των «αποτελεσματικών» γλωσσικών μεθόδων και τεχνικών για πολύγλωσσες πολυπολιτισμικές τάξεις.
 7. Σχεδιάζουν και εφαρμόζουν ποικίλες μεθόδους και προσεγγίσεις κατάλληλες για τη διδασκαλία της Γ2/ΞΓ σε μικτές τάξεις.

Δεξιότητες Είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τη γνώση και την κατανόηση που απέκτησαν για τη διδασκαλία της Γ2/ΞΓ με ουσιαστικό τρόπο στην τάξη τους
Είναι σε θέση να συνεργαστούν με τους συμφοιτητές τους για να δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν ένα σχέδιο σε μια μελέτη περίπτωσης έργου Εντοπίζουν τα χαρακτηριστικά των «αποτελεσματικών» γλωσσικών μεθόδων και τεχνικών για πολύγλωσσες

πολυπολιτισμικές τάξεις.

Σχεδιάζουν και εφαρμόζουν ποικίλες μεθόδους και προσεγγίσεις κατάλληλες για τη διδασκαλία της Γ2/ΞΓ σε μικτές τάξεις.

Ικανότητες Παίρνουν αποφάσεις και σχεδιάζουν μια διδασκαλία σύμφωνα με τις σύγχρονες θεωρίες της διδασκαλίας της δεύτερης/ξένης γλώσσας
Προβλέπουν τις δυσκολίες των μαθητών και σχεδιάζουν διδασκαλίες σύμφωνα με αυτές
Κρίνουν εκπαιδευτικά υλικά γλωσσικής διδασκαλίας ως προς τη διδακτική τους μεθοδολογία

Προαπαιτούμενα

Περιεχόμενο του μαθήματος

- Βασικές αρχές εκμάθησης της ξένης γλώσσας για μαθητές μικρής ηλικίας. Σύγχρονες μεθοδολογικές προσεγγίσεις στη διδασκαλία της δεύτερης / ξένης γλώσσας σε παιδιά ηλικίας 7-12 ετών. Συγκριτική αναδρομή σε μεθόδους διδασκαλίας και πρακτικές του παρελθόντος: Επικοινωνιακή, δραστηριοκεντρική, διαθεματική, ολοκληρωμένη εκμάθηση περιεχομένου και γλώσσας, κλπ. Προσεγγίσεις και τεχνικές για την: α) ανάπτυξη δεξιοτήτων παραγωγής γραπτού λόγου, β) ανάπτυξη στρατηγικών ανάγνωσης διάφορων κειμενικών ειδών, γ) ανάπτυξη δεξιοτήτων παραγωγής και κατανόησης προφορικού λόγου, δ) πρόσκτηση και ανάπτυξη λεξιλογίου. Αρχές σχεδιασμού υλικού για τη διδασκαλία της δεύτερης / ξένης γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Ο ρόλος των παιχνιδιών και των ιστοριών στη διδασκαλία της γλώσσας. 1ο ΜΑΘΗΜΑ -Απόκτηση / Μάθηση, Δεύτερη/ Ξένη Γλώσσα - Παράμετροι που επηρεάζουν τη γλωσσική απόκτηση Ο ρόλος της Γ1 στην απόκτηση της Γ2 Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ως Δεύτερη/ Ξένη Γλώσσα 2. 2ο ΜΑΘΗΜΑ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ Μετάβαση από το δομικό μοντέλο στην επικοινωνιακή προσέγγιση, Φυσική προσέγγιση, Ολική Αισθητηριακή Κινητική Απόκριση, Δραστηριοκεντρική μέθοδος, Ολοκληρωμένη Εκμάθηση Περιεχομένου και Γλώσσας 3. 3ο ΜΑΘΗΜΑ Παράγοντες διαμόρφωσης αποτελεσματικής διδασκαλίας Γ2/ΞΓσε μαθητές μικρής ηλικίας 4. 4ο ΜΑΘΗΜΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ: Θεωρητική προσέγγιση των αναγνωστικών δεξιοτήτων 5. 4ο ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ: Πρακτικές ανάπτυξης των δεξιοτήτων ανάγνωσης στη Γ2/ΞΓ (Ελληνική ως Γ2/ΞΓ) 6. 6ο ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ: Θεωρητική προσέγγιση των δεξιοτήτων γραφής γραπτής έκφρασης 7. 7ο

ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ: Πρακτικές ανάπτυξης των δεξιοτήτων γραπτής έκφρασης στη Γ2/ΞΓ (Ελληνική ως Γ2/ΞΓ) 8. 8ο ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΚΤΗΣΗ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ: Πρακτικές ανάπτυξης προσληπτικού και παραγωγικού λεξιλογίου 9. 9ο ΜΑΘΗΜΑ ΧΡΗΣΗ 'ΙΣΤΟΡΙΩΝ' ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ-ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΩΝ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ 10. 10ο ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ: Θεωρητικές προσεγγίσεις και πρακτικές 11. 11ο ΜΑΘΗΜΑ ΧΡΗΣΗ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ άλλων δραστηριοτήτων επικοινωνιακού τύπου για την ανάπτυξη της προφορικής επικοινωνίας: Διδακτικές εφαρμογές 12. 12ο ΜΑΘΗΜΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ως Δεύτερη/Ξένη Γλώσσα (I) 13ο ΜΑΘΗΜΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ως Δεύτερη/Ξένη Γλώσσα (II)

Ενδεικτική βιβλιογραφία Γρίβα, Ε., & Σέμογλου Κ. (2013). *Ξενη γλώσσα και παιχνιδι: Κινητικές δραστηριότητες δημιουργικής έκφρασης στην πρωτοσχολική εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.
Μήτσης, Ν. (2004). *Στοιχειώδεις Αρχές και Μέθοδοι της Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας. Εισαγωγή στη Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης/Ξένης γλώσσας*. Αθήνα: Gutenberg.
Cameron, L. (2000). *Teaching Languages to Young Learners*. Cambridge: C.U.P.
Griva, E., & Zorbas, V. (2017). *Multicultural and citizenship awareness through language: cross thematic practices in language pedagogy*. New York: Nova Science Press
Lightbown, P., & Spada, N. (1993). *How languages are learned*. Oxford: O.U.P.

Μέθοδοι διδασκαλίας
Μέθοδοι αξιολόγησης

Διαλέξεις, δραστηριότητες σε ομάδες, workshops
1. Εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου.
2. Πρόοδος.
3. Προφορική παρουσίαση εργασίας.
4. Χρήση Πολλαπλής Βιβλιογραφίας.
5. Λήψη από τους φοιτητές συστηματικών σχολίων στο μέσον του εξαμήνου.
6. Διασφάλιση διαφάνεια στην αξιολόγηση της επιδοσης των φοιτητών:

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΥΝΕΧΟΥΣ - ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ (ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ)

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος Η Ελληνική Γλώσσα και η Γραμματική της	
Κωδικός μαθήματος Υ 203	
Είδος μαθήματος Υποχρεωτικό	
Επίπεδο του Μαθήματος Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης	
Έτος σπουδών 1 ^ο	
Εξάμηνο 2 ^ο	
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων 4 ECTS	
Φόρτος Εργασίας	Διδασκαλία 39 ώρες, προετοιμασία για την παρακολούθηση του μαθήματος 13 ώρες, προετοιμασία για τη γραπτή εξέταση 33 ώρες.
Όνομα διδάσκουσας	A. Βακάλη (με ανάθεση Γ.Σ.)
Στόχος του μαθήματος	Η μελέτη του λεξιλογίου από διαχρονική και συγχρονική άποψη. Προτάσεις διδασκαλίας του με ευρεία χρήση ηλεκτρονικών σωμάτων κειμένων
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων οι φοιτήτριες/-ές θα πρέπει να μπορούν να: - τονίζουν σωστά με βάση το μονοτονικό σύστημα. - χρησιμοποιούν σωστά τους λόγιες προέλευσης τύπους της Κοινής Νέας Ελληνικής. - αναλύουν τα γλωσσικά φαινόμενα που παρουσιάζουν δυσκολίες στη διδασκαλία της Ελληνικής χρησιμοποιώντας την κατάλληλη μεταγλώσσα. - συσχετίζουν τα γλωσσικά φαινόμενα με τη χρήση τους σε διάφορα είδη λόγου και περιστάσεις επικοινωνίας, για την επίτευξη συγκεκριμένων επικοινωνιακών σκοπών.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	- Είδη γραμματικής - Σχέση της Κοινής Νέας Ελληνικής με την καθαρεύουσα και τη δημοτική - Επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης - Η θέση του τόνου στην Ελληνική - Το μονοτονικό σύστημα - Πάθη φθόγγων - Κλίση ουσιαστικών, επιθέτων, μετοχών - Λειτουργίες των πτώσεων - Λόγιες δοτικές - Ρηματικοί χρόνοι: σχηματισμός, σημασία - Ρηματική όψη (ποιό ενέργειας) - Δυνητική οριστική - Ανώμαλα ρήματα - Παθητικοποίηση με έμφαση στα αποθετικά ρήματα - Ενεργητικές μετοχές – λόγιες ενεργητικές μετοχές - Παθητικές μετοχές με αναδιπλασιασμό ή/ και αύξηση

- Επιρρήματα: παραγωγή και λειτουργία τους
- Προτάσεις: υποθετικές, ευχετικές, συγκριτικές, ειδικές, βουλητικές, πλάγιες ερωτηματικές.

Ενδεικτική βιβλιογραφία Holton, D., Mackridge, P., & Φιλιππάκη-Warburton, E. (1999). *Γραμματική της ελληνικής γλώσσας*. Μετάφραση Βασίλης Σπυρόπουλος. Αθήνα: Πατάκης.

Κλαίρης, Χρ., & Μπαμπινιώτης, Γ. (2005). *Γραμματική της Νέας Ελληνικής. Δομολειτουργική – Επικοινωνιακή*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Μήτσης, Ν. (1995). *Η διδασκαλία της γραμματικής στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η επίδραση της γλωσσικής επιστήμης στην εξέλιξή της*. Αθήνα: Gutenberg.

Τζάρτζανος, Α. (1928, 1989). *Νεοελληνική σύνταξις (της κοινής δημοτικής)*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.

Μέθοδοι διδασκαλίας Διαλέξεις, χρήση ασκήσεων και κειμένων (αντλούμενων κυρίως από τα διδακτικά βιβλία γλώσσας του Δημοτικού σχολείου).

Μέθοδοι αξιολόγησης Γραπτές εξετάσεις

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Νέα Ελληνική Ιστορία
Κωδικός μαθήματος	Υ 204
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	1 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	39 ώρες διδασκαλίας, 45 ώρες συλλογής και επεξεργασίας ιστορικού και ερευνητικού υλικού, 20 ώρες προετοιμασίας για τις εξετάσεις, 3 ώρες εξετάσεις
Όνομα διδάσκουσας	Σοφία Ηλιάδου-Τάχου
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Το μάθημα αποσκοπεί στο να εξοικειώσει τους σπουδαστές με τη γνώση της πορείας του Νέου Ελληνισμού στο χώρο και στο χρόνο.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το μάθημα ξεκινά από την επικράτηση των οθωμανών, παρακολουθεί την οργάνωση της πνευματικής και οικονομικής ζωής των υποδούλων και την ελληνική επανάσταση και επεκτείνεται ως τον Όθωνα.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Βακαλόπουλος, Απ. (1996). <i>Νέα Ελληνική Ιστορία 1204 – 1985</i> . Θεσσαλονίκη: Βάνιας Φωτιάδης, Κ. (2005). <i>Οι εξισλαμισμοί της Μ. Ασίας και οι Κρυπτοχριστιανοί του Πόντου</i> . Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης Χασιώτης, Ι. (2000). <i>Αποζητώντας την Ενότητα στην Πολυμορφία</i> . Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις και σεμινάρια
Μέθοδοι αξιολόγησης	Βαθμολογία εργασιών & εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος **Ελληνική Παιδική & Νεανική Λογοτεχνία**
Κωδικός μαθήματος Υ 207
Είδος μαθήματος Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος Εισαγωγικό & βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών 1^ο
Εξάμηνο 2^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών 4 ECTS
μονάδων 3 ΠΜ

Φόρτος Εργασίας Ώρες διδασκαλίας 39 ώρες, προετοιμασία για το μάθημα (μελέτη άρθρων/βιβλίων, προετοιμασία εργασιών) 39, ώρες προετοιμασίας για συμμετοχή στις εξετάσεις 36, εξετάσεις 3 ώρες.

Όνομα διδάσκουσας Άννα Βακάλη

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Οι φοιτητές να είναι ικανοί να αναγνωρίζουν τη θεωρία και την ιστορία της Παιδικής-Νεανικής Λογοτεχνίας, να αποκτήσουν την ικανότητα να αναλύουν κριτικά ένα λογοτεχνικό έργο (λόγο και εικόνα), να κινούνται βιβλιογραφικά στο χώρο αυτό άνετα, ώστε να εκπονούν γραπτές εργασίες που αφορούν σε έργα γνωστών συγγραφέων της παιδικής λογοτεχνίας, να ερευνούν διάφορα σχετικά θέματα στη Βιβλιοθήκη από ειδικά έντυπα ή ηλεκτρονικά περιοδικά λ.χ. Διάπλαση των παιδων, Διαδρομές, Επιθεώρηση Παιδικής Λογοτεχνίας ή Keimena.

Προαπαιτούμενα

-

Περιεχόμενο του μαθήματος

Το μάθημα οργανώνεται σε δύο κατευθύνσεις, θεωρητική και πρακτική. Εκτίθενται με διάλεξη στοιχεία θεωρίας και κριτικής και συνοπτική ιστορία της παιδικής λογοτεχνίας. Ακολουθούν συζήτηση και διάλογος σε συγκεκριμένα θέματα ή παραδείγματα, όπως λ.χ. ο παιδοκεντρισμός, η προθετικότητα της παιδικής λογοτεχνίας, το παιδί- αναγνώστης, η γλώσσα της παιδικής λογοτεχνίας, κ.ά. Στο πρακτικό μέρος παρουσιάζονται κείμενα (και εικονογραφημένα) διαφόρων λογοτεχνικών ειδών, ώστε με την πολύπλευρη ανάγνωσή τους (μορφολογική, σημασιολογική, σημειολογική, ιδεολογική) να καταστεί φανερή η ιδιαιτερότητα και η χρησιμότητά τους στα παιδιά και τους νέους στους οποίους απευθύνονται.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Ακριτόπουλος, Α. (2013). *Τέρψεις και ιστορίες. Κριτικές, φιλολογικές και παιδαγωγικές προσεγγίσεις της λογοτεχνίας του παραμυθιού*. Εκδόσεις Γράφημα.
 Ακριτόπουλος, Α. (2010). *Το νεοελληνικό λαϊκό παραμύθι ως λογοτέχνημα*. Ηρόδοτος.
 Αναγνωστόπουλος, Β. Δ. (1990). *Τάσεις και εξελίξεις της παιδικής λογοτεχνίας*. Εκδ. των Φύλων.

Μέθοδοι διδασκαλίας Διάλεξη- Αναλυτική παρουσίαση λογοτεχνικών κειμένων

(λόγος - εικόνα)

Μέθοδοι αξιολόγησης Γραπτές Εξετάσεις – προαιρετικές ατομικές γραπτές εργασίες για περιορισμένο αριθμό φοιτητών: περίπου 10% του συνόλου. Η αξιολόγηση των εργασιών αυτών καλύπτει έως και το 30% του συνολικού βαθμού.

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ιστορία: Αρχαιότητα & Βυζάντιο
Κωδικός μαθήματος	Υ 208
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τη διδασκαλία 39 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 30 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Αντρέας Π. Ανδρέου
Μαθησιακοί στόχοι	Να εισαγάγει το φοιτητή στις βασικές έννοιες και τις σημαντικές συνιστώσες της αρχαίας και βυζαντινής ιστορίας και να παρουσιάσει τον επιστημονικό προβληματισμό που έχει αναπτυχθεί γύρω από το ζήτημα της προσέγγισης και ερμηνείας ιστορικών θεμάτων.
Προσδοκώμενα Μαθησιακά αποτελέσματα	Να γνωρίσει τις διαφορετικές ερμηνείες με βάση τις ιστοριογραφικές σχολές, που διέπεται το παρελθόν. Να διασυνδέσει το περιεχόμενο των δύο παραπάνω ιστορικών περιόδων του παρελθόντος με τη διαδικασία διαμόρφωσης της ιστορικής συνείδησης και ιστορικής σκέψης. - να περιγράφουν και να αναλύουν τα βασικά χαρακτηριστικά και ιστορικά δεδομένα της προϊστορίας, της αρχαιότητας και του μεσαίωνα στον ελλαδικό χώρο - να διακρίνουν τις ιστορικές πηγές των διαφορετικών περιόδων της αρχαιότητας και του μεσαίωνα - να κατανοούν την ιστορική ορολογία και να τη χρησιμοποιούν κατάλληλα - σκέφτονται ιστορικά και να είναι σε θέση να ερμηνεύουν αιτιακές σχέσεις και αλληλουχίες - να κατανοούν ότι στην πράξη η σχολική ιστορία αποτελεί μια προγραμματική επιλογή από το τεράστιο υλικό του σώματος της ιστορίας. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση των απαραίτητων τεκμηρίων και τεχνολογιών. Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών και ιστορικών ερωτημάτων. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής, επαγωγικής και κριτικής σκέψης. Σεβασμός στην πολιτειότητα και δημοκρατικότητα. Αντίληψη της έννοιας της ιστορικότητας.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδας: Από την Κρητομυκηναϊκή εποχή ως το τέλος των κλασικών χρόνων. Βυζάντιο: Απόψεις της βυζαντινής

- ζωής. Ο ιδεατός κόσμος του Βυζαντίου. Η κληρονομιά
Ενδεικτική βιβλιογραφία Schuller, W. (2001). *Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδας*. Αθήνα: Μ.Ι.Ε.Τ.
Mango, C. (1999). *Βυζάντιο. Η αυτοκρατορία της Νέας Ρώμης*.
Αθήνα: Μ.Ι.Ε.Τ.
- Μέθοδοι διδασκαλίας** Διαλέξεις και συζήτηση
Μέθοδοι αξιολόγησης Γραπτές εξετάσεις και εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ορθοδοξία και Πολιτισμός στην Εκπαίδευση
Κωδικός μαθήματος	Υ209
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό-βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	1 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών 4 ECTS	
Μονάδων 3 ΠΜ	
Φόρτος Εργασίας	Παρακολούθηση σεμιναρίων 39 ώρες, προετοιμασία για το μάθημα (μελέτη άρθρων/βιβλίων, προετοιμασία εργασιών) 19 ώρες, συλλογή ερευνητικών δεδομένων 25 ώρες, προετοιμασία για εξετάσεις 26 ώρες, γραπτή εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	π. Ειρηναίος Χατζηεφραιμίδης
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Στόχος του μαθήματος είναι η παροχή γνώσεων σχετικών με την προσφορά της Ορθοδοξίας στο πολιτισμικό γίνεσθαι. Επιδιώκεται η εξοικείωση των φοιτητών με τη συμβολή του ορθοδόξου πολιτισμού στους τομείς της τέχνης, της λαογραφίας και στις σύγχρονες προκλήσεις της μετανεωτερικής κοινωνίας. Να μπορεί ο παιδαγωγός να καλλιεργεί στους μαθητές το πολιτισμικό ήθος της Ορθοδοξίας, το σεβασμό του προσώπου και της διαφορετικότητας. Επιπλέον να μεταδίδει στους μαθητές τον πολιτισμικό χαρακτήρα του θρησκευτικού μαθήματος, που ενισχύει την επίγνωση της ταυτότητας και ετερότητας στην πολυπολιτισμική κοινωνία μας.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Ο όρος «Ορθοδοξία». Ο όρος «πολιτισμός». Χαρακτηριστικά του πολιτισμού. Ο πολιτισμικός χώρος της Ορθοδοξίας. Χαρακτηριστικά του ορθοδόξου πολιτισμού. Η λαογραφία της Ορθοδοξίας. Η καλλιέργεια του προσώπου. Η πνευματικότητα του ορθοδόξου πολιτισμού. Η σύγκλιση των πολιτισμών. Η Ορθοδοξία ως πρόταση παιδείας. Ο πολιτισμικός χαρακτήρας του Μ.Θ.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Γιαννουλάτος, Α. (2001). <i>Παγκοσμιότητα και Ορθοδοξία</i> . Αθήνα: Ακρίτας. Καλοκύρης, Κ. (1970). <i>Εισαγωγή εις την χριστιανικήν και βυζαντινήν Αρχαιολογίαν</i> . Θεσσαλονίκη: Πουρναράς. Μέγας, Γ. (2003). <i>Ελληνικές γιορτές και έθιμα της λαϊκής λατρείας</i> , 3 ^η έκδοση. Αθήνα: Εστία. Χατζηεφραιμίδης, Ε. (2006), <i>Ορθοδοξία και πολιτισμός: Η διακονία της κατάφασης στην πολιτισμική πολυμορφία</i> . Θεσσαλονίκη: Σταμούλης. Braudel, F. (2001). <i>Γραμματική των πολιτισμών</i> , μετάφρ.

Αλεξάκης Α., 1^η ανατύπωση. Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα
Εθνικής Τραπέζης.

Delvoye Ch. (2002). *Βυζαντινή τέχνη*, μετάφρ. Παπαδάκη
Μ. Αθήνα: Παπαδήμας.

Μέθοδοι διδασκαλίας Διαλέξεις, συζητήσεις, παρουσιάσεις εργασιών

Μέθοδοι αξιολόγησης Εξετάσεις, εργασίες

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνικά

Τίτλος μαθήματος	Ειδικά θέματα Διδακτικής της Ιστορίας
Κωδικός μαθήματος	Υ 212
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	3 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας (παρακολούθηση σεμιναρίων, παρουσίαση εργασιών) 39 ώρες, προετοιμασία εργασιών, συλλογή ερευνητικών δεδομένων (βιβλιογραφίας – έρευνα πεδίου) 45 ώρες, προετοιμασία για γραπτή εξέταση 30 ώρες, συνεργασία με το διδάσκοντα 1 ώρα, γραπτή εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Κωνσταντίνος Κασβίκης
Μαθησιακοί στόχοι	Ο στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών σε θέματα σχετικά με την επιστήμη της Ιστορίας και την ιστορική εκπαίδευση, η εξοικείωσή τους με τις σύγχρονες προσεγγίσεις του μαθήματος της ιστορίας στην κατεύθυνση της ανάπτυξης της ιστορικής σκέψης και κατανόησης των μαθητών, η εμβάθυνσή τους σε ζητήματα μεθοδολογίας και στις δυνατότητες για πολλαπλές προσεγγίσεις, αναγνώσεις και ερμηνείες του παρελθόντος, και η προετοιμασία τους για τη διδασκαλία της ιστορίας στο πλαίσιο της πρακτικής τους άσκησης.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση ώστε: - να αντιλαμβάνονται τα βασικά επιστημονικά χαρακτηριστικά της ιστοριογραφίας και την εξέλιξη της ιστορικής σκέψης διαχρονικά - να περιγράφουν τις συνθήκες παραγωγής και εξέλιξης των προδιαγραφών, των αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών και των σχολικών εγχειριδίων της ιστορίας από τα μέσα του 19ου αιώνα έως και σήμερα στην Ελλάδα - να διακρίνουν τις διαφορές ανάμεσα στο παραδοσιακό και το σύγχρονο διδακτικό πλαίσιο του ιστορικού μαθήματος - να γνωρίζουν τις διαφορετικές θεωρητικές και πρακτικές προσεγγίσεις αναφορικά με τους σκοπούς του μαθήματος της ιστορίας στον 21ο αιώνα - να περιγράφουν τα βασικά χαρακτηριστικά της ιστορικής σκέψης - να διακρίνουν τις διαφορετικές κατηγορίες ιστορικών

εννοιών στο περιβάλλον της σχολικής ιστορικής εκπαίδευσης

- να επεξεργάζονται διδακτικά ιστορικές πηγές στο πλαίσιο της ιστορικής εκπαίδευσης.

Προαπαιτούμενα

Περιεχόμενο του μαθήματος

- Σύντομη ανασκόπηση της ιστορίας ως επιστήμης από την αρχαιότητα ως τις μέρες μας, τα ιστορικά χαρακτηριστικά διαμόρφωσης της ιστορικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα, Αναλυτικά Προγράμματα και στόχοι για το μάθημα της Ιστορίας στην ελληνική πραγματικότητα, η συμβολή των σχολικών εγχειριδίων στην ιστορική εκπαίδευση και η έρευνά τους, συγκρότηση της ιστορικής σκέψης και συνείδησης, ψυχολογικές και παιδαγωγικές θεωρίες και έρευνες για τη διδασκαλία της ιστορίας, ενσυναίσθηση – ιστορική φαντασία, εναλλακτικά περιβάλλοντα ιστορικής εκπαίδευσης (μουσείο, Νέες Τεχνολογίες, ιστορικό τοπίο), τοπική ιστορία και έρευνά της.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Ανδρέου, Α.Π. (2008) *Η διδακτική της ιστορίας στην Ελλάδα και η έρευνα στα σχολικά εγχειρίδια*. Μεταίχμιο: Αθήνα

Ανδρέου, Α. Π. (1996) *Ιστορία, Μουσείο και Σχολείο*. Εκδόσεις Γ. Δεδούση, Θεσ/νίκη.

Βαϊνά, Μ. (1997). *Θεωρητικό πλαίσιο διδακτικής της τοπικής ιστορίας για τον 21^ο αιώνα*. Gutenberg: Αθήνα.

Κόκκινος Γ.- Νάκου Ε. (επιμ). (2006). *Προσεγγίζοντας την ιστορική εκπαίδευση στις αρχές του 21^{ου} αιώνα*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Κόκκινος, Γ., Μαυροσκούφης, Δ. Κ., Γατσωτής, Π, & Λεμονίδου, Ε. (2010). *Τα συγκρουσιακά θέματα στη διδασκαλία της ιστορίας*. Νοόγραμμα: Αθήνα.

Κόκκινος, Γ. – Νάκου, Ει. επιμ.(2006) *Προσεγγίζοντας την ιστορική εκπαίδευση τον 21ο αιώνα*. Μεταίχμιο: Αθήνα.

Λεοντσίνης, Γ. Ν. (1999). *Ιστορία – περιβάλλον και η διδακτική τους*. Αθήνα.

Μαυροσκούφης, Δημ. Κ. (2005) *Αναζητώντας τα ίχνη της ιστορίας. Ιστοριογραφία, διδακτική μεθοδολογία και ιστορικές πηγές*. Αφοί Κυριακίδη: Θεσσαλονίκη.

Νάκου, Ει. (2010). *Μουσεία, Ιστορίες και Ιστορία*. Νήσος: Αθήνα.

Μέθοδοι διδασκαλίας Διαλέξεις, συζήτηση, παρουσίαση εργασιών και ερευνών.

Μέθοδοι αξιολόγησης Γραπτές εξετάσεις, προφορικές παρουσιάσεις, εργασίες.

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ειδικά θέματα Διδακτικής των Μαθηματικών
Κωδικός μαθήματος	Υ 301
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS
Φόρτος Εργασίας	39 ώρες διδασκαλίας, 39 ώρες προετοιμασία για τη διδασκαλία, 30 ώρες προετοιμασία για εξετάσεις, 3 ώρες εξετάσεις.
Όνομα διδάσκοντα	Χαράλαμπος Λεμονίδης
Προσδοκώμενα μαθησιακά Αποτελέσματα Γνώσεις	Θεωρητικά θέματα σύγχρονης διδασκαλίας των μαθηματικών Παιδαγωγική γνώση περιεχομένου μαθηματικών περιεχομένων που διδάσκονται στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση Γνώση περιεχομένου στην έννοια των ρητών αριθμών για τη διδασκαλία Δεξιότητες Χρησιμοποιούν την έννοια της τροχιάς για τη διδασκαλία και μάθηση των μαθηματικών Αναλύουν και ερμηνεύουν τα λάθη και τις παρανοήσεις των μαθητών σε διάφορες μαθηματικές έννοιες Διακρίνουν και χειρίζονται τις διαφορετικές αναπαραστάσεις στη διδασκαλία μιας μαθηματικής έννοιας Χρήση της τεχνολογίας για τη διδασκαλία της γεωμετρίας Ικανότητες Παίρνουν αποφάσεις και σχεδιάζουν μια διδασκαλία σύμφωνα με τις σύγχρονες θεωρίες της διδασκαλίας των μαθηματικών Προβλέπουν τις δυσκολίες των μαθητών και σχεδιάζουν διδασκαλίες σύμφωνα με αυτές Κρίνουν εκπαιδευτικά υλικά διδασκαλίας μαθηματικών ως προς τη διδακτική τους μεθοδολογία
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές να είναι σε θέση να χειρίζονται θέματα διδασκαλίας και μάθησης των μαθηματικών στο δημοτικό σχολείο. Να έχουν ένα σύγχρονο πνεύμα για τη διδασκαλία των μαθηματικών. Να ερμηνεύουν τις συμπεριφορές των παιδιών στη μάθηση των μαθηματικών.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Σύγχρονες θεωρίες για τη διδασκαλία των Μαθηματικών. Τα Μαθηματικά της Φύσης και της Ζωής. Θεωρητικά θέματα της διδακτικής των μαθηματικών. Η μάθηση των πρώτων αριθμητικών εννοιών. Πολυψήφιοι αριθμοί και σύστημα αρίθμησης. Νοεροί υπολογισμοί και οι στρατηγικές των

μαθητών. Αλγόριθμοι εκτέλεσης των γραπτών πράξεων και τα λάθη των μαθητών. Η επίλυση προβλημάτων ως μέθοδος διδασκαλίας και ως αντικείμενο. Ανάλυση και ταξινόμηση των προβλημάτων προσθετικού και πολλαπλασιαστικού τύπου. Η διδασκαλία των κλασμάτων. Διδακτική γεωμετρικών εννοιών.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Van de Walle, J. A. (2005). *Μαθηματικά για το Δημοτικό και το Γυμνάσιο. Μια εξελικτική διδασκαλία*, Τρ. Τριανταφυλλίδης (επιμ.), Α. Αλεξανδροπούλου & Β. Κομπορόζος (μετ.). Αθήνα: Τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός.

Lemonidis, Ch. (2016). *Mental Computation and Estimation: Implications for mathematics education research, teaching and learning*. Routledge.

Μέθοδοι διδασκαλίας
Μέθοδοι αξιολόγησης
Γλώσσα διδασκαλίας

Διαλέξεις
Γραπτές εξετάσεις
Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Οι έννοιες της Φυσικής και οι αναπαράστάσεις τους
Κωδικός μαθήματος	Υ 303
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, εργαστήριο 24 ώρες, προετοιμασία φοιτητή & συνεργασία με τη διδάσκουσα 25 ώρες, προετοιμασία για συμμετοχή στις εξετάσεις 40 ώρες, γραπτές εξετάσεις 3 ώρες.

Όνομα διδάσκοντα Άγγελος Σοφιανίδης

Μαθησιακοί στόχοι Οι φοιτητές/τριες να προσεγγίσουν φυσικά φαινόμενα, έννοιες και ιδιότητες των υλικών. Να γνωρίσουν τις εναλλακτικές ιδέες και τα προβλήματα κατανόησης των μαθητών/τριών.

Προσδοκώμενα μαθησιακά

Αποτελέσματα Οι φοιτητές/φοιτήτριες θα πρέπει να είναι σε θέση να ερμηνεύουν ποιοτικά έναν αριθμό φυσικών φαινομένων και να είναι ικανοί/ικανές να εκτελούν μια σειρά πειραματικών δραστηριοτήτων. Επιπλέον, οι φοιτητές/φοιτήτριες θα πρέπει να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τις κυριότερες εναλλακτικές απόψεις των μαθητών/μαθητριών. Όσον αφορά τις γενικές ικανότητες το μάθημα αποσκοπεί κυρίως: (α) στην αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, που αφορούν τα φυσικά φαινόμενα και τις έννοιες, (β) την αυτόνομη εργασία, (γ) και την ομαδική εργασία στη διεξαγωγή πειραματικών δραστηριοτήτων.

Προαπαιτούμενα -

Περιεχόμενο του μαθήματος Ποιοτική προσέγγιση φαινομένων και εννοιών της Μηχανικής (Νόμοι του Νεύτωνα, Ενέργεια, Βαρύτητα), Ιδιότητες της Ύλης (Στερεά, Υγρά, Αέρια), των θερμικών φαινομένων (Θερμοκρασία, Διαστολή, Συστολή, Διάδοση Θερμότητας, Αλλαγή Φάσης), Ατομικό μοντέλο και Μικρόκοσμος, Πίεση και Βύθιση Πλεύση. Εναλλακτικές ιδέες και προβλήματα κατανόησης των μαθητών/τριών για τα φαινόμενα και τις έννοιες της Φυσικής.

Ενδεικτική βιβλιογραφία Hewitt, P (2004). *Οι έννοιες της Φυσικής*. Ρέθυμνο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
Driver, R., Squires, A., Rushworth, P., Wood-Robinson, V. (2000). *Οικο-δομώντας τις έννοιες των Φυσικών Επιστημών*. Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός.

Μέθοδοι διδασκαλίας Διαλέξεις, Εργαστήρια, Workshops

Μέθοδοι αξιολόγησης Εξετάσεις, Εργασίες

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Περιβαλλοντική Εκπαίδευση - Εκπαίδευση για την Αειφορία
Κωδικός μαθήματος	Υ 304
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS [3 ΠΜ]
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία και συνεργασία για τις εργασίες 58 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 20 ώρες, γραπτή εξέταση 3 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Αναστάσιος Παπανικολάου
Μαθησιακοί στόχοι	Γνωστικοί - Κατανόηση της γένεσης και εξέλιξης της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/ Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΠΕ/ ΕΑΑ) - Προσδιορισμός των αρχών, στόχων και χαρακτηριστικών της ΠΕ/ ΕΑΑ - Αναγνώριση των τρόπων ενσωμάτωσης ΠΕ/ ΕΑΑ στο Ελληνικό Δημοτικό Σχολείο Δεξιότητων – Ικανοτήτων - Ικανότητα σχεδιασμού και αξιολόγησης ενός προγράμματος ΠΕ/ ΕΑΑ - Ικανότητα ολιστικής και συστημικής προσέγγισης περιβαλλοντικών ζητημάτων Στάσεων - Εκτίμηση της σπουδαιότητας της ΠΕ/ ΕΑΑ στη διαμόρφωση περιβαλλοντικά υπεύθυνων πολιτών και στην επίλυση κοινωνικο-οικονομικών και περιβαλλοντικών προβλημάτων - Καλλιέργεια θετικής στάσης απέναντι στο περιβάλλον, και ενδυνάμωση απέναντι στην πρόκληση επίλυσης των προβλημάτων που σχετίζονται με αυτό
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες)	Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να: - αξιολογούν κριτικά τα ιστορικά γεγονότα, τις κοινωνικές διεργασίες και τα εκπαιδευτικά ρεύματα που οδήγησαν στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση/ Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΠΕ/ ΕΑΑ), όπως τη γνωρίζουμε σήμερα. - θέτουν μαθησιακούς στόχους και να εφαρμόζουν διδακτικές τεχνικές που εντάσσονται στην ΠΕ/ ΕΑΑ. - σχεδιάζουν και να αξιολογούν ένα ολοκληρωμένο Πρόγραμμα ΠΕ/ ΕΑΑ. - αναγνωρίζουν τη σημασία της ΠΕ/ ΕΑΑ για ένα αειφόρο μέλλον.
Προαπαιτούμενα	-

Περιεχόμενο του μαθήματος	Γένεση και Εξέλιξη της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Από την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση (ΠΕ) στην Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΑΑ). Αρχές, Σκοποί και Στόχοι της ΠΕ/ ΕΑΑ. Χαρακτηριστικά της ΠΕ/ ΕΑΑ. Μέθοδοι και Τεχνικές της ΠΕ/ ΕΑΑ. Αξιολόγηση Προγραμμάτων ΠΕ/ ΕΑΑ. Η ΠΕ/ ΕΑΑ στο Ελληνικό Δημοτικό Σχολείο.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Δασκολιά, Μ. (2005). <i>Θεωρία και πράξη στην περιβαλλοντική εκπαίδευση. Οι προσωπικές θεωρίες των εκπαιδευτικών</i> . Αθήνα: Μεταίχμιο. [Εύδοξος: 24140] Δημητρίου, Α. (2009) <i>Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: περιβάλλον, αειφορία. Θεωρητικές και παιδαγωγικές προσεγγίσεις</i> . Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο. [Εύδοξος: 15129] Τσαμπούκου-Σκαναβή, Κ. (2004). <i>Περιβάλλον και Κοινωνία: Μια σχέση σε αδιάκοπη εξέλιξη</i> . Αθήνα: Καλειδοσκόπιο. [Εύδοξος: 12581] Φλογαΐτη, Ε. (1993) <i>Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Αθήνα: Ελληνικές Πανεπιστημιακές Εκδόσεις</i> . Επανέκδοση: Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1998, Επανέκδοση: Αθήνα: Πεδίο, 2011. [Εύδοξος: 12405074]
Μέθοδοι διδασκαλίας	Εισήγηση, Συζήτηση, Εργασία σε ομάδες, Προσομοιώσεις, Πρακτική εξάσκηση
Μέθοδοι αξιολόγησης	Ενεργητική συμμετοχή στα μαθήματα, Εργασία, Γραπτή εξέταση. Δυνατότητα για ανάληψη περιορισμένου αριθμού προσθετικών εργασιών
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Πληροφορική και Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση
Κωδικός μαθήματος	Υ305
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	2 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, εργαστήριο 39 ώρες, προετοιμασία φοιτητή & συνεργασία με τον διδάσκοντα 30 ώρες, ώρες προετοιμασίας για συμμετοχή στις εξετάσεις 35 ώρες, γραπτές και εργαστηριακές εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές θα πρέπει - να γνωρίζουν ιστορικά στοιχεία της εισαγωγής των ΤΠΕ αλλά και άλλων τεχνολογιών στην εκπαίδευση - να ανακαλούν διαφορετικούς τρόπους αξιοποίησής των ΤΠΕ στη διδακτική διαδικασία. - να δημιουργούν διαφορετικού τύπου μαθησιακά αντικείμενα (κείμενα, παρουσιάσεις, βίντεο, ήχους, εικόνες, εννοιολογικούς χάρτες, ερωτηματολόγια, ιστοσελίδες) - να γνωρίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε μαθησιακού αντικειμένου και τα μειονεκτήματά τους - να μπορούν να προτείνουν τρόπους ένταξης των μαθησιακών αντικειμένων στο διδακτικό τους σχεδιασμό κάτω από το πρίσμα διαφορετικών θεωριών μάθησης.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Ιστορικά στοιχεία της εισαγωγής των ΤΠΕ στην εκπαίδευση, οπτικοακουστικά μέσα και ψηφιακά εργαλεία παρουσίασης, κατηγορίες εκπαιδευτικών λογισμικών και σχετικές θεωρίες μάθησης, κατασκευή εκπαιδευτικής παρουσίασης, επεξεργασία ήχου και βίντεο, συνεργατική κατασκευή χάρτη εννοιών, ψηφιακά εργαλεία ανάπτυξης δραστηριοτήτων αξιολόγησης, δημιουργία ιστοσελίδων.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Smaldino, S., Lowther, D., & Russell, J. (2010). <i>Εκπαιδευτική Τεχνολογία και Μέσα για Μάθηση</i> . Εκδόσεις Ίων. Δημητριάδης, Στ., Καραγιαννίδης, Χ., Πομπόρτσος, Α., & Τσιάτσος, Θ. (2007). <i>Ευέλικτη μάθηση με χρήση τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνιών</i> . Εκδόσεις Τζιόλα.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Θεωρία και εργαστηριακές ασκήσεις. Δημιουργία κοινότητας μάθησης για την συνεργατική ανάπτυξη μαθησιακών αντικειμένων για τις ΤΠΕ στην εκπαίδευση

Μέθοδοι αξιολόγησης Θεωρία (γραπτά), εξέταση στο εργαστήριο, ομαδική εργασία.
Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος Μαθήματος	Στοιχεία Αριθμητικής και Θεωρίας Αριθμών για τους εκπαιδευτικούς
Κωδικός Μαθήματος	Υ308
Είδος Μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	1 ^ο
Εξάμηνο	1 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία 39 ώρες, ατομική ή/και ομαδική εργασία, προετοιμασία για εξετάσεις 50 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα Διδάσκοντα	Κωνσταντίνος Νικολαντωνάκης
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Να συνδυάζει έννοιες για την επίλυση προβλημάτων μαθηματικού και γενικότερου ενδιαφέροντος. Να προσδιορίζει, να αναγνωρίζει και να επιλέγει τις κατάλληλες στρατηγικές, μεθόδους και τεχνικές για τη διερεύνηση απαντήσεων σε μαθηματικά προβλήματα Να κατανοεί και να ερμηνεύει τα αποτελέσματα ενός προβλήματος Να εξηγεί, να γενικεύει και να συμπεραίνει ιδιότητες και να καλλιεργεί σταδιακά τον επαγωγικό και παραγωγικό συλλογισμό Να κάνει χρήση μιας έννοιας σε νέα πλαίσια Να μπορεί να αναλύει και να συνθέτει δηλαδή να κάνει διάκριση σε συστατικά μέρη και κατανόηση της οργανωτικής τους δομής και να κατασκευάζει μια νέα δομή από διαφορετικά στοιχεία Να μπορεί να αξιολογεί.
Στόχοι του μαθήματος	Οι φοιτητές/τριες θα είναι ικανοί να διαπραγματεύονται την έννοια του αριθμού στις διάφορες διαστάσεις του και να επιλύουν προβλήματα
Προαπαιτούμενα	
Περιεχόμενο του μαθήματος	Φυσικοί αριθμοί, σύνολα, διμελείς σχέσεις, συναρτήσεις, πληθάριμος συνόλου. Οι τέσσερις πράξεις στους φυσικούς αριθμούς. Συστήματα αρίθμησης. Στοιχεία θεωρίας αριθμών: διαιρετότητα, κριτήρια διαιρετότητας, πρώτοι αριθμοί, ευκλείδεια διαίρεση, Μέγιστος κοινός διαιρέτης (Μ.Κ.Δ.), Ελάχιστο κοινό πολλαπλάσιο (Ε.Κ.Π.).
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Λεμονίδης, Χ. (2000). <i>Στοιχεία Αριθμητικής και Θεωρίας Αριθμών για το Δάσκαλο</i> . Αθήνα: Πατάκης. Χαλάτσης, Α. (1999). <i>Αριθμητική. Σύνολα – Συναρτήσεις, Θεωρία Αριθμών</i> . Θεσσαλονίκη: Ζήτηρ.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Παράδοση θεωρίας από το διδάσκοντα και επίλυση ασκήσεων από το διδάσκοντα και τους φοιτητές σε φροντιστήριο και στο σπίτι. Παραγωγή εργασίας (ατομική ή/και ομαδική)
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις 80% και ατομική ή/και ομαδική εργασία 20%
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Μεθοδολογία Εκπαιδευτικής Έρευνας
Κωδικός μαθήματος	Υ 306
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	1ο
Εξάμηνο	1ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS 3 ΔΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για το μάθημα 37 ώρες, ασκήσεις 20 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 51 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Άννα-Καρολίνα Ρετάλη
Μαθησιακοί στόχοι	Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με βασικές έννοιες έρευνας, η απόκτηση γνώσεων για την οργάνωση και το σχεδιασμό ερευνών καθώς και η εξοικείωσή τους με τον τρόπο συγγραφής και αξιολόγησης μιας έρευνας στις Επιστήμες της Αγωγής.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/ φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση: - Να περιγράψει τα βασικά στάδια και είδη εμπειρικής έρευνας. - Να αναγνωρίζει τα στάδια διεξαγωγής μιας βιβλιογραφικής ανασκόπησης για ένα δεδομένο ερευνητικό πρόβλημα. - Να γνωρίζει τι είναι ο στόχος μιας έρευνας, ερευνητικά ερωτήματα/ερευνητικές υποθέσεις στην ποσοτική και ποιοτική έρευνα. - Να γνωρίζει τις βασικές ποσοτικές και ποιοτικές μεθόδους της εκπαιδευτικής έρευνας. - Να γνωρίζει βασικά εργαλεία συλλογής υλικού (ερωτηματολόγιο, οδηγός ημιδομημένης συνέντευξης). - Να γνωρίζει ποιες είναι οι κατάλληλες πρακτικές συγγραφής μιας ερευνητικής εργασίας. - Να εφαρμόζει βασικά κριτήρια αξιολόγησης ποιότητας μιας ερευνητικής εργασίας
Προαπαιτούμενα	
Περιεχόμενο του μαθήματος	Βασικές έννοιες και στάδια διεξαγωγής εμπειρικής έρευνας στις Επιστήμες της Αγωγής. Αναγνώριση ερευνητικού προβλήματος. Διεξαγωγή βιβλιογραφικής επισκόπησης. Προσδιορισμός στόχου έρευνας, ερευνητικών ερωτημάτων/υποθέσεων. Εννοιολογικοί ορισμοί. Ποσοτικές και ποιοτικές προσεγγίσεις. Μέθοδοι δειγματοληψίας. Βασικά εργαλεία συλλογής δεδομένων. Εγκυρότητα και Αξιοπιστία. Ζητήματα ηθικής και δεοντολογίας στην έρευνα. Πρακτικές συγγραφής έρευνας (Δομή και περιεχόμενο ερευνητικής εργασίας, σύνταξη βιβλιογραφικών

	παραπομπών και αναφορών). Βασικά κριτήρια αξιολόγησης της ποιότητας μιας ερευνητικής εργασίας.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Bryman, A. (2017). <i>Μέθοδοι Κοινωνικής Έρευνας</i>. Gutenberg. Creswell, J. W. (2016). <i>Η έρευνα στην εκπαίδευση. Σχεδιασμός, διεξαγωγή και αξιολόγηση της ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας</i>. Ίων. Mertens, D. (2009). <i>Έρευνα και αξιολόγηση στην εκπαίδευση και την ψυχολογία</i>. Μεταίχμιο. Robson, C. (2010). <i>Η έρευνα του πραγματικού κόσμου. Ένα μέσον για κοινωνικούς επιστήμονες και επαγγελματίες ερευνητές</i>. Gutenberg
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, συζητήσεις, ομαδικές δραστηριότητες
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτές εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνικά

Διδακτική Μεθοδολογία και Πρακτική Άσκηση (Δι.ΜΕ.Π.Α.)

Α΄ Φάση: Εισαγωγή στη θεωρία και πράξη του σχολείου και της διδασκαλίας

Η Α΄ Φάση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης πραγματοποιείται στο 3^ο εξάμηνο και καλύπτει 3 πιστωτικές μονάδες ή 5 μονάδες ECTS.

Οργάνωση

Οι φοιτητές/τριες παρακολουθούν εναλλάξ **θεωρητικό μάθημα στη Σχολή** (συζήτηση ενός θέματος) και **διδασκαλία σε τάξεις των δημοτικών σχολείων της Φλώρινας**. Η παρατήρηση της διδασκαλίας γίνεται με συγκεκριμένους κάθε φορά στόχους, που σχετίζονται με το εκάστοτε θέμα του θεωρητικού μαθήματος (βλ. Περιεχόμενο). Οι φοιτητές/τριες συμπληρώνουν αντίστοιχα **αναστοχαστικά φύλλα παρατήρησης** της διδασκαλίας, με άξονες τα θέματα αυτά. Ακολουθεί **συζήτηση και ανάλυση** της διδασκαλίας με βάση τις παρατηρήσεις των φοιτητών/τριών σε μικρές ομάδες υπό τη συμβολή των μεντόρων. Η συζήτηση γίνεται με την καθοδήγηση ΕΔΙΠ και αποσπασμένων εκπαιδευτικών σε **ομάδες** (έως 30 φοιτητές/τριες). Έτσι εξασφαλίζεται η δυνατότητα έκφρασης και η ενεργός συμμετοχή όλων των φοιτητών/τριών - μελών της ομάδας. Σε ορισμένες περιπτώσεις, όταν π.χ. είναι αδύνατη για διάφορους λόγους η διά ζώσης παρακολούθηση στο σχολείο, γίνεται **παρατήρηση και ανάλυση μαγνητοσκοπημένων διδασκαλιών**. Η συζήτηση και ανάλυση της διδασκαλίας στις ομάδες και η ανάπτυξη του νέου θέματος στην ολομέλεια του εξαμήνου διαρκούν συνολικά τρεις ώρες. Η παρακολούθηση διδασκαλίας στα σχολεία διαρκεί δύο διδακτικές ώρες (10 εβδομάδες x 2 ώρες= 20 ώρες).

Για την αποτελεσματική διεξαγωγή της Πρακτικής Άσκησης σημαντικό ρόλο έχουν οι «μέντορες» των φοιτητών/τριών, οι οποίοι υποστηρίζουν τους/τις υποψήφιους/ες συναδέλφους τους κατά την προετοιμασία τους για το εκπαιδευτικό έργο. Από την παρουσία των μεντόρων σε όλες τις φάσεις της Δι.ΜΕ.Π.Α. και από τους απαιτητικούς ρόλους που αναλαμβάνουν – **οργάνωση των επισκέψεων** των φοιτητών στα σχολεία, **επιστημονική και παιδαγωγική καθοδήγηση** των φοιτητών/τριών, **αξιολόγηση** των φύλλων παρατήρησης, **«εταιρική» υποστήριξη** των δασκάλων που ανοίγουν τις τάξεις τους στους φοιτητές και τις φοιτήτριες, και εν γένει **στήριξη όλων των δράσεων** που αναπτύσσονται για τη σύζευξη θεωρίας και πράξης – εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό η διαμόρφωση δύο απαραίτητων για την άσκηση των φοιτητών συνθηκών:

- η **αρμονική συνεργασία** ανάμεσα στα σχολεία και στο Τμήμα ως ιδρύματος εκπαίδευσης εκπαιδευτικών και
- η **ανάπτυξη θεωρητικής υποδομής** για τη θεμελίωση και την επιτυχή οργάνωση της Πρακτικής Άσκησης.

Υποχρεώσεις των φοιτητών/τριών

Ο/Η φοιτητής/τρια συμμετέχει σε όλες τις δραστηριότητες του προγράμματος. Η παρουσία τους είναι υποχρεωτική. Κάθε εβδομάδα «ανεβαίνει» στο eclass συμπληρωμένο το σχετικό φύλλο παρατήρησης, το οποίο εξετάζει ο υπεύθυνος καθηγητής (Μέλος ΔΕΠ) και οι μέντορες του

μαθήματος. Στο τέλος του εξαμήνου οι φοιτητές/τριες πρέπει να έχουν συμπληρώσει τα 10 φύλλα παρατήρησης, ένα τελικό αναστοχαστικό φύλλο από τη συνολική εμπειρία της Α΄ Φάσης ΔΙ.ΜΕ.Π.Α., το παρουσιολόγιο ότι παρακολούθησαν τις 20 διδακτικές ώρες σε σχολεία της Φλώρινας και δίνουν γραπτές εξετάσεις με ανοικτές σημειώσεις (μελέτες περίπτωσης με στόχο την εξέταση φαινομένων που αντιμετώπισαν στις τάξεις που έγινε η παρατήρηση της διδασκαλίας).

Αξιολόγηση φοιτητών/τριών

Για την αξιολόγηση των φοιτητών/τριών συνεκτιμώνται η γραπτή εξέταση, τα συμπληρωμένα φύλλα παρατήρησης, η παρακολούθηση των διδασκαλιών, η συμμετοχή στην ολομέλεια και στις μικρές ομάδες με τους μέντορες. Την ευθύνη του προγράμματος της Α΄ φάσης έχει μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος, σε συνεργασία με μέλη του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π), αποσπασμένους Εκπαιδευτικούς (μέντορες) και Ειδικούς επιστήμονες.

Τίτλος μαθήματος	Α΄ Φάση: Εισαγωγή στη θεωρία και πράξη του σχολείου και της διδασκαλίας
Κωδικός μαθήματος	Υ401
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	2ο
Εξάμηνο	3ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Εμπλουτισμένη εισήγηση, συζήτηση στην ολομέλεια 39 ώρες, παρακολούθηση διδασκαλιών στα σχολεία 24 ώρες, συμπλήρωση φύλλων παρατήρησης 24 ώρες, συνεργασία με τους μέντορες 5 ώρες, συζήτηση στην ομάδα 24 ώρες, μελέτη, προετοιμασία και διαμόρφωση τελικής εργασίας 30 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Μενέλαος Τζιφόπουλος (Συμμετέχουν μέλη Ε.Δι.Π. και αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί)
Μαθησιακοί στόχοι	Σκοπός της Α΄ φάσης της Πρακτικής Άσκησης είναι να αντιληφθεί ο φοιτητής/η φοιτήτρια το περιεχόμενο της έννοιας «σχολείο» και «σχολική τάξη» μέσα από παρατήρηση και εμπλοκή σε πραγματικές σχολικές συνθήκες. Ειδικότερα, οι συμμετέχοντες/ουσες στο μάθημα θα έρθουν σε επαφή με τον θεσμό του σχολείου, με στόχο να συζευγνύουν λειτουργικά και κριτικά τη θεωρία του σχολείου με την εκπαιδευτική διαδικασία, μέσα από παρατήρηση. Ειδικότερα, μέσα από συζήτηση στην ολομέλεια, στις ομάδες εργασίας και με την παρακολούθηση διδασκαλιών, οι συμμετέχοντες/ουσες θα έχουν τη δυνατότητα να προβληματιστούν για το σύγχρονο σχολικό και εκπαιδευτικό περιβάλλον και να αναστοχαστούν για τον ρόλο του/της εκπαιδευτικού.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση της Α΄ Φάσης Δι.ΜΕ.ΠΑ., ο φοιτητής και η φοιτήτρια προσδοκάται ότι θα: • αντιλαμβάνεται τη σύνδεση της θεωρίας με την πράξη, μέσα από το δικό του/της βίωμα και την εμπλοκή του/της στη σύγχρονη εκπαιδευτική διαδικασία, • αναγνωρίζει βασικά ζητήματα παιδαγωγικής του σχολείου, όπως διατυπώνονται στη σύγχρονη βιβλιογραφία και όπως αποτυπώνονται στις σημερινές σχολικές τάξεις, μέσα από παρατήρηση της διδασκαλίας εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, • εξοικειωθεί με τις διαδικασίες αγωγής, εκπαίδευσης και μάθησης στη σχολική τάξη και στο ευρύτερο σχολικό περιβάλλον, με τη ματιά του/της ερευνητή/τριας και του/της παρατηρητή/τριας και, παράλληλα, του/της μελλοντικού/ικής εκπαιδευτικού.

- αναστοχάζεται για τον ρόλο του/της εκπαιδευτικού, λαμβάνοντας υπόψη τη γνωστική, κοινωνική και συναισθηματική συνιστώσα στη μάθηση,
- εμπλουτίζει τα γνωστικά του/της σχήματα για τις ταυτότητες των εκπαιδευτικών, όπως διαμορφώνονται και μετασχηματίζονται στο σύγχρονο σχολείο.

Προαπαιτούμενα -

Περιεχόμενο του μαθήματος

Ενημέρωση φοιτητών/τριών για την Α' φάση ΔΙ.ΜΕ.ΠΑ.
Εισαγωγή στη θεματική:
Σχολείο, σχολικός χώρος και σχολική τάξη. Είδη σχολείων.
Το προφίλ των σύγχρονων εκπαιδευτικών.
Ο/Η «αποτελεσματικός/ή» εκπαιδευτικός.
Μέθοδοι, μορφές και τεχνικές διδασκαλίας.
Η «εξουσία» του/της εκπαιδευτικού.
Τυπική και άτυπη δομή της τάξης.
Η αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών/τριών.
Θεωρίες μάθησης Ι. Ο συμπεριφορισμός στη διδασκαλία.
Θεωρίες μάθησης ΙΙ. Ο εποικοδομισμός στη διδασκαλία.
Διδακτικό σενάριο και σχέδιο μαθήματος.
Η σχολική τάξη ως κοινότητα μάθησης.
Εκπαίδευση εκπαιδευτικών και Πρακτική Άσκηση.
Δημιουργικότητα στις σχολικές τάξεις

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Anderson, L., et al. (2012). *Taxonomy for learning, teaching and assessing. A revision of Bloom's Taxonomy of educational objectives*. New York: Allyn & Bacon.
- Apple, M. (1986). *Ιδεολογία και Αναλυτικά Προγράμματα*. Τ. Δαρβέρης (μτφρ.). Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής.
- Bloom, B.S. (1986). *Ταξινομία διδακτικών στόχων: γνωστικός τομέας*, τ. Α'. Α. Λαμπράκη-Παγανού (μτφρ.). Αθήνα: Κώδικας.
- Βρεττός, Γ., & Καψάλης, Α. (2009). *Αναλυτικό Πρόγραμμα: σχεδιασμός-αξιολόγηση-αναμόρφωση*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.
- Collins, A., & Halverson, R. (2018). *Rethinking education in the age of technology: the digital revolution and schooling in America*. Teachers College Press.
- DeMonte, J. (2013). *High-quality professional development for teachers: Supporting teacher training to improve student learning*. Center for American Progress.
- Δημητρόπουλος, Ε. (2010). *Εκπαιδευτική αξιολόγηση. η αξιολόγηση της εκπαίδευσης και του εκπαιδευτικού έργου*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Fosnot, C. T. (2005). *Constructivism: theory, perspectives, and practice*. New York: Teachers College Press
- Kalantzis M., & Cope, B. (2013). *Βασικές αρχές για την επιστήμη της εκπαίδευσης*. Γ. Χρηστίδης (μτφρ.). Αθήνα: Κριτική
- Μπίκος, Κ. (2011). *Κοινωνικές σχέσεις και αλληλεπίδραση στη σχολική τάξη*. Θεσσαλονίκη: Ζυγός.

- Μπονίδης, Κ. (2012). *Προδιαγραφές της εκπαιδευτικής διαδικασίας: θεωρία και πράξη*. Θεσσαλονίκη: Γράφημα.
- Schunk, D. H. (2010). *Θεωρίες μάθησης: μια εκπαιδευτική θεώρηση*. Λ. Εκκεκάκη (μτφρ). Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Τζιφόπουλος, Μ. (2016). *Υποψήφιοι εκπαιδευτικοί στην ψηφιακή εποχή. Πρακτικές ψηφιακού γραμματισμού*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Ζυγός.
- Τζιφόπουλος, Μ. (2019). *Δράσεις και αλληλεπιδράσεις στο σύγχρονο σχολείο: Μια κριτική προσέγγιση*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Ζυγός
- Τζιφόπουλος, Μ. (2023). *Δεξιότητες στην εκπαίδευση του 21^{ου} αιώνα: Θεωρία, έρευνα, παραδείγματα και εφαρμογές*. Θεσσαλονίκη: Ζυγός
- Τσάφος, Β. (2014). *Αναλυτικό Πρόγραμμα. Θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικοί προσανατολισμοί*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Μέθοδοι διδασκαλίας	Εμπλουτισμένη εισήγηση, συζήτηση στην ολομέλεια και σε ομάδες, συνεργατικά πλαίσια εργασίας, παρουσιάσεις αποτελεσμάτων παρατήρησης των φοιτητών/τριών, Workshops.
Μέθοδοι αξιολόγησης	Portfolio των φοιτητών/τριών με τα συμπληρωμένα φύλλα παρατήρησης, συμμετοχή του/της φοιτητή/τριας σε όλα τα στάδια της Α΄ Φάσης Πρακτικής Άσκησης και τελική εξέταση (διαμορφωτική και τελική αξιολόγηση).
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Β' Φάση: Διδακτική των μαθημάτων του Δημοτικού Σχολείου

Η Β' Φάση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης ολοκληρώνεται – σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών – σε τέσσερα εξάμηνα: αρχίζει στο 4^ο και τελειώνει στο 7^ο εξάμηνο. Περιλαμβάνει τη διδακτική εννέα (9) συνολικά μαθημάτων του Δημοτικού Σχολείου. Από τα εννέα μαθήματα, τα **τέσσερα** – Διδακτική της Νεοελληνικής Γλώσσας, Διδακτική της Ιστορίας, Διδακτική των Μαθηματικών και Διδακτική των Φυσικών Επιστημών – **είναι υποχρεωτικά** και προσφέρονται από το τέταρτο (4^ο) ως το έβδομο (7^ο) εξάμηνο. Από τα υπόλοιπα πέντε – δηλαδή Διδακτική των Θρησκευτικών, Διδακτική της Μελέτης του Περιβάλλοντος, Διδακτική των Εικαστικών, Διδακτική της Μουσικής και Διδακτική της Φυσικής Αγωγής – ο φοιτητής υποχρεούται **να επιλέξει τα δύο**, στο πέμπτο (5^ο) και έκτο (6^ο) εξάμηνο· τα υπόλοιπα μπορεί, αν θέλει, να τα παρακολουθήσει ως μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής, όπως ορίζεται από το Πρόγραμμα Σπουδών. Για την παρακολούθηση καθεμίας από τις 4 υποχρεωτικές Διδακτικές στη Γλώσσα, Ιστορία, Μαθηματικά και Φυσική είναι απαραίτητη η επιτυχής ολοκλήρωση των αντίστοιχων προαπαιτούμενων μαθημάτων: Υ203 “Ελληνική Γλώσσα και η γραμματική της”, Υ212 “Ειδικά Θέματα Διδακτικής της Ιστορίας”, Υ301 “Ειδικά Θέματα Διδακτικής των Μαθηματικών” και Υ303 “Οι έννοιες της Φυσικής και οι Αναπαραστάσεις τους”.

Ο αριθμός των φοιτητών στα μαθήματα ελεύθερης επιλογής είναι περιορισμένος και ορίζεται κάθε φορά από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

Σε κάθε Διδακτική μαθήματος αντιστοιχούν τρεις πιστωτικές μονάδες (3ΠΜ) ή 5 ECTS. Έτσι, το σύνολο των πιστωτικών μονάδων της δεύτερης φάσης είναι $6 \times 3 \text{ ΠΜ} = 18 \text{ ΠΜ}$ ή $6 \times 5 = 30 \text{ ECTS}$.

Προϋπόθεση για τη συμμετοχή του φοιτητή στη Διδακτική ενός μαθήματος είναι η εκπλήρωση των υποχρεώσεων του στο αντίστοιχο Υποχρεωτικό μάθημα. Εάν το Υποχρεωτικό μάθημα περιλαμβάνει περισσότερα του ενός μέρη, τότε μπορεί ο καθηγητής να επιτρέψει στο φοιτητή να παρακολουθήσει παράλληλα το τελευταίο μέρος του Υποχρεωτικού μαθήματος και την αντίστοιχη Διδακτική. Γενικότερη προϋπόθεση για τη συμμετοχή του φοιτητή στη Β' Φάση είναι η ολοκλήρωση της Α' Φάσης της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης.

Στόχοι

Η Β' Φάση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης αποσκοπεί:

- στη βασική θεωρητική κατάρτιση του φοιτητή στη Διδακτική κάθε μαθήματος και
- στην ανάπτυξη της ικανότητας του φοιτητή να σχεδιάζει, να διεξάγει και να αξιολογεί μια οργανωμένη διδασκαλία.

Οργάνωση και περιεχόμενα

Για τη διεξαγωγή της Β' Φάσης της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης έχουν οριστεί δύο ημέρες της εβδομάδας. Κάθε Διδακτική περιλαμβάνει δύο μέρη: το **θεωρητικό**, που πραγματοποιείται στη Σχολή και διαρκεί τέσσερις εβδομάδες (4 εβδομάδες x 1 τρίωρο την εβδομάδα) και το **κυρίως πρακτικό** μέρος, με διδασκαλίες την καθορισμένη μέρα σε Δημοτικά Σχολεία της πόλης, καθώς και ανάλυση και αξιολόγηση των διδασκαλιών την επομένη.

α. Θεωρητικό μέρος

Το θεωρητικό μέρος κάθε Διδακτικής περιλαμβάνει:

- Βιβλιογραφική ενημέρωση για τη Διδακτική του μαθήματος.
- Αναγκαιότητα και σκοποί του μαθήματος.
- Ιστορική εξέλιξη του μαθήματος.
- Ψυχολογικές προϋποθέσεις του μαθητή.
- Αναλυτικό Πρόγραμμα του μαθήματος, στόχοι και περιεχόμενα, σχολικά εγχειρίδια κατά τάξη.
- Μέθοδος διδασκαλίας του μαθήματος (διάρθρωση της διδασκαλίας, μορφές εργασίας και επικοινωνίας).
- Μέσα διδασκαλίας του μαθήματος και χρήση τους.
- Τρόποι αξιολόγησης της επίδοσης των μαθητών και έλεγχος αποτελεσμάτων της διδασκαλίας.
- Παρατήρηση και ανάλυση μαγνητοσκοπημένων διδασκαλιών.

β. Πρακτικό μέρος

Το πρακτικό μέρος κάθε Διδακτικής περιλαμβάνει:

- Δειγματική διδασκαλία του αποσπασμένου δασκάλου ή μαγνητοσκοπημένη διδασκαλία:

Ο αποσπασμένος δάσκαλος παρουσιάζει στους φοιτητές το σχεδιασμό μιας διδακτικής ενότητας, τον οποίο έχει ετοιμάσει σε συνεργασία με τον υπεύθυνο καθηγητή, αφού προηγουμένως έχει γνωρίσει την τάξη, στην οποία θα διδάξει. Στη συνέχεια διδάσκει την ενότητα στο σχολείο. Τη διδασκαλία, η οποία μαγνητοσκοπείται, παρακολουθούν οι φοιτητές και ο υπεύθυνος καθηγητής. Η ανάλυση και αξιολόγηση της διδασκαλίας γίνεται στη Σχολή από τον αποσπασμένο δάσκαλο, τους φοιτητές και τον υπεύθυνο καθηγητή.

- Διδασκαλίες φοιτητών:

Ο φοιτητής σχεδιάζει μόνος του μια διδακτική ενότητα. Για το σκοπό αυτό φροντίζει να επισκεφτεί προηγουμένως την τάξη στην οποία θα διδάξει. Έρχεται σε επαφή με τους μαθητές, γνωρίζει τον δάσκαλο και παρακολουθεί τη διδασκαλία του συγκεκριμένου μαθήματος από τον δάσκαλο. Κατ' αυτόν τον τρόπο συγκεντρώνει στοιχεία και πληροφορίες που θα χρειαστεί για το σχεδιασμό της διδασκαλίας του (γνωστικό επίπεδο των μαθητών και περιπτώσεις παιδιών που έχουν ιδιαίτερες δυσκολίες στο μάθημα αυτό, στιλ μάθησης και διδασκαλίας, μέσα διδασκαλίας της τάξης ή του σχολείου για την συγκεκριμένη ενότητα κ.ά.). Αφού καθοριστεί, σε συνεργασία με το δάσκαλο της τάξης, η ενότητα που θα διδάξει, ο φοιτητής προετοιμάζεται ως προς το περιεχόμενο της ενότητας, κάνει τις μεθοδολογικές επιλογές του και σχεδιάζει τη διδασκαλία του. Για το σχεδιασμό της διδασκαλίας του ο φοιτητής χρησιμοποιεί τις οδηγίες και το υπόδειγμα σχεδιασμού διδασκαλίας που δίνεται από τους υπεύθυνους της Διδακτικής του συγκεκριμένου μαθήματος. Το υπόδειγμα του σχεδιασμού αποτελεί ένα γενικό βοηθητικό διάγραμμα, που έχει σκοπό όχι να περιορίσει, αλλά να βοηθήσει το φοιτητή παρέχοντάς του κάποιες βασικές κατευθυντήριες γραμμές για την

οργάνωση της διδασκαλίας του. Ο φοιτητής παρουσιάζει το σχεδιασμό στον αποσπασμένο δάσκαλο και τον συζητά μαζί του, ενδεχομένως τον τροποποιεί και τον συμπληρώνει, με σκοπό την καλύτερη προετοιμασία του για τη διδασκαλία.

Ο φοιτητής διδάσκει την ενότητά του στο σχολείο. Τον παρακολουθούν οι συμφοιτητές της ομάδας του, ο υπεύθυνος αποσπασμένος δάσκαλος και ο αρμόδιος καθηγητής. Όταν κρίνεται αναγκαίο, γίνεται και μαγνητοσκόπηση της διδασκαλίας. Η ανάλυση και αξιολόγηση της διδασκαλίας του φοιτητή πραγματοποιείται στη Σχολή από τον ίδιο, τους συμφοιτητές που τον παρακολούθησαν, τον αποσπασμένο δάσκαλο και τον υπεύθυνο καθηγητή. Η ανάλυση γίνεται διαφοροποιημένα ως προς τους στόχους, το περιεχόμενο, τη μέθοδο, τα μέσα κ.λπ. Με αφορμή προβλήματα και δυσκολίες που συναντούν οι φοιτητές κατά το σχεδιασμό και τη διεξαγωγή της διδασκαλίας τους, αναπτύσσονται από τον καθηγητή και τους συνεργάτες του αποσπασμένους εκπαιδευτικούς-μέντορες ενδεικτικά θέματα, τα οποία αναφέρονται τόσο στο περιεχόμενο όσο και στη μεθοδολογία του συγκεκριμένου μαθήματος. Έτσι, καλύπτονται κάποια κενά και συμπληρώνεται η θεωρητική κατάρτιση των φοιτητών στη Διδακτική του μαθήματος.

· Αξιολόγηση του μαθήματος:

Η τελευταία συνάντηση του εξαμήνου αφιερώνεται στην αποτίμηση των εργασιών του εξαμήνου και στην αξιολόγηση του προγράμματος του μαθήματος από όλους τους συμμετέχοντες και ιδιαίτερα από τους φοιτητές. Εκφράζονται οι κριτικές παρατηρήσεις για τους στόχους, τα περιεχόμενα και τον τρόπο οργάνωσης του μαθήματος, συνάγονται συμπεράσματα και γίνονται προτάσεις για τη βελτίωση του μαθήματος.

Υποχρεώσεις του φοιτητή

Ο φοιτητής συμμετέχει σε όλες τις δραστηριότητες. Η παρουσία του είναι υποχρεωτική. Εάν απουσιάζει πάνω από δύο φορές στα θεωρητικά μαθήματα ή από τη δειγματική διδασκαλία του δασκάλου (παρουσίαση σχεδιασμού, διεξαγωγή, αξιολόγηση), επαναλαμβάνει το μάθημα. Ο φοιτητής σχεδιάζει και διεξάγει μία τουλάχιστον διδασκαλία σε κάθε Διδακτική μαθήματος. Όταν είναι εφικτό, από οργανωτικής πλευράς, μπορεί να σχεδιάσει και να πραγματοποιήσει σε συνεργασία με το δάσκαλο της τάξης και μια δεύτερη ή και περισσότερες διδασκαλίες, χωρίς να απαιτείται η παρακολούθηση από τον αρμόδιο καθηγητή, τον αποσπασμένο δάσκαλο ή και τους συμφοιτητές του. Μια δεύτερη διδασκαλία πραγματοποιεί οπωσδήποτε, όταν δεν είναι είτε ο ίδιος ικανοποιημένος είτε οι υπεύθυνοι του μαθήματος από την πρώτη διδασκαλία του.

Εάν ο φοιτητής δεν παρουσιάσει και δε συζητήσει το σχεδιασμό του μαθήματος που πρόκειται να διδάξει με τον υπεύθυνο δάσκαλο, το αργότερο μία ημέρα πριν από τη διδασκαλία του, δεν του επιτρέπεται να διδάξει. Εάν για οποιοδήποτε λόγο αδυνατεί να διδάξει, ενημερώνει εγκαίρως το δάσκαλο της τάξης και τον υπεύθυνο αποσπασμένο δάσκαλο. Δεν επιτρέπεται να κάνει περισσότερες από μία διδασκαλίες την ίδια μέρα στα διαφορετικά μαθήματα του κύκλου που παρακολουθεί. Μετά την πραγματοποίηση της διδασκαλίας του παραδίδει γραπτή εργασία, στην οποία περιλαμβάνονται ο σχεδιασμός και η αξιολόγησή της.

Αξιολόγηση του φοιτητή

Για την αξιολόγηση του φοιτητή συνεκτιμώνται:

- ο σχεδιασμός της διδασκαλίας του (κατοχή αντικειμένου, διατύπωση στόχων, μεθοδολογικές επιλογές κλπ.),
- η διεξαγωγή και η αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας του σε σχέση με τα κριτήρια αξιολόγησης του μαθήματος, όπως αποτυπώνονται στο σχετικό φύλλο αξιολόγησης – ειδικό για κάθε μάθημα,
- η γραπτή εργασία του,
- η γραπτή ή προφορική εξέταση στο θεωρητικό μέρος της Διδακτικής του μαθήματος, και
- η υπευθυνότητα, το ενδιαφέρον και η ενεργός συμμετοχή του στο μάθημα.

Η διεξαγωγή της διδασκαλίας καθαυτής δεν αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για τη βαθμολόγηση του φοιτητή, γιατί η επιτυχής διεξαγωγή της πέρα από το σχεδιασμό εξαρτάται και από πολλούς άλλους παράγοντες, για τους οποίους πιθανώς δεν ευθύνεται ο φοιτητής. Η διδασκαλία δεν γίνεται για να βαθμολογηθεί ο φοιτητής, αλλά για να δοκιμάσει τις δυνάμεις του, να συγκρίνει τις πιθανές διαφορές μεταξύ του σχεδιασμού και της διεξαγωγής διδασκαλίας, να προβληματιστεί και να συζητήσει με τους συμφοιτητές του και τους υπευθύνους του μαθήματος επιμέρους θέματα της διδακτικής διαδικασίας, να διαμορφώσει κριτική συνείδηση και στάση.

Την ευθύνη της Διδακτικής κάθε μαθήματος έχει ο αρμόδιος καθηγητής Διδακτικής σε συνεργασία με αποσπασμένους εκπαιδευτικούς. Όσα περιγράφονται στο παραπάνω σχήμα (Θεωρητικό Μέρος, Πρακτικό Μέρος και Αξιολόγηση) είναι ενδεικτικά και όχι δεσμευτικά· κάθε διδακτολόγος μπορεί να τα προσαρμόζει στις ανάγκες του γνωστικού αντικειμένου που διδάσκει προκρίνοντας και άλλες μεθοδολογικές επιλογές, σύμφωνα με τις βασικές αρχές οργάνωσης του Προγράμματος.

Τίτλος μαθήματος **Β' φάση: Διδακτική επιμέρους μαθημάτων του Δημοτικού Σχολείου**
Κωδικός μαθήματος **Υ 402 Διδακτική της Νεοελληνικής Γλώσσας**
Είδος μαθήματος *Υποχρεωτικό*
Επίπεδο του
Μαθήματος *Εμβάθυνσης*

Έτος σπουδών 3^ο
Εξάμηνο 6^ο ή 7^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών
μονάδων 5 ECTS
Φόρτος Εργασίας Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία και συνεργασία των φοιτητών για τη διδασκαλία στις τάξεις 10 ώρες, παρακολούθηση διδασκαλιών των συμφοιτητών τους 10 ώρες, συνεργασία με τους μέντορες 2 ώρες, διδασκαλία (πρακτική) 2 ώρες, ώρες προετοιμασίας για συμμετοχή στις εξετάσεις 21, εξετάσεις 3 ώρες.

Όνομα διδάσκοντα
Προσδοκώμενα μαθησιακά
αποτελέσματα Οι φοιτητές πρέπει να μάθουν τις βασικές μεθόδους γλωσσικής διδασκαλίας (την παραδοσιακή, τη δομιστική, την επικοινωνιακή), τρόπους για να προάγουν τις γλωσσικές δεξιότητες των μαθητών τους, πώς να σχεδιάζουν ένα γλωσσικό μάθημα και πώς να το εφαρμόζουν στην τάξη.

Προαπαιτούμενα Α' Φάση ΔΙΜΕΠΑ
Η ελληνική γλώσσα και η γραμματική της (Υ203)

Περιεχόμενο του μαθήματος

Το μάθημα συνίσταται σε 6 εβδομάδες εισαγωγικών μαθημάτων και σε 7 εβδομάδες πρακτικής των φοιτητών στα σχολεία. Τα 5 πρώτα εισαγωγικά μαθήματα είναι αφιερωμένα στις μεθόδους γλωσσικής διδασκαλίας, στους τρόπους προαγωγής των γλωσσικών δεξιοτήτων (κατανόησης και παραγωγής γραπτού και προφορικού λόγου), στις διαφορές μεταξύ προφορικού και γραπτού λόγου και στις συνέπειες που αυτές έχουν στη γλωσσική διδασκαλία. Γίνεται επίσης εισαγωγή στο Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών για τη γλώσσα, στους στόχους και τη φιλοσοφία του και υποδεικνύονται τρόποι σχεδιασμού του μαθήματος. Την 6^η εβδομάδα ένα καλό μάθημα συμφοιτητών τους περασμένων ετών παρουσιάζεται στο αμφιθέατρο και χρησιμεύει ως έναυσμα για συζήτηση. Τις επόμενες 7 εβδομάδες οι φοιτητές διδάσκουν τα ελληνικά ως πρώτη/ μητρική γλώσσα στα Δημοτικά σχολεία, ενώ ο καθηγητής/ η καθηγήτρια τους παρατηρούν μαζί με τους μέντορες και τους συμφοιτητές τους που συμπληρώνουν ένα φυλλάδιο σχετικά με τους στόχους και το περιεχόμενο του μαθήματος, τις μεθόδους που εφαρμόστηκαν, τον βαθμό εκπλήρωσης των στόχων κλπ. Το μάθημα που δίδαξαν οι φοιτητές συζητείται μετά στο αμφιθέατρο και γίνονται προτάσεις για τη βελτίωσή του.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Δενδρινού, Β. και Π. Δ. Ξωχέλλης. Προγράμματα σπουδών στη σχολική εκπαίδευση: Έννοιες και όροι.
<http://www.komvos.edu.gr/periodiko/periodiko1st/default.htm>.

Ong, W.J. 1997. *Προφορικότητα και Εγγραμματοσύνη. Η Εκτεχνολόγηση του Λόγου*. (Μετάφρ. Κ. Χατζηκυριάκου). Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης. (Τίτλος πρωτοτύπου *Orality and Literacy*).

Πολίτης, Π. 2008. *Η προτεραιότητα του προφορικού λόγου*.
http://www.komvos.edu.gr/glwssa/Odigos/thema_a10/a_10_k_1.htm.

Ροντάρι, Τ. 2003. *Η Γραμματική της Φαντασίας. Εισαγωγή στην Τέχνη να Επινοείς Ιστορίες*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Σακελλαρίου, Α. 2009. Η εφαρμογή της επικοινωνιακής προσέγγισης στο γλωσσικό μάθημα. *Φιλολογική* 106: 60-4.

Τσοπάνογλου, Α. Οι στόχοι ως πυρήνας εκπαιδευτικού προγράμματος. Στην ηλεκτρονική διεύθυνση:
<http://www.komvos.edu.gr/periodiko/periodiko2nd/default.htm>

Bailey, K.M. 2006. *Language Teacher Supervision*. Cambridge University Press.

Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, παρουσιάσεις από τους φοιτητές και σχετική συζήτηση
Μέθοδοι αξιολόγησης	Αξιολόγηση του μαθήματος που διδάσκεται στο σχολείο και γραπτές εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνικά

Τίτλος μαθήματος	Β' φάση: Διδακτική επιμέρους μαθημάτων του Δημοτικού Σχολείου
Κωδικός μαθήματος	Υ 403 Διδακτική της Ιστορίας
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 30, προετοιμασία και συνεργασία για τις εργασίες 60 ώρες, παρακολούθηση διδασκαλιών (πρακτική) 5 ώρες, προετοιμασία διδασκαλίας (πρακτική) 8 ώρες, συνεργασία με τους μέντορες 2 ώρες, διδασκαλία (πρακτική) 1 ώρα, προετοιμασία για την τελική εργασία (έρευνα στο διαδίκτυο) 15 ώρες, ώρες προετοιμασίας για συμμετοχή στις εξετάσεις 21, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Κωνσταντίνος Κασβίκης
Μαθησιακοί στόχοι	Να εισαγάγει το φοιτητή στην κριτική ιστορική εκπαίδευση, στη διδακτική της Ιστορίας στο Δημοτικό Σχολείο. Παρουσίαση νέων μορφών επεξεργασίας και προσέγγισης της ιστορικής γνώσης (τοπική ιστορία, νέες τεχνολογίες, δραστηριότητες ενσυναίσθησης, μουσεία, πολλαπλές αναγνώσεις και ερμηνείες του παρελθόντος).

Προσδοκώμενα μαθησιακά

αποτελέσματα Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση ώστε:

- να αντιλαμβάνονται τους σύγχρονους προβληματισμούς για ζητήματα που αφορούν την ιστορική εκπαίδευση στον 21ο αιώνα
- να περιγράφουν και να διακρίνουν τα χαρακτηριστικά των τριών επιστημολογικών μοντέλων της ιστορίας και διδακτικής της ιστορίας (παραδοσιακό, μοντέρνο, μεταμοντέρνο)
- να υιοθετούν ως μελλοντικοί εκπαιδευτικοί τις σύγχρονες μορφές προσέγγισης και επεξεργασίας της ιστορικής γνώσης (ιστορικές πηγές, εννοιολογικά εργαλεία, νέες τεχνολογίες, εναλλακτικά περιβάλλοντα μάθησης)
- να σχεδιάζουν διδασκαλίες για το μάθημα της ιστορίας λαμβάνοντας υπόψη τις παραμέτρους της δηλωτικής, μεθοδολογικής και εννοιολογικής γνώσης για την ανάπτυξη της ιστορικής σκέψης και κατανόησης
- να σχεδιάζουν και να υλοποιούν διδασκαλίες για το μάθημα της ιστορίας εφαρμόζοντας τα σύγχρονα εργαλεία, τις μεθόδους και τα ζητούμενα της ιστορικής εκπαίδευσης

- να αξιολογούν και να αποτιμούν τις δικές τους ή άλλες διδασκαλίες υιοθετώντας καινοτόμα μεθοδολογικά εργαλεία.

Προαπαιτούμενα Α΄ Φάση ΔΙΜΕΠΑ

Ειδικά θέματα διδακτικής της Ιστορίας (Υ212)

Περιεχόμενο του μαθήματος Θεωρητικό και πρακτικό. Σε θεωρητικό επίπεδο παρουσιάζονται ζητήματα ιστοριογραφίας (η διάσταση μεταξύ της επιστημονικής έρευνας και της σχολικής ιστορίας), η συζήτηση και ο προσανατολισμός της Νέας Ιστορίας. Η ιστορία του μαθήματος της Ιστορίας στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, η έρευνα γύρω από τα σχολικά εγχειρίδια της ιστορίας. Νέες τάσεις στη Διδακτική της Ιστορίας, μέθοδοι διδασκαλίας και χρήση πηγών και εποπτικών μέσων.

Πρακτικό μέρος: Διδασκαλία των φοιτητών σε σχολεία με την υποστήριξη συνεργαζόμενων εκπαιδευτικών.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Λεοντσίνης, Γ. Ν. (1996) *Ιστορία-περιβάλλον και η διδακτική τους*. Αθήνα

Ρεπούση, Μ. (2004). *Μαθήματα ιστορίας. Από την ιστορία στην ιστορική εκπαίδευση*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Κόκκινος Γ.- Νάκου Ε. (επιμ). (2006). *Προσεγγίζοντας την ιστορική εκπαίδευση στις αρχές του 21^{ου} αιώνα*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Μέθοδοι διδασκαλίας Διαλέξεις, συζήτηση, δειγματικές διδασκαλίες, μικροδιδασκαλίες, ασκήσεις.

Μέθοδοι αξιολόγησης Γραπτές εξετάσεις, εργασίες και διδασκαλία

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Β' φάση: Διδακτική επιμέρους μαθημάτων του Δημοτικού Σχολείου
Κωδικός μαθήματος	Υ 404 Διδακτική των Μαθηματικών
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο & 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών 5 ECTS	
Μονάδων 3 ΠΜ	
Φόρτος Εργασίας	39 ώρες διδασκαλίας, 50 ώρες προετοιμασία για τη διδασκαλία, 50 ώρες προετοιμασία εξετάσεων και διόρθωση εργασιών, 3 ώρες εξετάσεις
Όνομα διδάσκοντα	Χαράλαμπος Λεμονίδης
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Γνώσεις Μέθοδοι και τεχνικές διδασκαλίας των μαθηματικών Παιδαγωγική γνώση περιεχομένου των μαθηματικών Γνώση περιεχομένου των μαθηματικών Αξιολόγηση μαθητών και διδασκαλίας Δεξιότητες Σχεδιασμός και συγγραφή σχεδίου διδασκαλίας για τα μαθηματικά Διδασκαλία μαθηματικών σε τάξη Αξιολόγηση διδασκαλίας Ικανότητες Διαχείριση μιας τάξης κατά τη διδασκαλία μαθηματικών Χρήση τεχνολογίας στη διδασκαλία των μαθηματικών Αυτοαξιολόγηση και αναστοχασμός για την πραγματοποίηση της διδασκαλίας των μαθηματικών
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές θα ασκηθούν, σε πραγματικές συνθήκες, να σχεδιάζουν και να πραγματοποιούν διδασκαλίες στα Μαθηματικά.
Προαπαιτούμενα	Α' Φάση ΔΙΜΕΠΑ
Ειδικά Θέματα Διδακτικής των Μαθηματικών (Υ301)	
Περιεχόμενο του μαθήματος	Σε ένα πρώτο μέρος θα πραγματοποιηθούν θεωρητικά μαθήματα σχετικά με τη σύγχρονη θεωρία της διδακτικής των Μαθηματικών και τη διδακτική κάποιων μαθηματικών εννοιών. Οι φοιτητές θα ασκηθούν στη διδασκαλία των μαθηματικών στο «ψηφιακό εργαστήριο της διδακτικής των μαθηματικών». Στο δεύτερο μέρος οι φοιτητές θα καθοδηγηθούν για να σχεδιάσουν μια διδασκαλία στα Μαθηματικά την οποία και θα πραγματοποιήσουν στα σχολεία. Στη συνέχεια θα γίνει αξιολόγηση της διδασκαλίας αυτής.

- Ενδεικτική βιβλιογραφία** Λεμονίδης, Χ. (2018). Πρότυπο βιβλίο Μαθηματικών Β' Δημοτικού. Εκδόσεις Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη.
- Λεμονίδης, Χ., (2017). *Στην τροχιά των ρητών*. Εκδόσεις Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη.
- Van de Walle, J. A. (2005). *Μαθηματικά για το Δημοτικό και το Γυμνάσιο. Μια εξελικτική διδασκαλία*, Τρ. Τριανταφυλλίδης (επιμ.), Α. Αλεξανδροπούλου & Β. Κομπορόζος (μετ.). Αθήνα: Τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός.
- Μέθοδοι διδασκαλίας** Διαλέξεις. Εργαστήριο Η/Υ. Διδασκαλία στην τάξη.
- Μέθοδοι αξιολόγησης** Διδασκαλία στην τάξη. Γραπτή εργασία. Μικρές εργασίες.

Τίτλος μαθήματος	Β' φάση: Διδακτική επιμέρους μαθημάτων του Δημοτικού Σχολείου
Κωδικός μαθήματος	Υ 405 Διδακτική της Φυσικής
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων 5 ECTS	
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39 ώρες,, ομαδικές εργασίες στο πλαίσιο των workshop 40, σχεδιασμός και προετοιμασία μαθήματος 40 ώρες, συνεργασία με τους μέντορες 3 ώρες, παρακολούθηση διδασκαλιών (πρακτική) 5 ώρες, αναστοχασμός διδασκαλίας 4 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Άγγελος Σοφιανίδης
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές/φοιτήτριες να είναι ικανοί/ικανές να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν συμπεριληπτικά διερευνητικά περιβάλλοντα μάθησης στη Φυσική. Ακόμα, να είναι ικανοί/ικανές να τεκμηριώσουν τις επιλογές διδασκαλίας τους βασισμένοι/βασισμένες στη σύγχρονη βιβλιογραφία για τη διδασκαλία και μάθηση στις Φυσικές Επιστήμες και τις αρχές της ενταξιακής εκπαίδευσης ή πλαισίων διαφοροποίησης (βλ. ΚΣΜ).
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Οι φοιτητές/φοιτήτριες να γνωρίσουν τα κυριότερα διδακτικά μοντέλα των Φυσικών Επιστημών, με έμφαση στο εποικοδομητικό και τη διερεύνηση, και τις αρχές και τη φιλοσοφία του Καθολικού Σχεδιασμού για τη Μάθηση. Επιπλέον να μπορούν να σχεδιάζουν συμπεριληπτικές διερευνητικές διδασκαλίες των εννοιών των σχολικών εγχειριδίων της Ε΄ και ΣΤ΄ τάξης του Δημοτικού. Να είναι ικανοί/ικανές να αναγνωρίζουν προκλήσεις που συνάντησαν κατά την εφαρμογή της διερεύνησης στη τάξη και να προτείνουν εναλλακτικούς τρόπους ώστε να τις ξεπεράσουν. Να αναγνωρίζουν τα εμπόδια που πιθανόν απέκλειαν μέρος των μαθητών/μαθητριών κατά τη διδασκαλία τους και να προτείνουν λύσεις ώστε να τα άρουν. Όσον αφορά τις γενικές ικανότητες: (α) Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών για μοντέλα της Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών και τον Συμπεριληπτικό Σχεδιασμό, (β) -Λήψη αποφάσεων, (γ) Αυτόνομη εργασία, (δ) Ομαδική εργασία, (ε) Σχεδιασμός και διαχείριση έργων, (σ) Άσκηση κριτικής και

αυτοκριτικής.

Προαπαιτούμενα Α' Φάση ΔΙΜΕΠΑ

Οι έννοιες της Φυσικής και οι Αναπαραστάσεις τους (Υ303)

Περιεχόμενο του μαθήματος Εισαγωγή στη Διδακτική της Φυσικής (Διδακτικά μοντέλα και Θεωρίες Μάθησης, Διερεύνηση), Εισαγωγή στο Διδακτικό Σχεδιασμό (Σχεδιάζοντας μια διερευνητική διδασκαλία), Εργαστήρια Σχεδιασμού Διερευνητικής Διδασκαλίας, Συμπερίληψη και Καθολικός Σχεδιασμός για τη Μάθηση στη Διδασκαλία και Μάθηση στις Φυσικές Επιστήμες, Εργαστήρια Σχεδιασμού Συμπεριληπτικής Διερευνητικής Διδασκαλίας

Ενδεικτική βιβλιογραφία Σκορδούλης, Κ., & Στεφανίδου, Κ. (2020). Διδακτική μεθοδολογία των φυσικών επιστημών (1η έκδ.). Εκδόσεις Προπομπός.

CAST (2024). Universal Design for Learning Guidelines version 3.0. Retrieved from <https://udlguidelines.cast.org>

Σπύρτου, Α., Μάνου, Λ., Πέικος, Γ., & Παπαδοπούλου, Π. (2018). Διερευνώντας τα μυστικά του Νανόκοσμου. Εκδόσεις Gutenberg. ISBN: 978-960-01-1935-0.

Καραγιάννη, Ι., & Κουτσοκλένης, Α. (2023). Σπουδές για την αναπηρία και παιδαγωγική της ένταξης [Undergraduate textbook]. Kallipos – Open Academic Editions. <https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-226>

Μέθοδοι διδασκαλίας Διαλέξεις, Workshops

Μέθοδοι αξιολόγησης Εργασίες,

Αξιολόγηση Πρακτικής

Γ΄ Φάση: Ανάλυση παιδαγωγικού και διδακτικού έργου σε σχολική τάξη επί τρεις εβδομάδες με θεωρητική προετοιμασία και ανατροφοδότηση

Η Γ΄ Φάση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης πραγματοποιείται στο 8^ο εξάμηνο.

Η φάση αυτή περιλαμβάνει:

- θεωρητική ενημέρωση και προετοιμασία των φοιτητών στη Σχολή,
- πρακτική άσκηση σε πολυθέσια δημοτικά σχολεία της πόλης και των κοινοτήτων της περιοχής επί δυο εβδομάδες (γνωριμία με την τάξη, βαθμιαία ένταξη στο ημερήσιο πρόγραμμα εργασίας, ανάληψη της ευθύνης της τάξης και διδασκαλία όλων των μαθημάτων του ημερήσιου προγράμματος),
- συναντήσεις στη Σχολή για ανατροφοδότηση: συζήτηση των εμπειριών από την πρακτική άσκηση και ανάλυση παιδαγωγικών και διδακτικών προβλημάτων που αντιμετώπισαν οι φοιτητές κατά τη διδασκαλία τους.

Προϋπόθεση για τη συμμετοχή των φοιτητών/τριων στην τρίτη φάση είναι η ολοκλήρωση της Β΄ Φάσης.

Στην τρίτη φάση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης αντιστοιχούν έξι πιστωτικές μονάδες (6 ECTS).

Στόχοι

Στόχοι της τρίτης φάσης είναι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- να αποκτήσουν άμεση εμπειρία της καθημερινής εργασίας και ζωής στο σχολείο,
- να αναπτύξουν την ικανότητα σχεδιασμού της διδασκαλίας κάτω από πραγματικές συνθήκες εργασίας, αξιοποιώντας γνώσεις από τις προηγούμενες φάσεις της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης, από τα υπόλοιπα μαθήματα του προγράμματος σπουδών αλλά και την προσωπική εμπειρία και κατάρτισή του,
- να αναπτύξουν την ικανότητα υλοποίησης του σχεδιασμού της διδασκαλίας με μεθοδικότητα, αποτελεσματικότητα, αλλά και ευελιξία,
- να αναπτύξουν την ικανότητα παιδαγωγικής αντιμετώπισης των προβλημάτων που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας,
- να αναπτύξουν την ικανότητα της εξατομικευμένης αντιμετώπισης παιδιών που παρουσιάζουν ιδιαίτερα προβλήματα μάθησης ή συμπεριφοράς,
- να αναπτύξουν την ικανότητα αυτοαξιολόγησης του έργου του,
- να συνειδητοποιήσουν τη μεγάλη παιδαγωγική ευθύνη του δασκάλου/της δασκάλας απέναντι στο παιδί, τις δυσκολίες αλλά και τις ευχάριστες πλευρές του έργου του,
- να διευρύνουν τον προσωπικό τους ορίζοντα κατανόησης της παιδαγωγικής και διδακτικής διαδικασίας.

Οργάνωση

Οι φοιτητές/τριες που συμμετέχουν στην τρίτη φάση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης κατανέμονται σε ομάδες των 20 - 25 ατόμων. Το πρόγραμμα κάθε ομάδας πραγματοποιείται μέσα σε διαφορετικά χρονικά διαστήματα (για λόγους πρακτικούς και διδακτικούς) και περιλαμβάνει τα εξής:

α. Συνάντηση στη Σχολή

Αρχικά πραγματοποιείται μία τρίωρη συνάντηση στη Σχολή. Οι υπεύθυνοι καθηγητές και οι αποσπασμένοι δάσκαλοι/ες παρουσιάζουν το πρόγραμμα της τρίτης φάσης. Ενημερώνουν τους φοιτητές/τριες σχετικά με θέματα διοίκησης και λειτουργίας του δημοτικού σχολείου (διεύθυνση, σύλλογος διδασκόντων, υπηρεσιακά καθήκοντα, σχέση με το σχολικό σύμβουλο, σχέση με τη Διεύθυνση της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, σχέση με την τοπική αυτοδιοίκηση, σχέση με τους γονείς, το ωρολόγιο πρόγραμμα κ.ά.). Υπενθυμίζουν τους τρόπους συλλογής στοιχείων και πληροφοριών για την τάξη ως ομάδα, αλλά και για κάθε παιδί ατομικά (παρα- τήρηση, συνομιλία με το δάσκαλο/τη δασκάλα της τάξης και με το παιδί, «έλεγχος προόδου» κάθε παιδιού, παίζοντας με τα παιδιά στο διάλειμμα κ.ά.). Ενημερώνουν τους/τις φοιτητές/τριες σχετικά με τον προγραμματισμό της διδασκαλίας σε μακροεπίπεδο (ετήσιος προγραμματισμός, τριμηνιαίος προγραμματισμός). Στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης οι φοιτητές/τριες μπορούν να ασκηθούν στην κατάρτιση μόνον εβδομαδιαίου προγράμματος. Ο προγραμματισμός αυτός μπορεί να συμπεριλαμβάνει εκτός των άλλων και τη διοργάνωση σχολικών εκδηλώσεων, όπως λ.χ. την επίσκεψη σε ένα μουσείο, σε μια έκθεση, στο εργαστήριο ενός καλλιτέχνη, σε μια βιο-τεχνία ή σε ένα εργοστάσιο, συναντήσεις με τους γονείς κ.λπ. Κατά την πρώτη συνάντηση γίνεται επίσης και η κλήρωση των τάξεων στις οποίες θα διδάξει κάθε φοιτητής και οριστικοποιείται το πρόγραμμα. Αμοιβαίες αλλαγές επιτρέπονται, μόνον εφόσον δεν δημιουργούν οργανωτικά προβλήματα.

β. Γνωριμία με την τάξη

Ο/η φοιτητής/τρια επισκέπτεται την τάξη του πολυθέσιου σχολείου στην οποία θα διδάξει και επιδιώκει τη βαθμιαία ένταξή του στο σχολικό ημερήσιο πρόγραμμα εργασίας. Την πρώτη μέρα και τη δεύτερη μέρα παρακολουθεί τη διδασκαλία των μαθημάτων από το δάσκαλο της τάξης και συγκεντρώνει στοιχεία και πληροφορίες που θα του χρειαστούν για το σχεδιασμό της διδασκαλίας του.

Την τρίτη μέρα διδάσκει, ύστερα από συνεννόηση με τον δάσκαλο της τάξης, δύο μαθήματα της επιλογής του, παρακολουθεί τα υπόλοιπα μαθήματα και σε ορισμένες φάσεις της διδακτικής διαδικασίας μπορεί – αφού έχει συνεννοηθεί με τον δάσκαλο της τάξης – να συμμετέχει σε αυτήν. Όταν τα παιδιά εργάζονται ατομικά, μπορεί να καθίσει δίπλα σε έναν αδύνατο μαθητή και να τον βοηθά, π.χ. κατά τη διάρκεια του «σκέφτομαι και γράφω» ή στην επίλυση ενός προβλήματος στα Μαθηματικά. Όταν τα παιδιά εργάζονται σε ομάδες, μπορεί να συμμετέχει διακριτικά στις εργασίες της ομάδας ως μέλος της.

γ. Ανάλυση διδακτικού έργου για μιάμιση εβδομάδα σε πολυθέσιο σχολείο (από Πέμπτη έως Παρασκευή της επόμενης εβδομάδας)

Από την τέταρτη μέρα και μετά ο/η φοιτητής/τρια καταρτίζει το εβδομαδιαίο πρόγραμμα (ενότητες που θα διδάξει σε κάθε μάθημα και λοιπές σχολικές εκδηλώσεις). Με βάση αυτό σχεδιάζει, πραγματοποιεί και αξιολογεί τη διδασκαλία των μαθημάτων κάθε ημέρας.

δ. Συναντήσεις στη Σχολή

Ακολουθούν δύο τρίωρες συναντήσεις στη Σχολή. Φοιτητές, αποσπασμένοι δάσκαλοι και παιδαγωγοί καθηγητές συζητούν τις εμπειρίες των φοιτητών από την πρακτική άσκηση στο πολυθέσιο σχολείο, ανακοινώνουν τις παρατηρήσεις τους και αναλύουν τα παιδαγωγικά και διδακτικά προβλήματα που προέκυψαν κατά τη διδασκαλία. Στην τελευταία συνάντηση καλούνται για συμμετοχή στη συζήτηση και οι δάσκαλοι των συνεργαζόμενων σχολείων.

Το πρόγραμμα της τρίτης φάσης διαρκεί για κάθε ομάδα φοιτητών δύο εβδομάδες. Κατά τη διάρκεια των δύο εβδομάδων διδασκαλίας οι φοιτητές απαλλάσσονται από την παρακολούθηση των μαθημάτων στη Σχολή. Οι υπεύθυνοι καθηγητές και οι αποσπασμένοι δάσκαλοι κατά τη διάρκεια των δυο εβδομάδων διδασκαλίας επισκέπτονται τις τάξεις, στις οποίες ασκούνται οι φοιτητές, παρακολουθούν τη διδασκαλία τους, συζητούν στα διαλείμματα τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι φοιτητές, τους συμβουλεύουν και τους συμπαρίστανται. Επίσης, διαπιστώνουν τυχόν ελλείψεις στην κατάρτιση των φοιτητών με σκοπό την ανατροφοδότηση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης, αλλά και άλλων μαθημάτων του προγράμματος σπουδών. Κάθε φοιτητής παρακολουθείται μια μέρα τουλάχιστον στο πολυθέσιο σχολείο από αποσπασμένο δάσκαλο ή δασκάλα και από ένα διδάσκοντα του Τμήματος, παιδαγωγό ή διδακτολόγο. Ανάλογα με τις εκάστοτε δυνατότητες ο αποσπασμένος δάσκαλος μπορεί να παραμείνει από μία ώρα έως όλη την ημέρα στην τάξη του/της ασκούμενου/ης φοιτητή/τριας και να προσφέρει τη βοήθειά του καθόλη τη διάρκεια του ημερήσιου προγράμματος.

Υποχρεώσεις των φοιτητών/τριών

Οι φοιτητές/τριες συμμετέχουν σε όλες τις δραστηριότητες του προγράμματος. Τηρούν ημερολόγιο Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης, στο οποίο καταγράφουν σημειώσεις από τις συναντήσεις στη Σχολή, παρατηρήσεις και πληροφορίες από τις ημέρες παρακολούθησης και γνωριμίας με την τάξη, το σχεδιασμό και την αξιολόγηση του έργου του (σχεδιασμός διδασκαλίας των μαθημάτων μιας ημέρας, εβδομαδιαίος προγραμματισμός) και οτιδήποτε έχει σχέση άμεση ή έμμεση με την τρίτη φάση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης. Παραδίδουν ως γραπτή εργασία το ημερολόγιο, το οποίο περιλαμβάνει: 1. τον εβδομαδιαίο προγραμματισμό, 2. τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση όλων των διδασκαλιών, 3. τις εμπειρίες από την πρακτική άσκηση, 4. την καταγραφή και ανάλυση ενός κρίσιμου περιστατικού και 5. κριτικές παρατηρήσεις και προτάσεις για τη Γ' Φάση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης.

Αξιολόγηση του/της φοιτητή/τριας

Η αξιολόγηση του/της φοιτητή/τριας γίνεται με βάση: τη διδασκαλία στη σχολική τάξη (σχεδιασμός και διεξαγωγή), τη γραπτή εργασία, καθώς και το ενδιαφέρον και τη συμμετοχή του στις συναντήσεις στη Σχολή. Την ευθύνη της τρίτης φάσης έχουν Παιδαγωγοί Καθηγητές σε συνεργασία με μέλη του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π), αποσπασμένους Δασκάλους (μέντορες) και Ειδικούς επιστήμονες.

Τίτλος μαθήματος	Γ' φάση: Ανάλυση παιδαγωγικού - διδακτικού έργου επί δύο εβδομάδες με θεωρητική προετοιμασία και ανατροφοδότηση
Κωδικός μαθήματος	Υ407
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	6 ECTS

Φόρτος Εργασίας Εισηγήσεις 6 ώρες, ομαδικές συμβουλευτικές συναντήσεις, ανατροφοδότηση 9 ώρες, προετοιμασία του φοιτητή για τη διεξαγωγή των διδασκαλιών 50 ώρες, παρακολούθηση και διεξαγωγή διδασκαλιών σε πολυθέσια και ολιγοθέσια σχολεία 90 ώρες, συνεργασία με τη διδάσκουσα και τους αποσπασμένους εκπαιδευτικούς 12 ώρες, εκπόνηση τελικής γραπτής εργασίας 13 ώρες.

Όνομα διδάσκοντα Ιωάννης Θωίδης

[Συμμετέχουν Ε.Δι.Π. και αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί]

**Προσδοκώμενα μαθησιακά
αποτελέσματα**

Μετά την Γ΄ Φάση της ΔΙ.ΜΕ.Π.Α. οι φοιτητές/τριες θα πρέπει:

- να έχουν αποκτήσει άμεση εμπειρία της καθημερινής εργασίας και ζωής στο σχολείο
- να έχουν την ικανότητα να σχεδιάζουν τη διδασκαλία κάτω από πραγματικές συνθήκες εργασίας,
- να εφαρμόζουν το σχεδιασμό διδασκαλίας με μεθοδικότητα, αποτελεσματικότητα και ευελιξία
- να αντιμετωπίζουν με παιδαγωγικό τρόπο τα προβλήματα που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας
- να αντιμετωπίζουν με αποτελεσματικότητα εξατομικευμένα προβλήματα μάθησης και συμπεριφοράς
- να είναι σε θέση να αυτοαξιολογούν το έργο τους
- να έχουν συνειδητοποιήσει τη μεγάλη παιδαγωγική ευθύνη του δασκάλου απέναντι στο παιδί
- να έχουν διευρύνει τον προσωπικό τους ορίζοντα κατανόησης της παιδαγωγικής και διδακτικής διαδικασίας

Προαπαιτούμενα ΔΙ.ΜΕ.Π.Α. Α΄ και Β΄ Φάση

Περιεχόμενο του μαθήματος

Το πρόγραμμα της Γ΄ Φάσης της ΔΙ.ΜΕ.Π.Α. διαρθρώνεται ως εξής:

Α. Συνάντηση στη Σχολή

Αρχικά πραγματοποιείται μία τρίωρη συνάντηση στη Σχολή. Ο υπεύθυνος διδασκων και οι αποσπασμένοι δάσκαλοι/ες παρουσιάζουν το πρόγραμμα της τρίτης Φάσης, ενημερώνουν τους φοιτητές σχετικά με θέματα διοίκησης και λειτουργίας του δημοτικού σχολείου, υπενθυμίζουν τους τρόπους συλλογής στοιχείων και πληροφοριών για την τάξη. Ενημερώνουν τους φοιτητές σχετικά με τον προγραμματισμό της διδασκαλίας και γίνεται κλήρωση των τάξεων στις οποίες θα διδάξουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες.

Β. Γνωριμία με τις τάξεις του πολυθέσιου σχολείου

Ο/η φοιτητής/τρια επισκέπτεται την τάξη του πολυθέσιου σχολείου επιδιώκοντας τη βαθμιαία ένταξή του στο σχολικό πρόγραμμα εργασίας. Την πρώτη και τη δεύτερη μέρα παρακολουθεί τη διδασκαλία και συγκεντρώνει στοιχεία και πληροφορίες που θα του χρειαστούν για το σχεδιασμό της διδασκαλίας του.

Την τρίτη μέρα διδάσκει, ύστερα από συνεννόηση με τον δάσκαλο της

τάξης, δύο μαθήματα της επιλογής του, παρακολουθεί τα υπόλοιπα μαθήματα και σε ορισμένες φάσεις της διδακτικής διαδικασίας μπορεί - αφού έχει συνεννοηθεί με το δάσκαλο της τάξης - να συμμετέχει σε αυτήν.

Γ. Ανάληψη διδακτικού έργου για μιάμιση εβδομάδα σε πολυθέσιο σχολείο.

Από την τέταρτη μέρα και έπειτα οι φοιτητές/τριες καταρτίζουν το εβδομαδιαίο πρόγραμμα (ενότητες που θα διδάξει σε κάθε μάθημα και λοιπές σχολικές εκδηλώσεις). Με βάση αυτό σχεδιάζουν, πραγματοποιούν και αξιολογούν τη διδασκαλία των μαθημάτων κάθε ημέρας.

Δ. Συναντήσεις στη Σχολή.

Ακολουθεί μία τρίωρη συνάντηση στη Σχολή. Φοιτητές, αποσπασμένοι δάσκαλοι και παιδαγωγοί και διδακτικοί/οι καθηγητές συζητούν τις εμπειρίες των φοιτητών από την πρακτική άσκηση στο πολυθέσιο σχολείο, ανακοινώνουν τις παρατηρήσεις τους και αναλύουν τα παιδαγωγικά και διδακτικά προβλήματα που προέκυψαν κατά την διδασκαλία. Στην τελευταία συνάντηση καλούνται για συμμετοχή στη συζήτηση και οι δάσκαλοι των συνεργαζόμενων σχολείων.

Το πρόγραμμα της τρίτης φάσης διαρκεί για κάθε ομάδα φοιτητών τρεις έως τέσσερις εβδομάδες.

Ε. Γενικές παρατηρήσεις

Κατά τη διάρκεια των δυο εβδομάδων διδασκαλίας οι φοιτητές απαλλάσσονται από την παρακολούθηση των μαθημάτων στη Σχολή. Οι υπεύθυνοι καθηγητές και οι αποσπασμένοι δάσκαλοι κατά τη διάρκεια των δυο εβδομάδων διδασκαλίας επισκέπτονται τις τάξεις, στις οποίες ασκούνται οι φοιτητές, παρακολουθούν τη διδασκαλία τους, συζητούν στα διαλείμματα τα διάφορα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι φοιτητές, τους συμβουλεύουν και τους συμπαρίστανται. Επίσης διαπιστώνουν τυχόν ελλείψεις στην κατάρτιση των φοιτητών με σκοπό την ανατροφοδότηση της Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης, αλλά και άλλων μαθημάτων του προγράμματος σπουδών.

- Ενδεικτική βιβλιογραφία** Κοσσυβάκη, Φ. (1998). *Κριτική επικοινωνιακή διδασκαλία. Κριτική Προσέγγιση της Διδακτικής Πράξης*. Αθήνα: Gutenberg
- Κοσσυβάκη, Φ. (2003). *Εναλλακτική Διδακτική. Προτάσεις για μετάβαση από τη Διδακτική του Αντικειμένου στη Διδακτική του Ενεργού Υποκειμένου*. Αθήνα: Gutenberg
- Ματσαγγούρας, Η. (2001). *Θεωρία και Πράξη της Διδασκαλίας, τόμος Β', Στρατηγικές Διδασκαλίας. Η Κριτική Σκέψη στη Διδακτική Πράξη*. Αθήνα: Gutenberg
- Νημά, Ε. & Καψάλης, Α. (2002). *Σύγχρονη Διδακτική*. Θεσσαλονίκη: Εκδ. Πανεπιστημίου Μακεδονίας
- Ξωχέλλης, Π. Δ. (2003). *Σχολική Παιδαγωγική*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης
- Παπαδοπούλου, Β(2015) *Παρατήρηση διδασκαλίας. Θεωρητικό πλαίσιο και εφαρμογές*, 1^η ανατ. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη
- Πηγιάκη, Π. (1998). *Προετοιμασία, Σχεδιασμός και Αξιολόγηση της Διδασκαλίας. Διδακτική Μεθοδολογία*. Αθήνα: Γρηγόρης
- Φλουρής, Γ. (1995). *Η Αρχιτεκτονική της Διδασκαλίας και η Διαδικασία της Μάθησης*. Αθήνα: Γρηγόρης
- Χατζηγεωργίου, Γ.(2011.) *Γνώθι το Curriculum. Γενικά και ειδικά θέματα Αναλυτικών Προγραμμάτων και Διδακτικής*. Αθήνα: Διάδραση
- Μέθοδοι διδασκαλίας** Εισηγήσεις, ομαδικές συμβουλευτικές συναντήσεις, παρατήρηση διδασκαλίας
- Μέθοδοι αξιολόγησης** Φύλλο παρατήρησης διδασκαλίας, τήρηση ημερολογίου, τελική γραπτή εργασία
- Γλώσσα διδασκαλίας** Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Αναλυτικά Προγράμματα
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ131
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	3 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών Μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Παρακολούθηση εισηγήσεων 27 ώρες, προετοιμασία εργασιών, αναζήτηση βιβλιογραφίας, έρευνα, προετοιμασία εργασιών 24 ώρες, παρουσίαση εργασιών 15 ώρες, τελική διαμόρφωση εργασίας 10 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Μενέλαος Τζιφόπουλος
Μαθησιακοί στόχοι	Σκοπός του μαθήματος είναι οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες να συζητήσουν κριτικά και να προβληματιστούν για την έννοια του αναλυτικού προγράμματος τόσο διεθνώς όσο και στην Ελλάδα. Ειδικότερα, θα συζητηθούν τα μέρη από τα οποία αποτελείται ένα αναλυτικό πρόγραμμα, ποια είδη και ποιες μορφές αναλυτικών προγραμμάτων υπάρχουν. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα έχουν τη δυνατότητα να διαμορφώσουν τα δικά τους «επίσημα» κείμενα εκπαιδευτικής πολιτικής μέσα από τον επί χάρτου σχεδιασμό -σε ομάδες- αναλυτικών προγραμμάτων σκοπών-στόχων, περιεχομένων και διαδικασίας για το δημοτικό σχολείο.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου μαθήματος, ο φοιτητής και η φοιτήτρια προσδοκάται ότι θα: • γνωρίζει το περιεχόμενο της έννοιας “Αναλυτικό Πρόγραμμα”, • αντιλαμβάνεται τα μέρη από τα οποία αποτελείται το αναλυτικό πρόγραμμα, • αναγνωρίζει τις διαφορές που παρατηρούνται σε ένα «κλειστό» και σε ένα «ανοικτό» αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών, • εστιάζει στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αναλυτικού προγράμματος για το δημοτικό σχολείο στην Ελλάδα, • συνδέει στοιχεία από τη σχετική βιβλιογραφία για τη διαμόρφωση «υποθετικών» αναλυτικών προγραμμάτων ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο για το δημοτικό σχολείο,

- αναστοχάζεται για τον ρόλο του/της εκπαιδευτικού αναφορικά με τη διαμόρφωση και εφαρμογή ενός αναλυτικού προγράμματος,
- βρίσκει λύσεις για πιθανή αναμόρφωση των ισχυόντων αναλυτικών προγραμμάτων στην Ελλάδα.

Προαπαιτούμενα -

Περιεχόμενο του μαθήματος

Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος, στο πρώτο μέρος, θα συζητηθούν ζητήματα εκπαιδευτικής πολιτικής και μεταρρύθμισης, με γνώμονα τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών. Θα συζητήσουμε, κριτικά, για τα αναλυτικά προγράμματα διεθνώς και στην Ελλάδα και ειδικότερα για τα ΔΕΠΠΣ και ΑΠΣ του δημοτικού σχολείου. Στη συνέχεια, θα παρουσιαστούν τα βασικά μέρη από τα οποία αποτελείται ένα αναλυτικό πρόγραμμα, ποιες μορφές και είδη υπάρχουν, όπως και ποια είναι τα μοντέλα σχεδιασμού των αναλυτικών προγραμμάτων. Στο δεύτερο μέρος του μαθήματος, σε μορφή workshops, οι φοιτητές/τριες θα συνεργασθούν και θα επιλέξουν ένα γνωστικό αντικείμενο για τη διαμόρφωση ενός μικρής έκτασης αναλυτικού προγράμματος. Θα παρουσιαστούν τα τελικά τους «προϊόντα» και θα γίνει συζήτηση μέσα από ανατροφοδότηση για στοιχεία βελτίωσης και αλλαγής του ισχύοντος αναλυτικού προγράμματος του δημοτικού σχολείου της χώρας μας. Παράλληλα, στη σχετική συζήτηση θα λάβουμε υπόψη τον ρόλο του/της εκπαιδευτικού και την ευελιξία διδασκαλίας με γνώμονα τη διαφορετική, κάθε φορά, μορφή ενός αναλυτικού προγράμματος.

Ειδικότερα, οι θεματικές του μαθήματος είναι οι εξής:

- Εισαγωγή στη θεματική.
- Τα επίσημα κείμενα της εκπαιδευτικής πολιτικής.
- Η έννοια “Αναλυτικό Πρόγραμμα”.
- Μορφές και είδη αναλυτικών προγραμμάτων.
- Το επίσημο και το «κρυφό» αναλυτικό πρόγραμμα.
- Μοντέλα σχεδιασμού αναλυτικών προγραμμάτων.
- Σκοποί και στόχοι στα αναλυτικά προγράμματα.
- Ταξινομίες: γνωστικοί, συναισθηματικοί, ψυχοκινητικοί στόχοι.
- Το ζήτημα της επιλογής των «κατάλληλων» περιεχομένων διδασκαλίας.
- Μεθόδευση της διδασκαλίας.

- Η αξιολόγηση στα αναλυτικά προγράμματα.
- Αναλυτικό πρόγραμμα και ψηφιακές τεχνολογίες.
- Δάσκαλος και αναλυτικό πρόγραμμα.
- Το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών (ΔΕΠΠΣ) για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση.
- Workshops: ομάδες φοιτητών/τριών δημιουργούν τα δικά τους μικρής έκτασης αναλυτικά προγράμματα (σκοπών-στόχων, περιεχομένων, διαδικασίας).

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Anderson, L., et al. (2012). *Taxonomy for learning, teaching and assessing. A revision of Bloom's Taxonomy of educational objectives*. New York: Allyn & Bacon.
- Apple, M. (1986). *Ιδεολογία και Αναλυτικά Προγράμματα*, Τ. Δαρβέρης (μτφρ.). Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής.
- Bloom, B.S. (1986). *Ταξινομία διδακτικών στόχων: γνωστικός τομέας*, τ. Α', Α. Λαμπράκη-Παγανού (μτφρ.). Αθήνα: Κώδικας.
- Βρεττός, Γ., & Καψάλης, Α. (2009). *Αναλυτικό Πρόγραμμα: σχεδιασμός-αξιολόγηση-αναμόρφωση*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.
- Γερμανός, Δ. (2002). *Οι τοίχοι της γνώσης. Σχολικός χώρος και εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg-Δαρδανός.
- Κασσωτάκης, Μ. & Φλουρής, Γ. (2013). *Μάθηση και διδασκαλία. Σύγχρονες απόψεις για τις διαδικασίες της μάθησης και τη μεθοδολογία της διδασκαλίας*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Krathwohl, D.R., Bloom, B.S., & Masia, B.B. (1973). *Ταξινομία διδακτικών στόχων: συναισθηματικός τομέας*, τ. Β', Α. Λαμπράκη-Παγανού (μτφρ.). Αθήνα: Κώδικας.
- Schiro, M. (2013). *Curriculum theory: Conflicting visions and enduring concerns*. United States: Sage.
- Τζιφόπουλος, Μ. (2019). *Δράσεις και αλληλεπιδράσεις στο σύγχρονο σχολείο: Μια κριτική προσέγγιση*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Ζυγός.
- Τζιφόπουλος, Μ. (2020). Οι εκπαιδευτικοί τολμούν να διδάσκουν δημοκρατικά; Από τα «κλειστά» αναλυτικά προγράμματα στις «ανοικτές» σχολικές τάξεις. Μ. Αργυρίου & Αικ. Κασμάτη (Επιμ.). Πρακτικά 7ου επιστημονικού συνεδρίου ειδικοτήτων, με θέμα: «Σχεδιάζοντας τη διδακτική, την επιμόρφωση και την επαγγελματική κατάρτιση των εκπαιδευτικών

ειδικοτήτων. Α' Τόμος, Αθήνα: Κέντρο Ψηφιακών Εκδόσεων. σσ. 225-240.

- Τζιφόπουλος, Μ. (2020). Διδάσκω, διαπαιδαγωγώ και αξιοποιώ την τεχνολογία: Το τρίπτυχο της επιτυχίας στο σύγχρονο σχολείο;. *ΕΡΚΥΝΑ*, 19, 85-94.
- Τσάφος, Β. (2014). *Αναλυτικό Πρόγραμμα. Θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικοί προσανατολισμοί*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Χατζηγεωργίου, Γ. (2011). *Γνώθι το Curriculum. Γενικά και ειδικά θέματα αναλυτικών προγραμμάτων και διδακτικής*. Αθήνα: Διάδραση.

Μέθοδοι διδασκαλίας Εμπλουτισμένη εισήγηση, συζήτηση στην ολομέλεια και σε ομάδες, συνεργατικά πλαίσια εργασίας, εμπλοκή των φοιτητών/τριών μέσα από διαμόρφωση εκπαιδευτικών «κειμένων».

Μέθοδοι αξιολόγησης Διαμορφωτική και τελική αξιολόγηση: ομαδικές εργασίες φοιτητών/τριών.

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Παιδαγωγική του ελεύθερου χρόνου
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 133
Είδος μαθήματος	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό
Επίπεδο του μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	8 ^ο
Αριθμός πιστωτικών μονάδων	4 ECTS
	Φόρτος Εργασίας Παρακολούθηση σεμιναρίων 39 ώρες, προετοιμασία για το μάθημα (μελέτη άρθρων/ βιβλίων) 20 ώρες, διεξαγωγή ομαδικής έρευνας (προετοιμασία και συλλογή ερευνητικών δεδομένων) 13 ώρες, συγγραφή εργασίας 10 ώρες, προετοιμασία για εξετάσεις 20 ώρες, γραπτή εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Ιωάννης Θωίδης
Μαθησιακοί στόχοι	Η θεωρητική προσέγγιση βασικών εννοιών και προβληματισμών της Παιδαγωγικής του ελεύθερου χρόνου, καθώς και η εμπειρική διερεύνηση επιμέρους πτυχών του ελεύθερου χρόνου των μαθητών στο σχολικό και εξωσχολικό χώρο.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (γνώσεις, ικανότητες & δεξιότητες)	Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων, ο φοιτητής/τρια θα πρέπει να είναι σε θέση: • να οργανώνει και να δημιουργεί ελεύθερους χώρους για αυθόρμητες δραστηριότητες και εναλλακτικές δυνατότητες δράσης στον σχολικό ελεύθερο χρόνο, • να σχεδιάζει και να εφαρμόζει σχέδια εργασίας στη θεματική της Σχολικής και Κοινωνικής Ζωής στην ενότητα «Το σχολείο ως κοινότητα. Αγωγή ελεύθερου χρόνου» στο «μάθημα» της Ευέλικτης Ζώνης, • να διαθέτει γνώσεις και δεξιότητες ώστε να είναι σε θέση να αμβλύνει τον δεσμευτικό χαρακτήρα του αναλυτικού προγράμματος, • να κατανοεί και να υποστηρίζει τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών, • να συμβουλεύει και να δημιουργεί αυθόρμητες καταστάσεις ελεύθερου χρόνου, • να διαθέτει διαχειριστικές και οργανωτικές γνώσεις και δεξιότητες ώστε να μεριμνά για τις υλικές και οργανωτικές προϋποθέσεις των δραστηριοτήτων ελεύθερου χρόνου στο σχολείο, • να εξοικειωθεί με την έρευνα ελεύθερου χρόνου και τις επιστήμες ελεύθερου χρόνου, • να συνειδητοποιεί τον διευρυμένο ρόλο του εκπαιδευτικού

στη σύγχρονη εποχή,

- να αποκτήσει επίγνωση των ορίων και των δυνατοτήτων του εκπαιδευτικού του ρόλου και να διαχειρίζεται καταστάσεις που δεν ξεπερνούν τις δυνατότητές του,
- να σχεδιάζει και να υλοποιεί ερευνητικές εργασίες στο πλαίσιο του επιστημονικού πεδίου του μαθήματος,
- να χειρίζεται και να εφαρμόζει έννοιες και δεξιότητες που απέκτησε σε διαφορετικά επαγγελματικά και κοινωνικά περιβάλλοντα οι οποίες συμβάλλουν στην επαγγελματική και προσωπική του εξέλιξη.

Προαπαιτούμενα -

Περιεχόμενο του μαθήματος

Χρόνος – εννοιολογική αποσαφήνιση – χρονικά συστήματα. Ελεύθερος χρόνος – ιστορική εξέλιξη – ο ελεύθερος χρόνος στη σύγχρονη κοινωνία. Παιδαγωγική του ελεύθερου χρόνου – ιστορική εξέλιξη – σύγχρονη πραγματικότητα. Διδακτικές διαστάσεις του ελεύθερου χρόνου – εμψύχωση – εμψυχωτική διδακτική – εκπαιδευτικά προγράμματα ελεύθερου χρόνου. Ελεύθερος χρόνος και παιδική ηλικία – σύγχρονες αντιλήψεις για την παιδική ηλικία. Σχολείο και ελεύθερος χρόνος – σχολικός και εξωσχολικός ελεύθερος χρόνος – το Ολοήμερο σχολείο ως σχολείο ελεύθερου χρόνου. Εκπαιδευτικός και ελεύθερος χρόνος. Εκπαίδευση ελεύθερου χρόνου – άτυπη μάθηση – δυναμικοποίηση των χώρων και των μορφών μάθησης, ευελιξία των χρόνων μάθησης. Δυνατότητες και ευκαιρίες της άτυπης μάθησης στην περιοχή του εξωσχολικού ελεύθερου χρόνου – βιωματικά προσανατολισμένοι χώροι μάθησης. Παιδαγωγική έρευνα ελεύθερου χρόνου.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Θωίδης Ι. (2000). *Σχολείο και ελεύθερος χρόνος. Συμβολή στην προβληματική του ελεύθερου χρόνου στα πλαίσια λειτουργίας των σχολείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης*. Αδημ. διδακτορική διατριβή, Φλώρινα.

Θωίδης, Ι. (2003). Η «επανασύνδεση» της παιδικής ηλικίας με την κοινωνία των ενηλίκων: ο καταλυτικός ρόλος του ελεύθερου χρόνου. *Κίνητρο*, 5, 35-44.

Κορωναίου, Α. (2001). *Εκπαιδεύοντας εκτός σχολείου*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Κορωναίου, Α. (1996). *Κοινωνιολογία του ελεύθερου χρόνου*. Αθήνα: Νήσος.

Harris, D. (2011). *Ελεύθερος χρόνος: Θεωρία και πράξη*. Αθήνα: Λ. ΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΙΑ Ε.Ε. Λ. ΡΙΝ. & ΣΙΑ Ε.Ε.

Μέθοδοι διδασκαλίας

Σεμινάρια

Μέθοδοι αξιολόγησης

Γραπτή εξέταση, αξιολόγηση ατομικών ή ομαδικών εργασιών

Γλώσσα διδασκαλίας

Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Οργάνωση και Λειτουργία Σχολικής Μονάδας
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 134
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο , 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία φοιτητή 18 ώρες, συνεργασία των φοιτητών με το διδάσκοντα και προετοιμασία εργασιών 12 ώρες, ατομική ή ομαδική εργασία / έρευνα/ μελέτη του φοιτητή 25 ώρες, προετοιμασία του φοιτητή για συμμετοχή στις εξετάσεις 23 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Γεώργιος Ιορδανίδης
Μαθησιακοί στόχοι	Η εμβάθυνση σε ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας των σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα μέσω της εξέτασης του συστήματος διοίκησης της εκπαίδευσης αλλά και εξειδικευμένων φορέων και θεσμικών οργάνων που λειτουργούν σε επίπεδο σχολικής μονάδας.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Η σχολική μονάδα ως δημόσιος οργανισμός, ο θεσμός του διευθυντή σχολικής μονάδας, ο θεσμός και ο ρόλος του συλλόγου διδασκόντων, η σχολική επιτροπή και το σχολικό συμβούλιο. Ζητήματα λειτουργίας της σχολικής μονάδας, διαχείρισης υλικών πόρων, επαφής και διαχείρισης σχέσεων με το εξωτερικό περιβάλλον του σχολείου.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	<i>Σαϊτή, Α., & Σαϊτίης, Χ. (2012). Ο διευθυντής στο σύγχρονο σχολείο. Αθήνα: Αυτοέκδοση.</i> <i>Παπακωνσταντίνου, Γ., & Αναστασίου Σ. (2013). Αρχές διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού. Αθήνα: Gutenberg..</i> <i>Σαϊτίης, Χ. (2014). Οργάνωση και λειτουργία σχολικής μονάδας. Αθήνα: Αυτοέκδοση.</i> <i>Κουτούζης, Μ & Λαλιώτη Ε., (2020) Κουλτούρα σχολικού οργανισμού: αναζητώντας στοιχεία προσδιορισμού στο ελληνικό πλαίσιο αναφοράς, στο Σύγχρονες Προσεγγίσεις για ένα Αυτόνομο Ελληνικό Σχολείο, Αθήνα: Γρηγόρης (σ. 137-186).</i> <i>Πουλημένου Σ. & Κουτούζης Μ. (2020) «Τα ελληνικά δημόσια σχολεία ως μανθάνοντες οργανισμοί: Χαρακτηριστικά και λειτουργίες – Μία εμπειρική</i>

διερεύνηση» Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων τ. 20-21, 308-337

Παπακωνσταντίνου Γ., «Εισαγωγή καινοτομιών στην εκπαιδευτική μονάδα: ο ρόλος του διευθυντή», στο Οδηγός Επιμόρφωσης: Διαπολιτισμική εκπαίδευση και Αγωγή, Θεσσαλονίκη 2008, σελ. 231-240

Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, συζητήσεις, παρουσιάσεις εργασιών
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις, εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος **Ιστορία της Αγωγής**
Κωδικός μαθήματος ΥΕ 135
Είδος μαθήματος Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών 4^ο
Εξάμηνο 6^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών 4 ECTS
Μονάδων 3 ΠΜ

Φόρτος Εργασίας Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία φοιτητή 18 ώρες, συνεργασία των φοιτητών με το διδάσκοντα και προετοιμασία εργασιών 12 ώρες, ατομική ή ομαδική εργασία/ έρευνα/ μελέτη του φοιτητή 25 ώρες, προετοιμασία του φοιτητή για συμμετοχή στις εξετάσεις 23 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.

Όνομα διδάσκουσας Ευμορφία Κηπουροπούλου

Προσδοκώμενα μαθησιακά

αποτελέσματα Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να:

- κατανοούν και να διακρίνουν τους βασικούς όρους στην Ιστορία της Αγωγής, όπως παιδαγωγική, εκπαίδευση, μεταρρύθμιση, παιδαγωγικά συστήματα κλπ
- αποκτήσουν γνώσεις για τα σημαντικότερα ρεύματα στον χώρο της παιδαγωγικής και τις παιδαγωγικές θεωρίες-ορόσημα στην ιστορία της Αγωγής με έμφαση στις περιόδους από το 17ο αι. και εξής
- αντιμετωπίζουν συγκριτικά και κριτικά τις παιδαγωγικές θεωρίες και να συσχετίζουν την ιστορικότητα της εποχής με τα κοινωνικά χαρακτηριστικά της
- συζητούν σχετικά με τα παιδαγωγικά συστήματα που διαμόρφωσαν τις εκπαιδευτικές πολιτικές στη Ελλάδα
- μελετούν κριτικά το έργο σημαντικών σύγχρονων παιδαγωγών

Μαθησιακοί στόχοι

Το μάθημα στοχεύει:

- στην απόκτηση ειδικής γνώσης αναφορικά με τη διαμόρφωση των παιδαγωγικών ιδεών στη ιστορική –και ενίοτε διαχρονική - τους διάσταση και στη κατανόηση των διακριτών σημείων τους
- στη θεμελίωση της παιδαγωγικής γνώσης και στην εξοικείωση με τις θεμελιώδεις παιδαγωγικές θεωρίες και τους προβληματισμούς που προκύπτουν ανά εποχή
- στον κριτικό αναστοχασμό

Προαπαιτούμενα

-

Περιεχόμενο του μαθήματος

Βασικό κορμό των μαθημάτων αποτελεί η παρουσίαση και η συζήτηση των θεμελιωδών παιδαγωγικών θεωριών στη ιστορία της αγωγής (Ρουσσώ, Καρτέσιος, Κομένιος, Εμπειριστές, Πεσταλότσι, Μοντεσσόρι, Δελμούζος, Ντιούι, Μακαρένκο, Φρέιρε). Επισημαίνεται η διεπιστημονική διάσταση της

παιδαγωγικής και γίνεται συσχετισμός των θεωριών με τις κατευθύνσεις της παιδαγωγικής (εμπειρική, ερμηνευτική, νέα αγωγή, εκπαιδευτικός δημοτικισμός, κριτική παιδαγωγική, νεωτερική παιδαγωγική).

- Ενδεικτική βιβλιογραφία** Αντωνίου, Χρ., Παιδαγωγοί και Παιδαγωγική στην Ελλάδα, Πατάκης, Αθήνα 2011
- Αριές, Φ., Αιώνες παιδικής ηλικίας, (μτφρ. Γ. Αναστασοπούλου), Γλάρος, Αθήνα 1990.
- Ζιώγου-Καραστεργίου Σ., Η παιδαγωγική σκέψη από τον Πλάτωνα ως τη Μ. Μοντεσσόρι. Ανθολογία κειμένων, Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 1996.
- Houssaye J. (επιμ.), Δεκαπέντε παιδαγωγοί. Σταθμοί στην Ιστορία της παιδαγωγικής σκέψης, (μτφρ. Δ. Καρακατσάνη), Μεταίχμιο, Αθήνα 2000.
- Kron, Fr. (2012). Βασικές γνώσεις παιδαγωγικής επιστήμης. Επιμ. του 'Grundwissen Paedagogik', από τον Σοφό Αλιβίζο. Αθήνα, Ίων.
- Ματσαγγούρας, Η. (2009). Εισαγωγή στις επιστήμες της Παιδαγωγικής. Αθήνα, Gutenberg.
- Reble Al., Ιστορία της Παιδαγωγικής, (μτφρ. Θ. Χατζηστεφανίδης – Σ. Χατζηστεφανίδη-Πολυζώη), Εκδόσεις Δ. Παπαδήμα, Αθήνα 2025.
- Röhrs, H., Το κίνημα της Προοδευτικής Εκπαίδευσης, Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 1984.
- Μέθοδοι διδασκαλίας** Εμπλουτισμένες εισηγήσεις, μελέτη και επεξεργασία μέρους του παιδαγωγικού έργου σπουδαίων παιδαγωγών
- Μέθοδοι αξιολόγησης** Κριτική συζήτηση και προφορική παρουσίαση σύντομων εργασιών (30%), εξετάσεις (70%).
- Γλώσσα διδασκαλίας** Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Εννοιολογική Ανάπτυξη και Μάθηση
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 136
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	3 ^ο

Αριθμός ακαδημαϊκών 4 ECTS

Μονάδων 3 ΠΜ΄

Φόρτος Εργασίας	39 ώρες διδασκαλίας, 50 ώρες προετοιμασία για τη διδασκαλία, 50 ώρες προετοιμασία εξετάσεων και διόρθωση εργασιών, 3 ώρες εξετάσεις
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τη διδασκαλία 24 ώρες, προετοιμασία και συγγραφή εργασίας κατά την διάρκεια του εξαμήνου 50 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Δημήτρης Πνευματικός
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να γνωρίζουν τις θεωρίες για την αναπαράσταση, οργάνωση και αναδιοργάνωση των γνώσεων, να είναι σε θέση να περιγράψουν και να προβλέψουν τις δυσκολίες που ανακύπτουν κατά την μάθηση συγκεκριμένων εννοιών και να σχεδιάσουν μία διδακτική ακολουθία για την κατανόηση μίας έννοιας λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες θεωρίες για την απόκτηση εννοιών.

Προσδοκώμενα μαθησιακά

αποτελέσματα Με την ολοκλήρωση του μαθήματος ο/φοιτητής/τρια αναμένεται:

- να γνωρίζει το θεωρητικό υπόβαθρο της Θεωρίας Πλαισίου
- να αναγνωρίζει τους ψυχολογικούς μηχανισμούς που δημιουργούν συνθετικά εννοιολογικά μοντέλα, εννοιολογικές παρανοήσεις και εναλλακτικές ιδέες.
- να γνωρίζει εναλλακτικές θεωρητικές προσεγγίσεις για την δημιουργία εννοιών και εννοιολογικών αναπαραστάσεων
- να εξοικειωθεί με την διαδικασία απεικόνισης εννοιολογικών ιεραρχιών στην ιστορία της επιστήμης και κατά την προσπάθεια εννοιολογικής κατανόησης των ατόμων
- να εντοπίζει τα εμπόδια (οντολογικά και επιστημολογικά) που αντιμετωπίζουν οι μαθητές κατά την διαδικασία απόκτησης εννοιών
- να αναγνωρίζουν την ανάγκη για διαδικαστική και επιστημολογική γνώση και μεθόδους που βοηθούν τους μαθητές να τις αναπτύξουν
- να σχεδιάζει και να αναπτύσσει Διδακτικές Μαθησιακές Ακολουθίες που να βοηθούν τους μαθητές στην εννοιολογική κατανόηση,
- να εξοικειωθεί με την δομή των ανατρεπτικών κειμένων και να συντάσσει ανατρεπτικά κείμενα για την προαγωγή της εννοιολογικής ανάπτυξης και κατανόησης.

Προαπαιτούμενα

Περιεχόμενο του μαθήματος

Ψυχολογία της Ανάπτυξης

Η γνώση και πώς αναπαρίσταται.

Οργάνωση των γνώσεων.

Η μάθηση ως αλλαγή συμβολικών αναπαραστάσεων και διαδικασιών.

Θεωρίες και μηχανισμοί αναδιοργάνωσης των γνώσεων.
 Μερική και ριζική αναδιοργάνωση των γνώσεων.
 Αναλογική αναπαράσταση και νοητικά μοντέλα.
 Εννοιολογική αλλαγή.
 Θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις της εννοιολογικής αλλαγής.
 Ο ρόλος των οντολογικών και των επιστημολογικών προϋποθέσεων.
 Εννοιολογική αλλαγή στις έννοιες των Μαθηματικών, της Φυσικής, της Αστρονομίας, της Βιολογίας και των Θρησκευτικών.
 Η χρήση ανατρεπτικών κειμένων για την εννοιολογική κατανόηση.

Ενδεικτική βιβλιογραφία Βοσνιάδου, Σ. (1998). *Γνωσιακή Ψυχολογία: Ψυχολογικές μελέτες και δοκίμια*. Αθήνα: Δαρδανός. [31172]
 Βοσνιάδου, Σ. & Ψύλος, Σ. (Επιμ.) (2008). Έννοιες και εννοιολογική αλλαγή, θεωρητικές προσεγγίσεις. *Νόησις*, 3. [32320]

Μέθοδοι διδασκαλίας Διαλέξεις & εργαστήρια

Μέθοδοι αξιολόγησης Συνεχής αξιολόγηση κατά την διάρκεια του εξαμήνου και συγγραφή ομαδικής εργασίας (παράδοση video για τη διδασκαλία έννοιας)

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ολοήμερο σχολείο: Θεωρία και πράξη
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 142
Είδος μαθήματος Κατ' Επιλογήν	Υποχρεωτικό
Επίπεδο μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων 4 ECTS 3 ΠΜ	
Φόρτος Εργασίας	Παρακολούθηση σεμιναρίων 39 ώρες, προετοιμασία για το μάθημα (μελέτη άρθρων/ βιβλίων, προετοιμασία εργασιών) 20 ώρες, επισκέψεις σε ολοήμερα σχολεία και συλλογή ερευνητικών δεδομένων 10 ώρες, συγγραφή εργασίας και παρουσίαση 19, προετοιμασία για εξετάσεις 20 ώρες, γραπτή εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Ιωάννης Δ. Θωίδης
Μαθησιακοί στόχοι	Ο βασικός σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές/τριες και αυριανοί εκπαιδευτικοί το ολοήμερο σχολείο και την ολοήμερη εκπαίδευση τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο. Παράλληλα με τη θεωρητική προσέγγιση επιδιώκεται – όπου αυτό είναι δυνατόν – η έμπρακτη «συνάντηση» του φοιτητή με το ολοήμερο σχολείο και με προγράμματα ολοήμερης εκπαίδευσης μέσα από επιτόπου επισκέψεις σε ολοήμερα σχολεία, παρακολούθηση προγραμμάτων, συζητήσεις με το διδακτικό προσωπικό, Σχολικό Σύμβουλο, μαθητές κ.ά., καθώς και η διερεύνηση επιμέρους θεμάτων που άπτονται της εφαρμογής και λειτουργίας του νέου θεσμού.
Μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων, ο φοιτητής/τρια θα πρέπει να είναι σε θέση: • να γνωρίζει το θεωρητικό υπόβαθρο (αρχές, σκοπούς, φιλοσοφία) του ολοήμερου σχολείου), • να γνωρίζει το ισχύον θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του ολοήμερου σχολείου, • να εξοικειωθεί με επιμέρους τομείς και καθήκοντα του ολοήμερου σχολείου, • να αποτιμά την πρακτική του εφαρμογή όπως αυτή προκύπτει μέσα από σχετικές μελέτες και έρευνες, • να σχεδιάζει και να αναπτύσσει εκπαιδευτικά προγράμματα στο ολοήμερο σχολείο, • να σχεδιάζει και να υλοποιεί ερευνητικές εργασίες στο πλαίσιο του επιστημονικού πεδίου του μαθήματος.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Ολοήμερη εκπαίδευση. Ολοήμερο Σχολείο:

	Ιστορική επισκόπηση στην Ελλάδα και στην Ευρώπη Παιδαγωγική και κοινωνιολογική θεμελίωση Τύποι και μοντέλα ολοήμερης εκπαίδευσης και ολοήμερων σχολείων στην Ευρώπη και στην Ελλάδα (Πιλοτικά Ολοήμερα, Τμήματα Διευρυμένου Ωραρίου, Τμήματα Δημιουργικής Απασχόλησης Γονέων και Κηδεμόνων)
	Διδακτικές και παιδαγωγικές καινοτομίες (σχέδια εργασίας, κατ' οίκον εργασίες, δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου, μεσημεριανό γεύμα, νέα γνωστικά αντικείμενα) Χωρικές διευθετήσεις Ο ρόλος του δασκάλου Προβλήματα και προοπτικές Εμπειρική διερεύνηση επιμέρους θεμάτων του ολοήμερου σχολείου.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Βιτσιλάκη, Χ. (2007). Κοινωνιολογική, γνωστική και εκπαιδευτική θεμελίωση του θεσμού του ολοήμερου σχολείου. Ελληνική και διεθνής εμπειρία. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη. Θωίδης, Ι., & Χανιωτάκης, Ν. (2018). Ολοήμερο σχολείο. Παιδαγωγικές και Κοινωνικές διαστάσεις. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη Εκδόσεις ΑΕ. Κυρίδης, Α., Τσακιρίδου, Ε. & Αρβανίτη, Ι. (επιμ.) (2006). <i>Το ολοήμερο δημοτικό σχολείο στην Ελλάδα..</i> Αθήνα: Τυπωθήτω – Γ. Δαρδανός. Μυλωνάκου-Κεκέ Ηρώ (2019). Σχολείο, Οικογένεια και Κοινότητα. Αρμός: Αθήνα.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Σεμινάρια
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτή εξέταση, αξιολόγηση ατομικών ή ομαδικών εργασιών (έρευνα βιβλιογραφική και πεδίου)
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ιστορία της εκπαίδευσης στη Μακεδονία
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 144
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	39 ώρες διδασκαλίας, 39 ώρες προετοιμασίας, 10 ώρες συλλογής δεδομένων, 4 ώρες εποπτείας και αξιολόγησης, 24 ώρες προετοιμασίας για τις εξετάσεις
Όνομα διδάσκουσας	Σοφία Ηλιάδου-Τάχου
Μαθησιακοί στόχοι	Το μάθημα αποσκοπεί στο να εξοικειώσει τους σπουδαστές με τις ιδιαιτερότητες στην εκπαίδευση του ευρύτερου μακεδονικού χώρου την περίοδο της οθωμανοκρατίας.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Να γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες στην εκπαίδευση του ευρύτερου μακεδονικού χώρου την περίοδο της οθωμανοκρατίας
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το μάθημα είναι μια προσπάθεια να προσδιοριστούν οι ιδιαιτερότητες στην εκπαίδευση του ευρύτερου μακεδονικού χώρου την περίοδο της οθωμανοκρατίας. Αποπειράται ακόμα να καταγράψει τις διαδικασίες προσαρμογής των δομών της εκπαίδευσης αυτής στην εκπαίδευση του ελληνικού κράτους.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Σ. Ηλιάδου-Τάχου (2000). <i>Η εκπαίδευση στη Δυτική και Βόρεια Μακεδονία (1840-1914)</i> . Θεσσαλονίκη: Ηρόδοτος.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις και σεμινάρια
Μέθοδοι αξιολόγησης	Βαθμολογία εργασιών & εξετάσεις

Τίτλος μαθήματος	Συναισθηματική και Ηθική ανάπτυξη
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 145
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ

Φόρτος Εργασίας Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τη διδασκαλία 24 ώρες, διεξαγωγή και συγγραφή ερευνητικής εργασίας 30 ώρες, προετοιμασία και εξετάσεις 20 ώρες.

Όνομα διδάσκοντα Δημήτρης Πνευματικός

Μαθησιακοί στόχοι Οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να γνωρίζουν τις σημαντικότερες πτυχές της ηθικής και της συναισθηματικής ανάπτυξης που έχουν μελετηθεί στο παρελθόν, ώστε να χειρίζονται με αποτελεσματικότητα ζητήματα που αφορούν στην ηθική και τη συναισθηματική πλευρά των παιδιών και να αναπτύσσουν αντίστοιχα προγράμματα διδασκαλίας στο σχολείο.

Προσδοκώμενα μαθησιακά

Αποτελέσματα Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων, ο φοιτητής/τρια θα πρέπει να είναι σε θέση:

- να γνωρίζει το θεωρητικό υπόβαθρο (βασικές έννοιες) της συναισθηματικής και ηθικής ανάπτυξης
- να γνωρίζει τους παράγοντες που επηρεάζουν την συναισθηματική και ηθική ανάπτυξη,
- να αναγνωρίζει τα βασικά συναισθήματα και να σχεδιάζει δραστηριότητες για την αναγνώριση, διαχείριση των συναισθημάτων στο πλαίσιο του σχολείου,
- να κατανοήσει τον ρόλο των ηθικών αξιών στην λήψη αποφάσεων και συμπεριφορών των ατόμων
- να εξοικειωθεί με την χρήση διδακτικών μεθόδων που προάγουν την ηθική ανάπτυξη και τις πανανθρώπινες αξίες
- να σχεδιάζει και να αναπτύσσει εκπαιδευτικές δραστηριότητες για την επίλυση συγκρούσεων και την καλλιέργεια της αυτοαντίληψης,
- να κατανοεί τις διαστάσεις της έννοιας του θανάτου και να σχεδιάζει
- υλοποιεί δραστηριότητες για τον θάνατο στο σχολείο.
- να σχεδιάζει ερευνητικές εργασίες στο πλαίσιο του επιστημονικού πεδίου του μαθήματος.

Προαπαιτούμενα

Περιεχόμενο του μαθήματος Αναπτύσσονται οι θεωρίες που προτάθηκαν για να ερμηνεύσουν την ηθική και συναισθηματική ανάπτυξη και περιγράφονται οι παράγοντες (ατομικοί, κοινωνικοί, πολιτισμικοί, κτλ.) που ασκούν

σημαντική επίδραση σε αυτή. Συγκεκριμένα, τα θέματα που συζητιούνται σε κάθε περιοχή είναι τα εξής:

Ηθική ανάπτυξη: Ηθική ανάπτυξη και εκπαίδευση. Ανάπτυξη και εκπαίδευση αξιών, η μέθοδος VaKE για την ανάπτυξη αξιών και γνώσεων. Ζητήματα που αφορούν στην εκπαίδευση αξιών. Διαφορετικότητα και πολιτισμός. *Συναισθηματική ανάπτυξη:* Φύση, γένεση και ανάπτυξη των συναισθημάτων, βασικά και σύνθετα συναισθήματα (π.χ., τα συναισθήματα της χαράς, του άγχους και του φόβου). Συναισθηματική αγωγή για την αναγνώριση, έκφραση, χειρισμός συναισθημάτων, αυτοαντίληψη και αυτοεκτίμηση, αντιμετώπιση αγχογόνων καταστάσεων, διαδικασία επίλυσης συγκρούσεων.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Πλατσίδου, Μ. (2010). *Συναισθηματική Νοημοσύνη*.

Τυπωθήτω, Δαρδανός. [31596] Χατζηχρήστου, Χ. (Επμ.) (2011). *Κοινωνική και*

Συναισθηματική Αγωγή: Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση (Τάξεις Γ', Δ', Ε' και ΣΤ' Δημοτικού), Ε.Κ.Π.Α., Κέντρο Έρευνας και Εφαρμογών Σχολικής Ψυχολογίας. Αθήνα: Τυπωθήτω, Δαρδανός. [34303]

Μέθοδοι διδασκαλίας

Σεμινάρια

Μέθοδοι αξιολόγησης

Εκπόνηση ερευνητική εργασίας – Δραστηριότητες για την ηθική και συναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών

Γλώσσα διδασκαλίας

Ελληνική

Τίτλος μαθήματος **Οργανωσιακή Συμπεριφορά**
Κωδικός μαθήματος YE 154
Είδος μαθήματος Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών 4^ο
Εξάμηνο 8^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών 4 ECTS
Μονάδων 3 ΠΜ

Φόρτος Εργασίας Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία φοιτητή 18 ώρες, συνεργασία των φοιτητών με το διδάσκοντα και προετοιμασία εργασιών 12 ώρες, ατομική ή ομαδική εργασία / έρευνα / μελέτη του φοιτητή 25 ώρες, προετοιμασία του φοιτητή για συμμετοχή στις εξετάσεις 23 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.

Όνομα διδάσκοντα Γεώργιος Ιορδανίδης

Προσδοκώμενα

μαθησιακά αποτελέσματα Σε επίπεδο **γνώσεων** αναμένεται από τους φοιτητές να διαθέτουν προχωρημένες γνώσεις στο πεδίο σπουδής, οι οποίες συνεπάγονται κριτική κατανόηση θεωριών και αρχών της οργανωσιακής συμπεριφοράς.

Σε επίπεδο **δεξιοτήτων** αναμένεται να κατέχουν προχωρημένες δεξιότητες και να έχουν τη δυνατότητα να αποδείξουν την απαιτούμενη δεξιότητα και καινοτομία για την επίλυση σύνθετων και απρόβλεπτων προβλημάτων στο πεδίο της οργανωσιακής συμπεριφοράς.

Σε επίπεδο **ικανοτήτων** αναμένεται να μπορούν να διαχειρίζονται σύνθετες τεχνικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες ή σχέδια εργασίας, με ανάληψη ευθύνης για τη λήψη αποφάσεων σε απρόβλεπτα περιβάλλοντα εργασίας ή σπουδής. Αναμένεται, επίσης, να αναλαμβάνουν την ευθύνη για τη διαχείριση της επαγγελματικής ανάπτυξης ατόμων και ομάδων στο συγκεκριμένο πεδίο.

Μαθησιακοί στόχοι Παροχή πληροφοριών για παραμέτρους και συνθήκες αποτελεσματικής διεύθυνσης οργανισμών.

Ανάλυση της οργανωσιακής συμπεριφοράς σε τρία επίπεδα, όπως το ατομικό, το ομαδικό και το οργανωσιακό επίπεδο.

Μελέτη του ανθρώπινου δυναμικού και των διευθυντικών στελεχών, καθώς και των ενεργειών/δραστηριοτήτων αυτών ώστε να επιτύχουν τους στόχους τους καλλιεργώντας κλίμα εμπιστοσύνης, συνεργασίας και συνοχής στον εργασιακό χώρο.

Μελέτη και κατανόηση της ανθρώπινης συμπεριφοράς που εξασφαλίζει τις αναγκαίες προϋποθέσεις για τη στήριξη του εργαζόμενου.

Μελέτη παραμέτρων όπως η παρακίνηση, η εργασιακή ικανοποίηση, το εργασιακό άγχος, η επικοινωνία, οι συγκρούσεις, η διαχείριση ομάδων, η προσέλκυση και επιλογή ανθρώπινου δυναμικού.

Μελέτη της οργανωσιακής κουλτούρας και της οργανωσιακής αλλαγής.

Προαπαιτούμενα -

Περιεχόμενο του μαθήματος 1. Εισαγωγή στην Οργανωσιακή Συμπεριφορά

2. Αντίληψη / Συμπεριφορά / Μάθηση

3. Παρακίνηση: Θεωρίες - πρακτικές εφαρμογές

4. Εργασιακή ικανοποίηση: οριοθέτηση, συνθήκες, προϋποθέσεις

5. Εργασιακό άγχος: Συνθήκες, κατηγορίες, ποιότητα, αντιμετώπιση, ρόλος διευθυντικού στελέχους

6. Επικοινωνία: Οριοθετήσεις – κατηγοριοποιήσεις / Αποτελεσματική επικοινωνία – προϋποθέσεις / Διευθυντικά στελέχη και επικοινωνία

7. Ομάδα: Σχηματισμός - ανάπτυξη - τύποι ομάδων / Αποτελεσματικότητα ομάδων/ Ηγεσία και διαχείριση ομάδων

8. Αντιθέσεις και σύγκρουση: Εννοιολογικοί προσδιορισμοί και Όρια / Κατηγοριοποιήσεις / Τεχνικές διαχείρισης

9. Ισχύς: Ορισμός - πηγές - στρατηγικές / Εξουσία: Ορισμός - χαρακτηριστικά – μορφές / Πολιτική – Empowerment

10. Ηγεσία

11. Οργανωσιακή κουλτούρα και διαχείριση αλλαγής

12. Προσέλκυση και επιλογή ανθρώπινου δυναμικού

Ενδεικτική βιβλιογραφία ROBBINS STEPHEN – JUDGE TIMOTHY (2011). ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ. ΑΘΗΝΑ: ΚΡΙΤΙΚΗ.

Greenberg Jerald, Baron Robert A., Αντωνίου Αλέξανδρος-Σταμάτιος (2010). Οργανωσιακή ψυχολογία και συμπεριφορά. Αθήνα: GUTENBERG.

Βακόλα, Μ. & Νικολάου, Ι. (2012). Οργανωσιακή Ψυχολογία και Συμπεριφορά. Αθήνα: Rossili.

Μέθοδοι διδασκαλίας Διαλέξεις, συζητήσεις, παρουσιάσεις εργασιών

Μέθοδοι αξιολόγησης Εξετάσεις, εργασίες

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Διαφοροποίηση της Διδασκαλίας
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 155
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Διδασκαλία (διαλέξεις, σεμινάρια, workshops, παρουσίαση εργασιών) 39 ώρες, προετοιμασία εργασιών και συλλογή ερευνητικών δεδομένων (βιβλιογραφίας – πεδίου) 45 ώρες, προετοιμασία για γραπτή εξέταση 30 ώρες, συνεργασία με τη διδάσκουσα 1 ώρα, γραπτή εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό;
Μαθησιακοί στόχοι	Οι 6 κατηγορίες του Bloom από τη γνώση μέχρι την αξιολόγηση, όπως επιδιώκονται κατά την προσέγγιση της θεωρίας και της πράξης που αφορά τη διαφοροποιημένη διδασκαλία
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες)	Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση ώστε: - να αντιλαμβάνονται την έννοια και τις συνιστώσες διαφοροποίησης της διδασκαλίας, καθώς και τη σημασία της για την προώθηση της μάθησης σε ανομοιογενείς τάξεις. - να αναγνωρίζουν στρατηγικές που ενδείκνυνται για τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας, με στόχο την ενδυνάμωση των μαθητών σε τάξεις μικτής μαθησιακής ετοιμότητας. - να σχεδιάζουν, να εφαρμόζουν και να αξιολογούν μεθόδους και στρατηγικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας – συνδέοντας τη θεωρία με την πράξη – προς όφελος όλων των μαθητών.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Η διαφορετική μαθησιακή ετοιμότητα, τα στυλ μάθησης, η πολλαπλή νοημοσύνη, τα ενδιαφέροντα και οι κλίσεις των μαθητών. Η ανταπόκριση των πρακτικών του εκπαιδευτικού στις ανάγκες των μαθητών. Οργάνωση μαθητοκεντρικού εκπαιδευτικού πλαισίου και σύγχρονες διδακτικές μέθοδοι (χρήση ΤΠΕ, βιωματικές προσεγγίσεις, προσομοιώσεις, παιχνίδια ρόλων, ιδεοθύελλα, βραχύχρονες ομαδοποιήσεις κ.λπ.). Η αξία και η αξιοποίηση της διαμορφωτικής αξιολόγησης για τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας. Η ενεργοποίηση των "σιωπηλών" και "αδύνατων" μαθητών. Δημιουργικές δραστηριότητες και στρατηγικές που προωθούν τον αυτοκαθορισμό και τη χειραφέτησή τους. Ας σημειωθεί ότι το μάθημα αφορά και πρακτικές διαφοροποίησης σε πλαίσια μάθησης που αναφέρονται σε μεγαλύτερες ηλικίες,

εκτός από την παιδική.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Κουτσελίνη-Ιωαννίδου, Μ. & Πυργιωτάκης, Ι. Ε. (2015).

Διαφοροποίηση της Διδασκαλίας και της Μάθησης. Κοινωνιολογική, παιδαγωγική και διδακτική προσέγγιση. Αθήνα: πεδίο. Παντελιάδου, Σ. & Φιλιππάτου, Δ. (2013), *Διαφοροποιημένη Διδασκαλία. Θεωρητικές προσεγγίσεις & εκπαιδευτικές πρακτικές.* Αθήνα: Πεδίο.

Tomlinson, C. A. (2004). *Διαφοροποίηση της εργασίας στην αίθουσα διδασκαλίας. Ανταπόκριση στις ανάγκες όλων των μαθητών* (Μετάφρ. Χ. Θεοφιλίδης & Δ. Μαρτίδου - Φορσιέ). Αθήνα: Γρηγόρης

Μέθοδοι διδασκαλίας Σεμινάρια, workshops, έρευνα βιβλιογραφική και πεδίου, παρουσιάσεις εργασιών των φοιτητών.

Μέθοδοι αξιολόγησης Ασκήσεις εργαστηριακής μορφής, ατομικές ή ομαδικές εργασίες (διαμορφωτική αξιολόγηση, 40%)· γραπτή εξέταση (τελική αξιολόγηση, 60%).

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Συγκριτική Παιδαγωγική
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ159
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	3 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Διαλέξεις: 36 ώρες. Προετοιμασία για τις ομαδικές και ομαδικές ασκήσεις: 14 ώρες. Ατομική έρευνα και μελέτη 30 ώρες. Προετοιμασία για τις εξετάσεις: 40 ώρες. Σύνολο ωρών: 120 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Σταύρος Μούτσιος
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές/τριες αναμένεται να: - γνωρίσουν τις καταβολές και να κατανοήσουν το νόημα της διεθνούς και δια-πολιτισμικής σύγκρισης, και το ερευνητικό αντικείμενο της Συγκριτικής Παιδαγωγικής· - μπορούν να εντοπίζουν τις κατάλληλες πηγές και πληροφορίες σχετικά με ξένα εκπαιδευτικά συστήματα· - κατανοήσουν την επίδραση της παγκοσμιοποίησης στις εθνικές κοινωνίες, τις οικονομίες, και τα εκπαιδευτικά συστήματα· - γνωρίσουν και να αξιολογήσουν τη λειτουργία και την επιρροή των Διεθνών Οργανισμών στην εκπαιδευτική πολιτική και τη σύγκριση των εκπαιδευτικών συστημάτων.
Προαπαιτούμενα	
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το μάθημα εισάγει τους φοιτητές στο αντικείμενο, τη θεωρία, και τη μεθοδολογία της Συγκριτικής Παιδαγωγικής, και εξετάζει μελέτες περίπτωσης από διάφορα εθνικά εκπαιδευτικά συστήματα, την επίδραση της οικονομικής παγκοσμιοποίησης, και από τη δραστηριότητα σημαντικών διεθνών, κυβερνητικών και μη κυβερνητικών, οργανισμών. Οι φοιτητές/τριες προσεγγίζουν τις έννοιες της σύγκρισης, του έθνους-κράτους, του εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς και τις ιδέες της «προόδου» και της «ανάπτυξης» οι οποίες διατρέχουν τη συγκρότηση των εκπαιδευτικών συστημάτων από τον 19^ο αιώνα ως τις μέρες μας. Η αγωγή και εκπαίδευση των παιδιών και των νέων εξετάζονται εντός του πολιτισμικού τους συγκειμένου, αλλά και εντός του πλαισίου των οικονομικών και γεωστρατηγικών σχέσεων κυριαρχίας, καθώς και των δράσεων και πολιτικών των υπερεθνικών θεσμών που δεσπόζουν στον σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο κόσμο.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Ματθαίου, Δ. (2012) Συγκριτική σπουδή της εκπαίδευσης:

Θεωρήσεις και ζητήματα, διεθνείς εκπαιδευτικές τάσεις και πολιτικές. Αυτοέκδοση

Καλογιαννάκη, Π. (2011) Συγκριτική Παιδαγωγική - Επιστημολογικά & Μεθοδολογικά Ζητήματα- Κύριοι εκπρόσωποι. Ίων.

Moutsios, Stavros (2018) *Society and Education: An Outline of Comparison*. London: Routledge.

Πασιάς, Γιώργος (2015) *Συγκριτική Εκπαίδευση: Τόποι και Λόγοι*. Εκδόσεις Γρηγόρη.

Καλογιαννάκη, Πέλλα (2015) *Περί Συγκριτικής Παιδαγωγικής*. Εκδόσεις Gutenberg.

Δίκτυο Ευρυδίκη [<https://eurydice.eacea.ec.europa.eu>]

ΟΟΣΑ [<https://www.oecd.org/>]

Παγκόσμια Τράπεζα [<https://www.worldbank.org/>]

UNESCO [<https://www.unesco.org/en>]

Save the Children International

[<https://www.savethechildren.net/>]

Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις και σεμινάρια
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασίες και γραπτές εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Επιστημονική τεχνογραφία
Κωδικός μαθήματος	ΕΕ 163
Είδος μαθήματος	Ελεύθερης Επιλογής
Επίπεδο του μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο & 4 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο & 7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS [3 ΠΜ]
Φόρτος Εργασίας	Διδασκαλία σεμιναριακής μορφής και εργαστηριακές ασκήσεις 39 ώρες, βιβλιογραφική αναζήτηση και προετοιμασία εργασιών 51 ώρες, παρουσίαση και σχολιασμός εργασιών 30 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Αγγελική Λιθοξοΐδου
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές θα είναι σε θέση να: • Αναγνωρίσουν κύριους θεωρητικούς και μοντέλα ανάπτυξης της Κριτικής Σκέψης στην εκπαίδευση. • Περιγράψουν τη σχέση της Κριτικής Σκέψης με τη δημιουργική σκέψη, τη λήψη αποφάσεων και την επίλυση προβλημάτων. • Ενσωματώνουν ήπιες δεξιότητες σε μαθησιακές δραστηριότητες. • Αξιολογούν την αποτελεσματικότητα διδακτικών στρατηγικών ως προς την ανάπτυξη της Κριτικής Σκέψης. • Σχεδιάζουν εκπαιδευτικά σενάρια ή δραστηριότητες που ενσωματώνουν στρατηγικές Κριτικής Σκέψης.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες)	Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων, οι φοιτητές/τριες αναμένεται να είναι σε θέση ώστε: • να διαμορφώνουν με ευστοχία τον τίτλο μιας επιστημονικής εργασίας. • να διακρίνουν τα είδη μιας επιστημονικής εργασίας και τα δομικά της συστατικά. • να προσδιορίζουν τις πυρηνικές και περιφερειακές έννοιες περιεχομένου της εργασίας, καθώς και τις συνδέσεις μεταξύ τους. • να συνθέτουν το θεωρητικό και το ερευνητικό μέρος της εργασίας. • να χρησιμοποιούν πίνακες, διαγράμματα κ.λπ. για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνάς τους. • να διατυπώνουν τη σκέψη τους με σαφήνεια, ακριβολογία και συνοχή, χρησιμοποιώντας ακαδημαϊκό ύφος. • να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά ζητήματα γλώσσας, ορολογίας και μετάφρασης όρων.

- να καταγράφουν τις βιβλιογραφικές αναφορές σύμφωνα με το σύστημα APA·
- να αποφεύγουν κάθε είδους λογοκλοπή·
- να αντιμετωπίζουν τη γραφή της εργασίας τους ως πράξη κριτικού γραμματισμού

Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Επιστημολογικές παραδοχές της επιστημονικής γραφής. Προϋποθέσεις εγκυρότητας και σκοπιμότητα της επιστημονικής εργασίας. Δεσμεύσεις και υποχρεώσεις του συγγραφέα. Κανόνες διαχείρισης του θέματος. Κανόνες που αναφέρονται στη δομή, το περιεχόμενο και τη μορφή του επιστημονικού λόγου. Μεθοδολογικά και επιστημολογικά προβλήματα στη συγγραφή της εργασίας. Διάγραμμα της εργασίας. Βιβλιογραφική αναζήτηση, οργάνωση περιεχομένων και εμβάθυνση στο θέμα της εργασίας. Ζητήματα ορολογίας, τεκμηρίωσης και νοηματικής συνοχής. Ζητήματα γλωσσικής διατύπωσης, σύνταξης και εκφραστικής ευρυθμίας. Διαμόρφωση του τίτλου της εργασίας. Καταγραφή έντυπων και ηλεκτρονικών πηγών. Χρήση πινάκων, διαγραμμάτων και εικόνων. Διαστάσεις κριτικού γραμματισμού στη συγγραφή της εργασίας. Οφέλη του συγγραφέα. Λογοκλοπή. Χρήση παραθεμάτων και κανόνες παράφρασης.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Μπουρλιάσκος, Β. Γ. Ι. (2010). <i>Πώς γίνεται μία επιστημονική εργασία. Πρακτικός οδηγός</i> . Διόνικος.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Σεμινάρια, εργαστηριακές ασκήσεις ατομικές και ομαδικές, διαμόρφωση ερωτημάτων και επεξεργασία απαντήσεων, παρουσιάσεις εργασιών των φοιτητών
Μέθοδοι αξιολόγησης	Συγγραφή και παρουσίαση εργασιών
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος **Εκπαιδευτική Πολιτική**
Κωδικός μαθήματος ΥΕ 162
Είδος μαθήματος Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών 2^ο
Εξάμηνο 4^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών 4 ECTS
Μονάδων 3 ΠΜ

Φόρτος εργασίας Διαλέξεις: 39 ώρες Προετοιμασία για ομαδικές και ατομικές ασκήσεις: 15 ώρες. Ατομική έρευνα και μελέτη: 26 ώρες. Προετοιμασία για τις εξετάσεις: 40 ώρες Σύνολο ωρών: 120 ώρες

Όνομα διδάσκοντα Σταύρος Μούτσιος

Μαθησιακοί στόχοι Σκοπός του μαθήματος είναι να γνωστοποιήσει στους φοιτητές τις εκπαιδευτικές στρατηγικές που αναλαμβάνονται από τα σύγχρονα κράτη με σκοπό τη διαμόρφωση της κοινωνικής, πνευματικής και εθνικής συνείδησης των πολιτών.

Προσδοκώμενα μαθησιακά

αποτελέσματα Οι φοιτητές/τριες αναμένεται να:

- γνωρίσουν τη γένεση και λειτουργία των ευρωπαϊκών πολιτικών συστημάτων
- κατανοήσουν τις κύριες κατευθύνσεις της σύγχρονης εκπαιδευτικής πολιτικής στην Ελλάδα και διεθνώς
- εντάξουν τη μελέτη πρόσφατων εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων στην Ελλάδα στο γενικότερο πλαίσιο εσωτερικής και διεθνούς πολιτικής
- κατανοήσουν και αξιολογήσουν τα κριτήρια και όρους χάραξης εκπαιδευτικής πολιτικής.

Προαπαιτούμενα -

Περιεχόμενο του μαθήματος

Το μάθημα εξετάζει τις βασικές κατευθύνσεις και τους παράγοντες που διαμορφώνουν τη σύγχρονη εκπαιδευτική πολιτική, στην Ελλάδα και διεθνώς. Η εξέταση αυτή λαμβάνει χώρα εντός θεωρητικών πλαισίων της πολιτικής επιστήμης και του γενικότερου πολιτικο-οικονομικού συγκειμένου που έχει διαμορφωθεί από την παγκοσμιοποίηση κατά τις τελευταίες δεκαετίες. Μελετώνται, λοιπόν, στο μάθημα η δημιουργία, οι έννοιες και λειτουργία του εθνικού κράτους, της δημοκρατίας, του κοινοβουλευτικού συστήματος, της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και των υπερεθνικών οργανισμών, και δομών διαμόρφωσης πολιτικής. Στο επίκεντρο της μελέτης του μαθήματος, τίθενται εκπαιδευτικές πολιτικές και

μεταρρυθμίσεις σε όλες τις βαθμίδες, όπως εκπαιδευτικές πολιτικές στην Ευρωπαϊκή λαμβάνουν χώρα στην Ελλάδα, και σε συνάφειά Ένωση.

Ενδεικτική βιβλιογραφία Dale, R. (1989). *The State and Educational Policy*. London:

Open University Press.

Γουβιάς, Διονύσης (2023) Επίκαιρα Θέματα Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Gutenberg.

Μούτσιος, Σταύρος. (2010) «Διεθνής εκπαίδευση και νεοφιλελευθερισμός: θεσμοί, πολιτικές, σχέσεις εξουσίας». Διεθνής Εκπαιδευτική Επιθεώρηση, Τεύχος 15, σελ. 13-36

Dunn, John (1993) Δημοκρατία: Το ταξίδι που δεν τελείωσε 508 π.Χ.-1993 μ.Χ.

Κολυμπάρη Τάνια (2021) Εκπαιδευτική Πολιτική Και Αξιολόγηση Του Έργου Των Εκπαιδευτικών (1974-2014). Η Συμβολή των Συνδικαλιστικών Οργανώσεων Δ.Ο.Ε. - Ο.Λ.Μ.Ε.

Νικολακάκη, Μ. (2004) Παγκοσμιοποίηση, Τεχνολογία, και Παιδεία στη Νέα Κοσμόπολη.

Σερεμέτης, Δ.Β. (2020) Οι μνημονιακές μεταρρυθμίσεις: Διαρθρωτικές Αλλαγές 2010-2018. Gutenberg.

Χαραλάμπους, Δ. Φ. (2023) ΔΟΕ: Ένας αιώνας αγώνων για την εκπαίδευση, τους εκπαιδευτικούς, την κοινωνία. Τόμος Δ' 2000-2022.

Μέθοδοι διδασκαλίας Διαλέξεις και σεμινάρια

Μέθοδοι αξιολόγησης Γραπτές εξετάσεις

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 181
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4ECTS
Φόρτος Εργασίας	Διαλέξεις: 36 ώρες Προετοιμασία για ομαδικές και ατομικές ασκήσεις: 14 ώρες. Ατομική έρευνα και μελέτη: 30 ώρες. Προετοιμασία για τις εξετάσεις: 40 ώρες Σύνολο ωρών: 120 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Σταύρος Μούτσιος
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές/τριες αναμένεται να: - Να γνωρίσουν το φαινόμενο της ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης από ιστορική, κοινωνιολογική, και παιδαγωγική άποψη· - Να μπορούν να σχεδιάσουν ψηφιακές εξ αποστάσεως διδασκαλίες με τρόπο που ενθαρρύνεται η αυτενέργεια των μαθητών/τριών· - Να κατανοήσουν την ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης και της ψηφιακής εποχής· - στο πλαίσιο αυτό, να αντιληφθούν τον κοινωνικοποιητικό και παιδαγωγικό ρόλο των ηλεκτρονικών και ψηφιακών τεχνολογιών (λ.χ. ΜΜΕ και τηλεόραση, social media, smartphones, και Τεχνητή Νοημοσύνη) και να μελετήσουν τρόπους χειρισμού τους στην αγωγή και εκπαίδευση των παιδιών.
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το μάθημα εξετάζει την έννοια, τη θεωρία, και την πρακτική της ανοικτής και εξ αποστάσεως διδασκαλίας και μάθησης με έμφαση στον ρόλο που παίζουν σήμερα τα πολυποίκιλα οπτικοακουστικά και ψηφιακά μέσα. Μελετάται η καταγωγή και η ιστορική διαδρομή της ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, η θεαματική της επέκταση και οι μορφές στην οποία είναι διαθέσιμη σήμερα στην ψηφιακή εποχή. Εξετάζεται η παιδαγωγική μεθοδολογία της εξ αποστάσεως διδασκαλίας και δίνεται βαρύτητα στην ανάπτυξη της αυτενέργειας των μαθητών/τριών και στη δημιουργική αναζήτηση και χρήση από μέρους τους σχετικών μαθησιακών πόρων και μέσων. Επίσης, εξετάζεται η γενικότερη επίδραση της ψηφιακής εποχής στην

κοινωνικοποίηση και την αγωγή των παιδιών και των νέων, μέσα από τα πολυάριθμα οπτικο-ακουστικά και διαδραστικά μέσα και πλατφόρμες επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων των φορητών συσκευών, των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, και της Τεχνητής Νοημοσύνης.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Γιαννούλας, Α. Ε. (2023) *Από τη δια ζώσης εκπαίδευση στην εξ αποστάσεως με ψηφιακά εργαλεία: από τη θεωρία στην πράξη*. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις Κάλλιπος. <https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/8637/1/404-GIANNIOULAS-From-in-person-learning.pdf>
- Σακελλαρίου, Μ. (2022) *Σύγχρονη και Ασύγχρονη εξ Αποστάσεως Διδασκαλία και Μάθηση*. Εκδόσεις Πεδίο.
- Βαρνάβα-Σκούρα, Τ. κ.ά. (2022) *Διδάσκοντας εξ αποστάσεως στον καιρό της πανδημίας Covid-19: εμπειρίες εκπαιδευτικών*. Εκδόσεις Παπαζήση.
- Μανούσου, Ευ. (2021) *Εξ αποστάσεως σχολική εκπαίδευση: ζητήματα σχεδιασμού και οργάνωσης*. Fylatos Publishing.
- Λιοναράκης, Α. (2006) *Ανοικτή και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση: στοιχεία θεωρίας και πράξης*. Εκδόσεις Προπομπός.
- Κοντογεωργάκου, Βασιλική (2020) *Η Εξ Αποστάσεως Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση στην Αυστραλία*. Εκδόσεις Όταν.
- Σχισμένος, Α. (2021) *Εισαγωγή στην κριτική του ψηφιακού λόγου*. AthenSchool.
- Τόλιος, Γ. (2021) *Ψηφιακή εποχή: Οι αλλαγές σε οικονομία, κοινωνία, πολιτική*. Εκδόσεις Τόπος.

Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις και σεμινάρια
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασίες και γραπτές εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος Κοινωνικοπαιδαγωγικές προσεγγίσεις στο δημοτικό σχολείο
Κωδικός μαθήματος ΥΕ 164
Είδος μαθήματος Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών 2^ο
Εξάμηνο 4^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών 4 ECTS
Μονάδων 3 ΠΔ

Φόρτος εργασίας Παρακολούθηση διαλέξεων, παρουσίαση εργασιών 39 ώρες, Μελέτη ανάλυση βιβλιογραφίας 20 ώρες, συγγραφή εργασίας και παρουσίαση 16 ώρες, επισκέψεις σε φορείς, ιδρύματα, παράγοντες και συλλογή ερευνητικών δεδομένων 13 ώρες, προετοιμασία για εξετάσεις 20 ώρες, γραπτή εξέταση 3 ώρες.

Όνομα διδάσκοντα Ιωάννης Θωίδης
Μαθησιακοί στόχοι Εξοικείωση με την έννοια και τις αρχές της Κοινωνικής Παιδαγωγικής και της σε θεωρητικό επίπεδο. Κατανόηση της κοινωνικοπαιδαγωγικής διάστασης και αποστολής του σύγχρονου σχολείου. Γνωριμία με τους εξωσχολικούς παράγοντες, φορείς και ιδρύματα που σχετίζονται με την κοινωνικοπαιδαγωγική αποστολή του σχολείου. Ανάπτυξη ικανοτήτων συνεργασίας και δικτύωσης του σχολείου με κοινωνικοπαιδαγωγικούς φορείς. Σχεδιασμός και εφαρμογή εκπαιδευτικών δράσεων της Σχολικής και Κοινωνικής Ζωής σε θέματα που αφορούν την κοινωνική μάθηση. Αντίληψη του διευρυμένου ρόλου του εκπαιδευτικού στη σύγχρονη εποχή. Σχεδιασμός και υλοποίηση ερευνητικών εργασιών στο πλαίσιο του επιστημονικού πεδίου του μαθήματος.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (γνώσεις, ικανότητες & δεξιότητες)

Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων, ο φοιτητής/τρια θα πρέπει να είναι σε θέση:

- να κατανοήσει την έννοια και τις αρχές της Κοινωνικής Παιδαγωγικής σε θεωρητικό επίπεδο,
- να κατανοεί τη κοινωνικοπαιδαγωγική διάσταση και αποστολή του σύγχρονου σχολείου,
- να γνωρίζει και να συνεργάζεται με εξωσχολικούς παράγοντες, φορείς και ιδρύματα που σχετίζονται με την κοινωνικοπαιδαγωγική αποστολή του σχολείου,
- να σχεδιάζει και να εφαρμόζει εκπαιδευτικές δράσεις της Σχολικής και Κοινωνικής Ζωής σε θέματα που αφορούν την

κοινωνική μάθηση,

- να γνωρίζει και να αξιοποιεί τη θεωρία και τις μεθοδολογικές δυνατότητες για την επίλυση προβλημάτων στη ζωή του σχολείου,
- να αναλύει και να διαχειρίζεται αποτελεσματικά καταστάσεις που χαρακτηρίζονται συγκρουσιακές και απαιτούν γνώσεις που σχετίζονται με τον κοινωνικοπαιδαγωγικό του ρόλο,

- να κατανοεί τις ανάγκες των μαθητών και να αναπτύσσει δεξιότητες στον τομέα της εξωδιδακτικής επικοινωνίας και συμβουλευτικής για την στήριξη των μαθητών,
- να αναπτύξει δεξιότητες που αφορούν στη συνεργασία για θέματα σχολικής ζωής με όλους τους εμπλεκόμενους (εκπαιδευτικούς, κοινότητα, γονείς),
- να αντιλαμβάνεται τον διευρυμένο ρόλο του εκπαιδευτικού στη σύγχρονη εποχή,
- να αποκτήσει επίγνωση των ορίων και των δυνατοτήτων του εκπαιδευτικού του ρόλου και να διαχειρίζεται καταστάσεις που δεν ξεπερνούν τις δυνατότητές του,
- να σχεδιάζει και να υλοποιεί ερευνητικές εργασίες στο πλαίσιο του επιστημονικού πεδίου του μαθήματος,
- να αξιοποιεί και να εφαρμόζει θεωρητικές αρχές και δεξιότητες σε διαφορετικά επαγγελματικά και κοινωνικά περιβάλλοντα, οι οποίες συμβάλλουν στην επαγγελματική και προσωπική του εξέλιξη.

Προαπαιτούμενα -

Περιεχόμενο του μαθήματος Στο πρώτο μέρος του μαθήματος παρουσιάζονται και εξετάζονται η ιστορική εξέλιξη της Κοινωνικής Παιδαγωγικής με έμφαση στη σημερινή πραγματικότητα, η αποστολή και οι στόχοι της, καθώς και οι τομείς των ενδιαφερόντων και παρεμβάσεών της. Στο δεύτερο μέρος δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη σύνδεση της Κοινωνικής Παιδαγωγικής με το σύγχρονο σχολείο. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται ο κοινωνικοπαιδαγωγικός προσανατολισμός του σχολείου, η Σχολική Κοινωνική Εργασία, ο κοινωνικοπαιδαγωγικός ρόλος του δασκάλου, η κοινωνικοπαιδαγωγική διάσταση του ολοήμερου σχολείου, το άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία και η κοινωνική μάθηση, η κοινοτική εκπαίδευση και τα σχολικά δίκτυα, η σχέση σχολείου οικογένειας καθώς και καινοτόμοι σχολικοί και εξωσχολικοί θεσμοί με κοινωνικοπαιδαγωγικούς στόχους και περιεχόμενα.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Θωίδης, Ι., & Χανιωτάκης, Ν. (2018). Ολοήμερο σχολείο. Παιδαγωγικές και Κοινωνικές διστάσεις. Γ' έκδοση. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη Εκδ. Α.Ε.

Θωίδης, Ι. (2002). Κοινωνική Παιδαγωγική – Κοινωνικοπαιδαγωγική διάσταση του σχολείου. *Μακεδόν, 10*,

365-380.

Μυλωνάκου-Κεκέ, Η. (2013) *Κοινωνική Παιδαγωγική. Κοινωνικές, Επιστημολογικές και Μεθοδολογικές Διαστάσεις*. Αθήνα: Διάδραση.

Καναβάκης, Μ. (2002). *Κοινωνική Παιδαγωγική. Περιεχόμενο και Ιστορική εξέλιξη*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, Επισκέψεις (γνωριμία με σχολικούς και εξωσχολικούς θεσμούς σημαντικούς από κοινωνικοπαιδαγωγική άποψη)
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτή εξέταση, Αξιολόγηση ομαδικών εργασιών (καταγραφή, παρατήρηση κοινωνικοπαιδαγωγικών θεσμών)
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Τα Κίνητρα στην Εκπαίδευση
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 165
Είδος μαθήματος	Κατ'Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Ώρες Διδασκαλίας 36 ώρες, ώρες μελέτης γνωστικού αντικειμένου για ενδιάμεση πρόοδο 25 ώρες, ώρες αναζήτησης βιβλιογραφίας και μελέτης για ατομικές και ομαδικές εργασίες 20 ώρες, ώρες προετοιμασίας για συμμετοχή στις εξετάσεις 46, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκουσας	Παρασκευή Γκόλια
Μαθησιακοί στόχοι	Το μάθημα επικεντρώνεται σε πεδία της εκπαιδευτικής ψυχολογίας που αφορούν συγκεκριμένες ψυχολογικές διαστάσεις για τη δημιουργία ενός αποτελεσματικού περιβάλλοντος για μάθηση, τα κίνητρα και τα συναισθήματα κατά την εκπαιδευτική διαδικασία, καθώς και τους στόχους των μαθητών/τριών κατά την εκτέλεση ενός έργου. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη σύνδεση των βασικών θεωρητικών μοντέλων και αρχών των παραπάνω παραγόντων με την εκπαιδευτική πράξη μέσα από κλασικά και σύγχρονα ερευνητικά δεδομένα και πειράματα. Επιδιώκεται, οι φοιτητές/τριες να είναι σε θέση να κατανοήσουν: • τις κλασικές και σύγχρονες θεωρίες των κινήτρων, καθώς και τους τρόπους μελέτης • και τους τύπους έρευνας • τις θεωρίες κινήτρων που συνδέονται κυρίως με τη μάθηση και την εκπαιδευτική διαδικασία • τη σημασία της επίδρασης των ακαδημαϊκών συναισθημάτων σε γνωστικές διεργασίες και γενικότερα στην επίδοση των μαθητών/τριών • τα διαφορετικά είδη των στόχων κατά την μαθησιακή διαδικασία και την επίδρασή τους στην δέσμευση και εμπλοκή των μαθητών/τριών στη μάθηση • τη σημασία των ψυχοσυναισθηματικών διαστάσεων του κλίματος της τάξης και πώς προάγουν το έργο του/της εκπαιδευτικού.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές/τριες μετά το πέρας του μαθήματος θα πρέπει να: • γνωρίζουν τις βασικές έννοιες των κινήτρων και να ορίζουν τα κίνητρα • περιγράφουν τις διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις των κινήτρων στην εκπαίδευση

- προσδιορίζουν τους βασικούς παράγοντες που επηρεάζουν τη μάθηση
- περιγράφουν τις ανάγκες των μαθητών/τριών και πώς αυτές επιδρούν στα κίνητρα μάθησης
- συζητούν και να αναγνωρίζουν τη σημασία του ρόλου του/της εκπαιδευτικού στη διαδικασία της μάθησης
- εξηγούν με ποιο τρόπο οι πεποιθήσεις των μαθητών/τριών επιδρούν στα κίνητρα μάθησης
- δίνουν παραδείγματα εκπαιδευτικών εφαρμογών σε υποθετικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα
- περιγράφουν με ποιο τρόπο οι στόχοι των μαθητών/τριών επιδρούν στα κίνητρα
- εξηγούν με ποιο τρόπο το ενδιαφέρον και τα συναισθήματα επιδρούν στα κίνητρα

Προαπαιτούμενα

Περιεχόμενο του

μαθήματος

Όχι

- Εισαγωγή στην έννοια των κινήτρων-Τρόποι έρευνας και μελέτης των κινήτρων
- Ιστορικές θεωρίες κινήτρων
- Θεωρίες προσδοκίας – αξίας για τα κίνητρα
- Θεωρία του κινήτρου επίτευξης
- Θεωρία των αιτιακών αποδόσεων
- Αιτιακές αποδόσεις και εφαρμογές στην εκπαιδευτική και μαθησιακή διαδικασία
- Τα εσωτερικά και εξωτερικά κίνητρα
- Θεωρία του αυτοπροσδιορισμού
- Θεωρία του ελέγχου-αξίας και η έννοια των ακαδημαϊκών συναισθημάτων
- Θεωρία προσανατολισμού των στόχων
- Η επίδραση των στόχων στα κίνητρα μάθησης
- Το κλίμα της τάξης: Αποτελεσματικό περιβάλλον μάθησης
- Η έννοια της δέσμευσης

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Schunk, D. H., Pintrich, P., & Meece, J. (2010). *Τα κίνητρα στην εκπαίδευση* (Επιμέλεια: Ν. Μακρής & Δ. Πνευματικός). Αθήνα: Gutenberg.

Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (2012). *Τα κίνητρα στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Πεδίο.

Eggen, P. D., & Kauchak, D. P. (2017). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία. Νέοι ορίζοντες στη μάθηση και τη διδασκαλία*. (Επιμέλεια: Π. Δημητροπούλου Μετάφραση: Κ. Λυκισάκου & Α. Μπακοπούλου). Αθήνα: Κριτική.

Graham, S. (1991). A review of attribution theory in achievement contexts. *Educational Psychology Review*, 3(1), 5-39.

Kaplan, A., & Maehr, M. L. (2007). The contributions and prospects of goal orientation theory. *Educational Psychology Review*, 19(2), 141-184.

Maslow A. H. (2011). *Κίνητρα και προσωπικότητα*. Αθήνα: Αιώρα

Pekrun, R. (2006). The control-value theory of achievement emotions: Assumptions, corollaries, and implications for educational research and practice. *Educational Psychology Review*, 18(4), 315–341.

Pekrun, R., Goetz, T., Titz, W., & Perry, R. P. (2002). Positive Emotions in Education. In E. Frydenberg (Ed.), *Beyond Coping: Meeting Goals, Visions and Challenges* (pp. 149–173). Oxford: Oxford University Press.

Schacter, D. L., Gilbert, D. T., & Wegner, D. M. (2012). *Ψυχολογία* (Επιμέλεια: Σ. Βοσνιάδου). Αθήνα: Gutenberg.

Schutz, P. A., & Pekrun, R. E. (2007). *Emotion in education*. MA: Elsevier Academic Press.

Slavin R. E. (2006). *Εκπαιδευτική ψυχολογία. Θεωρία και πράξη*. (Επιμέλεια: Κ. Κόκκινος. Μετάφραση: Ε. Εκκεκάκη). Εκδόσεις: Μεταίχμιο.

Weiner, B. (2010). The development of an attribution-based theory of motivation: A history of ideas. *Educational Psychologist*, 45(1), 28-36.

Weiner, B. (2013). *Human motivation*. Psychology Press.

Δημητροπούλου, Π. (2013). Σχολικές τάξεις και διαφοροποιημένη διδασκαλία: προϋποθέσεις για τη δημιουργία ενός αποτελεσματικού περιβάλλοντος μάθησης. Στο Δ. Φιλιππάτου & Σ. Παντελιάδου (Επιμ.), *Διαφοροποιημένη διδασκαλία: Θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικές πρακτικές* (σελ. 121-148). Αθήνα: Πεδίο.

Καραγιαννοπούλου, Ε. (2007). *Για τη μάθηση: Η σημασία του σχεσιακού παράγοντα*. Αθήνα: Gutenberg.

Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, Workshops
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις, Εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Εκπαιδευτική Αξιολόγηση
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ166
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό κατ' επιλογή
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ

Φόρτος Εργασίας Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία φοιτητή 18, ατομική ή ομαδική εργασία / έρευνα/ μελέτη του φοιτητή 24 ώρες, προετοιμασία του φοιτητή για συμμετοχή στις εξετάσεις 24 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες

Όνομα διδάσκοντα Γεώργιος Ιορδανίδης

Προσδοκώμενα μαθησιακά

αποτελέσματα Σε επίπεδο **γνώσεων** αναμένεται από τους φοιτητές να διαθέτουν προχωρημένες γνώσεις στο πεδίο σπουδής, οι οποίες συνεπάγονται κριτική κατανόηση θεωριών και αρχών της εκπαιδευτικής αξιολόγησης.
 Σε επίπεδο **δεξιοτήτων** αναμένεται να κατέχουν προχωρημένες δεξιότητες και να έχουν τη δυνατότητα να αποδείξουν την απαιτούμενη δεξιοτεχνία και καινοτομία για την επίλυση σύνθετων και απρόβλεπτων προβλημάτων στο πεδίο της εκπαιδευτικής αξιολόγησης.
 Σε επίπεδο **ικανοτήτων** αναμένεται να μπορούν να διαχειρίζονται σύνθετες τεχνικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες ή σχέδια εργασίας, με ανάληψη ευθύνης για τη λήψη αποφάσεων σε απρόβλεπτα περιβάλλοντα εργασίας ή σπουδής. Αναμένεται, επίσης, να αναλαμβάνουν την ευθύνη για τη διαχείριση της επαγγελματικής ανάπτυξης ατόμων και ομάδων στο συγκεκριμένο πεδίο.

Προαπαιτούμενα -

Περιεχόμενο του μαθήματος Θέματα αξιολόγησης επίδοσης μαθητών, ανάλυση σκοπών αξιολόγησης, διάκριση μοντέλων αξιολόγησης, παρουσίαση τύπων, μεθόδων, συστημάτων αξιολόγησης και βαθμολόγησης. Ακόμα, αξιολόγηση εκπαιδευτικού έργου, εκπαιδευτικού προσωπικού, διδασκαλίας, σχολικής μονάδας, εκπαιδευτικού συστήματος.

Ενδεικτική βιβλιογραφία ΚΑΨΑΛΗΣ Α. – ΧΑΝΙΩΤΑΚΗΣ Ν. (2011). ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ.
 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Χ. & ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Ι. (2017). Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ. ΑΘΗΝΑ: GUTENBERG.

Μέθοδοι διδασκαλίας Διαλέξεις, συζητήσεις, παρουσιάσεις εργασιών

Μέθοδοι αξιολόγησης Εξετάσεις, εργασίες, παρουσία και συμμετοχή.

Τίτλος μαθήματος	Διαχείριση σχολικής τάξης
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ167
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος	2 ^ο
Εξάμηνο	3 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 36. Ώρες αναζήτησης βιβλιογραφίας και μελέτης για ατομικές και ομαδικές εργασίες 20 ώρες. Ώρες συγκέντρωσης ερευνητικών δεδομένων 5 ώρες. Προετοιμασία για εξέταση 36 ώρες. Εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	
Μαθησιακοί στόχοι	Στους στόχους του μαθήματος περιλαμβάνονται η μελέτη θεμάτων διαχείρισης της σχολικής τάξης, η ανάπτυξη σχετικών δεξιοτήτων και η παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών στο σχετικό επιστημονικό πεδίο.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Ειδικότερα, οι φοιτητές/τριες, αφού έχουν παρακολουθήσει το μάθημα, αναμένεται: • Να γνωρίζουν και να λαμβάνουν υπόψη μαθησιακούς, κοινωνικούς και συναισθηματικούς παράγοντες για τη διαμόρφωση θετικού κλίματος σχολικής τάξης για όλους/ες τους/ις μαθητές/ριες. • Να επιλέγουν την εφαρμογή παιδαγωγικών πρακτικών και διδακτικών τεχνικών και προσαρμογών πριν την εμφάνιση σχολικής αποτυχίας. • Να σχεδιάζουν εκπαιδευτικές παρεμβάσεις και προγράμματα για την πρόληψη και αντιμετώπιση προβλημάτων μαθησιακών, σχέσεων, συμπεριφορών και πειθαρχίας που συμβάλλουν στη βιωματική εμπλοκή στη διδασκαλία, στη συνεργασία και στην κατανόηση. • Να αξιοποιούν εναλλακτικούς τρόπους διαρρύθμισης του χώρου σύμφωνα με το πρότυπο διδασκαλίας καθώς και τα διαθέσιμα μέσα και υλικά, με στόχο την βέλτιστη διαχείριση της σχολικής τάξης. • Να αποτιμούν την αποτελεσματικότητα, διαδικασιών, τεχνικών, παρεμβάσεων και προγραμμάτων και να επανασχεδιάζουν στόχους και στρατηγικές με βάση την αποτίμηση. • Να επιλύουν μελέτες περίπτωσης για την επίτευξη αποτελεσματικής διαχείρισης σχολικής τάξης.
Προαπαιτούμενα	Όχι

Περιεχόμενο του μαθήματος Η διαχείριση της σχολικής τάξης απαιτεί δεξιότητες δημιουργίας θετικού μαθησιακού περιβάλλοντος για κάθε μαθητή της τάξης.

Ειδικότερα, απαιτεί δεξιότητες διαμόρφωσης θετικού κλίματος σε διδακτικό, κοινωνικό και συναισθηματικό επίπεδο λαμβάνοντας υπόψη πέρα από τις προσδοκίες του εκπαιδευτικού και τη σχεσιοδυναμική της ομάδας της τάξης.

Η αποτελεσματική διαχείριση της σχολικής τάξης δημιουργεί θετικό μαθησιακό περιβάλλον μέσα από την επιλογή και εφαρμογή κατάλληλων διαδικασιών με τη συνεργασία των μαθητών συμβάλλει στην πρόληψη εντάσεων και συγκρούσεων και στη βελτιστοποίηση των επιτευγμάτων των μαθητών.

Η διαχείριση της σχολικής τάξης απαιτεί τον αποτελεσματικό επιλεκτικό σχεδιασμό μιας σειράς παραγόντων που εκτείνονται από το πρότυπο διδασκαλίας, μέχρι τη διαρρύθμιση του χώρου, τους στόχους, τις διαδικασίες, τις στρατηγικές, τις μεταβάσεις, τα μέσα και τα υλικά αλλά και την συμπερίληψη όλων των μαθητών της τάξης με βάση τις δεξιότητες και τις ανάγκες τους.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Αυγητίδου, Σ. (2014). *Οι εκπαιδευτικοί ως ερευνητές και ως στοχαζόμενοι επαγγελματίες*. Αθήνα: Gutenberg.

Δεληκανάκη, Ν. (2005). *Συναισθηματική αγωγή: Κατανόηση και βιωματική προσέγγιση συναισθημάτων*. Αθήνα: Ταξιδευτής.

Μακρή-Μπότσαρη, Ε. (2007). (Επιμ.) *Θέματα διαχείρισης προβλημάτων σχολικής τάξης*. (Τόμοι Α' & Β') ΥΠΕΠΘ. ΠΙ. ΕΠΕΑΕΚ. Διαθέσιμοι στο: <http://www.pi-schools.gr/programs/sxoltaxi/>

Ματσαγγούρας, Η. (2006). *Η σχολική τάξη: Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας: Χώρος, ομάδα, πειθαρχία, μέθοδος*. Αθήνα: Εκδ. Γρηγόρη.

Μπάμπαλης, Θ. (2012). *Η ζωή στη σχολική τάξη*. Αθήνα: Διάδραση.

Ξαφάκος, Ε., Σταυρόπουλος, Β., Βάσιου Κ., Καλδή, Σ., Τζίκα, Β., & Σταυριανουδάκη, Α. (2019). Κοινωνική νοημοσύνη: η επίδρασή της στην αντίληψη της αυτοαποτελεσματικότητας των δασκάλων ως προς τη διδασκαλία και τη διαχείριση της τάξης. *Εκπαίδευση & Επιστήμες / Σχολή Θετικών Επιστημών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας*, 2, 7-12.

Beth, D., Zucker, S., & Brehm, K. (2009). *Σχολικές τάξεις που προάγουν την ψυχική ανθεκτικότητα. Πώς να δημιουργούμε ευνοϊκό περιβάλλον για μάθηση*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

Fontana, D. (1996). *Ο εκπαιδευτικός στην τάξη*. Αθήνα: Εκδ. Σαββάλα.

Elliott, S. Kratochwill, T. Littlefield-Cook, J. Travers, J. (2008). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία. Αποτελεσματική διδασκαλία, αποτελεσματική μάθηση*. Αθήνα: Gutenberg.

Long, M., Wood, C., Littleton, K., Passenger, T., & Sheehy, K., (2020). *Η ψυχολογία της εκπαίδευσης*. Εκδόσεις Πεδίο.

	Slavin, R. (2007). <i>Εκπαιδευτική Ψυχολογία. Θεωρία και πράξη</i> . Αθήνα: Μεταίχμιο.
	Διαλέξεις, εργαστήρια.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Εκπόνηση εργασίας και παρουσίασή της στο μάθημα (40%).
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτή εξέταση (60%): Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων.
	Ελληνική
Γλώσσα διδασκαλίας	

Τίτλος μαθήματος	Μικροδιδασκαλία και πρακτική άσκηση
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ171
Είδος μαθήματος	Ελεύθερης Επιλογής
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος	4 ^ο
Εξάμηνο	7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39. Πρακτική-εργαστηριακή άσκηση: Α) Πραγματοποίηση δύο μικροδιδασκαλιών 1, Β) Παρατήρηση ζωντανών και βιντεοσκοπημένων διδασκαλιών συμφοιτητών 15, Γ) Ανάλυση και αξιολόγηση μικροδιδασκαλιών συμφοιτητών 10. Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας 25. Εκπόνηση σχεδίου μικροδιδασκαλίας 10. Συζήτηση σχεδίου μικροδιδασκαλίας με τον διδάσκοντα 2. Μελέτη προετοιμασίας για την τελική εξέταση 25. Σύνολο Μαθήματος 101.
Όνομα διδάσκοντα	Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες)	Οι φοιτητές/τριες, με την επιτυχή ολοκλήρωση της συμμετοχής τους στο μάθημα, αναμένεται: • Να είναι σε θέση να παρατηρούν συστηματικά, να αναλύουν, να ερμηνεύουν και να αξιολογούν συγκεκριμένες διαστάσεις – πτυχές της διδασκαλίας, κυρίως αυτές που αφορούν τις συγκεκριμένες προς άσκηση διδακτικές δεξιότητες. • Να είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται την πολυπλοκότητα του διδακτικού έργου και του ρόλου τους. • Να αναπτύξουν δεξιότητες σχεδιασμού, διεξαγωγής και αξιολόγησης της διδασκαλίας. • Να αναπτύξουν διδακτικές δεξιότητες λεκτικής και μη λεκτικής επικοινωνίας. • Να εντάξουν στο μεθοδολογικό ρεπερτόριό τους αποτελεσματικές τεχνικές έναρξης και λήξης διδασκαλίας, συγκέντρωσης και διατήρησης της προσοχής των μαθητών. • Να είναι σε θέση να εντοπίζουν συγκεκριμένες μορφές της συμπεριφοράς τους, οι οποίες επιδρούν θετικά στη μάθηση αλλά και συμπεριφορές που επιδρούν αρνητικά στο κλίμα της τάξης και παρεμποδίζουν την μάθηση. • Να αναπτύξουν την αναστοχαστική τους ικανότητα για την επεξεργασία των εμπειριών και την αναθεώρηση των προσωπικών διδακτικών θεωριών τους. • Να αποκτήσουν ένα ενιαίο σώμα διδακτικών δεξιοτήτων και μορφών συμπεριφοράς, το οποίο θα τους εγγυάται σε σημαντικό βαθμό μια ασφάλεια επαγγελματικής δράσης.
Προαπαιτούμενα	-

Περιεχόμενο του μαθήματος	Στο <u>θεωρητικό</u> μέρος του μαθήματος παρουσιάζεται η επιστημονική συζήτηση σχετικά με τα χαρακτηριστικά του καλού ή αποτελεσματικού εκπαιδευτικού και την συμβολή της μικροδιδασκαλίας στην εκπαίδευση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Επίσης, παρουσιάζονται τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της μικροδιδασκαλίας (απλοποίηση του πολύπλοκου φαινομένου της διδασκαλίας, μάθηση με παρατήρηση ενός προτύπου, άμεση επανατροφοδότηση, ρόλος του επόπτη κ.ά.), τα διάφορα μοντέλα, οι φάσεις/στάδια της μικροδιδασκαλίας και οι διδακτικές δεξιότητες στις οποίες ασκούνται οι εκπαιδευόμενοι. Εξετάζονται επίσης διάφορα συστήματα παρατήρησης και ανάλυσης της διδασκαλίας και των διαπροσωπικών σχέσεων στην τάξη. Τέλος, περιγράφεται ένα ελληνικό μοντέλο μικροδιδασκαλίας, το οποίο επιλέχθηκε να εφαρμοστεί στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος. Στο <u>πρακτικό</u> μέρος του μαθήματος, τις μικροδιδασκαλίες, πραγματοποιείται η άσκηση των φοιτητών σε διδακτικές δεξιότητες σε δομημένο πλαίσιο εργαστηριακού περιβάλλοντος, μειώνοντας έτσι την πολυπλοκότητα της τυπικής τάξης και δίνοντας την δυνατότητα στον εκπαιδευόμενο να εστιάζει την προσοχή σε συγκεκριμένες διδακτικές δεξιότητες και να τις αναλύει. Οι φοιτητές/τριες υποστηρίζονται από τον διδάσκοντα, έτσι ώστε να εφαρμόσουν στην πράξη συμπεριφορές, γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις που προάγουν την μάθηση. Οι φοιτητές προετοιμάζουν και πραγματοποιούν διδασκαλίες με τους συμφοιτητές τους σε ρόλο μαθητών. Κάθε διδασκαλία βιντεοσκοπείται. Ακολουθούν η παρατήρηση της βιντεοσκοπημένης διδασκαλίας με τη βοήθεια ειδικού για κάθε δεξιότητα εργαλείου-φύλλου παρατήρησης και αξιολόγησης, η αυτοαξιολόγηση του φοιτητή, η επανατροφοδότηση του φοιτητή από συμφοιτητές και διδάσκοντα και η επανάληψη της διδασκαλίας με συνειδητή προσπάθεια εκ μέρους του φοιτητή για βελτίωση της συγκεκριμένης δεξιότητας κατά την δεύτερη ευκαιρία άσκησης και μάθησης. Οι δεξιότητες στις οποίες ασκούνται οι εκπαιδευόμενοι είναι: • Τεχνικές έναρξης και λήξης της διδασκαλίας • Τεχνική των ερωτήσεων • Ενίσχυση-ανατροφοδότηση του μαθητή • Συγκέντρωση της προσοχής των μαθητών στο μάθημα • Μη λεκτική επικοινωνία και ζωντάνια εκπαιδευτικού.
----------------------------------	--

Ενδεικτική βιβλιογραφία	Καψάλης, Α. & Βρεττός, Ι. (2015). <i>Μικροδιδασκαλία και άσκηση διδακτικών δεξιοτήτων</i>. Αθήνα: Διάδραση. Χατζηδήμου, Δ. Χ. (2005). <i>Η μικροδιδασκαλία στην εκπαίδευση των εκπαιδευτικών. Μία θεωρητική και εμπειρική προσέγγιση</i>. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, συζητήσεις, πρακτική -εργαστηριακή άσκηση.
Μέθοδοι αξιολόγησης	Μορφές αξιολόγησης: Διαμορφωτική και τελική. A) <u>Διαμορφωτική αξιολόγηση</u> Η πρώτη μικροδιδασκαλία του φοιτητή αξιολογείται από τον ίδιο (αυτο-αξιολόγηση) και από τους συμφοιτητές και τον διδάσκοντα (ετερο-αξιολόγηση). Τα κριτήρια αξιολόγησης εμπεριέχονται στο ειδικό για κάθε διδακτική δεξιότητα φύλλο παρατήρησης και αξιολόγησης διδασκαλίας. Επίσης, ο διδάσκων αξιολογεί το σχέδιο της μικροδιδασκαλίας του φοιτητή πριν από την διεξαγωγή της και τον ανατροφοδοτεί με σκοπό την βελτίωση του σχεδίου. B) <u>Τελική αξιολόγηση</u> Τελική αξιολόγηση του φοιτητή πραγματοποιείται κατά την περίοδο των εξετάσεων με γραπτή δοκιμασία (σύντομη ανάπτυξη ερωτήσεων) και αφορά το θεωρητικό πλαίσιο της μικροδιδασκαλίας. Προϋπόθεση συμμετοχής των φοιτητών στη γραπτή δοκιμασία αποτελεί η διεξαγωγή και η εκτέλεση μικροδιδασκαλίας. Η συνολική βαθμολόγηση του φοιτητή γίνεται με βάση: 1) το σχεδιασμό και την εκτέλεση της μικροδιδασκαλίας, 40%, 2) τα φύλλα παρατήρησης και αξιολόγησης της μικροδιδασκαλίας (διαπίστωση του βαθμού βελτίωσης της διδακτικής δεξιότητας του φοιτητή από την πρώτη στην δεύτερη μικροδιδασκαλία, 20%, και 3) το γραπτό δοκίμιο της τελικής εξέτασης, 40%.
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Νοητική Καθυστέρηση
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 146
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Γενικού Υποβάθρου
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Διαλέξεις 39 ώρες, Μελέτη & Συγγραφή εργασίας 27 ώρες, Μελέτη βιβλιογραφίας 30 ώρες, Συνεργασία με τη διδάσκουσα 1 ώρα, Εξετάσεις 3 ώρες
Όνομα διδάσκουσας	Αθανασία Ανδρεοπούλου
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκαλύψει στους φοιτητές / τριες τις επιστημονικές και μεθοδολογικές αρχές, ώστε να είναι ικανοί να εφαρμόζουν και να δημιουργούν διδακτικές μεθόδους και τεχνικές κατάλληλες για παιδιά με νοητική καθυστέρηση. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, αναμένεται οι φοιτητές / τριες:
Μαθησιακοί στόχοι	- Να γνωρίζουν τις θεωρητικές προσεγγίσεις στη νοητική καθυστέρηση (εκπαιδευτική, ψυχολογική και κοινωνική) - Να κατανοούν τα βασικά ζητήματα που σχετίζονται με την έννοια, τη φύση και τον ορισμό της νοητικής καθυστέρησης - Να διακρίνουν την αιτιολογία της νοητικής καθυστέρησης - Να αναγνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά των παιδιών με νοητική καθυστέρηση, στο επίπεδο της γνωστικής και κοινωνικής λειτουργικότητας - Να γνωρίζουν τις διδακτικές ανάγκες των μαθητών με νοητική καθυστέρηση - Να αποκτήσουν την ικανότητα για εκπαιδευτική αξιολόγηση και υποστήριξη των μαθητών με νοητική καθυστέρηση στα πλαίσια της σχολικής τάξης - Να αποκτήσουν την ικανότητα για αξιολόγηση και καταγραφή της προόδου του μαθητή με νοητική καθυστέρηση.
Προαπαιτούμενα Περιεχόμενο του μαθήματος	- Θεωρητικές προσεγγίσεις στη νοητική καθυστέρηση. - Έννοια και φύση της νοητικής καθυστέρησης. - Ορισμός της νοητικής καθυστέρησης. - Η σημασία της προσαρμοστικής συμπεριφοράς. - Αιτιολογία της νοητικής καθυστέρησης. - Συστήματα ταξινόμησης. - Χαρακτηριστικά των ατόμων με νοητική καθυστέρηση - Αξιολόγηση και καταγραφή της προόδου του μαθητή με νοητική καθυστέρηση.

- Συγκεκριμένες προσαρμογές διδασκαλίας για τους μαθητές με νοητική καθυστέρηση μέσα στην γενική τάξη.
- Απαραίτητες προσαρμογές και τροποποιήσεις που πρέπει να εφαρμόσει ο εκπαιδευτικός στο αναλυτικό πρόγραμμα και στις διδακτικές μεθόδους για την εκπαιδευτική ένταξη του μαθητή με νοητική καθυστέρηση μέσα στην γενική τάξη.
- Στρατηγικές, εργαλεία και μέθοδοι αξιολόγησης.
- προσαρμογές και οργάνωση του σχολικού περιβάλλοντος για την καλύτερη ένταξη του μαθητή με νοητική καθυστέρηση μέσα στην γενική τάξη.
- Η προετοιμασία του εκπαιδευτικού, των μαθητών χωρίς αναπηρίες και των γονέων, ως βασική προϋπόθεση για την ενσωμάτωση του μαθητή με νοητική καθυστέρηση μέσα στην γενική τάξη.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Αλευριάδου, Α., Γκιούρη, Σ. & Παυλίδου, Κ. (2016). Προβλήματα συμπεριφοράς σε άτομα με νοητική αναπηρία: Διαχείριση στο πλαίσιο της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης. Αθήνα: Πεδίο.

Αλευριάδου, Α., & Γκιούρη, Σ. (2009). Γενετικά σύνδρομα νοητικής καθυστέρησης: Αναπτυξιακή και εκπαιδευτική προσέγγιση. Θεσσαλονίκη: University studio press.

Πολυχρονοπούλου, Σ. (2010). Παιδιά και έφηβοι με ειδικές ανάγκες και δυνατότητες (τόμος Β'). Αθήνα: αυτοέκδοση.

Πολυχρονοπούλου, Σ. (2003). Παιδιά και Έφηβοι με Ειδικές Ανάγκες και Δυνατότητες. Τόμος Α': Σύγχρονες Τάσεις Εκπαίδευσης και Ειδικής Υποστήριξης. Αθήνα: Ατραπός.

Hodapp M. R. (2005) Αναπτυξιακές θεωρίες και αναπηρία. Νοητική καθυστέρηση, αισθητηριακές διαταραχές και κινητική αναπηρία. Πράξη (επιμ. Ζώνιου-Σιδέρη, Α.). Αθήνα: Μεταίχμιο.

Thomas, D., & Woods, H. (2008). Νοητική Καθυστέρηση: Θεωρία και Πράξη (επιμ. Α. Ζώνιου-Σιδέρη & Ε. Ντεροπούλου-Ντέρου). Αθήνα: Τόπος.

Μέθοδοι διδασκαλίας

Διαλέξεις

Μέθοδοι αξιολόγησης

Γραπτές εξετάσεις 60%

Γραπτή εργασία 40%

Γλώσσα διδασκαλίας

Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Προβλήματα Λόγου και Ομιλίας
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 173
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Γενικού Υποβάθρου
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Διαλέξεις 39 ώρες, Μελέτη & Συγγραφή εργασίας 27 ώρες, Μελέτη βιβλιογραφίας 30 ώρες, Συνεργασία με τη διδάσκουσα 1 ώρα, Εξετάσεις 3 ώρες
Όνομα διδάσκουσας	Αθανασία Ανδρεοπούλου
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την επιστήμη των διαταραχών του λόγου και ομιλίας, τις μεθόδους πρόληψης, ανίχνευσης και εξάλειψης ή άμβλυνσης αυτών των διαταραχών, μέσω ειδικής κατάρτισης και εκπαίδευσης.
Μαθησιακοί στόχοι	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, αναμένεται οι φοιτητές / τριες να είναι σε θέση: - Να γνωρίζουν τις κυριότερες κατηγορίες διαταραχών λόγου και ομιλίας - Να μάθουν για την εξέλιξη και επιβράδυνση του λόγου στα παιδιά - Να αναγνωρίζουν και να αξιολογούν τις διάφορες διαταραχές προφορικού και γραπτού λόγου σε παιδιά σχολικής ηλικίας - Να γνωρίσουν τις διδακτικές ανάγκες των μαθητών με διαταραχές προφορικού και γραπτού λόγου - Να είναι σε θέση να επιλέξουν κατάλληλες διδακτικές προσεγγίσεις και να σχεδιάσουν κατάλληλα εκπαιδευτικά προγράμματα - Να αποκτήσουν βασικές γνώσεις για το σχεδιασμό διδακτικών προγραμμάτων για τους μαθητές με προβλήματα λόγου και ομιλίας. - Να εξοικειωθούν με βασικές στρατηγικές παρέμβασης σε μαθητές που έχουν προβλήματα στον γραπτό και προφορικό λόγο.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Εισαγωγή στην παθολογία του λόγου. Ανατομικοί και φυσιολογικοί μηχανισμοί του λόγου. Η εξέλιξη του λόγου στα παιδιά.

Προφορικός και γραπτός λόγος, η μεταξύ τους σύνδεση. Προσδιορισμός των αιτιών των διαταραχών του λόγου και ομιλίας.

Συνοπτική παρουσίαση των διαταραχών προφορικού και γραπτού λόγου σε παιδιά σχολικής ηλικίας. (Δυσαρθρία, Παιδική δυσφασία, Δυσλαλία, Σχιστίες υπερώας και άνω χείλους, Δυσφωνία, Τραυλισμός, διαταραχές ανάγνωσης και γραφής).

Ανίχνευση και αξιολόγηση των διαταραχών του λόγου.

Μέθοδοι και προγράμματα αντιμετώπισης των διαταραχών του γραπτού λόγου.

Τεχνικές αντιμετώπισης των δυσκολιών στην ανάγνωση και γραφή

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Δράκος, Γ. (2003). Ειδική Παιδαγωγική Προβλημάτων Λόγου και Ομιλίας. Αθήνα: Διάδραση.

Δράκος, Γ. (2011). Σύγχρονα θέματα της ειδικής παιδαγωγικής, προβληματισμοί-αναζητήσεις-προοπτικές,. Αθήνα: Διάδραση.

Καλαντζής, Κ. (2011). Διαταραχές του Λόγου στην Παιδική Ηλικία. Αθήνα: Παπαζήση.

Στασινός, Δ. (2009). Ψυχολογία του λόγου και της γλώσσας. Αθήνα: Gutenberg.

Μέθοδοι διδασκαλίας

Διαλέξεις

Μέθοδοι αξιολόγησης

Γραπτές εξετάσεις 60%

Γραπτή εργασία 40%

Γλώσσα διδασκαλίας

Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Εισαγωγή στη Βαρηκοΐα- Κώφωση
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 174
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Γενικού Υποβάθρου
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Διαλέξεις 39 ώρες, Μελέτη & Συγγραφή εργασίας 27 ώρες, Μελέτη βιβλιογραφίας 30 ώρες, Συνεργασία με τη διδάσκουσα 1 ώρα, Εξετάσεις 3 ώρες
Όνομα διδάσκουσας	Αθανασία Ανδρεοπούλου

Μαθησιακοί στόχοι	Το μάθημα εστιάζει στις βασικές διδακτικές στρατηγικές παρέμβασης και διδασκαλίας, οι οποίες καταστούν τον εκπαιδευτικό ικανό να αξιολογεί τις γλωσσικές, γνωστικές, νοητικές και ψυχικές ιδιαιτερότητες των μαθητών με κώφωση και βαρηκοΐα. Στόχος είναι να μπορεί ο εκπαιδευτικός να προβεί στον σχεδιασμό και την υλοποίηση προσαρμοσμένης διδασκαλίας, που θα ευνοεί την ένταξη και ενσωμάτωση του κωφού και βαρήκοου παιδιού στο Γενικό σχολείο.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων, οι φοιτητές / τριες θα πρέπει να γνωρίζουν: - το θεωρητικό πλαίσιο της βαρηκοΐας – κώφωσης - την ακουσολογική προσέγγιση της βαρηκοΐας - τα συστήματα ενίσχυσης της ακοής και τη συμβολή τους στην ανάπτυξη του προφορικού λόγου του κωφού και βαρήκοου παιδιού - το ρόλο της επικοινωνίας στην ανάπτυξη του κωφού και βαρήκοου παιδιού και τις τρεις βασικές μεθόδους επικοινωνίας - τις γενικές συνθήκες που πρέπει να διέπουν τη λειτουργία μιας τάξης όπου βρίσκεται ένα κωφό ή βαρήκοο παιδί - τις δυσκολίες που εμφανίζει το κωφό ή βαρήκοο παιδί στον προφορικό και γραπτό λόγο - τις διδακτικές ανάγκες των βαρήκων και κωφών μαθητών - τις βασικές γνώσεις για την προσαρμογή ή σχεδιασμό προγραμμάτων για την εκπαιδευτική ένταξη του μαθητή με βαρηκοΐα κώφωση μέσα στην σχολική τάξη - τις βασικές διδακτικές στρατηγικές παρέμβασης σε παιδιά με βαρηκοΐα
Προαπαιτούμενα	-

Περιεχόμενο του μαθήματος	- Ανατομία και φυσιολογία του αυτιού. - Η φύση της ακοής. - Ακουολογική προσέγγιση της βαρηκοΐας. - Ταξινόμηση των προβλημάτων ακοής (κατηγορίες, είδη, μορφές, αίτια) - Μέθοδοι διάγνωση της βαρηκοΐας – κώφωσης. - Θεραπευτικές παρεμβάσεις. - Συστήματα ενίσχυσης του ήχου (ακουστικά) - Κοχλιακά εμφυτεύματα. - Γλωσσική και κοινωνικό-συναισθηματική ανάπτυξη του κωφού και βαρήκοου παιδιού. - Μέθοδοι επικοινωνίας. - Χαρακτηριστικά λειτουργίας της γλώσσας των κωφών/βαρήκων παιδιών. - Εκπαίδευση παιδιών με βαρηκοΐα-κώφωση. - Συγκεκριμένες προσαρμογές διδασκαλίας για τους μαθητές με βαρηκοΐα-κώφωση - Η διαδικασία τροποποίησης προγράμματος για τον μαθητή με βαρηκοΐα-κώφωση. - Απαραίτητες προσαρμογές που πρέπει να εφαρμόσει ο εκπαιδευτικός στο αναλυτικό πρόγραμμα και στις διδακτικές μεθόδους για την εκπαιδευτική ένταξη του μαθητή με βαρηκοΐα-κώφωση μέσα στην σχολική τάξη
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Ηλιάδης,Θ., Μεταξάς, Σ., & Ψηφίδης, Α. (1998). Διαταραχές ακοής και ομιλίας στα παιδιά. Θεσσαλονίκη: University Studio Press. Λαμπροπούλου, Β. (1997-1999a). Η Κοινωνία και οι Κωφοί. Κοινότητα και Κουλτούρα Κωφών, 1ο Εκπαιδευτικό Πακέτο Επιμόρφωσης ΣΜΕΑ, Πρόγραμμα Ε.Π.Ε.Α.ΕΚ- Υ.Π.Ε.Π.Θ. Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών Π.Τ.Δ.Ε. Λαμπροπούλου, Β. (1997-1999b). Διάγνωση- Αποκατάσταση Βαρηκοΐας- Συμβουλευτική Γονέων και Έγκαιρη Παρέμβαση, 2ο (b) Εκπαιδευτικό Πακέτο Επιμόρφωσης ΣΜΕΑ, Πρόγραμμα Ε.Π.Ε.Α.ΕΚ- Υ.Π.Ε.Π.Θ. Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών Π.Τ.Δ.Ε.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτές εξετάσεις 60%
	Γραπτή εργασία 40%
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Συναισθηματικές και Συμπεριφορικές Διαταραχές
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 175
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Γενικού Υποβάθρου
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Διαλέξεις 39 ώρες, εκπόνηση δύο Μελετών Περίπτωσης σε υποομάδες 12 ώρες, συγγραφή εργασίας 10 ώρες, αυτοτελής μελέτη 39 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Τρύφων Μαυροπαλιάς
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Το περιεχόμενο του μαθήματος επικεντρώνεται σε ζητήματα διαχείρισης από τον/την εκπαιδευτικό προβλημάτων εντός της σχολικής τάξης, που προέρχονται πρωτίστως από μαθητές που έχουν τη διάγνωση των συμπεριφορικών ή συναισθηματικών διαταραχών. Ειδικότερα, οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος προσδοκείται να έχουν πετύχει τα κάτωθι: Απόκτηση γνώσεων για τις συναισθηματικές ή συμπεριφορικές διαταραχές στην σχολική ηλικία. Κατανόηση των ψυχοκοινωνικών και γνωστικών χαρακτηριστικών των παιδιών με συμπεριφορικές ή συναισθηματικές Διαταραχές. Ποιος είναι ο ρόλος του εκπαιδευτικού στη διαχείριση των προβληματικών καταστάσεων στο πλαίσιο της τάξης και του σχολείου. Αντίληψη του ρόλου της οικογενειακής δυναμικής στην εκδήλωση προβλημάτων και διαταραχών συμπεριφοράς. Την απόκτηση ικανής γνώσης σχετικά με τις αρχές των ολιστικών ψυχοδυναμικών και οικοσυστημικών παρεμβάσεων για την ένταξη και αντιμετώπιση των παιδιών με προβλήματα συμπεριφοράς. Την υλοποίηση προγραμμάτων παρέμβασης στο πλαίσιο του σχολείου για παιδιά που έχουν τη διάγνωση των συμπεριφορικών ή συναισθηματικών διαταραχών
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Έννοια, ορισμοί, κατηγορίες και μορφές των συναισθηματικών ή συμπεριφορικών διαταραχών στην σχολική ηλικία. Ψυχοκοινωνικά και γνωστικά χαρακτηριστικά των παιδιών με προβλήματα συμπεριφοράς. Οι παρεκκλίνουσες συμπεριφορές ως συμπτωματικές αντιδράσεις. Παράγοντες κινδύνου και προστατευτικοί /διευκολυντικοί παράγοντες για την ένταξη των παιδιών με προβλήματα συμπεριφοράς.

	Ο ρόλος της οικογενειακής δυναμικής στην εκδήλωση προβλημάτων και διαταραχών συμπεριφοράς. Μορφές /είδη επιθετικότητας στο σχολείο. Αρχές Συμβουλευτικής. Το σχολικό πλαίσιο και ο ρόλος του στην αντιμετώπιση των παιδιών με προβλήματα συμπεριφοράς. Το υπερκινητικό παιδί στην τάξη: προβλήματα και τεχνικές διαχείρισης από την πλευρά του σχολείου και του δασκάλου.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Heward, W. (2013). Παιδιά με ειδικές ανάγκες. Μια εισαγωγή στην Ειδική Εκπαίδευση. Α. Δαβάζογλου, Κ. Κόκκινος (Επιμ.). Χ. Λυμπεροπούλου (Μτφρ.) Αθήνα: Τόπος Κουρκούτας, Η. (2017). Παιδιά με Συναισθηματικές και Συμπεριφορικές Διαταραχές: Κλινικές και Ψυχοπαιδαγωγικές και Παρεμβάσεις στο Σχολείο και την Οικογένεια. Αθήνα: Τόπος
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτή τελική εξέταση (70%) που περιλαμβάνει ερωτήσεις «κλειστού τύπου» και ανάπτυξης περιεχομένου. Ασκήσεις κουίζ (10%). Γραπτή εργασία (20%)
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Φιλοσοφία της Παιδείας και της Εκπαίδευσης
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 176
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4ECTS
Φόρτος Εργασίας	Διαλέξεις: 39 ώρες Προετοιμασία για ομαδικές και ατομικές ασκήσεις: 15 ώρες. Ατομική έρευνα και μελέτη: 26 ώρες. Προετοιμασία για τις εξετάσεις: 40 ώρες Σύνολο ωρών: 120 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Σταύρος Μούτσιος
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές/τριες αναμένεται να: - γνωρίσουν το έργο σημαντικών φιλοσόφων και θεωριών της παιδείας· - μάθουν βασικές φιλοσοφικές έννοιες και όρους από τη θεωρία της παιδείας· - αναπτύξουν την κριτική τους σκέψη· - θέσουν υπό φιλοσοφική θεώρηση εδραιωμένες θεωρίες, και κοινωνικές και παιδαγωγικές πρακτικές.
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το μάθημα θέτει υπό φιλοσοφική θεώρηση τις έννοιες της εκπαίδευσης και της παιδείας, εξετάζοντας θεμελιώδη ερωτήματα της φιλοσοφίας, όπως λ.χ. του νοήματος, των αξιών, του λόγου, της συνείδησης, της εξουσίας, της γνώσης, της κοινωνικής και ατομικής ελευθερίας, και της πράξεως. Η αναπόσπαστη σχέση της παιδείας με τη φιλοσοφία ανιχνεύεται στην Κλασσική Ελλάδα, και, στη συνέχεια, στην Ευρωπαϊκή Νεωτερικότητα, αλλά και στις επιδράσεις των δυο αυτών κομβικών ιστορικών περιόδων στη σύγχρονη φιλοσοφική και παιδαγωγική σκέψη. Κοινό τους σημείο η έλλογη αμφισβήτηση εδραιωμένων παραστάσεων, κανόνων, θεωριών, και πρακτικών, καθώς και το αυτόνομο σκέπτεσθαι στη διδασκαλία και τη μάθηση.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Καρακατσάνης, Π. (2015) *Φιλοσοφία της παιδείας*. Εκδόσεις Gutenberg.
- Καστοριάδης, Κ. (2001) «Παιδεία και Δημοκρατία». Στο: *Ανθρωπολογία, Πολιτική, Φιλοσοφία*. Εκδόσεις Ύψιλον.
- Μορέν, Ε. (2000) *Οι επτά γνώσεις κλειδιά για την παιδεία του μέλλοντος*. Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου.
- Μούτσιος, Σ. (2022) «Το νόημα της αρχαιοελληνικής παιδείας». *Περιοδικό Φιλόλογος*
- Φουκώ Μ. (2023) *Η παρρησία: Έξι διαλέξεις για τη γενεαλογία του κριτικού ήθους στην αρχαιότητα*. Εκδόσεις Δώμα.
- Φρέιρε, Π. (2022) *Παιδαγωγική της Αυτονομίας*. Εκδόσεις Διάδραση.
- Χάμπερμας, Γ. (1993) *Ο φιλοσοφικός λόγος της Νεωτερικότητας*. Εκδόσεις Αλεξάνδρεια.
- Χορκχάιμερ, Μ. (1987) *Η έκλειψη του λόγου*. Εκδόσεις Κριτική.

Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις και σεμινάρια
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτές εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Σχολική Συμβουλευτική: Πρόληψη και παρέμβαση στην οικογένεια και στο σχολείο
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 178
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Ειδικού υποβάθρου
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Ώρες Διδασκαλίας 36 ώρες, ώρες μελέτης γνωστικού αντικειμένου για ενδιάμεση πρόοδο 25 ώρες, ώρες αναζήτησης βιβλιογραφίας και μελέτης για ατομικές και ομαδικές εργασίες 20 ώρες, ώρες προετοιμασίας για συμμετοχή στις εξετάσεις 46, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Ηλίας Βασιλειάδης
Μαθησιακοί στόχοι	Το συγκεκριμένο μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών στις βασικές αρχές και έννοιες που αφορούν στη συμβουλευτική, στην πρόληψη και παρέμβαση στη σχολική κοινότητα και στους παράγοντες που συμβάλλουν στην προαγωγή της ψυχικής υγείας και ευεξίας των μαθητών/τριών για την ενίσχυση της μάθησης. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα: (α) θα γνωρίζουν τα σύγχρονα θεωρητικά και ερευνητικά δεδομένα που αφορούν στην παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής σε μαθητές/τριες στο πλαίσιο της σχολικής κοινότητας, (β) θα έχουν εξασκηθεί σε βασικές δεξιότητες συμβουλευτικής για το σχεδιασμό και την εφαρμογή εξατομικευμένων προγραμμάτων, αλλά και ομαδικών προληπτικών δράσεων στο σχολείο και γ) θα είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τεχνικές απαραίτητες για την αποτελεσματική συνεργασία με εκπαιδευτικούς και γονείς.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Επιδιώκεται επίσης, οι φοιτητές/τριες μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος να είναι σε θέση να: • κατανοήσουν την έννοια της κοινωνικής και συναισθηματικής ανάπτυξης των μαθητών/τριών και επιμέρους διαστάσεις της ψυχοκοινωνικής τους προσαρμογής • κατανοήσουν την έννοια της ψυχικής ανθεκτικότητας και προαγωγής της ψυχικής ευεξίας σε επίπεδο συστήματος • περιγράψουν και να σχεδιάζουν προγράμματα πρόληψης και προαγωγής της ψυχικής υγείας στο σχολικό περιβάλλον, • αξιολογούν τη δομή, το σχεδιασμό και την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων αυτών • εξασκηθούν στη ψυχολογική διαλεκτική συμβουλευτική και να αναπτύξουν δεξιότητες αποτελεσματικής συνεργασίας των μελών του σχολικού περιβάλλοντος.

**Προαπαιτούμενα
Περιεχόμενο του
μαθήματος**

Όχι

Το μάθημα αφορά τις εφαρμογές της συμβουλευτικής ψυχολογίας στο χώρο της εκπαίδευσης. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του μαθήματος θα αναπτυχθούν βασικές αρχές της σχολικής συμβουλευτικής, μοντέλα συμβουλευτικών παρεμβάσεων στη σχολική κοινότητα, καθώς και ζητήματα δεοντολογίας. Επιπλέον, θα παρουσιαστούν στρατηγικές πρόληψης και παρέμβασης σε κρίσιμα ζητήματα, βασικές δεξιότητες συμβουλευτικής και τέλος, πρακτικές συνεργασίας με γονείς και εκπαιδευτικούς. Πιο συγκεκριμένα, θα αναφερθούν ζητήματα σχετικά με τα εξής:

- Οι διαφορετικές προσεγγίσεις στη μελέτη της οικογένειας: σύντομη ιστορική αναδρομή. Η Γενική Θεωρία των Συστημάτων και η οικογένεια ως σύστημα. Ο κύκλος ζωής της οικογένειας. Η οικογένεια ως πλαίσιο ανάπτυξης του παιδιού. Η αξιολόγηση της λειτουργίας της οικογένειας. Γονικότητα, επικοινωνία, ρόλοι, δυσλειτουργία και επιπτώσεις στο παιδί (συναισθηματικές, μαθησιακές).
- Πρόληψη και προαγωγή της ψυχικής υγείας στην οικογένεια και στο σχολείο: Σύγχρονες τάσεις στην παροχή ψυχολογικών συμβουλευτικών υπηρεσιών και Διεπιστημονική Συνεργασία. Θεωρητικές προσεγγίσεις-ανάπτυξη εννοιολογικού πλαισίου.
- Σύγχρονες προσεγγίσεις της σχολικής συμβουλευτικής: Κοινωνική και Συναισθηματική ανάπτυξη και αγωγή. Η ψυχική ανθεκτικότητα. Το σχολικό κλίμα που προάγει τη μάθηση. Διασύνδεση σχολείου-οικογένειας.
- Βασικά θέματα προσαρμογής και στήριξης των παιδιών στο σχολείο και στην οικογένεια: Μαθητές/τριες με χρόνια ασθένεια. Οικογένεια, πένθος και απώλεια. Οικογένεια και χωρισμός γονέων. Οικογένεια και υιοθεσία. Παιδιά που μεγαλώνουν σε ιδρύματα παιδικής προστασίας.
- Ενδεικτικά προγράμματα σύνδεσης θεωρίας, έρευνας και παρέμβασης στο σχολείο: Η ελληνική εμπειρία.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Χατζηχρήστου, Γ. Χ. (2014). Συμβουλευτική στη σχολική κοινότητα. Αθήνα: Gutenberg.

Geldard, K., & Geldard, D. (2011). Η συμβουλευτική ψυχολογία στα παιδιά. Θεωρία–Εφαρμογές. Αθήνα: Πεδίο.

Henderson, N., & Milstein, M. M. (2008). Σχολεία που προάγουν την ψυχική ανθεκτικότητα. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.

Hornby, G., Hall, C., & Hall, E. (Eds.) (2003). Counselling pupils in schools. Skills and strategies for teachers. London: RoutledgeFalmer.

Kourkoutas, E., & Giovazolias, T. (2015). School-based counseling work with teachers: An integrative model. *The European Journal of Counseling Psychology*, 3, 137-158.

Lines, D. (2006). *Brief counselling in schools. Working with young people from 11 to 18* (2nd ed.). London: Sage.

Λουμάκου, Μ., & Μπρουσκέλη, Β. (2010). Παιδί και γεγονότα ζωής. Αρρώστια, νοσηλεία, διαζύγιο, θάνατος. Αθήνα: Gutenberg. Μαλικιώση-Λοϊζου, Μ. (Επ. Επιμ.) (2014). Συμβουλευτική ομηλικών στην εκπαίδευση. Αθήνα: Πεδίο.

Μαλικιώση-Λοϊζου, Μ. (2011). Η συμβουλευτική ψυχολογία στην εκπαίδευση. Αθήνα: Πεδίο.

Μπίμπου-Νάκου, Ι. & Στογιαννίδου, Α. (2006). Πλαίσια συνεργασίας ψυχολόγων και εκπαιδευτικών για την οικογένεια και το σχολείο. Αθήνα: Τυπωθήτω-Γιώργος Δαρδανός.

Μπρούζος, Α. (2009). Ο εκπαιδευτικός ως λειτουργός συμβουλευτικής. Μια ανθρωπιστική θεώρηση της εκπαίδευσης. Αθήνα: Gutenberg.

Solberg, V. S., Howard, A. K., Blustein, L. D., & Close, W. (2002). Career development in the schools: Connecting school-to-work-to-life. *The Counseling Psychologist*, 30, 705-725.

Whiston, C. S., & Keller, K. B. (2004). The influences of the family of origin on career development: A review and analysis. *The Counseling Psychologist*, 32, 493-568.

Χατζηχρήστου, Γ. Χ. (2015). Πρόληψη και προαγωγή της ψυχικής υγείας στο σχολείο και στην οικογένεια. Αθήνα: Gutenberg.

Χατζηχρήστου, Γ. Χ. (2012). Διαχείριση κρίσεων στη σχολική κοινότητα. Αθήνα: Τυπωθήτω. Χατζηχρήστου, Χ. (2003). Ψυχολογική διαλεκτική συμβουλευτική στο σχολικό πλαίσιο. *Ψυχολογία*, 10 (2 και 3), 343-361.

Ψάλτη, Α., Κασάπη, Στ., & Δεληγιάννη-Κουϊμτζήμ Β. (Επ. Έκδ.) (2012). Σύγχρονα ψυχοπαιδαγωγικά ζητήματα: Ο εκφοβισμός στα ελληνικά σχολεία. Αθήνα: Gutenberg.

Brown, D., Pryzwansky, W.B., & Schulte, A.C. (2007). *Ψυχολογική διαλεκτική συμβουλευτική. Εισαγωγή στη θεωρία και την πρακτική εφαρμογή* (Επιμέλεια: Χ.

Χατζηχρήστου. Μετάφραση: Α. Λαμπροπούλου). Αθήνα: Τυπωθήτω.

Niedenthal, P.N., Krauth-Gruber, S., & Ric, F. (2012). *Ψυχολογία του συναισθήματος: Διαπροσωπικές, βιωματικές και γνωστικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Τόπος.

Φιλίππατου, Δ. & Δημητροπούλου, Π. (2012). Συστημική θεώρηση της αξιολόγησης των μαθησιακών και ψυχοκοινωνικών δεξιοτήτων μαθητών με δυσκολίες μάθησης. Στο Σ. Τάνταρος (Επιμ.), *Δυσκολίες μάθησης: Αναπτυξιακές, εκπαιδευτικές και κλινικές προσεγγίσεις* (σελ. 147-164). Αθήνα: Πεδίο.

Caldin, R., (2010). *Συνοδεία και Υποστήριξη γονέων παιδιών με Πολυαναπηρίες: Ένα πρότυπο σχέδιο δράσης*, στο Κουρκούτας, Η. & Caldin, R. *Οικογένειες παιδιών με ιδιαίτερες δυσκολίες*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Dowling & Osborne (2001). «*Η οικογένεια και το σχολείο*» - Μια συστημική προσέγγιση από κοινού σε παιδιά με προβλήματα, Μετάφραση Μπίκου – Νάκου Ι., Gutenberg.

Gerald, K., & Gerald, D. (2011). *Η Συμβουλευτική Ψυχολογία στα παιδιά: Θεωρία & εφαρμογές* (Εισαγωγή-Επιμ. Μ. Μαλικιώση-Λοϊζου). Αθήνα: Πεδίο.

Goleman, D., (1991). *Η συναισθηματική νοημοσύνη*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. Κοντοπούλου, Μ. (2001). *Συμβουλευτική γονέων στα πλαίσια της πρώιμης παρέμβασης: Η συμβολή των εκπαιδευτικών*. Στο: Τζουριάδου, Μ. (επιμ.) *Πρώιμη Παρέμβαση: Σύγχρονες τάσεις και προοπτικές*, σ. 160-183. Θεσσαλονίκη: Προμηθεύς.

Strogilos, V., Lacey, P., Xanthacou, Y., Kaila, M. (2011). *Collaboration and integration of services in Greek special schools: two different models of delivering school services*. International Journal of Inclusive Education. 15(8), 808-810.

Κουρκούτας, Η. (2008). *Οικοσυστημικές προσεγγίσεις στην Κλινική Ψυχολογία και την Ειδική Αγωγή: αρχές ολιστικών παρεμβάσεων σε ατομικό, οικογενειακό και σχολικό επίπεδο*. Στο Η. Κουρκούτας & J. P. Chartier (Επιμ.). *Παιδιά και Έφηβοι με Ψυχοκοινωνικές και Μαθησιακές Διαταραχές. Στρατηγικές παρέμβασης*. Αθήνα: Τόπος.

Κουρκούτας, Η.Ε. (2017). *Σχολική Συμβουλευτική και Παρεμβάσεις για παιδιά με διαταραχές*. Αθήνα: Πεδίο.

Μαλικιώση - Λοϊζου, Μ., (2002). *Εφαρμογές της συμβουλευτικής ψυχολογίας σε ειδικές κοινωνικές ομάδες στο Πολεμικό, Ν., Καΐλα, Μ., & Καλαβάσης, Φ. (Επιμ.) Εκπαιδευτική, οικογενειακή και πολιτική ψυχοπαθολογία. Θέματα Ψυχοπαθολογίας σε παιδιά και εφήβους*. Τόμος Α, σελ. 342-365, Αθήνα: Άτραπος.

Μαλικιώση - Λοϊζου, Μ., (2010). *Η Συμβουλευτική Ψυχολογία στην Εκπαίδευση*. Από την θεωρία στη πράξη, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα. Συριοπούλου-Δελλή Χ., (2005). *Η Συμβουλευτική Ψυχολογία στην Ειδική Αγωγή*, Γρηγόρη, Αθήνα.

Μαλικιώση-Λοϊζου, Μ. (2001). *Η Συμβουλευτική Ψυχολογία στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, Workshops
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις, Εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ψυχοεκπαιδευτική αξιολόγηση δυσκολιών μάθησης και προσαρμογής
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 179
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Ειδικού υποβάθρου
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Ώρες Διδασκαλίας 36 ώρες, ώρες μελέτης γνωστικού αντικειμένου για ενδιάμεση πρόοδο 25 ώρες, ώρες για εργαστηριακές ασκήσεις 36, ώρες αναζήτησης βιβλιογραφίας και μελέτης για ατομικές και ομαδικές εργασίες 20 ώρες, ώρες προετοιμασίας για συμμετοχή στις εξετάσεις 36, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	
Μαθησιακοί στόχοι	Οι βασικοί μαθησιακοί στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες να κατανοήσουν την έννοια, το περιεχόμενο και το ρόλο της ψυχοεκπαιδευτικής αξιολόγησης. Να μάθουν τα κυριότερα είδη, τη μεθοδολογία και τα μέσα-εργαλεία της αξιολόγησης των δυσκολιών μάθησης και προσαρμογής στο πλαίσιο της διεπιστημονικής οπτικής.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, αναμένεται ότι οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να: • Εξηγούν την έννοια, το περιεχόμενο και τον ρόλο της ψυχοεκπαιδευτικής αξιολόγησης. • Αναλύουν και να συγκρίνουν τα είδη και τις μεθόδους αξιολόγησης που χρησιμοποιούνται στην εκπαίδευση. • Περιγράφουν τους τρόπους αξιολόγησης της νοητικής λειτουργίας και της προσαρμοστικής συμπεριφοράς. • Εξηγούν τις μορφές πρώιμης ανίχνευσης και αξιολόγησης των μαθητών/τριών με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες και των μαθητών/τριών με τη διαταραχή ελλειμματικής προσοχής/υπερκινητικότητας. • Περιγράφουν τις μορφές αξιολόγησης των συναισθηματικών ή συμπεριφορικών διαταραχών, καθώς και των διαταραχών του φάσματος του αυτισμού. • Περιγράφουν τους τρόπους αξιολόγησης των διαταραχών επικοινωνίας. • Αξιολογούν το ρόλο του ειδικού εκπαιδευτικού στην αξιολόγηση των παιδιών μέσα στα πλαίσια της ειδικής και ενιαίας εκπαίδευσης και τις μορφές συνεργασίας που

αναπτύσσονται μεταξύ των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών και άλλων ειδικών.

- Εφαρμόζουν τεχνικές αξιολόγησης δεξιοτήτων σε συγκεκριμένες περιπτώσεις ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και κατανοούν τη σύνδεση μεταξύ των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης και του εξατομικευμένου προγράμματος εκπαίδευσης.
- Αναπτύσσουν κριτική σκέψη και να χρησιμοποιούν επιστημονικό συλλογισμό για να αξιολογούν διαφορετικές μεθόδους αξιολόγησης για διαφορετικές περιπτώσεις.
- Γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά, τα κριτήρια καταλληλότητας και τους κανόνες δεοντολογίας κατά τη χρήση των ψυχομετρικών εργαλείων
- Εφαρμόζουν τις αποκτημένες γνώσεις σχετικά με την αξιολόγηση στην ειδική εκπαίδευση για να βελτιώνουν τη μάθηση των μαθητών με δυσκολίες και ειδικές ανάγκες μέσα σε σχολικά περιβάλλοντα.

Προαπαιτούμενα Όχι

Περιεχόμενο του Οι βασικές θεματικές ενότητες του μαθήματος είναι:

μαθήματος

- Η έννοια, το περιεχόμενο και ο ρόλος της ψυχοεκπαιδευτικής αξιολόγησης.
- Είδη και μέθοδοι αξιολόγησης. Τυπική αξιολόγηση και άτυπη αξιολόγηση.
- Διαγνωστική εργασία (Αντικείμενο, στόχοι, αναγκαιότητα). Μέθοδοι παρατήρησης /Λήψη ιστορικού/Συνέντευξη/Οργάνωση υλικού εξέτασης. Ψυχοεκπαιδευτική αξιολόγηση λειτουργικότητας και προσαρμογής.
- Ο ρόλος του ειδικού εκπαιδευτικού στην αξιολόγηση των παιδιών μέσα στα πλαίσια της ειδικής και ενιαίας εκπαίδευσης. Μορφές συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών και άλλων ειδικών.
- Αξιολόγηση της νοητικής λειτουργίας και της προσαρμοστικής συμπεριφοράς.
- Μορφές αξιολόγησης των μαθητών/τριών με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες.
- Αξιολόγηση των μαθητών με τη διαταραχή ελλειμματικής προσοχής /υπερκινητικότητας.
- Μορφές αξιολόγησης των συναισθηματικών ή συμπεριφορικών διαταραχών.
- Αξιολόγηση των διαταραχών του φάσματος του αυτισμού.
- Αξιολόγηση των διαταραχών επικοινωνίας.
- Ζητήματα πολυπολιτισμικότητας, εθνοπολιτισμικής ετερότητας, και πολυγλωσσίας στην αξιολόγηση των παιδιών.

- Αποτελέσματα αξιολόγησης και σύνδεση με το εξατομικευμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης.
- Μελέτη ατομικών περιπτώσεων αξιολόγησης.
- Σύνοψη και αναφορά αποτελεσμάτων ψυχοεκπαιδευτικής αξιολόγησης. Στοιχεία δεοντολογίας.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Αγαλιώτης Ι. (2006). Διδασκαλία παιδιών με δυσκολίες μάθησης και προσαρμογής. Οικοπροσαρμοστική προσέγγιση, τόμος Α΄. Αθήνα Ελληνικά Γράμματα.
- Ζαφειροπούλου, Μ. (επ. επιμ.). (2012). Δυνατότητες και Δυσκολίες του Παιδιού και του Εφήβου. Αθήνα: Πεδίο.
- Ζαφειροπούλου, Μ. & Καλαντζή- Αζίζι, Α. (επ. επιμ.). (2011). Προσαρμογή στο Σχολείο. Αθήνα: Πεδίο.
- Heward, W. L. (2011). Παιδιά με ειδικές ανάγκες. Μια εισαγωγή στην ειδική εκπαίδευση. (Επιστημονική Επιμέλεια Δαβάζογλου και Κόκκινος). Αθήνα: Εκδόσεις Τόπος.
- Καλαντζή-Αζίζη, Α. Αγγελή, Κ., & Ευσταθίου, Γ. (2012). Ελληνική Κλίμακα Αξιολόγησης της ΔΕΠΥ-IV, Κλίμακα για γονείς-Κλίμακα για εκπαιδευτικούς. Εκδόσεις Πεδίο.
- Μόττη-Στεφανίδη, Φ. (1999). Αξιολόγηση της νοημοσύνης παιδιών σχολικής ηλικίας και εφήβων. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Παντελιάδου, Σ & Πατσιοδήμου, Α. (2007). Εφαρμογές διδακτικής αξιολόγησης και μαθησιακές δυσκολίες. Θεσσαλονίκη: Γράφημα, ΕΠΕΑΕΚ, ΥΠΕΠΘ. Διαθέσιμο στο <http://www.specialeducation.gr/frontend/articles.php?cid=143>.
- Πολυχρονοπούλου-Ζαχαρογεώργα, Σ. (2012). Παιδιά και έφηβοι με ειδικές ανάγκες και δυνατότητες. Ιδιωτική Έκδοση. Διαθέσιμο στο http://paroutsas.jmc.gr/spec_ag.htm.
- Τζουριάδου, Μ. & Μπάρμπας, Δ. (2010). Μαθησιακές δυσκολίες και γνωστικές προσεγγίσεις. Διαθέσιμο στο <http://users.sch.gr/stefanski/amea/mathisiakes-tzouriadou-barbas.pdf>.
- Alper, S., Ryndak, D. & Schloss, C. (2001). Alternate assessment of students with disabilities in inclusive settings. Needham Heights, MA: Allyn and Bacon.
- Cohen, L. G., & Spencimer, L. J. (2011). Assessment of children and youth with special needs (4th ed.). Boston, MA: Pearson/Allyn & Bacon.
- Pierangelo, R. & Giuliani, G. (2012). Assessment in special education: A practical approach (4th edition). Boston, MA: Allyn and Bacon.
- Salvia, J., Ysseldyke, J. E., & Bolt, S. (2013). Assessment in special and inclusive education (12th ed.). Boston, MA: Houghton Mifflin.
- Taylor, R. (2003). Assessment of Exceptional Students: Educational and psychological procedures. Boston, MA: Allyn and Bacon.

Κουλάκογλου, Κ. (2013). *Ψυχομετρία και Ψυχολογική Αξιολόγηση* (3η έκδ.). Αθήνα: Πατάκης.

Κοντοπούλου, Ε. (2002). *Ψυχομετρία*. Αθήνα: Interbooks.

Αλεξόπουλος, Δ. (2011). *Ψυχομετρία*. Αθήνα: Πεδίο.

Μέλλον, Ρ. (1998). *Ψυχοδιαγνωστικές Μέθοδοι*. Αθήνα: ΤΟΠΟΣ.

Groth-Marnat, G., & Wright, A. J. (2016). *Handbook of Psychological Assessment* (6th ed.). New York: Wiley.

Schacter, D. L. et al. (2012, μτφρ). *Ψυχολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

Μέθοδοι διδασκαλίας Διαλέξεις, Workshops

Μέθοδοι αξιολόγησης Εξετάσεις, Εργασίες

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Το συναίσθημα στην παιδαγωγική διαδικασία
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 180
Είδος μαθήματος	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39. Ώρες αναζήτησης βιβλιογραφίας και μελέτης για ατομικές και ομαδικές εργασίες 20 ώρες. Ώρες συγκέντρωσης ερευνητικών δεδομένων 5 ώρες. Προετοιμασία για εξέταση 33 ώρες. Εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Ηλίας Βασιλειάδης
Μαθησιακοί στόχοι	Στους στόχους του μαθήματος περιλαμβάνονται η μελέτη συναισθημάτων, συναισθηματικών καταστάσεων και συμπεριφορών που αναδύονται κατά τη διαδικασία της διδασκαλίας και της μάθησης, με εστίαση σε μαθητές/τριες, εκπαιδευτικούς και γονείς και συνεξέταση των μεταξύ τους συναισθηματικών αλληλεπιδράσεων, καθώς και η παραγωγή νέων επιστημονικών ιδεών στο σχετικό επιστημονικό πεδίο.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, αναμένεται οι φοιτητές/τριες: 1. Να κατανοούν τις συναισθηματικές αλληλεπιδράσεις στην παιδαγωγική διαδικασία. 2. Να γνωρίζουν τα θετικά και αρνητικά συναισθήματα εκπαιδευτικών και μαθητών/τριών και το ρόλο τους στη διδασκαλία και στη μάθηση. 3. Να καλλιεργούν την κουλτούρα της θετικής ψυχολογίας στην τάξη και στο σχολείο. 4. Να αξιολογούν μέσα από ερευνητικά δεδομένα το ρόλο της συναισθηματικής νοημοσύνης και της ενσυναίσθησης στις κοινωνικές σχέσεις, στην κινητοποίηση και στην επίδοση των μαθητών/τριών. 5. Να σχεδιάζουν παρεμβάσεις πρόληψης για τη διαχείριση του άγχους εξέτασης, του θυμού, της απώλειας και της μοναξιάς των μαθητών/τριών. 6. Να σχεδιάζουν παρεμβάσεις για την ενίσχυση της ψυχικής ανθεκτικότητας των μαθητών/τριών. 7. Να κατανοούν το ρόλο της οικογένειας στην ενίσχυση συναισθηματικών ικανοτήτων των μαθητών/τριών. 8. Να επιλύουν μελέτες περίπτωσης για την ανάπτυξη θετικών στοιχείων του χαρακτήρα και ηθικών αρετών των

	μαθητών/τριών.
Προαπαιτούμενα	Όχι
Περιεχόμενο του μαθήματος	Θα μελετηθούν τα ακόλουθα θέματα: 1. Θετικό και αρνητικό συναίσθημα 2. Θετική Ψυχολογία 3. Συναισθηματική νοημοσύνη 4. Ενσυναίσθηση 5. Διαχείριση θυμού 6. Άγχος εξέτασης 7. Απώλεια-Μοναξιά 8. Ψυχική ανθεκτικότητα 9. Θετικά στοιχεία του χαρακτήρα και ηθικές αρετές. 10. Θετική γονικότητα
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Γαλανάκη, Ε. (2014). Μοναξιά: Το παράδοξο της ανθρώπινης φύσης. Εκδόσεις Gutenberg. Βάσιου, Α., Ξαφάκος, Ε., Λεζγίδου, Α., Θεοφανίδου, Ι., & Γρηγοράς, Γ. (2020). Ενσυναίσθηση, διαχείριση του θυμού και προκοινωνικές/επιθετικές συμπεριφορές μαθητών δημοτικού σχολείου. <i>Εκπαίδευση & Επιστήμες / Σχολή Θετικών Επιστημών Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Ειδική Έκδοση</i>. Βάσιου Α., & Ανδρέου Ε. (2014). Κίνητρα και συναισθήματα μαθητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης: Αλληλεπιδράσεις με ικανότητες συναισθηματικής νοημοσύνης των μαθητών και των εκπαιδευτικών. Στα πρακτικά 4ο Διεθνές Συνέδριο Κριτικής Εκπαίδευσης «Η Κριτική Εκπαίδευση στην Εποχή της Κρίσης», Τόμος 1ος, 89-122. Θεσσαλονίκη, 17-20 Μαΐου. Βάσιου, Α., Ανδρέου, Ε., & Καφέτσιος, Κ. (2011). Η σχέση των στόχων επίτευξης των εκπαιδευτικών με τα κίνητρα και το συναίσθημα των μαθητών: Μια πολυεπίπεδη ανάλυση. <i>Επιστημονική Επετηρίδα Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Ιωαννίνων</i>, 23, 5-36. Καρέλα, Χ., & Πετρογιάννης, Κ. (2019). Μια οικοσυστημική προσέγγιση των παραγόντων κινδύνου και ανθεκτικότητας στα παιδιά από διαζευγμένες οικογένειες. <i>Επιστημονική Επετηρίδα Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών Πανεπιστημίου Ιωαννίνων</i>, 12(1), 67-94. Κοκοζίδου, Α., & Γώτη, Ε. (2014). Η απώλεια στη ζωή του παιδιού. <i>Ερευνώντας τον κόσμο του παιδιού</i>, 13, 188-199. Κουρκούτας, Η., Μπότσαρη, Ε., Hart, Α., Kassis, W., & Σταύρου Π. (2019). Συμβουλευτική Υποστήριξη Εκπαιδευτικών για την Ενίσχυση της Ψυχικής Ανθεκτικότητας και τη Διαχείριση Προβληματικών Συμπεριφορών στο Σχολείο: Δεδομένα από ένα Πρόγραμμα Παρέμβασης. <i>Ψυχολογία</i>, 24 (1), 9-31. Μαριδάκη-Κασσωτάκη, Α. (2011). Παιδαγωγική Ψυχολογία. Αθήνα: Διάδραση.

Σταλίκας, Α., & Μυτσκίδου, Π. (Επιμ.) (2011). Εισαγωγή στη Θετική Ψυχολογία. Αθήνα: Τόπος.

Vassiou, A., Mouratidis, A., Andreou, E., & Kafetsios, K. (2016). Students' achievement goals, emotion perception ability and affect and performance in the classroom: a multilevel examination. *Educational Psychology*, 36, 879-897.

Μέθοδοι διδασκαλίας Διαλέξεις, Εργαστήρια.

Μέθοδοι αξιολόγησης Εκπόνηση εργασίας και παρουσίασή της στο μάθημα (40%)

Γραπτή εξέταση (60%): Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων.

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Νεοελληνική Ποίηση-Παιδική Ποίηση και Διδακτική της
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 232
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	3 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών	4 ECTS
Μονάδων	3 ΠΜ

Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για το μάθημα 39 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 24 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Να είναι οι φοιτητές ικανοί να αναγνωρίζουν και να διακρίνουν την ιστορία από τη θεωρία της νεοελληνικής ποίησης και ειδικότερα της παιδικής ποίησης. Να είναι ικανοί να επιχειρούν διάφορες μεθόδους ανάλυσης της ποίησης, λ.χ. στιχουργική, θεματική ανάλυση, κλπ. και να παρακολουθούν τα ρεύματα και τις τεχνοτροπίες της ποίησης και μάλιστα της παιδικής ποίησης. Να αποκτήσουν ικανότητες βιβλιογραφικής, αναλυτικής, θεωρητικής, κριτικής έρευνας, στο έργο ενός ποιητή και να το παρουσιάζουν σε σχέδιο εργασίας ή σε μια επιστημονική γραπτή εργασία.
Προαπαιτούμενα	
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το μάθημα οργανώνεται σε θεωρητική και πρακτική βάση. Στο θεωρητικό μέρος, με διαλέξεις και εισηγήσεις εκτίθεται η ιστορία, η θεωρία και η κριτική της νεοελληνικής ποίησης και ειδικότερα της παιδικής ποίησης. Αναπτύσσεται διάλογος σε θέματα ανάλυσης και ερμηνείας, όπως η παραδοσιακή και η νεωτερική ποίηση, τα ποιητικά ρεύματα, οι σύγχρονες τάσεις της ποίησης για παιδιά και νέους, τα ποιητικά αλφαβητάρια, επίσης σε θέματα συσχετισμού ποίησης και μουσικής/τραγουδιού, ποίησης και ζωγραφικής. Στο πρακτικό μέρος παρουσιάζονται και αναλύονται πολύπλευρα ποιήματα διαφόρων ποιητών της σύγχρονης κυρίως ποίησης και της παιδικής ποίησης ειδικότερα, όπως σονέτα, ληρολογήματα, αφηγηματικά και λυρικά ποιήματα, αλφαβητάρια, παραμυθοτράγουδα, κ.ά.. Αναλύονται μορφολογικά, σημασιολογικά, ερμηνευτικά. Η παρουσίαση συνδέεται πάντοτε και με την εκπόνηση εργασίας των φοιτητών.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Ακριτόπουλος, Α. Ν. (2000). <i>Για την ποιητική και τη ρητορική του Αντρέα Εμπειρίκου</i>. U.S.P. Ακριτόπουλος, Α. Ν. (2013). <i>Οι ποιητές της Φλώρινας</i>. Φλωρινιώτικες: Εκδόσεις Ι. Αριστείδου. Καρακίτσος, Α. (2002). <i>Η σύγχρονη παιδική ποίηση</i>. Αθήνα: Σύγχρονοι Ορίζοντες. Ακριτόπουλος, Α. Ν. (1993). <i>Η ποίηση για παιδιά και νέους</i>. Θεσσαλονίκη: ΗρΘεσσαλονίκη: Ηρόδοτος
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διάλεξη - Ανάλυση ποιημάτων - Παρουσίαση εργασιών.
Μέθοδοι αξιολόγησης	Ομαδική παρουσίαση εργασίας (Power Point), με 40% του συνολικού βαθμού- Ομαδική γραπτή εργασία, με 60% του συνολικού βαθμού.
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Μέτρηση και αξιολόγηση αντιληπτικο-κινητικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 240
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τη διδασκαλία 39 ώρες, συνεργασία με τη διδάσκουσα 3 ώρες, συλλογή δεδομένων-συγγραφή εργασίας 24 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Κλεονίκη Σέμογλου
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές/τριες θα έχουν εξοικειωθεί με τα σύγχρονα μέσα καταγραφής, μέτρησης και αξιολόγησης των αντιληπτικο-κινητικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων και θα γνωρίζουν τον τρόπο που διενεργείται μία πειραματική έρευνα.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Αντιληπτικοκινητικές δεξιότητες-ικανότητες. Η φύση και ανάπτυξή τους. Αναζήτηση βιβλιογραφίας. Μηχανές αναζήτησης και βάσεις δεδομένων στο δίκτυο. Η χρήση του υπολογιστή στην αξιολόγηση της απόδοσης. Ερευνητικές μέθοδοι. Περιγραφικές μέθοδοι και πειράματα. Ποιοτικές/ποσοτικές μετρήσεις. Ατομικές διαφορές. Πλευρίωση. Προτίμηση χεριού-ποδιού-ματιού. Ερωτηματολόγια και μετρήσεις εκτέλεσης. Προσοχή. Μνήμη. Γραφοκινητικές δεξιότητες. Ανατροφοδότηση. Χρόνος αντίδρασης. Συγγραφή εργασίας.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Gallahue, D. (2002). <i>Αναπτυξιακή φυσική αγωγή για τα σημερινά παιδιά</i> . Θεσσαλονίκη: University Studio Press. Βλάχος, Φ. (1998). <i>Αριστεροχειρία: μύθοι και πραγματικότητα</i> . Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. Δράκος, Γ. & Μπινιάς Ν. (2005). <i>Ψυχοκινητική αγωγή</i> . Αθήνα: Πατάκης. Τραυλός, Α. (1998). <i>Ψυχοκινητική ανάπτυξη παιδιών ηλικίας</i> . Αθήνα: Σαββάλας.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις και εργαστήρια
Μέθοδος αξιολόγησης	Συγγραφή και παρουσίαση εργασίας
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Διδακτική της Λογοτεχνίας
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 243
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών 4 ECTS μονάδων 3 ΠΜ	
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για το μάθημα 39 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 24 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές να είναι ικανοί να διακρίνουν τη θεωρία της λογοτεχνίας από την αντίστοιχη της διδακτικής της: άλλο πράγμα είναι το πώς βλέπω ως αναγνώστης, ερευνητής, φιλόλογος ένα λογοτέχνημα και άλλο είναι πώς το διδάσκω σε μια σχολική τάξη. Να αποκτήσουν την ικανότητα να διακρίνουν τη θεωρία από την πράξη διδασκαλίας ενός λογοτεχνήματος σε μια σχολική τάξη. Να κινούνται επαρκώς στον χώρο της διδακτικής της λογοτεχνίας βιβλιογραφικά, να εκπονούν εργασίες με τις σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας, να τις παρουσιάζουν στο κοινό και να τις εφαρμόζουν σε/για τάξεις της πρωτοβάθμιας ή της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
Προαπαιτούμενα	
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το μάθημα οργανώνεται σε δύο άξονες, της θεωρίας και της πράξης. Στο θεωρητικό μέρος εκτίθενται με διάλεξη οι σχέσεις και οι κοινωνικές χρήσεις της σύγχρονης λογοτεχνικής θεωρίας και της διδακτικής πράξης, λ.χ. η διδακτική μετάθεση, οι σχολικές χρήσεις της λογοτεχνίας, κ.ά., οι σύγχρονες και καινοτόμες διδακτικές πρακτικές της λογοτεχνίας και παιδικής λογοτεχνίας, όπως λ.χ. η μέθοδος σχεδίων εργασίας (project) με χρήση Η/Υ, οι αναγνωστικές κοινότητες, κ.ά., οι γενικές αρχές για μια σύγχρονη διδασκαλία της λογοτεχνίας ως μιας πολιτισμικής πρακτικής, όπως η «πολιτισμική διαθεματικότητα», ο ρόλος του δασκάλου κατά τη διδασκαλία, κλπ. Στο πρακτικό μέρος παρουσιάζονται παραδείγματα διδασκαλίας για τους μαθητές του Δημοτικού με βάση λογοτεχνικά κείμενα διαφόρων ειδών. Προτείνονται παραδείγματα διαθεματικής προσέγγισης κειμένων κατά ηλικία μαθητών κατά τάξη. Επίσης, τρόποι προσέγγισης της λογοτεχνίας εκτός σχολείου, λ.χ. εμπύχωση, αναγνωστικές κοινότητες, λέσχες ανάγνωσης, κ.ά.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Αποστολίδου, Β., Καπλάνη, Β. & Χοντολίδου, Ε. (2000)

(επιμ.). Διαβάζοντας λογοτεχνία στο σχολείο... Μια
νέα πρόταση διδασκαλίας. Αθήνα: Τυπωθήτω - Γ. Δαρδανός.

	Τζίνα Καλογήρου-Κική Λαλαγιάννη (Επιμ.) Άντα Κατσίκη-Γκίβαλου (εισαγωγή). (2005). Η λογοτεχνία στο σχολείο. Μια νέα πρόταση διδασκαλίας, Αθήνα: Τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός. Φρυδάκη, Ε. (2000). <i>Η θεωρία της λογοτεχνίας στην πράξη της διδασκαλίας</i>. Αθήνα: Κριτική.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διάλεξη -Διδακτικές προσεγγίσεις - Σχέδια εργασίας (project)
Μέθοδοι αξιολόγησης	Ομαδική παρουσίαση εργασίας (Power Point), με 40% του συνολικού βαθμού- Ομαδική γραπτή εργασία, με 60% του συνολικού βαθμού.
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Πεζογραφική Λογοτεχνία για Παιδιά και Εφήβους και Διδακτική της
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 244
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για το μάθημα 39 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 24 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Να είναι ικανοί οι φοιτητές να διακρίνουν τις παραδοσιακές από τις σύγχρονες μεθόδους προσέγγισης και ανάγνωσης της πεζογραφίας (συμπεριλαμβανομένου και του εικονογραφημένου παιδικού βιβλίου) για παιδιά και νέους. Να διακρίνουν τα πεζογραφικά είδη: λαϊκό και λόγιο παραμύθι, διήγημα, μυθιστόρημα, θέατρο. Να ερευνούν βιβλιογραφικά, από έντυπη και ηλεκτρονική βιβλιογραφία, το έργο ενός λογοτέχνη, να εκπονούν και να παρουσιάζουν μια επιστημονική ερευνητική εργασία με ειδικό θέμα ή με θέμα το λογοτεχνικό έργο ενός συγγραφέα.
Προαπαιτούμενα	
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το μάθημα οργανώνεται σε θεωρητική και πρακτική βάση. Στο θεωρητικό μέρος με εισηγήσεις εκτίθεται ιστορικά και κριτικά η πεζογραφία για παιδιά κατά λογοτεχνικά είδη: λαϊκό και λόγιο παραμύθι, μύθος, διήγημα, μυθιστόρημα, θέατρο, εικονογραφημένο παιδικό βιβλίο κατά λογοτεχνικό είδος. Επίσης, εκτίθεται η αφηγηματική και η θεματική ανάλυση των πεζογραφικών έργων και η ερμηνευτική τους προσέγγιση. Στο πρακτικό μέρος παρουσιάζονται πεζογραφήματα (μορφή και περιεχόμενο) διαφόρων συγγραφέων: η παρουσίαση γίνεται με μορφολογική, αφηγηματολογική και σημασιολογική ανάλυση κάθε έργου και προτείνονται σύγχρονοι τρόποι διδακτικής προσέγγισής τους στο Σχολείο. Επίσης, η παρουσίαση συνδέεται και με την εκπόνηση της γραπτής εργασίας των φοιτητών.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Ακριτόπουλος, Α. (2013). (Επιμέλεια). <i>Ελληνική παιδική- νεανική λογοτεχνία. Ιστορία, κριτική, διδασκαλία</i> . Ηρόδοτος. Καρακίτσος, Α. (2010). <i>Σύγχρονη παιδική μικροαφήγηση</i> , Ζυγός.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διάλεξη - Ανάλυση λογοτεχνικών κειμένων - Σχέδια εργασίας (project)
Μέθοδοι αξιολόγησης	Ομαδική παρουσίαση εργασίας (Power Point), με 40% του συνολικού βαθμού- Ομαδική γραπτή εργασία, με 60% του συνολικού βαθμού.
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Γλωσσοπαιδαγωγικά θέματα
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 245
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τη διδασκαλία 39 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 30 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	
Μαθησιακοί στόχοι	Εξοικείωση με τη γλωσσική πολυμορφία του πλανήτη μας. Ενδυνάμωση της πολυπολιτισμικής διάστασης της εκπαίδευσης. Αποφυγή του γλωσσικού ρατσισμού.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Οι γλώσσες του κόσμου και η ελληνική. Η ελληνοφωνία στην υφήλιο. Η ελληνική ως μητρική, δεύτερη και ξένη γλώσσα: μέθοδοι, εγχειρίδια, λεξικά. Οπτικοακουστικά μέσα, πολυμέσα. Διγλωσσία, πολυγλωσσία. Η αγγλική ως lingua franca. Η γαλλοφωνία. Σε αναζήτηση της τέλει γλώσσας: Η περίπτωση της Esperanto. Θέματα γλωσσικής επικαιρότητας.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Γρίβα, Ε. (2004). <i>Η αγγλική γλώσσα στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση</i> . Θεσσαλονίκη: Σταμούλης Μιχαήλ, Δ. (2003). <i>Γλώσσες που χάνονται</i> . Θεσσαλονίκη: Σταμούλης.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτές ή προφορικές εξετάσεις. Προφορικές παρουσιάσεις, εργασίες, μικροέρευνες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνικά

Τίτλος μαθήματος	Παιδαγωγικές Κινητικές Εφαρμογές
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 248
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τη διδασκαλία 39 ώρες, συνεργασία 3 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 36 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκουσας	Κλεονίκη Σέμογλου
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές/τριες θα έχουν έρθει σε επαφή με ποικίλα κινητικά σχέδια, ασκήσεις και παιδαγωγικά παιχνίδια και θα είναι σε θέση να τα προσαρμόσουν στις ανάγκες κάθε ηλικίας του Δημοτικού Σχολείου, καθώς και να κάνουν χρήση αυτών σε κάθε χώρο αναψυχής.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Δομή μαθήματος. Ορολογία. Είδη μετακίνησης. Συντάξεις. Βηματισμοί. Τα γυμναστικά βοηθητικά όργανα. Παιδαγωγικά παιχνίδια. Η διδασκαλία των παιχνιδιών. Είδη παιχνιδιών. Μέθοδοι διδασκαλίας, σχέδια παιχνιδιών. Παιχνίδια αίθουσας. Μετρήσεις και δείκτες υγείας. Γύμναση σε σταθμούς. Γυμναστική και μουσική. Βασικά στοιχεία ρυθμού και η χρήση της μουσικής στην ημερήσια γύμναση. Ο προληπτικός χαρακτήρας της γυμναστικής.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Αναστασιάδης, Α. & Γίδαρης, Δ. (1993). <i>Η γυμναστική στην εκπαίδευση</i> . Θεσσαλονίκη: Αυτοέκδοση. Αναστασιάδης, Α. (1993). <i>Το παιχνίδι</i> . Θεσσαλονίκη: University Studio Press. Ρήγα, Β. (2001). <i>Η σωματική έκφραση στο νηπιαγωγείο και το δημοτικό σχολείο</i> . Αθήνα: Τυπωθήτω. Χαμηλάκης Ι. & Αγγελιδάκη, Μ. (2000). <i>100 ημερήσια προγράμματα για τις πρώτες τάξεις του δημοτικού</i> . Αθήνα: Αθλότυπο.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις και πράξη (γυμναστήριο)
Μέθοδοι αξιολόγησης	Συμμετοχή – προφορικές εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Μουσική Θεωρία και πράξη
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 249
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τη διδασκαλία 39 ώρες, συνεργασία 3 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 36 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Κωνσταντίνος Τσαχουρίδης
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Το μάθημα αποσκοπεί στη βασική μουσική και μουσικοπαιδαγωγική κατάρτιση με τον συνδυασμό Θεωρίας και Πράξης. Διδασκαλία και εμπέδωση των βασικών εννοιών εννοιών στα παιδιά.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Στοιχεία θεωρίας της Μουσικής. Μουσική ανάγνωση και ορθογραφία. Τα κρουστά, η φωνή και τα όργανα ως μέσο μουσικής έκφρασης. Ηχητική εξερεύνηση, ιδιότητες του ήχου και κίνησης. Μουσικά παιχνίδια και μουσικές ακροάσεις για την ακουστική αγωγή. Μ
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Γρηγορίου, Ν. (1992). <i>Μουσική για παιδιά και για έξυπνους μεγάλους</i> . Αθήνα: Νεφέλη. Θεοδωρίδης, Ν. (1996). <i>Τραγουδοπαιχνίδια για φίλους μουσικόφιλους 4 ετών και άνω</i> . Θεσσαλονίκη.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Συνδυασμός Θεωρίας και πράξης με τη μορφή μουσικοκινητικού εργαστηρίου & εργασία σε ομάδες.
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτές και προφορικές εξετάσεις
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Στρατηγικές γλωσσικής εκμάθησης και διαπολιτισμικής επικοινωνίας
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 256
Είδος μαθήματος	Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 36, προετοιμασία φοιτητών 20, εργαστηριακές δραστηριότητες 24, επίβλεψη-αξιολόγηση 10, προετοιμασία για τις εξετάσεις 20.
Όνομα διδάσκουσας	Ε. Γρίβα
Μαθησιακοί στόχοι	Να εισαγάγει στους φοιτητές σε βασικές τυπολογίες στρατηγικών και να τους εξοικειώσει με τις τεχνικές ανάπτυξης γλωσσικών στρατηγικών, ώστε να είναι σε θέση να τις αναπτύξουν στους μαθητές τους μελλοντικά.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (γνώσεις, ικανότητες & δεξιότητες) Γνώσεις	1. Αναγνωρίζουν θεμελιώδεις αρχές που εμπλέκονται στον τομέα στρατηγικών γλωσσικής ανάπτυξης/εκμάθησης 2. Διακρίνουν και ερμηνεύουν χαρακτηριστικά των γλωσσικών στρατηγικών. 3. Προσδιορίζουν τις βασικές ταξινομίες των στρατηγικών γλωσσικής εκμάθησης και επικοινωνίας και εντοπίζουν τις μεταξύ τους διαφοροποιήσεις 4. Διακρίνουν και ερμηνεύουν στρατηγικές διαπολιτισμικής επικοινωνίας
Δεξιότητες – Ικανότητες	Αναλύουν τις γνωστικές, μνημονικές, μεταγνωστικές και μνημονικές στρατηγικές και συγκρίνουν την λειτουργία τους στην πρόσκτηση της πρώτης και δεύτερης γλώσσας Εντοπίζουν τα χαρακτηριστικά των «αποτελεσματικών» γλωσσικών μεθόδων και τεχνικών για πολύγλωσσες πολυπολιτισμικές τάξεις. Οργανώνουν και εφαρμόζουν διδακτικές τεχνικές ενδυνάμωσης των γλωσσικών στρατηγικών κατάλληλες για μαθητές με διάφορα μαθησιακά στυλ. Αξιολογούν τις δραστηριότητες σε βιβλία γλώσσας της Ε και Στ τάξης, καθώς και σε βιβλία της Ελληνικής ως Γ2/ΞΓ ως προς τη δυνατότητα ενίσχυσης ποικίλων στρατηγικών των μαθητών

Είναι σε θέση να συνεργαστούν με τους συμφοιτητές τους για να

	δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν ένα σχέδιο για την ανάπτυξη των στρατηγικών διαπολιτισμικής επικοινωνίας
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Θεωρίες και αρχές εκμάθησης των γλωσσών. Εννοιολογικός προσδιορισμός των γλωσσικών στρατηγικών. Χαρακτηριστικά των γλωσσικών στρατηγικών. Ταξινομίες των στρατηγικών γλωσσικής εκμάθησης και επικοινωνίας. Ταξινομία της Oxford: Άμεσες και έμμεσες στρατηγικές για την παραγωγή και πρόσληψη προφορικού και γραπτού λόγου. Διδακτικές τεχνικές ενδυνάμωσης των γλωσσικών στρατηγικών. Πρακτική εξάσκηση στα βιβλία της ελληνικής ως μητρικής γλώσσας (Γ1) και σε βιβλία για την ελληνική ως Γ2
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Ψάλτου-Joycey, A. (2010). <i>Language Learning Strategies in FL classroom</i>. Thessaloniki: University Studio Press. Τοκατλίδου, Β. (2003). <i>Γλώσσα επικοινωνία και γλωσσική εκπαίδευση</i>. Αθήνα: Πατάκης. Γρίβα, Ε. & Κωφού, Ι. (2020). Στρατηγικές γλωσσικής ανάπτυξης και διαπολιτισμικής επικοινωνίας- Ερευνητικές και διδακτικές προσεγγίσεις στο σύγχρονο εκπαιδευτικό περιβάλλον. Θεσσαλονίκη: Εκδ. Κυρακίδη. ISBN 978-960-599-327-6
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, workshops
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις (50%), Εργασίες (ατομικές ή ομαδικές) (50%)
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Εισαγωγή στη διγλωσσία – Διγλωσσία και εκπαίδευση
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 257
Είδος μαθήματος	Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	3 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 36, προετοιμασία φοιτητών 20, εργαστηριακές δραστηριότητες 24, επίβλεψη-αξιολόγηση 10, προετοιμασία για τις εξετάσεις 20.
Όνομα διδάσκουσας	Ευμορφία Κηπουροπούλου
Μαθησιακοί στόχοι	Να ενημερωθούν οι φοιτητές για τα χαρακτηριστικά και το προφίλ του δίγλωσσου μαθητή ώστε να μπορούν να εφαρμόσουν τις κατάλληλες διδακτικές τεχνικές σε μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που προέρχονται από άλλα πολιτισμικά και γλωσσικά πλαίσια.
Προσδοκώμενα μαθησιακά Αποτελέσματα (γνώσεις, ικανότητες & δεξιότητες) Γνώσεις	Προσδιορίζουν εννοιολογικά την ατομική διγλωσσία Είναι σε θέση να κατανοούν τις βασικές τυπολογίες της διγλωσσίας και τα πλεονεκτήματα της ταυτόχρονης και αμφιδύναμης διγλωσσικής ανάπτυξης Διακρίνουν τις προκαταλήψεις με τις οποίες συνδέεται η διγλωσσία, καθώς και τις αρχές και θεωρίες για τη διγλωσσική ανάπτυξη. Δεξιότητες –ικανότητες Αξιοποιούν θεωρίες για τη διγλωσσική ανάπτυξη στην εκπαιδευτική πράξη αναπτύσσοντας κατάλληλες διδακτικές πρακτικές σε μαθητές από άλλα γλωσσικά και πολιτισμικά πλαίσια Είναι ευαισθητοποιημένοι σε ζητήματα σχετικά με τη διγλωσσία/πολυγλωσσία Καταγράφουν και συγκρίνουν το γλωσσικό προφίλ των δίγλωσσων μαθητών τους και να αξιολογούν σχετικές μεθόδους διαχείρισης πολυπολιτισμικών τάξεων
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Εννοιολογικός προσδιορισμός της διγλωσσίας. Κοινωνική και ατομική διγλωσσία. Τύποι παιδικής διγλωσσίας (ταυτόχρονη – διαδοχική διγλωσσία). Ο δίγλωσσος μαθητής. Χαρακτηριστικά του λόγου του δίγλωσσου μαθητή: Παρεμβολή, εναλλαγή γλωσσικών κωδίκων, μείξη κωδίκων και γλωσσικά δάνεια. Το γλωσσικό προφίλ του δίγλωσσου μαθητή. Ο μαθητής με μεταναστευτικό προφίλ και σχολική επίδοση. Διδακτικές αρχές και πρακτικές για την ενδυνάμωση των

γλωσσικών δεξιοτήτων του δίγλωσσου μαθητή.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Baker, C. (2001). *Εισαγωγή στη Διγλωσσία και τη Δίγλωσση Εκπαίδευση*. Αθήνα: Gutenberg.

Γρίβα, Ε. & Στάμου, Α. (2014). *Ερευνώντας τη διγλωσσία στο σχολικό περιβάλλον. Οπτικές εκπαιδευτικών, μαθητών και μεταναστών γονέων*. Θεσσαλονίκη: Εκδ Κυριακίδη.

Griva, E. & Zorbas, V. (2017). *Multicultural and citizenship awareness through language: cross thematic practices in language pedagogy*. New York: Nova Science Press

Μέθοδοι διδασκαλίας Διαλέξεις, workshops

Μέθοδοι αξιολόγησης Εξετάσεις (70%), Εργασίες (ατομικές ή ομαδικές) (30%)

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης των γλωσσικών δεξιοτήτων
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 258
Είδος μαθήματος	Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 36, προετοιμασία φοιτητών 20, εργαστηριακές δραστηριότητες 24, επίβλεψη-αξιολόγηση 10, προετοιμασία για τις εξετάσεις 20.
Όνομα διδάσκουσας	Ελένη Γρίβα
Μαθησιακοί στόχοι	Να εισάγει στους φοιτητές βασικές εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης ώστε να μπορούν να τις εφαρμόσουν στο δικό τους διδακτικό πλαίσιο μελλοντικά.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (γνώσεις, ικανότητες & δεξιότητες)	
Γνώσεις	1. Αναγνωρίζουν θεμελιώδεις αρχές και πρακτικές που εμπλέκονται στον τομέα της αξιολόγησης του γλωσσικού μαθήματος. 2. Διακρίνουν και ερμηνεύουν τις διαφοροποιήσεις μεταξύ τυπικών και άτυπων μορφών αξιολόγησης. 3. Προσδιορίζουν τις βασικές αρχές της εναλλακτικής αξιολόγησης και τις συγκρίνουν με αυτές της τυπικής αξιολόγησης.
	Δεξιότητες –ικανότητες
	4. Αναλύουν τα διάφορα εργαλεία αξιολόγησης και συγκρίνουν τη λειτουργία τους. 5. Οργανώνουν και εφαρμόζουν εναλλακτικές μεθόδους αξιολόγησης κατάλληλες για τους μαθητές τους. 6. αξιολογούν τα χαρακτηριστικά των «αποτελεσματικών» γλωσσικών δοκιμασιών για τη δική τους τάξη. 7 Σχεδιάζουν διάφορα εργαλεία εναλλακτικής αξιολόγησης για τις τάξεις του δημοτικού σχολείου
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Μορφές αξιολόγησης. Τυπικές μορφές διαμορφωτικής αξιολόγησης των παραγωγικών και προσληπτικών δεξιοτήτων. Εννοιολογική οριοθέτηση της εναλλακτικής αξιολόγησης Εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης, οι οποίες σχετίζονται με μορφές διδασκαλίας που εστιάζονται στη διαδικασία γλωσσικής ανάπτυξης (process-oriented language learning): - portfolio

- Ευρωπαϊκό portfolio γλωσσών
- Διαπολιτισμικό portfolio
- Ημερολόγια
- Δραματοποίηση – αφήγηση ιστοριών
- Πρωτόκολλα
- Προφορικές εξωτερικεύσεις (think-aloud process)

Ο ρόλος του μαθητή και ο ρόλος του εκπαιδευτικού σε ένα πλαίσιο εφαρμογής εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης. Πλεονεκτήματα αξιοποίησης εναλλακτικών τύπων αξιολόγησης.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Τσοπάνογλου, Α. & Υψηλάντης Γ. (2011). *Αξιολόγηση επίδοσης και γλωσσομάθειας με χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή*. Θεσσαλονίκη: Εκδ. Ζήτη.

Τσοπάνογλου, Α. (2010). *Μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας και εφαρμογές της στην αξιολόγηση της γλωσσικής κατάρτισης*. Θεσσαλονίκη: Εκδ. Ζήτη.

Γρίβα, Ε. & Κωφού, Ι. (2019). *Η εναλλακτική αξιολόγηση στο σύγχρονο εκπαιδευτικό περιβάλλον. Σχεδιασμός και εφαρμογή περιγραφικών μεθόδων αξιολόγησης για τα γλωσσικά μαθήματα*. Θεσσαλονίκη: Εκδ. Κυρακίδη.

Griva, E. & Kofou, I. (2018). *Alternative assessment in Language learning: Challenges and Practices*. Volume I. Thessaloniki: D Kyriakidis, pages 205.

Μέθοδοι διδασκαλίας

Διαλέξεις, workshops

Μέθοδοι αξιολόγησης

Εξετάσεις (30%), Εργασίες (ατομικές ή ομαδικές) (50%), ημερολόγια αυτοαξιολόγησης των φοιτητών (κατά τη διάρκεια του εξαμήνου) (20%)

Τίτλος μαθήματος	Κείμενα Ελληνικής Γλώσσας
Κωδικός μαθήματος	264
Είδος μαθήματος	ΥΕ/ΕΕ
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS 3 ΠΜ
Όνομα διδάσκουσας	
Μαθησιακοί στόχοι	Εξοικείωση με τη διαχρονική Ιστορία της Ελληνικής γλώσσας μας και των διαφόρων περιόδων και σταθμών της, μέσω αξιόλογων, όχι απαραίτητα λογοτεχνικών, κειμένων ή γλωσσικών τεκμηρίων. Εξοικείωση με τη φωνή μας αλλά και των άλλων! Απαγγελία Δημιουργική γραφή - Λέσχη Ανάγνωσης Συγγραφή Βιογραφικού
Προαπαιτούμενα	
Περιεχόμενο του μαθήματος	Εύρεση, παρουσίαση, εξομάλυνση και φιλολογικός υπομνηματισμός καθώς και παιδαγωγική αξιοποίηση αξιόλογων αποσπασμάτων Κειμένων από το σύνολο της Ελληνικής Γραμματείας ή εξελληνισμένων αριστουργημάτων. Διαλεκτικά και ψευδοδιαλεκτικά κείμενα
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Πολίτης, Λίνος, (1998), Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Αθήνα, ΜΙΕΤ Vitti, Mario, (1978) Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, μετ. από την ιταλική, Μυρσίνη Ζορμπά, Αθήνα, Οδυσσέας.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Συνεργατική Ανάγνωση μεγαλόφωνη, Χρωματισμός φωνής, Ορθοέπεια, Θεατρικό Αναλόγιο. Παύσεις και αξιοποίησή τους κατά τη διδασκαλία Τραγούδι και ψαλμωδία. Παραγλωσσικά χαρακτηριστικά, στάση του σώματος, προσεγγιστική. Στοιχεία σκηνοθεσίας θεάτρου και κινηματογράφου.
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτή εργασία. Παρουσίαση προφορικής εργασίας ενώπιον της τάξης. Συγγραφή κειμένου, πεζού ή ποιητικού, Ανθολόγιο Σχολιασμένων Κειμένων, Παράθεση Βιβλιογραφικών Πηγών - Ιστοτόπων
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Το λεξιλόγιο: περιγραφή και διδασκαλία του
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 265
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος εργασίας	Διδασκαλία 39 ώρες, προετοιμασία για την παρακολούθηση του μαθήματος 13 ώρες, προετοιμασία για τη γραπτή εξέταση 33 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων οι φοιτήτριες/-ές θα πρέπει να μπορούν να: - διδάσκουν τα βασικά χαρακτηριστικά της παραγωγής και της σύνθεσης λέξεων. - διακρίνουν τις συμφράσεις, τις στερεότυπες εκφράσεις και τα χαρακτηριστικά των παροιμιών. - διακρίνουν τις βασικές σημασιολογικές λεξιλογικές σχέσεις, να ξεχωρίζουν τις ομώνυμες από τις πολύσημες λέξεις. - αναλύουν τον ρόλο της μεταφοράς στον λόγο. - διδάσκουν τη χρήση λεξικού στο μαθητικό κοινό. - κατασκευάζουν λεξιλογικές ασκήσεις. - αναγνωρίζουν το επίπεδο ύφους των κειμένων λαμβάνοντας υπόψη το λεξιλόγιό τους. - αξιοποιούν τα ηλεκτρονικά σώματα κειμένων στη γλωσσική διδασκαλία. - διδάσκουν κειμενοκεντρικά το λεξιλόγιο των μαθημάτων.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	- Στοιχεία διαχρονικής μελέτης του λεξιλογίου. - Στοιχεία ετυμολογίας και ορθογραφίας. - Εισαγωγή στις λεξιλογικές θεωρίες. - Παραγωγή και σύνθεση. - Τρόποι συνδυασμού των λέξεων: συμφράσεις, στερεότυπες εκφράσεις, παροιμίες. - Σημασιολογικές λεξιλογικές σχέσεις: υπώνυμα - υπερώνυμα, αντίθετα, συνώνυμα. - Ομωνυμία, πολυσημία. - Μεταφορά. - Είδη και χρήσεις λεξικών. - Αξιοποίηση των ηλεκτρονικών σωμάτων κειμένων στη γλωσσική διδασκαλία. - Κειμενοκεντρική διδασκαλία του λεξιλογίου.

Ενδεικτική βιβλιογραφία	Μότσιου, Βικτωρία. 2006. <i>Στοιχεία λεξικολογίας: εισαγωγή στην ελληνική λεξικολογία</i> . Αθήνα: Εκδ. Νεφέλη. Ξυδόπουλος, Γιώργος. 2008. <i>Λεξικολογία. Εισαγωγή στην ανάλυση της λέξης και του λεξικού</i> . Αθήνα: Πατάκης.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, χρήση ασκήσεων (αντλούμενων κυρίως από διδακτικά εγχειρίδια), χρήση ηλεκτρονικών σωμάτων κειμένων, καθώς και ηλεκτρονικών και συμβατικών λεξικών
Μέθοδοι αξιολόγησης	Προφορικές ή γραπτές εξετάσεις.
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος **Ο γραμματισμός στο σχολείο: κατανόηση και παραγωγή κειμένων**

Κωδικός μαθήματος ΥΕ 266

Είδος μαθήματος Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό

Επίπεδο του Μαθήματος

Έτος σπουδών 2^ο

Εξάμηνο 3^ο

Αριθμός ακαδημαϊκών 4 ECTS

μονάδων 3 ΠΜ

Φόρτος Εργασίας Διδασκαλία 39 ώρες, προετοιμασία για την παρακολούθηση του μαθήματος 13 ώρες, προετοιμασία για τη γραπτή εξέταση 33 ώρες.

Όνομα διδάσκοντα

Στόχος του μαθήματος Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων οι φοιτήτριες/-ές θα πρέπει να μπορούν να:

- γνωρίζουν πότε μια συνέχεια λόγου συνιστά κείμενο και να αναγνωρίζουν τα στοιχεία κειμενικής συνοχής.
- προσεγγίζουν κριτικά τα ρητά και υπόρρητα νοήματα των κειμένων.
- διδάσκουν τους τρόπους συγκρότησης παραγράφου και περίληψης.
- διακρίνουν τα βασικά χαρακτηριστικά της περιγραφής, της αφήγησης και της επιχειρηματολογίας.
- να διακρίνουν τα χαρακτηριστικά βασικών κειμενικών ειδών.
- να γνωρίζουν στρατηγικές προαγωγής των δεξιοτήτων κατανόησης και παραγωγής κειμένου, για να μπορούν να βοηθήσουν τους μαθητές τους.
- να αξιολογούν τον μαθητικό λόγο βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων.

Προαπαιτούμενα

Περιεχόμενο του μαθήματος

- Εισαγωγή στην έννοια του γραμματισμού με έμφαση στον κριτικό γραμματισμό.
- Κριτήρια κειμενικότητας με έμφαση στη συνοχή του κειμένου.
- Κριτήρια κειμενικότητας με έμφαση στη συνοχή του κειμένου.
- Η συγκρότηση της παραγράφου.
- Η συγκρότηση της περίληψης.
- Τα είδη λόγου: περιγραφή, αφήγηση, επιχειρηματολογία, οδηγίες.
- Εισαγωγή στην έννοια του κειμενικού είδους.
- Εξέταση βασικών κειμενικών ειδών (δημοσιογραφικό άρθρο, διαφήμιση, παραμύθι κ.ά.) και των χαρακτηριστικών τους.
- Στρατηγικές προαγωγής των δεξιοτήτων κατανόησης και

παραγωγής κειμένου των μαθητών

- Τρόποι αξιολόγησης του λόγου των μαθητών (εξέταση μαθητικών γραπτών)

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Αρχάκης, Α. 2005. *Γλωσσική διδασκαλία και σύσταση των κειμένων*. Αθήνα: Πατάκης.

Γεωργακοπούλου, Α. & Γούτσος, Δ. 2011. *Κείμενο και επικοινωνία*. Αθήνα: Πατάκης.

Χαραλαμπόπουλος, Α. 2006. *Γραμματισμός, κοινωνία και εκπαίδευση*. Θεσ/κη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.

Μέθοδοι διδασκαλίας Διαλέξεις

Μέθοδοι αξιολόγησης Εξετάσεις

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Μουσειακή Εκπαίδευση
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 267
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, εργαστήριο 16 ώρες, προετοιμασία για τη διδασκαλία 30 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 30 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Αντρέας Π. Ανδρέου
Μαθησιακοί στόχοι	Μουσείο και Νέα Μουσειολογία. Εισαγωγή στην ιστορία και την εξέλιξη των μουσείων (παραδείγματα παραδοσιακών, παλαιού τύπου, «μοντέρνων» και «μεταμοντέρνων» μουσείων). Μουσεία στην Ελλάδα. Μοντέλα επικοινωνίας. Εκπαιδευτικές θεωρίες (η θεωρία του κονστρουκτιβισμού, η θεωρία των πολλαπλών ευφυϊών). Μουσεία, πολιτισμική κληρονομιά και νέες τεχνολογίες. Χρήση των Νέων Τεχνολογιών και των υπηρεσιών του Διαδικτύου.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Ο φοιτητής /τρια να έρθει σε επαφή και αναζήτηση με τα παρακάτω πεδία που σχετίζονται με το ζητούμενο της Μουσειακής εκπαίδευσης: - να διακρίνουν τις συμβατικές από τις εναλλακτικές διδακτικές προσεγγίσεις στο μουσείο ως χώρος μάθησης - να περιγράφουν τα βασικά χαρακτηριστικά (θεωρητικές παραμέτρους, πρακτικές διαστάσεις) των διδακτικών προσεγγίσεων που μπορούν να αναπτύξουν οι εκπαιδευτικοί στο χώρο του μουσείου (θεωρίες μάθησης, παρατήρηση αντικειμένων, ερμηνεία του υλικού πολιτισμού, αξιοποίηση ΤΠΕ) - να σχεδιάζουν, να εφαρμόζουν και να αξιολογούν διδακτικές παρεμβάσεις σε διαφορετικά είδη μουσείων με αφορμή τις συλλογές τους. - να διακρίνουν τις συμβατικές από τις εναλλακτικές διδακτικές προσεγγίσεις στο μουσείο ως χώρος μάθησης - να περιγράφουν τα βασικά χαρακτηριστικά (θεωρητικές παραμέτρους, πρακτικές διαστάσεις) των διδακτικών προσεγγίσεων που μπορούν να αναπτύξουν οι εκπαιδευτικοί στο χώρο του μουσείου (θεωρίες μάθησης, παρατήρηση αντικειμένων, ερμηνεία του υλικού πολιτισμού, αξιοποίηση ΤΠΕ) - να σχεδιάζουν, να εφαρμόζουν και να αξιολογούν διδακτικές παρεμβάσεις σε διαφορετικά είδη μουσείων με αφορμή τις

	συλλογές τους. - Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών, ομαδική εργασία, εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον, παραγωγή νέων ιδεών, προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής, επαγωγικής και κριτικής σκέψης.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Στοιχεία μουσειακής αγωγής. Εκπαιδευτικά Προγράμματα μουσείων για τα σχολεία. Εκπαιδευτικά προγράμματα σχολείων για τα μουσεία. Μουσειακές επισκέψεις –ασκήσεις σε διασύνδεση με το μάθημα της Ιστορίας, της Αισθητικής Παιδείας και των Νέων Τεχνολογιών.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Κόκκινος, Γ.- Αλεξάκη, Ε. (επιμ). (2002). <i>Διεπιστημονικές προσεγγίσεις στη μουσειακή αγωγή</i> . Αθήνα: Μεταίχμιο.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, συζήτηση, ασκήσεις, επισκέψεις σε μουσεία και ιστορικούς χώρους, εργαστήριο υπολογιστών.
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτές εξετάσεις, εργασίες, δημιουργία μικρών εκπαιδευτικών προγραμμάτων.
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ιστορία και Πολιτισμός στην Εκπαίδευση
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 268
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για τις διαλέξεις 39 ώρες, προετοιμασία για την εργασία και τις εξετάσεις 30 ώρες, εξετάσεις 1 ώρα
Όνομα διδάσκοντα	Αντρέας Π. Ανδρέου
Στόχος του μαθήματος	Ο στόχος του μαθήματος είναι να εμβαθύνει ο φοιτητής σε ζητήματα Ιστορικής Εκπαίδευσης και Πολιτισμού, στο πλαίσιο της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Κριτική προσέγγιση της Ιστορικής Γνώσης και των Όψεων του Πολιτισμού που διαχέονται στην Εκπαίδευση.
Προσδοκώμενα Μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα μπορούν:- - να διακρίνουν τις έννοιες πολιτισμός, κουλτούρα, μαζική κουλτούρα και να περιγράφουν τη συνάφεια και τη σημασία τους για την πολιτισμική ιστορία - να αξιολογούν τη σημασία της μελέτης και της διδακτικής αξιοποίησης στην εκπαίδευση σε θεωρητικό επίπεδο - να ερευνούν τη διάχυση των ιδεών της κουλτούρας και του πολιτισμού στο θεσμοθετημένο εκπαιδευτικό υλικό και στο σχολικό πρόγραμμα και παραπρόγραμμα - να σχεδιάζουν εκπαιδευτικές εφαρμογές με περιεχόμενο τον πολιτισμό παρελθόντος και παρόντος στο περιβάλλον της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης - να εκτιμούν τις σημασίες και την αξία των διαφορετικών πολιτισμών που αναπτύχθηκαν στον κόσμο.
Προαπαιτούμενα - Περιεχόμενο του μαθήματος	Η Ιστορία και ο Πολιτισμός στην Εκπαίδευση. Επιστημονικά ζητήματα για την Ιστορική Εκπαίδευση. Πολιτισμός και Κουλτούρα στην Εκπαίδευση. Έρευνα στο εκπαιδευτικό υλικό της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για επιλεγμένα ζητήματα Ιστορίας και Πολιτισμού. Σχολικά εγχειρίδια Ιστορίας. Ο Πολιτισμός της Ελλάδας και οι Πολιτισμοί του κόσμου, κριτικές προσεγγίσεις.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Peter Burke, 2008, Τι είναι πολιτισμική ιστορία, Εκδόσεις Μεταίχμιο, Αθήνα. Αντώνης Λιάκος, Πώς το παρελθόν γίνεται ιστορία; Εκδόσεις Πόλις, Αθήνα 2007

Mark Ferro, 2001, Πως αφηγούνται την Ιστορία στα παιδιά
σε ολόκληρο τον Κόσμο, Εκδόσεις Μεταίχμιο, Αθήνα.

Μέθοδοι διδασκαλίας Διαλέξεις – Εργαστήρια – Ασκήσεις

Μέθοδοι αξιολόγησης Εργασία και προφορικές εξετάσεις

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ιστορία από τις πηγές
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 269
Είδος μαθήματος	Επιλεγόμενο
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας (παρακολούθηση σεμιναρίων) 39 ώρες, συλλογή δεδομένων και προετοιμασία παρουσιάσεων 31 ώρες, συνεργασία με το διδάσκοντα 10 ώρες, εκπόνηση ατομικών εργασιών 20 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Αντρέας Π. Ανδρέου
Μαθησιακοί στόχοι	Το μάθημα επιδιώκει να εξοικειώσει τους φοιτητές με το διαμεσολαβητικό ρόλο των ιστορικών πηγών για τη μελέτη και ερμηνεία της ιστορίας και στην προετοιμασία και άσκησή τους στο σχεδιασμό, την οργάνωση και την αξιολόγηση μαθημάτων ιστορίας χρησιμοποιώντας όλα τα είδη των ιστορικών πηγών.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση: - να κατανοούν τη θεμελιακή θέση των πηγών για το αντικείμενο της Ιστορίας και τη διδακτική της - να γνωρίζουν τις διαφορετικές θεωρητικές σχολές ιστορικής σκέψης και κατά συνέπεια τους διαφορετικούς τρόπους προσέγγισης και ερμηνείας των πηγών - να διακρίνουν τις διαφορετικές ταξινομήσεις που έχουν προταθεί για τα είδη των πηγών - να αντιληφθούν την ανθρώπινη διαμεσολάβηση σε όλα τα είδη των ιστορικών πηγών - να μπορούν να προτείνουν ερμηνείες και να συνθέτουν κριτικά αντικρουόμενες πηγές γύρω από ένα θέμα στο πλαίσιο της διδασκαλίας της ιστορίας.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Ο ρόλος των πηγών στην διαμόρφωση της ιστορικής γνώσης. Πρωτογενείς και δευτερογενείς ιστορικές πηγές. Μέθοδοι ανάγνωσης και ερμηνείας διαφορετικών ειδών ιστορικών πηγών: γραπτές πηγές, εικόνες, αντικείμενα και μνημεία, προφορικές πηγές. Οι ιστορικές πηγές στα σχολικά εγχειρίδια της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης: η διδασκαλία της ιστορίας μέσω των πηγών.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Μαυροσκούφης, Δημ. Κ. (2005) <i>Αναζητώντας τα ίχνη της ιστορίας. Ιστοριογραφία, διδακτική μεθοδολογία και ιστορικές πηγές</i>. Αφοί Κυριακίδη: Θεσσαλονίκη. Ρεπούση, Μ. - Τσιβάς, Α. επιμ. (2011), <i>Από τα ίχνη στις</i>

μαρτυρίες. Η επεξεργασία των ιστορικών πηγών στο μάθημα της ιστορίας, Εκδόσεις Γράφημα: Αθήνα.

Μέθοδοι διδασκαλίας Διαλέξεις, εργαστήρια, πρακτική άσκηση.

Μέθοδοι αξιολόγησης Παρουσιάσεις, τελική εργασία.

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνικά, Γερμανικά.

Τίτλος μαθήματος	Επαφές γλωσσών σε πολύγλωσσα - πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 270
Είδος μαθήματος	Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών 4 ECTS μονάδων 3 ΠΜ	
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 36, προετοιμασία φοιτητών 20, εργαστηριακές δραστηριότητες 24, επίβλεψη-αξιολόγηση 10, προετοιμασία για τις εξετάσεις 20.
Όνομα διδάσκουσας	Ελένη Γρίβα
Μαθησιακοί στόχοι	Να ενημερωθούν οι φοιτητές για ζητήματα που σχετίζονται με την επαφή γλωσσών και πολιτισμών ώστε να μπορούν να διαχειριστούν αποτελεσματικά πολυπολιτισμικά και πολυγλωσσικά εκπαιδευτικά πλαίσια.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Επαφή γλωσσών και πολιτισμών Επαφή γλωσσών: εννοιολογικός προσδιορισμός, ατομικά χαρακτηριστικά, συνέπειες. Λειτουργίες της εναλλαγής κωδίκων και επιλογή Γλωσσών. Translanguaging (διάδραση γλωσσών- διαγλωσσικότητα) ως μια δημιουργική διαδικασία χρήσης πολύπλοκων αλληλένδετων κωδίκων που συνθέτουν ένα συνεχές ρεπερτόριο γλωσσών του μαθητή. Διδακτικές τεχνικές με στόχο οι γλώσσες να χρησιμοποιούνται ευέλικτα και δημιουργικά στο σχολικό πλαίσιο, και οι μαθητές να μπορούν να δοκιμάσουν και να επωφεληθούν από την αλληλόδραση των γλωσσών. Στρατηγικές ευαισθητοποίησης και αξιοποίησης της γλωσσικής και πολιτισμικής ποικιλότητας στη σχολική τάξη.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Cummins, J. (1999). <i>Ταυτότητες υπό Διαπραγμάτευση – Εκπαίδευση με σκοπό την Ενδυνάμωση σε μια Κοινωνία της Ετερότητας</i> , (επιμ. Σκούρτου, Ε, μτφρ. Αργύρη, Σ.). Αθήνα: Gutenberg. Τζακώστα, Μ. (2015). <i>Γλωσσική εκμάθηση και διδασκαλία σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα</i> . Αθήνα: Gutenberg.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, workshops
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις (50%), Εργασίες (ατομικές ή ομαδικές) (50%)
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Εναλλακτικές προσεγγίσεις στη Διδακτική της Ιστορίας
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 271
Είδος μαθήματος	Επιλεγόμενο
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας (παρακολούθηση σεμιναρίων) 18 ώρες, μικροδιδασκαλίες και παρουσιάσεις εργασιών 21 ώρες, προετοιμασία μικροδιδασκαλιών και εργασιών 58 ώρες, συνεργασία με το διδάσκοντα 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Κωνσταντίνος Κασβίκης
Μαθησιακοί στόχοι	Το μάθημα επιδιώκει αρχικά να εξοικειώσει θεωρητικά και να προετοιμάσει τους φοιτητές στην αξιοποίηση εναλλακτικών διδακτικών προσεγγίσεων στο μάθημα της ιστορίας οι οποίες θα αποκλίνουν από τη συμβατική χρήση του σχολικού εγχειριδίου και σε δεύτερο επίπεδο να τους ασκήσει στην εφαρμογή τέτοιων προσεγγίσεων μέσα από την παρουσίαση μικροδιδασκαλιών.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση ώστε: - να γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά πέντε εναλλακτικών διδακτικών προσεγγίσεων στο μάθημα της ιστορίας: ιστορικό comic (Educomic), ΤΠΕ, ιστορικός κινηματογράφος (CineScience), ενσυναίσθηση - διαλογική αντιπαράθεση και την έρευνα πεδίου στο ιστορικό τοπίο, τα μουσεία και τους μνημονικούς τόπους - να αντιλαμβάνονται τις εκπαιδευτικές δυνατότητες και τις προϋποθέσεις της εφαρμογής εναλλακτικών διδακτικών προσεγγίσεων στο μάθημα της ιστορίας - να σχεδιάζουν, υλοποιούν και αξιολογούν συγκεκριμένες διδακτικές προτάσεις με άξονα ιστορικά θέματα που περιλαμβάνονται στο Α.Π. του Δημοτικού Σχολείου αξιοποιώντας ως διδακτικά εργαλεία τις παραπάνω εναλλακτικές διδακτικές προσεγγίσεις. -
Προαπαιτούμενα Περιεχόμενο του μαθήματος	Στο θεωρητικό μέρος του μαθήματος θα αναλυθούν οι δυνατότητες των εναλλακτικών διδακτικών προσεγγίσεων στο μάθημα της ιστορίας, οι οποίες περιλαμβάνουν το ιστορικό comic (Educomic), τις ΤΠΕ, τον ιστορικό κινηματογράφο (CineScience) και άλλες όψεις της δημόσιας ιστορίας, τις επισκέψεις και την έρευνα πεδίου (ιστορικό τοπίο, μουσεία, μνημονικοί τόποι), την ενσυναίσθηση και τη διαλογική αντιπαράθεση, και θα παρουσιαστούν παραδείγματα διδακτικών εφαρμογών.

Στο πρακτικό μέρος οι φοιτητές θα επιλέξουν συγκεκριμένες μορφές εναλλακτικών διδακτικών προσεγγίσεων, θα σχεδιάσουν και θα παρουσιάσουν συγκεκριμένες προτάσεις με άξονα ιστορικά θέματα που περιλαμβάνονται στο Α.Π. του Δημοτικού.

Ενδεικτική βιβλιογραφία Arthur, J. and Phillips, R. (eds.) 2000, *Issues in history teaching*, New York: Routledge

Counsell, Ch., Burn, K. and Chapman, A. (eds.) 2016, *MasterClass in History Education. Transforming teaching and learning*. Bloomsbury: London.

Δημητριάδου, Κ. (2016). *Νέοι προσανατολισμοί της Διδακτικής. Προσαρμογή της διδασκαλίας στις εκπαιδευτικές προκλήσεις του 21ου αιώνα*. Αθήνα: Gutenberg.

Κιμουρτζής, Π.Γ. (επιμ.) (2013). *Cinescience. Ο Κινηματογράφος στον φακό της Επιστήμης*. Αθήνα: Gutenberg

Γ. Κόκκινος, Γ. & Νάκου, Ε. (επιμ.). *Προσεγγίζοντας την Ιστορική Εκπαίδευση στις αρχές του 20ού αιώνα*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Sebba, J. (2000), *Ιστορία για όλους. Διδακτικές προτάσεις για το μάθημα της Ιστορίας στο Δημοτικό και το Γυμνάσιο*, Αθήνα, Μεταίχμιο

Νικονάνου, Ν. και Κασβίκης, Κ. επιμ. (2008), *Εκπαιδευτικά ταξίδια στο χρόνο, Εμπειρίες και ερμηνείες του παρελθόντος*. Πατάκης: Αθήνα.

Μέθοδοι διδασκαλίας

Διαλέξεις, μικροδιδασκαλίες, εργασία σε ομάδες

Μέθοδοι αξιολόγησης

Συμμετοχή στο μάθημα, σχεδιασμός διδακτικής πρότασης και παρουσίαση της μικροδιδασκαλίας, ατομική εργασία.

Γλώσσα διδασκαλίας

Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Παραγωγή Εκπαιδευτικού Υλικού (Παιδαγωγικά Υλικά & Μέσα)
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 272
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	3 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας: Θεωρητική κατάρτιση 39 ώρες Καθοδηγούμενες εργασίες στο Πανεπιστημιακό εικαστικό εργαστήριο 40 ώρες Προετοιμασία εκτός πανεπιστημίου 40 ώρες Υποστήριξη και παράδοση εργασιών 1 ώρα.
Όνομα διδάσκοντα	Έκτακτο διδακτικό προσωπικό
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση των θεωρητικών και εργαστηριακών μαθημάτων, ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση: - Να γνωρίζει τα υλικά, τα μέσα και τις τεχνικές με τις οποίες μπορεί να φτιάξει μια κατασκευή κατάλληλη να βοηθήσει μια μαθησιακή διαδικασία - Να γνωρίζει τα όρια, τις ιδιότητες και την επικινδυνότητα των υλικών αυτών - Να κατασκευάζει και να χρησιμοποιεί στοιχειώδεις και σύνθετες κατασκευές οι οποίες λειτουργούν ως βοηθητικά εποπτικά εργαλεία σε μαθήματα του αναλυτικού προγράμματος του δημοτικού σχολείου και - Να βοηθά τους μαθητές να κατασκευάζουν παιγνιώδεις μορφές κατασκευών με προορισμό την ενίσχυση και την συναισθηματική βίωση των στόχων των μαθημάτων.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Οι αρχές διαμόρφωσης και κατασκευής ενός εποπτικού μέσου. Ο ρόλος των απλών και σύνθετων στόχων του μαθήματος στην παιδαγωγική κατασκευή. Η οικονομία της κατασκευής. Οι κατασκευές μιας χρήσης. Οι μουσειακές βαλίτσες και η συλλογή της τάξης και του σχολείου. Κατασκευές επιτραπέζιες και κατασκευές τοίχου. Ατομικές και ομαδικές κατασκευές. Βασικά υλικά και εργαλεία για την κατασκευή ενός παιδαγωγικού εργαλείου. Βαριά και ελαφριά υλικά. Τοξικότητα και επικινδυνότητα των υλικών. Το χαρτί, ο πηλός, η πλαστελίνη, ο χαρτοπολτός, το ξύλο, τα μέταλλα και οι κόλλες. Το τυχαίο υλικό και οι μεταποιήσεις του. Βασικά εργαλεία χειροτεχνικών κατασκευών. Κίνδυνοι τάξης και σχολείου. Τα όρια της

προφύλαξης. Η κοπή, το κόλλημα και το βάψιμο. Λιποδιαλυτές και υδατοδιαλυτές βαφές..

- Ενδεικτική βιβλιογραφία** Προδιαγραφές εκπαιδευτικών βοηθητικών μέσων Παιδαγωγικό Ινστιτούτο – 1999
Σιμάτος, Αναστάσιος. Τεχνολογία και εκπαίδευση: επιλογή και χρήση των εποπτικών μέσων διδασκαλίας. - (Η Εκπαίδευση Σήμερα - Αύριο) Αθήνα: Πατάκης, 1997
Πλακωτάρης, Κώστας. Υλικά και τεχνική στη ζωγραφική και διακοσμητική. Αθήνα Φιλιππότης 1995
- Μέθοδοι διδασκαλίας** Διαλέξεις, σεμινάρια και εργαστήρια
- Μέθοδοι αξιολόγησης** Ατομικές ή ομαδικές εργασίες Παράδοση εργασιών και αξιολόγηση
- Γλώσσα διδασκαλίας** Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Εκπαίδευση στην Πολιτειότητα: «Η αγωγή του πολίτη»
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 273
Είδος μαθήματος	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας: Διδασκαλία 39 ώρες. Βιβλιογραφική έρευνα και μελέτη σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο 20 ώρες. Συγκέντρωση και παρουσίαση εργασιών 20 ώρες. Προετοιμασία για τις εξετάσεις 28 ώρες. Γραπτές εξετάσεις 3 ώρες (110 ώρες)
Όνομα διδάσκοντα	Ιωάννης Μπουνόβας
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση των θεωρητικών και εργαστηριακών μαθημάτων, ο φοιτητής θα πρέπει να είναι σε θέση: - Να κατανοεί την έννοια της ενεργού πολιτειότητας μέσα από την πολιτική κοινωνικοποίηση και την δημοκρατική εκπαίδευση - Να προσεγγίζει κριτικά την διδασκαλία της έννοιας του πολίτη - Να σχεδιάζει εκπαιδευτικά προγράμματα με στόχο την δημοκρατία στην πράξη - Να εμβαθύνει σε μη τυπικές μορφές διδασκαλίας της πολιτειότητας - δημοκρατίας
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Θα γίνει εστίαση στην έννοια του κράτους, του πολίτη και της πολιτειότητας και συσχέτιση τους με την εκπαίδευση, τυπική και μη τυπική. Με βάση τα παραπάνω θα μελετηθούν εκπαιδευτικές πρακτικές και δράσεις με στόχο τον ενεργό πολίτη. Θα ακολουθήσει η προσέγγιση των μεθόδων με τους οποίους μπορούν να διδαχθούν στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση η δημοκρατία, η ειρήνη, τα ανθρώπινα δικαιώματα, η συμπερίληψη, κ.α. με βάση την ενσυναίσθηση και τον σεβασμό στον 'άλλο' τόσο στο τοπικό όσο και στο ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο. Επίσης θα γίνει ανάλυση των σχολικών εγχειριδίων και, τέλος, θα διεξαχθούν σχέδια εργασίας με βάση τα εργαστήρια δεξιοτήτων αλλά και σε ευρύτερο των προγραμμάτων σπουδών πλαίσιο.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	-Βλάχου Μαρία (2020) Πολιτειότητα και κοινωνικές δεξιότητες στην προσχολική εκπαίδευση, Γράφημα. -Γκίβαλος Α. Μ (2005). Πολιτική κοινωνικοποίηση και εκπαιδευτικό περιβάλλον Νήσος, Αθήνα -Γκότοβος Α (2002). Εκπαίδευση και ετερότητα. Μεταίχμιο.

-Dewey John (20166). Δημοκρατία και εκπαίδευση, Ηριδανός, Αθήνα.

-Καρακατσάνη Δ. (2004), Εκπαίδευση και πολιτική διαπαιδαγώγηση, Μεταίχμιο.

-Κατσαρού Ε (2020). Η δημοκρατία στο σχολείο, Κριτική. Αθήνα.

-Νικολάου Σ.Μ κ.α (επιμ.)(2018). Νέες προκλήσεις στην εκπαίδευση και τη δημοκρατία. Gutenberg, Αθήνα

Μέθοδοι διδασκαλίας Διαλέξεις, σεμινάρια

Μέθοδοι αξιολόγησης Γραπτές εξετάσεις και ατομικές ή ομαδικές εργασίες, παρουσιάσεις

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Φύλο και Εκπαίδευση. Ιστορικές και Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 285
Είδος μαθήματος	Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας: Θεωρητική κατάρτιση 39 ώρες Καθοδηγούμενες εργασίες στο Πανεπιστημιακό εικαστικό εργαστήριο 40 ώρες Προετοιμασία εκτός πανεπιστημίου 40 ώρες Υποστήριξη και παράδοση εργασιών 1 ώρα.
Όνομα διδάσκοντα	Ιωάννης Μπουνόβας
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται: να αποκτήσουν γνώσεις για το πώς προσεγγίζεται τόσο στη διαχρονία όσο και στο σήμερα το κοινωνικό φύλο και οι έμφυλες ταυτότητες, να αποκτήσουν γνώσεις για την ιστορία των έμφυλων ανισοτήτων στο σχολείο, είτε αυτές αφορούν εκπαιδευτικούς είτε μαθητές/τριες, να αντιληφθούν την έμφυλη διάσταση του Α.Π. (σχολική γνώση) αλλά και των κοινωνικών σχέσεων στη σχολική καθημερινότητα τόσο των εκπαιδευτικών όσο και των μαθητών/τριών, να συσχετίζουν την κοινωνική ανισότητα εκτός σχολείου (κοινωνική πραγματικότητα/κοινωνικός περίγυρος/κοινωνία) με την έμφυλη διάσταση της εκπαιδευτικής ανισότητας, να χρησιμοποιούν την έννοια «φύλο» ως εργαλείο ανάλυσης των κοινωνικών σχέσεων
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Κοινωνικό και βιολογικό φύλο, έμφυλες ταυτότητες και διακρίσεις. Θεωρητικό πλαίσιο: Οι σπουδές φύλου. Η ιστορική προσέγγιση του φύλου στις νεότερες και σύγχρονες κοινωνίες (το φύλο ως πολιτισμική και κοινωνική κατηγορία). Ιστορική εξέλιξη της εκπαίδευσης των δασκάλων και διδασκαλισσών μέχρι σήμερα. Η εκπαίδευση των αγοριών και των κοριτσιών. Ιστορική εξέλιξη. Έμφυλα στερεότυπα, ανισότητες και διακρίσεις. Το σχολείο ως

θεσμός μόρφωσης/δημιουργίας/αναπαραγωγής έμφυλων ταυτοτήτων.

Φύλο και ρατσισμός (κοινωνικό φύλο, σεξουαλική επιλογή, σεξουαλικό φύλο)

Η έμφυλη διάσταση της σχολική γνώσης (Α.Π.) και της σχολικής επίδοσης.

Έμφυλες αναπαραστάσεις στο σχολείο. Προσδοκίες των εκπαιδευτικών και των γονέων.

Κοινωνική ανισότητα στο σχολείο και φύλο.

- Ενδεικτική βιβλιογραφία** Δαλακούρα, Κ. & Ζιώγου Καραστεργίου, Σ. (2015). Η εκπαίδευση των γυναικών. Οι γυναίκες στην εκπαίδευση. Αθήνα: Κάλυπτος (ηλεκτρ. έκδοση)
- Δεληγιάννη, Β. & Ζιώγου Σ. (επιμ.). (1994). Εκπαίδευση και φύλο. Ιστορική διάσταση και σύγχρονος προβληματισμός. Θεσσαλονίκη: Βάνιας
- Θάνος, Θ & Κογκίδου, Δ. (επιμ.). (2022). Φύλο και εκπαίδευση. Θεσσαλονίκη: εκδ. Τζόλα
- Κατή, Δ. (2002). Νοημοσύνη και φύλο. Ο σεξισμός στις επιστημονικές ιδέες για τις γνωστικές ικανότητες. Θεσσαλονίκη: Οδυσσέας.
- Μαραγκουδάκη, Ε. (1995) Εκπαίδευση και διάκριση των φύλων. Παιδικά αναγνώσματα στο νηπιαγωγείο. Αθήνα: Οδυσσέας
- Παντούλη, Ο. (επιμ.). (2019). Συν-ομιλώντας για το φύλο στην εκπαίδευση. Θεσσαλονίκη: Ζυγός.
- Πετράκη, Γ. & Στρατηγάκη, Μ. (2022). Εισαγωγή στις σπουδές φύλου. Θεωρία και έρευνα στις κοινωνικές επιστήμες. Αλεξάνδρεια: Αθήνα
- Πολίτης, Φ. (2006). Οι «Ανδρικές Ταυτότητες» στο Σχολείο - Ετεροσεξουαλικότητα, Ομοφυλοφοβία και Μισογυνισμός. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Τάκη, Β. (2009). Έμφυλη απουσία. Γυναίκες στη διοίκηση της εκπαίδευσης – Ένα εναλλακτικό μοντέλο. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο
- Yunal-Davis, N. (2013). Κοινωνικό φύλο και έθνος. Θεσσαλονίκη: University Studio Press

Μέθοδοι διδασκαλίας Διαλέξεις, παρουσίαση εργασιών των φοιτητών/τριών

Μέθοδοι αξιολόγησης Γραπτή εξέταση (ανάπτυξη περιεχομένου) (40%), παράδοση και παρουσίαση εργασιών στην ολομέλεια (60%).

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Κατασκευή εκπαιδευτικού υλικού και διδασκαλία μαθηματικών με τη χρήση Πληροφορικής Τεχνολογίας
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 331
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΔΜ
Φόρτος Εργασίας	36 ώρες διδασκαλίας, 40 ώρες προετοιμασία για τη διδασκαλία, 40 ώρες συνεργασίας, καθοδήγησης εργασιών και διόρθωση εργασιών.
Όνομα διδάσκοντα	Χαράλαμπος Λεμονίδης
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Γνώσεις Γνωρίζουν τη δυναμική γεωμετρία με το πρόγραμμα Geogebra Γνωρίζουν προγραμματισμό με το πρόγραμμα Logo Κατασκευάζουν, και τροποποιούν εκπαιδευτικό υλικό με τη χρήση ΤΠΕ για τη διδασκαλία των μαθηματικών Αναζητούν στο διαδίκτυο και να επισκέπτονται σελίδες από πανεπιστήμια και ειδικές σελίδες με υλικό για τη διδασκαλία των μαθηματικών. Δεξιότητες Κατασκευάζουν σχέδιο διδασκαλίας με ΤΠΕ Αξιολογούν δραστηριότητες Αξιολογούν ηλεκτρονικά προγράμματα μαθηματικών Ικανότητες Εφαρμόζουν τη διδασκαλία που έχουν σχεδιάσει σε ένα ή περισσότερα υποκείμενα Κατασκευάζουν και τροποποιούν δραστηριότητες με τη χρήση της τεχνολογίας
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές θα είναι ικανοί να κατασκευάζουν και να τροποποιούν εκπαιδευτικό υλικό που θα χρησιμοποιούν στη διδακτική τους πράξη.
Προαπαιτούμενα	
Περιεχόμενο του μαθήματος	Μαθησιακοί στόχοι αυτού θα είναι να ασκήσει τους φοιτητές στην κατασκευή διδακτικών δραστηριοτήτων και γενικότερα εκπαιδευτικού υλικού στα μαθηματικά με τη βοήθεια της νέας τεχνολογίας. Το μάθημα θα περιλαμβάνει ένα θεωρητικό μέρος το οποίο θα αναφέρεται σε ζητήματα δραστηριοτήτων και διδακτικής στα μαθηματικά και ένα εμπειρικό μέρος στο οποίο οι φοιτητές θα ασκούνται στην κατασκευή δραστηριοτήτων με τις νέες τεχνολογίες. Τα προγράμματα που μπορεί να χρησιμοποιηθούν στις νέες τεχνολογίες είναι το σχεδιαστικό του word, το CorelDraw, το πολυμεσικό πρόγραμμα Mediator, το Director, κτλ.

Ενδεικτική βιβλιογραφία	Κυνηγός, Χ. (2011). Το μάθημα της διερεύνησης. Παιδαγωγική αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών για τη διδακτική των μαθηματικών: Από την έρευνα στη σχολική τάξη. Τόπος. Van de Walle J. (2005). <i>Μαθηματικά για το Δημοτικό και το Γυμνάσιο. Μια εξελικτική διδασκαλία</i> . Επιμελητής: Τριανταφυλλίδης Τριαντάφυλλος. Εκδόσεις: Τυπωθήτω.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις. Εργαστήριο Η/Υ.
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική.

Τίτλος μαθήματος	Δυσκολίες Μάθησης στα Μαθηματικά
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 356
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Ειδίκευσης
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΔΜ
Φόρτος Εργασίας	36 ώρες διδασκαλίας, 40 ώρες προετοιμασία για τη διδασκαλία, 40 ώρες συνεργασίας, καθοδήγησης εργασιών και διόρθωση εργασιών.
Όνομα διδάσκοντα	Χαράλαμπος Λεμονίδης
Μαθησιακά αποτελέσματα Γνώσεις	Να γνωρίζουν θεωρητικά θέματα σχετικά με τις μαθησιακές δυσκολίες των παιδιών και ειδικά για την περίπτωση των μαθηματικών. Να γνωρίζουν τις συμπεριφορές και επιδόσεις στα μαθηματικά των παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες στα μαθηματικά. Να γνωρίζουν βασικά στοιχεία για τη διάγνωση βασικών περιπτώσεων παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες στα μαθηματικά.
Δεξιότητες	Να κατανοούν και να μπορούν να αντιμετωπίζουν τα συναισθηματικά και κοινωνικά προβλήματα στη μάθηση των μαθηματικών των παιδιών με ΜΔ. Να κατασκευάζουν ή να τροποποιούν δραστηριότητες μαθηματικών, φύλλα εργασίας και αξιολόγηση για παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες. Χρήση της τεχνολογίας στη διδασκαλία των μαθηματικών σε παιδιά με ΜΔ.
Ικανότητες	Να συμμετέχουν και να διαμορφώνουν ένα ατομικό πρόγραμμα σπουδών για παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες. Να προσαρμόζουν μια διδασκαλία μαθηματικών για παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες
Μαθησιακοί στόχοι	Ο σκοπός του μαθήματος αυτού είναι να παρουσιαστούν, να αναλυθούν και να εφαρμοστούν ευρήματα της σύγχρονης έρευνας σχετικά με το θέμα της διδασκαλίας και μάθησης των μαθηματικών σε παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες ή δυσκολίες στα μαθηματικά.
Προαπαιτούμενα	Υ301 Διδακτική Μαθηματικών.
Περιεχόμενο του μαθήματος	Στο μάθημα θα αναπτυχθούν τα παρακάτω θέματα: - Προσδιορισμός των όρων: δυσκολίες στα μαθηματικά, μαθησιακές δυσκολίες (μ. δ.) στα μαθηματικά, δυσλεξία,

δυσαριθμησία, κτλ. Ενδείξεις συμπτώματα.

- Λειτουργία της μνήμης. Εγκέφαλος, νευροψυχολογία και μαθησιακές δυσκολίες στα μαθηματικά.
- Μάθηση της αριθμητικής και αριθμητισμός. Ανάπτυξη των αριθμητικών εννοιών.
- Νοεροί υπολογισμοί και μαθησιακές δυσκολίες. Μάθηση και χρήση αριθμητικών γεγονότων. Εκμάθηση της προπαίδειας.
- Δυσκολίες των μαθητών στη μάθηση των ρητών αριθμών.
- Συναισθηματικοί παράγοντες: άγχος, αυτοεκτίμηση, κτλ.
- Διδακτικές παρεμβάσεις σε παιδιά με μ.δ. Παρουσίαση καινοτόμων προγραμμάτων και εφαρμογών.
- Χρήση των ΤΠΕ για διδακτική παρέμβαση σε παιδιά με μ.δ. Κατασκευή εκπαιδευτικού υλικού για διδασκαλία μαθηματικών.

Ενδεικτική βιβλιογραφία	Αγαλιώτης, Ι. (2011). Διδασκαλία Μαθηματικών στην Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση. Εκδόσεις Γρηγόρη. Lemonidis, C. (2015). Mental Computation and Estimation: Implications for mathematics education research, teaching and learning. New York: Routledge. Λεμονίδης, Χ. (2013). Μαθηματικά της Φύσης και της Ζωής. Νοεροί υπολογισμοί. Λογαρέζω με το τσιμίδι μ'. Εκδόσεις Ζυγός. Θεσσαλονίκη. Misquitta, R. (2011). A review of the literature: Fraction instruction for struggling learners in mathematics. Learning Disabilities Research & Practice, 26(2), 109–119. Shin, M., & Bryant, D. P. (2015). Fraction interventions for students struggling to learn mathematics: A research synthesis. Remedial and Special Education, 36, 374-387. doi: 10.1177/0741932515572910.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διδασκαλία (παρακολούθηση διαλέξεων, παρουσίαση εργασιών, συζήτηση, ασκήσεις)
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος Μαθήματος	Επιστημολογία
Κωδικός Μαθήματος	ΥΕ 332
Είδος Μαθήματος	Κατ' Επιλογή Υποχρεωτικό
Επίπεδο Μαθήματος	Εισαγωγικά
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία 24 ώρες και παραγωγή ατομικής εργασίας, συνεργασία με τον διδάσκοντα 14, συγγραφή εργασίας 36 ώρες.
Όνομα Διδάσκοντα	Κωνσταντίνος Νικολαντωνάκης
Στόχος του μαθήματος	
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές/τριες θα είναι ικανοί να κατανοούν έννοιες από την Ιστορία των Επιστημών και της Τεχνολογίας που σχετίζονται με έννοιες οι οποίες παρουσιάζονται στη διδασκαλία του Δημοτικού Σχολείου κατά τη διάρκεια των μαθημάτων της Ιστορίας, της Μελέτης Περιβάλλοντος, καθώς και των Φυσικών Επιστημών. Ένα μέρος των μαθημάτων σχετίζεται με τη χρήση επιστημολογικών προσεγγίσεων σε επιστημονικά πεδία των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών.
Περιεχόμενο του μαθήματος	Προαπαιτούμενα- Παρουσίαση στοιχείων από την Ιστορία των Επιστημών και της Τεχνολογίας από την αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας. Θα γίνουν ιδιαίτερες αναφορές στη συμβολή των Σουμερίων, Αιγυπτίων και του Αρχαίου Ελληνικού πολιτισμού. Η συμβολή των Αράβων και των Κινέζων. Η τεχνολογία του Μεσαίωνα. Η Περίοδος της επιστημονικής επανάστασης. Η βιομηχανική επανάσταση. Η εποχή της πληροφορικής, των τηλεπικοινωνιών και των μεταφορών. Ο Λογικός θετικισμός, Θεωρίες των Μπασελάρ, Πόππερ, Κουν, Λάκατος, Φεγιεράμπεντ. Το νέο Παράδειγμα της συστημικής.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διδασκαλία
Μέθοδοι αξιολόγησης	Συγγραφή εργασίας 40%, παρουσίαση ατομικής εργασίας στην ολομέλεια 20% και εξετάσεις 40%
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Σχεδίαση και Ανάπτυξη Εκπαιδευτικού Λογισμικού
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 335
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, εργαστήριο 30 ώρες, συνεργασία με το διδάσκοντα 9 ώρες, εργασία 30 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές θα πρέπει - να γνωρίζουν βασικές αρχές της σχεδίασης τεχνολογικών συστημάτων - να είναι σε θέση ως μελλοντικοί εκπαιδευτικοί να συμμετάσχουν σε ομάδες σχεδίασης και ανάπτυξης εκπαιδευτικού λογισμικού - να είναι ικανοί να σχεδιάζουν και να αναπτύσσουν οι ίδιοι μικρο-λογισμικό για τις διδακτικές τους ανάγκες με τη χρήση βασικών εργαλείων προγραμματισμού (π.χ. Scratch) - να είναι σε θέση να αξιολογήσουν την εκπαιδευτική καταλληλότητα και ευχρηστία του εκπαιδευτικού λογισμικού.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Τι είναι η σχεδίαση, ποιες είναι οι αρχές της σχεδίασης, τι είναι η συμμετοχική σχεδίαση. Αρχές σχεδίασης εκπαιδευτικού λογισμικού, περιβάλλοντα ανάπτυξης εκπαιδευτικού υλικού-λογισμικού, κανόνες αξιολόγησης εκπαιδευτικού λογισμικού.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Βοσνιάδου Στέλλα, De Corte Erik, Glaser Robert, Mandl Heinz, Σελίμης Στάθης, Κουκουτσάκης Αντώνης (2006) Σχεδιάζοντας περιβάλλοντα μάθησης υποστηριζόμενα από τις σύγχρονες τεχνολογίες, Εκδόσεις ΔΑΡΔΑΝΟΣ. Depover Christian, Karsenti Thierry, Κόμης Βασίλης (2010) Διδασκαλία με χρήση της τεχνολογίας: προώθηση της μάθησης, ανάπτυξη ικανοτήτων, Εκδόσεις Κλειδάριθμος. Παναγιωτακόπουλος Χ., Πιερρακέας Χ., Πιντέλας Π. (2003) Το εκπαιδευτικό λογισμικό και η αξιολόγησή του, Εκδόσεις Μεταίχμιο. Τσέλιος Ν. (2007) Εισαγωγή στην Επιστήμη του Ιστού: Βασικές υπηρεσίες και παιδαγωγικές χρήσεις, εκδόσεις Κλειδάριθμος.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Θεωρία και εργαστηριακές ασκήσεις
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασία - project
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος Μαθήματος	Ιστορία των Μαθηματικών και Μαθηματική Εκπαίδευση
Κωδικός Μαθήματος	ΥΕ 337
Είδος Μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο Μαθήματος	Εισαγωγικά
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	3 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για διδασκαλία 24 ώρες, συνεργασία με τον διδάσκοντα 14 ώρες, συγγραφή εργασίας 36 ώρες.
Όνομα Διδάσκοντα	Κωνσταντίνος Νικολαντωνάκης
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Κατανόηση επιστημονικών ιδεών Απόκτηση ιστορικής κατανόησης Ανάπτυξη συγκριτικής κατανόησης και συσχετισμός επιστημονικών επιτευγμάτων Ανάπτυξη δεξιοτήτων παρουσίασης με χρήση ΤΠΕ Κατανόηση της ευρετικής μεθόδου ανάλυση - σύνθεση Σχεδιασμός μαθησιακών σειρών ή/και πόστερ
Στόχοι	Οι φοιτητές/τριες θα είναι ικανοί να μελετούν και να επιλέγουν επεισόδια από τη ιστορία των μαθηματικών και την ιστορική εξέλιξη και διαμόρφωση των εννοιών και να δημιουργούν πακέτα διδακτικών παρεμβάσεων.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Παρουσίαση της Παγκόσμιας ιστορίας του Αριθμού και των Αριθμητικών συστημάτων. Στοιχεία από τη Βαβυλωνιακή, Αιγυπτιακή, Ελληνική, Αραβική, Κινέζικη και Ινδική Μαθηματική παράδοση που σχετίζονται με έννοιες οι οποίες παρουσιάζονται στη διδασκαλία του Δημοτικού Σχολείου. Μελέτες περίπτωσης: Μέθοδοι πολλαπλασιασμού, Πειραματική γεωμετρία του Μεσαίωνα στην Δυτική και Βυζαντινή Μαθηματική παράδοση, Μέτρα και Σταθμά, Η ιστορία του κλάσματος. Το μάθημα αναφέρεται συχνά και σε πρακτικές (θέματα, διαστάσεις της διδασκαλίας, πλαίσια μάθησης κ.λπ) που αφορούν μεγαλύτερες ηλικίες, εκτός από την παιδική.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Σημειώσεις από τον Διδάσκοντα.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διδασκαλία
Μέθοδοι αξιολόγησης	Συγγραφή εργασίας 40%, παρουσίαση της εργασίας στην ολομέλεια 20% και Εξετάσεις 40%
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Παιδαγωγική Γνώση Περιεχομένου στις Φυσικές Επιστήμες
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 338
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3ο
Εξάμηνο	5ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διάλεξης 12, ατομική εργασία 30 ώρες, προετοιμασία φοιτητή & συνεργασία με τη διδάσκουσα 15 ώρες, workshops 25 ώρες, χρήση διαδικτύου-νέων τεχνολογιών 20 ώρες, επισκόπηση βιβλιογραφίας 10 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Αγγελος Σοφιανίδης
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές/τριες να προσεγγίσουν τον όρο Παιδαγωγικής Γνώσης Περιεχομένου στις Φυσικές Έννοιες και να αποκτήσουν επίγνωση της ΠΓΠ που ενεργοποιούν στις διδασκαλίες τους. Οι φοιτητές/τριες: 1) Να μπορούν να αναγνωρίζουν όψεις της Παιδαγωγικής Γνώσης του Περιεχομένου τόσο στο διδακτικό τους σχεδιασμό όσο και στις διδασκαλίες τους. 2) Να είναι ικανοί να επιλέγουν ή/και να δημιουργούν κατάλληλο διδακτικό υλικό (τρισεπίστυχα αντικείμενα, πειραματικές δραστηριότητες, φύλλα εργασίας κ.λπ.). 3) Να είναι ικανοί να εφαρμόζουν στις διδασκαλίες τους τα πορίσματα της σύγχρονης έρευνας που συναντούν στη βιβλιογραφία. Όσον αφορά τις γενικές ικανότητες: (α) Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας, (β) Λήψη αποφάσεων (γ) Αυτόνομη εργασία (δ) Ομαδική εργασία, (ε) Σχεδιασμός και διαχείριση έργων, (σ) Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	
Προαπαιτούμενα	
Περιεχόμενο του μαθήματος	Αναπτύσσονται όψεις της «Παιδαγωγικής Γνώσης του Περιεχομένου» στις Φυσικές Επιστήμες όπως: 1) η «επιστημονική γνώση του περιεχομένου», 2) σχεδιασμός υλικών και πειραματικών δραστηριοτήτων, 3) ο «διδακτικός μετασχηματισμός του περιεχομένου», 4) γνώση των προαπαιτούμενων γνώσεων των μαθητών/τριών και των πιθανών παρανοήσεών τους, 5) χρήση νέων τεχνολογιών για τη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών, 6) μελέτη των σύγχρονων ερευνητικών αποτελεσμάτων στη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών και η εφαρμογή τους στη διδασκαλία 7) συνιστώσες της ΠΓΠ

Ενδεικτική βιβλιογραφία	Χαλκιά, Κ. (2010). Διδάσκοντας Φυσικές Επιστήμες. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη. Εύδοξος: 12979204. Καριώτογλου, Π. (2006). <i>Παιδαγωγική Γνώση Περιεχομένου στις Φυσικές Επιστήμες</i> . Θεσσαλονίκη: ΓΡΑΦΗΜΑ. Εύδοξος: 7671
Μέθοδοι διδασκαλίας	Σεμινάρια, Workshops, Εργαστήρια
Μέθοδοι αξιολόγησης	Προφορικές και γραπτές Εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Εφαρμογές Εκπαιδευτικής Έρευνας
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 342
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΔΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, μελέτη βιβλιογραφίας 30 ώρες, οργάνωση και διεξαγωγή έρευνας 21 ώρες, συγγραφή εργασίας 30 ώρες.
Όνομα διδάσκουσας	Άννα-Καρολίνα Ρετάλη
Μαθησιακοί στόχοι	Στόχος του μαθήματος είναι να εφαρμόσουν οι φοιτητές/τριες γνώσεις και να αναπτύξουν δεξιότητες που αφορούν ζητήματα μεθοδολογίας έρευνας μέσω της συμμετοχής τους στο σχεδιασμό και στη διεξαγωγή εκπαιδευτικής έρευνας, καθώς και στη συγγραφή ερευνητικής εργασίας.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος η/ο φοιτήτρια/τής θα είναι σε θέση να: - Πραγματοποιεί βιβλιογραφική επισκόπηση. - Διατυπώνει συγκεκριμένο στόχο έρευνας και ερευνητικά ερωτήματα/ερευνητικές υποθέσεις. - Εφαρμόζει την κατάλληλη προσέγγιση στη συλλογή και ανάλυση δεδομένων. - Συζητά τα ευρήματα της έρευνάς του σε σχέση με την υπάρχουσα βιβλιογραφία. - Προσδιορίζει τους περιορισμούς της έρευνάς του και να διαμορφώνει προτάσεις περαιτέρω διερεύνησης.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Σχεδιασμός εκπαιδευτικής έρευνας. Αναζήτηση, οργάνωση και αξιοποίηση βιβλιογραφικών δεδομένων. Επιλογή και τεκμηρίωση καταλληλότητας ερευνητικών τεχνικών. Συγκέντρωση, επεξεργασία, ανάλυση, παρουσίαση και ερμηνεία δεδομένων. Προσδιορισμός περιορισμών έρευνας. Συγγραφή ερευνητικής εργασίας.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Ίσαρη, Φ., & Πουρκός, Μ. (2015). <i>Ποιοτική Μεθοδολογία Έρευνας. Εφαρμογές στην Ψυχολογία και στην Εκπαίδευση</i> . Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα. Mills, G., Gay, L., & Airasian, P. (2017). <i>Εκπαιδευτική Έρευνα</i> . Προπομπός. Newby, P. (2019). <i>Μέθοδοι έρευνας στην εκπαίδευση</i> . Πεδίο.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Εργαστηριακά μαθήματα – πρακτικές εφαρμογές
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Εκπαιδευτική Έρευνα: Εισαγωγή στην ανάλυση δεδομένων
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 366
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και Βασικής Κατάρτισης
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΔΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για μάθημα/εργασίες 36 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 42 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκουσας	Άννα-Καρολίνα Ρετάλη
Μαθησιακοί στόχοι	Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στην ανάλυση δεδομένων ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος η/ο φοιτήτρια/τής θα είναι σε θέση: - Να αναγνωρίζει και να επιλέγει τις κατάλληλες μεθόδους επεξεργασίας ερευνητικών δεδομένων. - Να κατανοεί ερευνητικά αποτελέσματα σε επιστημονικά άρθρα - Να παρακολουθεί τις επιστημονικές εξελίξεις στην εκπαιδευτική έρευνα.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Ποσοτικές και ποιοτικές προσεγγίσεις στην εκπαιδευτική έρευνα. Βασικές αρχές μέτρησης. Στατιστικά μέτρα κεντρικής τάσης και διασποράς. Κανονική κατανομή. Γραφήματα. Πίνακες συχνοτήτων. Έλεγχος στατιστικών υποθέσεων. Συσχετίσεις μεταβλητών. Έλεγχος για τις μέσες τιμές δύο πληθυσμών (δείγματα ανεξάρτητα, δείγματα εξαρτημένα). Γενικές αρχές ποιοτικής ανάλυσης δεδομένων. Θεματική ανάλυση ποιοτικών ερευνητικών δεδομένων.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Flick, U. (2017). <i>Εισαγωγή στην Ποιοτική Έρευνα</i> . Προπομπός. Ιωσηφίδης, Θ. (2008). <i>Ποιοτικές Μέθοδοι Έρευνας στις Κοινωνικές Επιστήμες</i> . Κριτική. Ρούσσος, Π., & Τσαούσης, Γ. (2020). <i>Στατιστική Εφαρμοσμένη στις Κοινωνικές Επιστήμες με τη Χρήση του SPSS και του R</i> . Εκδόσεις Gutenberg. Τσακίρίδου, Ε., Σαριαννίδης, Ν., & Κοντέος, Γ. (2016). <i>Μεθοδολογία έρευνας και εφαρμοσμένη στατιστική με τη χρήση του Excel και του SPSS</i> . Αλέξανδρος ΙΚΕ.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, ομαδικές δραστηριότητες, συζητήσεις
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασίες (30%), Εξετάσεις (70%)
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Εκπαιδευτική Έρευνα: Ανάλυση ποσοτικών δεδομένων
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 367
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΔΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία για το μάθημα/εργασίες 23 ώρες, εργαστήριο υπολογιστή 30 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 25 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες
Όνομα διδάσκουσας	Άννα-Καρολίνα Ρετάλη
Μαθησιακοί στόχοι	Στόχος του μαθήματος είναι να εφαρμόσουν οι φοιτητές/τριες βασικές μεθόδους στατιστικής επεξεργασίας αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες για την περιγραφή, ανάλυση και παρουσίαση ερευνητικών δεδομένων.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση του μαθήματος η/ο φοιτήτρια/τής θα είναι σε θέση: - Να συγκεντρώνει ερευνητικά δεδομένα από το χώρο της εκπαίδευσης. - Να αξιοποιεί τις νέες τεχνολογίες για την ταξινόμηση και την στατιστική επεξεργασία δεδομένων - Να αναγνωρίζει και να επιλέγει τις κατάλληλες στατιστικές μεθόδους για τα ερευνητικά του δεδομένα.
Προαπαιτούμενα Περιεχόμενο του μαθήματος	- Περιγραφική και επαγωγική στατιστική με χρήση στατιστικών πακέτων. Επιλογή κατάλληλου στατιστικού κριτηρίου. Ερμηνεία αποτελεσμάτων ανάλυσης. Παρουσίαση πινάκων και γραφημάτων στατιστικής ανάλυσης σύμφωνα με το σύστημα APA.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Γιαλαμάς, Β. (2012). <i>Στατιστικές Τεχνικές και Εφαρμογές στις Επιστήμες της Αγωγής</i> . Εκδόσεις Πατάκη. De Vaus, D. (2011). <i>Ανάλυση Κοινωνικών Δεδομένων. 50 Βασικά Θέματα</i> . Ελληνικά Γράμματα. Field, A. (2016). <i>Η διερεύνηση της στατιστικής με τη χρήση του SPSS της IBM</i> . Προπομπός. Ρούσσος, Π., & Τσαούσης, Γ. (2020). <i>Στατιστική Εφαρμοσμένη στις Κοινωνικές Επιστήμες με τη Χρήση του SPSS και του R</i> . Εκδόσεις Gutenberg.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Εργαστηριακά μαθήματα – πρακτικές εφαρμογές
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασίες (30%), Εξετάσεις (70%)
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Εφαρμογή προγραμμάτων για την αειφορία στο Δημοτικό Σχολείο
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 349
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΔΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία και συνεργασία για τις εργασίες 58 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 20 ώρες, γραπτή εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Αναστάσιος Παπανικολάου
Μαθησιακοί στόχοι	Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με το εννοιολογικό και μεθοδολογικό πλαίσιο της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης / Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΑΑ), καθώς και η απόκτηση γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων για το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση προγραμμάτων για την αειφορία στο Δημοτικό Σχολείο.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να: - αξιολογούν κριτικά ζητήματα που αφορούν την αειφορία. - θέτουν μαθησιακούς στόχους και να εφαρμόζουν διδακτικές τεχνικές που εντάσσονται στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση/ Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΠΕ/ ΕΑΑ). - σχεδιάζουν και να αξιολογούν ένα πρόγραμμα σχολικών δραστηριοτήτων για την αειφορία στο Δημοτικό Σχολείο.
Προαπαιτούμενα Περιεχόμενο του μαθήματος	Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση / Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΠΕ/ ΕΑΑ): Ζητήματα και προβληματισμοί. Αρχές, στόχοι και χαρακτηριστικά ενός Προγράμματος ΠΕ/ ΕΑΑ. Σύγχρονες μέθοδοι και τεχνικές διδασκαλίας. Το σχέδιο εργασίας στην ΠΕ/ ΕΑΑ. Το παιχνίδι ρόλων στην ΠΕ/ ΕΑΑ. Η μελέτη πεδίου στην ΠΕ/ ΕΑΑ. Η έρευνα μικρής κλίμακας στην ΠΕ/ ΕΑΑ. Η ψηφιακή αφήγηση στην ΠΕ/ ΕΑΑ. Σχεδιασμός και οργάνωση προγράμματος σχολικών δραστηριοτήτων για την αειφορία στο Δημοτικό Σχολείο (εργασία σε ομάδες – workshop).
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Δημητρίου, Α. (2009) Περιβαλλοντική Εκπαίδευση: περιβάλλον, αειφορία. Θεωρητικές και παιδαγωγικές προσεγγίσεις. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο. [Εύδοξος: 15129] Λιαράκου, Γ. & Φλογαίτη, Ε. (2007). Από την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στην Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη,

Προβληματισμοί, τάσεις και προτάσεις. Αθήνα: Νήσος. [Εύδοξος: 5987]

Τσαμπούκου-Σκαναβή, Κ. (2004). Περιβάλλον και Κοινωνία: Μια σχέση σε αδιάκοπη εξέλιξη. Αθήνα: Καλειδοσκόπιο. [Εύδοξος: 12581]

Φλογαΐτη, Ε. (2006). Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα Επανεκδοση: Αθήνα: Πεδίο, 2011. [Εύδοξος: 12405161]

Μέθοδοι διδασκαλίας Εισήγηση, Συζήτηση, Εργασία σε ομάδες, Προσομοιώσεις, Πρακτική εξάσκηση

Μέθοδοι αξιολόγησης Ενεργητική συμμετοχή στα μαθήματα, Εργασίες, Γραπτή εξέταση
Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Σύγχρονα Ζητήματα Περιβάλλοντος και Αειφορίας
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 384
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	3 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία και συνεργασία για τις εργασίες 58 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 20 ώρες, γραπτή εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Αναστάσιος Παπανικολάου
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές/τριες θα γνωρίσουν βασικές περιβαλλοντικές έννοιες και αρχές λειτουργίας του περιβάλλοντος, θα εξοικειωθούν με τις αιτίες, τις συνέπειες και τους τρόπους αντιμετώπισής των κυριότερων σύγχρονων περιβαλλοντικών προκλήσεων σε παγκόσμια, εθνική και τοπική κλίμακα και θα κατανοήσουν τη σχέση των οικολογικών, κοινωνικών και οικονομικών πτυχών των περιβαλλοντικών ζητημάτων με την αειφορία στα πλαίσια της προετοιμασίας τους για τη διδασκαλία ζητημάτων του περιβάλλοντος και της αειφορίας στο Δημοτικό Σχολείο.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να: · γνωρίζουν βασικές περιβαλλοντικές έννοιες και αρχές λειτουργίας του περιβάλλοντος που συναντώνται στα αναλυτικά προγράμματα των μαθημάτων του Δημοτικού Σχολείου · αναλύουν τις αιτίες, τις συνέπειες και τους τρόπους αντιμετώπισής των κυριότερων σύγχρονων περιβαλλοντικών προκλήσεων που συναντώνται στα αναλυτικά προγράμματα των μαθημάτων του Δημοτικού Σχολείου · αξιολογούν κριτικά τη σχέση των οικολογικών, κοινωνικών και οικονομικών πτυχών των περιβαλλοντικών ζητημάτων με την αειφορία · προσεγγίζουν και να διερευνούν ζητήματα του περιβάλλοντος και της αειφορίας σε εθνική και τοπική κλίμακα που συναντώνται στα αναλυτικά προγράμματα των μαθημάτων του Δημοτικού Σχολείου
Προαπαιτούμενα	-

Περιεχόμενο του μαθήματος	Βασικές περιβαλλοντικές έννοιες και αρχές λειτουργίας του περιβάλλοντος που συναντώνται στα αναλυτικά προγράμματα των μαθημάτων του Δημοτικού Σχολείου. Αιτίες, τις συνέπειες και τους τρόπους αντιμετώπισής των κυριότερων σύγχρονων περιβαλλοντικών προκλήσεων. Οικολογικές, κοινωνικές και οικονομικές πτυχές περιβαλλοντικών ζητημάτων (π.χ. κλιματική κρίση, ρύπανση, μείωση της βιοποικιλότητας) και η σχέση τους με την αειφορία. Εξέταση των ζητημάτων αυτών σε παγκόσμια, εθνική και τοπική κλίμακα.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Μανωλάς, Ε. (επιμ.) (2017). Περιβαλλοντική Κοινωνιολογία. Θεσσαλονίκη: Gutenberg. [Εύδοξος: 68377100] Μανωλάς, Ε., Γαλατσίδας, Σ. (επιμ.) (2021). Η Περιβαλλοντική Σκέψη στον 20ο αιώνα. Θεσσαλονίκη: Δίσιγμα. [Εύδοξος: 102072802] Μανωλάς, Ε., Ταμπάκης, Στ. (2018). Διεθνής Περιβαλλοντική Πολιτική. Θεσσαλονίκη: Δίσιγμα. [Εύδοξος: 77112794] Μανωλάς, Ε. (επιμ.) (2020). Πράσινες Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις στο Παγκόσμιο Σύστημα. Θεσσαλονίκη: Δίσιγμα. [Εύδοξος: 94689634]
Μέθοδοι διδασκαλίας	Εισήγηση, Συζήτηση, Εργασία σε ομάδες, Προσομοιώσεις, Πρακτική εξάσκηση
Μέθοδοι αξιολόγησης	Ενεργητική συμμετοχή στα μαθήματα, Εργασία, Γραπτή εξέταση. Δυνατότητα για ανάληψη περιορισμένου αριθμού προσθετικών εργασιών.
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ανοιχτά διερευνητικά περιβάλλοντα μάθησης στις Φυσικές Επιστήμες
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 350
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3ο
Εξάμηνο	5ο
Αριθμός ακαδημαϊκών Μονάδων	4
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διάλεξης 12, ατομική εργασία 15 ώρες, ομαδική 30 ώρες, workshops 25 ώρες, χρήση διαδικτύου-νέων τεχνολογιών 20 ώρες, δημιουργία υλικού 10 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Άγγελος Σοφιανίδης
Στόχοι του μαθήματος	Οι φοιτητές/φοιτήτριες να γνωρίσουν διαφορετικά είδη διερευνητικής διδασκαλίας και μάθησης με έμφαση σε μη-τυπικές μορφές μάθησης και διαθεματικές προσεγγίσεις (STEAM) μέσα και με την αξιοποίηση σύγχρονων προσεγγίσεων που έχουν αναπτυχθεί μέσα από ερευνητικά προγράμματα (πχ. SciArt). Να διακρίνουν, αναλύουν και περιγράφουν τέτοια περιβάλλοντα και τα βασικά χαρακτηριστικά τους.
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Οι φοιτητές/τριες: 1) να είναι ικανοί να εφαρμόζουν διδασκαλίες ανοιχτής διερεύνησης εντός και εκτός σχολείου, 2) να επιλέγουν ή/και να δημιουργούν κατάλληλο για ανοιχτά διερευνητικά περιβάλλοντα μάθησης διδακτικό υλικό, 3) να είναι ικανοί να παρουσιάζουν προφορικά και έντυπα πορίσματα της σύγχρονης έρευνας που συναντούν στη βιβλιογραφία σχετικά με τα διερευνητικά περιβάλλοντα μάθησης. Όσον αφορά τις γενικές ικανότητες: (α) Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση ψηφιακής τεχνολογίας, (β) Λήψη αποφάσεων, (γ) Ατομική εργασία, (δ) Ομαδική εργασία, (ε) Σχεδιασμός και διαχείριση έργων, (στ) Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	1) Εισαγωγή σε μη τυπικά περιβάλλοντα μάθησης, 2) Διαθεματικές προσεγγίσεις (πχ STEAM), 3) επιστημονικός γραμματισμός, 4) Μελέτη ειδικών θεμάτων Σύγχρονης Φυσικής 5) μελέτη των σύγχρονων ερευνητικών αποτελεσμάτων στη Διδακτική των Φυσικών Επιστημών 6) Εξοικείωση με σύγχρονα εργαλεία και μέσα διδασκαλίας
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Κουμαράς, Π. (2017). Διδάσκοντας Φυσική Αύριο. Αθήνα: Εκδόσεις GUTENBERG. Εύδοξος: 68376999

Κολιόπουλος, Δ. (2006). Θέματα Διδακτικής Φυσικών Επιστημών.
Εκδόσεις Μεταίχμιο. Εύδοξος: 24135

Μέθοδοι διδασκαλίας Σεμινάρια, Workshops

Μέθοδοι αξιολόγησης Εργασίες

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Εκπαιδευτικό Λογισμικό
Κωδικός μαθήματος	Υ351
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	3 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών 4 ECTS μονάδων	3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, εργαστήριο 39 ώρες, προετοιμασία φοιτητή & συνεργασία με τον διδάσκοντα 18 ώρες, προετοιμασία για συμμετοχή στις εξετάσεις 18 ώρες, γραπτές και εργαστηριακές εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές μετά το πέρας τους μαθήματος θα πρέπει να είναι σε θέση: - να κατανοούν και να γνωρίζουν το εύρος του διαθέσιμου εκπαιδευτικού λογισμικού - να αναγνωρίζουν τις κατηγορίες λογισμικού και τις κατηγορίες εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που μπορούν να υποστηριχθούν - να χρησιμοποιούν αποδοτικά εκπαιδευτικό λογισμικό από διαφορετικές κατηγορίες και διαφορετικά θεματικά αντικείμενα - να σχεδιάζουν σενάρια διδακτικής αξιοποίησης του εκπαιδευτικού λογισμικού είτε με γενικού τύπου εργαλεία λογισμικού, είτε με εξειδικευμένο λογισμικό για ειδικές διδακτικές - να είναι σε θέση να αξιολογήσουν την καταλληλότητα του εκπαιδευτικού λογισμικού για διαφορετικές απαιτήσεις μάθησης
Προαπαιτούμενα	
Περιεχόμενο του μαθήματος	- Web 2.0, Wiki, Ιστολόγια / μικροιστολόγια, Κοινωνικά δίκτυα, Εφαρμογές αποδοτικότητας (comics, collaborative text, to-do lists, podcasting, vodcasting etc.). - Τεχνολογία στο αναλυτικό πρόγραμμα: γλώσσα και ξένες γλώσσες, θετικές επιστήμες, κοινωνικές επιστήμες, τέχνες, φυσική αγωγή, ειδική αγωγή - Θεωρητική προσέγγιση: Εργασίες σχεδιασμού της ενσωμάτωσης της τεχνολογίας, ΤΠΕ και Πνευματική / Ηθική/ Κοινωνική / Πολιτιστική ανάπτυξη των μαθητών, Θεωρίες μάθησης και μοντέλα ενσωμάτωσης, Κατηγοριοποίηση δραστηριοτήτων με το εκπαιδευτικό

λογισμικό, Κατηγορίες εκπαιδευτικού αλληλεπιδραστικές επιφάνειες, λογισμικού, αναδυόμενες τεχνολογίες προσαρμοστικά εκπαιδευτικά συστήματα, (επαυξημένη πραγματικότητα, μεγάλες κτλ.)

Ενδεικτική βιβλιογραφία Δημητριάδης Σταύρος (2014) Θεωρίες Μάθησης & Εκπαιδευτικό Λογισμικό, Εκδόσεις TZIOΛΑ.

Newby T., Stepich D., Lehman J., Russell J. (2009) Educational Technology for Teaching and Learning, Εκδόσεις Επίκεντρο.

Μικρόπουλος Τ., Μπέλλου Ι., (2010) Σενάρια διδασκαλίας με υπολογιστή, Εκδόσεις Κλειδάριθμος.

Κόμης, Β. (2004), Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών, Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.

Μέθοδοι διδασκαλίας Θεωρία και εργαστηριακές ασκήσεις. Δημιουργία κοινότητας μάθησης για την συνεργατική ανάπτυξη κειμένων για τις ΤΠΕ στην εκπαίδευση

Μέθοδοι αξιολόγησης Θεωρία (γραπτά), εξέταση στο εργαστήριο, ομαδική εργασία.

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος Μαθήματος	Στοιχεία Γεωμετρίας και Επίλυση Προβλημάτων
Κωδικός Μαθήματος	ΥΕ 353
Είδος Μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο Μαθήματος	Εισαγωγικά
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία 39 ώρες, εργασία ατομική ή/και ομαδική - προετοιμασία για εξετάσεις 50 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα Διδάσκοντα	Κωνσταντίνος Νικολαντωνάκης
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Να συνδυάζει έννοιες για την επίλυση προβλημάτων μαθηματικού και γενικότερου ενδιαφέροντος. Να προσδιορίζει, να αναγνωρίζει και να επιλέγει τις κατάλληλες στρατηγικές, μεθόδους και τεχνικές για τη διερεύνηση απαντήσεων σε μαθηματικά προβλήματα. Να κατανοεί και να ερμηνεύει τα αποτελέσματα ενός προβλήματος. Να εξηγεί, να γενικεύει και να συμπεραίνει ιδιότητες και να καλλιεργεί σταδιακά τον επαγωγικό και παραγωγικό συλλογισμό. Να κάνει χρήση μιας έννοιας σε νέα πλαίσια. Να μπορεί να αναλύει και να συνθέτει δηλαδή να κάνει διάκριση σε συστατικά μέρη και κατανόηση της οργανωτικής τους δομής και να κατασκευάζει μια νέα δομή από διαφορετικά στοιχεία. Να μπορεί να αξιολογεί.
Στόχος του μαθήματος	Οι φοιτητές/τριες θα είναι ικανοί να εμβαθύνουν και να κατανοούν γεωμετρικές έννοιες που είναι απαραίτητες για τη διδασκαλία της γεωμετρίας και να επιλύουν προβλήματα
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Οι βασικές έννοιες που παρουσιάζονται είναι: Αναλογίες, Κλάσματα, Δεκαδικοί και Ποσοστά. Θεμελίωση των Ρητών αριθμών. Εξισώσεις και Συστήματα. Λύση Προβλημάτων. Μετρήσεις. Επίπεδα σχήματα και στερεά σώματα και οι ιδιότητές τους. Όγκοι και Εμβαδά. Πυθαγόρειο θεώρημα. Κύκλοι. Γωνίες. Μεσοκάθετος. Ομοιότητα και Θεώρημα του Θαλή. Γεωμετρικοί μετασχηματισμοί.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Τριανταφυλλίδης, Τρ.& Σδρόλιας, Κ. (2005). <i>Βασικές μαθηματικές έννοιες για τον εκπαιδευτικό της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης</i> . Αθήνα: Τυπωθήτω – Γ. Δαρδανός. Χαλάτσης, Αθ. (1999). <i>Γεωμετρία</i> . Θεσσαλονίκη: Ζήτη.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Παράδοση θεωρίας από το διδάσκοντα και επίλυση ασκήσεων από το διδάσκοντα και τους φοιτητές σε φροντιστήριο και στο σπίτι.
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις 80 % και παραγωγή εργασίας (ατομική ή/και ομαδική) 20%

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ανάπτυξη της έννοιας του αριθμού
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ354
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	2
Εξάμηνο	3
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος εργασίας	140 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Στο τέλος του μαθήματος οι σπουδαστές/σπουδάστριες αναμένεται να μπορούν κατονομάζουν τις βασικές ιδιότητες των φυσικών αριθμών, να μπορούν να προσδιορίσουν κάποιες από τις πιο συνηθισμένες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά σε αυτές τις ηλικίες με την έννοια του αριθμού και να είναι σε θέση να περιγράψουν την τροχιά μάθησης της έννοιας από μία αρχική αντίληψη της ποσότητας μέχρι την κατανόηση συμβολισμού και ιδιοτήτων στις πρώτες τάξεις του δημοτικού σχολείου.
Προαπαιτούμενα	
Περιεχόμενο του μαθήματος	Πρώιμη αναγνώριση της αριθμητικής ποσότητας, αυθόρμητη εστίαση στον αριθμό (SFOR), πληθικότητα συνόλου, ποσοτική αναπαράσταση του αριθμού, το φαινόμενο της αυτόματης εκτίμησης, απαρίθμηση - αρχές απαρίθμησης, διατήρηση του αριθμού, αριθμολέξεις, βασικές πράξεις με αριθμούς, φυσικοί και μη-φυσικοί αριθμοί, μοντέλα για την νοητική αναπαράσταση του αριθμού, το φαινόμενο της προκατάληψης του φυσικού αριθμού και οι επιπτώσεις του στη μελλοντική μαθηματική εκπαίδευση. Πειραματικές μεθοδολογίες για τη μελέτη της ανάπτυξης του αριθμού και διδακτικές πρακτικές που μπορούν να βοηθήσουν στην κατανόηση του.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Hughes M (2002). Τα παιδιά και η έννοια των αριθμών – Δυσκολίες στην Εκμάθηση των μαθηματικών, Σ. Βοσνιάδου (Επιμ.), Αθήνα: Gutenberg. Van de Walle, J. A. (2005) Μαθηματικά για το δημοτικό και το γυμνάσιο - Μια εξελικτική διδασκαλία, Τριανταφυλλίδης, Α.Τ (επιμ.), Αθήνα: Τυπωθήτω.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, Σεμινάρια (παρουσιάσεις από μεταπτυχιακούς φοιτητές), Ατομικές παρουσιάσεις ερευνητικών εργασιών, Ατομική ερευνητική εργασία (σχεδιασμός συλλογή εμπειρικών δεδομένων συγγραφή)

Μέθοδοι αξιολόγησης I. Γραπτή (ή προφορική) τελική εξέταση

II. Ατομική Ερευνητική Εργασία (προαιρετική) που λειτουργεί
ενισχυτικά στο βαθμό

III. Ατομική παρουσίαση ερευνητικής εργασίας

Γλώσσα διδασκαλίας

Ελληνικά ή/και Αγγλικά

Τίτλος μαθήματος	Σχεδιασμός, υλοποίηση και αξιολόγηση εκπαιδευτικών δράσεων σε χώρους τεχνοεπιστήμης
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 355
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3ο
Εξάμηνο	6ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διάλεξης 9, ατομική εργασία 30 ώρες, συνεργασία με τη διδάσκουσα 10 ώρες, πρακτική άσκηση 60 ώρες, επισκόπηση βιβλιογραφίας 10 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό
Στόχοι του μαθήματος	Οι φοιτητές/τριες να γνωρίσουν διάφορες μορφές μη τυπικής εκπαίδευσης των Φυσικών Επιστημών και της Τεχνολογίας
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές/τριες: 1) να είναι ικανοί να οργανώνουν για τους μαθητές τους, δραστηριότητες κατασκευής εκθεμάτων των φυσικών επιστημών και της τεχνολογίας, 2) να είναι ικανοί να οργανώνουν επισκέψεις σε χώρους τεχνοεπιστήμης 3) να είναι ικανοί να υλοποιούν φεστιβάλ φυσικών επιστημών και τεχνολογίας. Όσον αφορά τις γενικές ικανότητες: (α) Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας, (β) Λήψη αποφάσεων (γ) Αυτόνομη εργασία (δ) Ομαδική εργασία, (ε) Σχεδιασμός και διαχείριση έργων, (στ) Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαπαιτούμενα	
Περιεχόμενο του μαθήματος	1) Αυθεντικά περιβάλλοντα μάθησης, 2) Επιστημονική καλλιέργεια και μη τυπικές μορφές εκπαίδευσης, 3) Χώροι της τεχνοεπιστήμης και της φύσης για τη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών και της τεχνολογίας, 4) Σχεδιασμός, δοκιμή και κατασκευή εκθέματος, 5) Παράγοντες πλαισίου για την οργάνωση Φεστιβάλ φυσικών επιστημών και τεχνολογίας.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Κολιόπουλος, Δ. (2005). Η διδακτική προσέγγιση του μουσείου Φυσικών Επιστημών. Εκδόσεις Μεταίχμιο. Εύδοξος: 24094. Κόκκοτας Παναγιώτης, Πλακίτση Κατερίνα, (2005). Μουσειοπαιδαγωγική και εκπαίδευση στις Φυσικές Επιστήμες. Εκδόσεις: Πατάκη. Εύδοξος: 21785
Μέθοδοι διδασκαλίας	Σεμινάρια, Workshops
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασίες ατομικές και ομαδικές

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Διάχυτες διεπαφές στο σχολείο
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 357
Είδος μαθήματος	<i>Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό</i>
Επίπεδο του Μαθήματος	<i>Εμβάθυνσης</i>
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, εργαστήριο 30 ώρες, συνεργασία με το διδάσκοντα 9 ώρες, εργασία 30 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	<i>Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό</i>
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές θα πρέπει - να γνωρίσουν τις νέες μορφές τεχνολογίας που είναι διαθέσιμες όπως κινητά τηλέφωνα, tablets, φορητές κονσόλες παιχνιδιών, διεπαφές χειρονομιών, φορετές συσκευές, 3D γυαλιά επαυξημένης πραγματικότητας, μεγάλες διαδραστικές επιφάνειες, έξυπνα αντικείμενα - να μπορούν να περιγράψουν τις προεκτάσεις του διάχυτου υπολογισμού (ubiquitous computing) στο σχολείο, ποιες εκπαιδευτικές ευκαιρίες και ποιοι κίνδυνοι παρουσιάζονται - να μπορούν να σχεδιάσουν μαθησιακές δραστηριότητες με την αξιοποίηση των προηγούμενων τεχνολογιών - να μπορούν να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν πρωτότυπα έξυπνων μαθησιακών αντικειμένων που βελτιώνουν τις μαθησιακές επιδόσεις - να είναι σε θέση να αξιολογήσουν τα δημιουργήματά τους
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Διάχυτος υπολογισμός, νέες διάχυτες διεπαφές και τα χαρακτηριστικά τους, διάχυτος υπολογισμός στην εκπαίδευση, διάχυτος υπολογισμός στο σχολείο, έξυπνα μαθησιακά αντικείμενα, ενσώματα και κιναισθητική μάθηση, θεωρίες σχεδίασης, ανάπτυξη πρωτοτύπων υλικού, μικροελεγκτές ευρείας πρόσβασης, προγραμματισμός μικροελεγκτών
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Zucker, Andrew. "Developing a research agenda for ubiquitous computing in schools." <i>Journal of Educational Computing Research</i> 30.4 (2004): 371-386. Poole, Erika Shehan, et al. "The place for ubiquitous computing in schools: lessons learned from a school- based intervention for youth physical activity." <i>Proceedings of the 13th international conference on Ubiquitous computing</i>. ACM, 2011. Παναγιωτακόπουλος Χ., Πιερρακέας Χ., Πιντέλας Π. (2003) Το εκπαιδευτικό λογισμικό και η αξιολόγησή του, Εκδόσεις Μεταίχμιο. Laru, Jari, Piia Naykki, and Sanna Jarvela. "Four stages of research on the educational use of ubiquitous computing." <i>Learning</i>

Technologies, IEEE Transactions on 8.1 (2015): 69-82.

Μέθοδοι διδασκαλίας	Θεωρία και εργαστηριακές ασκήσεις
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασία - project
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος **Μάθηση βασισμένη σε βίντεο**
Κωδικός μαθήματος YE 368
Είδος μαθήματος Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος Εργαστηριακό
Έτος σπουδών
Εξάμηνο
Αριθμός ακαδημαϊκών 4 ECTS
μονάδων 3 ΠΜ

Φόρτος Εργασίας Εργαστήριο 69 ώρες, συνεργασία με το διδάσκοντα 9 ώρες, εργασία 30 ώρες

Όνομα διδάσκοντα Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα Οι μαθητές μετά το πέρας τους μαθήματος θα είναι σε θέση:

- Να σχεδιάζουν εκπαιδευτικά βίντεο
- Να δημιουργούν και να επεξεργάζονται εκπαιδευτικά βίντεο
- Να αξιολογούν την μαθησιακή αποτελεσματικότητα εκπαιδευτικών βίντεο

Προαπαιτούμενα -

Περιεχόμενο του μαθήματος Η γνωστική θεωρία της πολυμεσικής μάθησης, αρχές σχεδίασης πολυμεσικών εκπαιδευτικών περιβαλλόντων.
Τύποι εκπαιδευτικών βίντεο. Σχεδίαση και προγραμματισμός εκπαιδευτικού περιεχομένου (storyboards).
Εργαλεία δημιουργίας εκπαιδευτικών βίντεο (edited video, screencasts, stop-motion videos, animated video, interactive video, 360° video, webinars, τηλεδιασκέψεις).
Βασικά στοιχεία τεχνικού εξοπλισμού για τη δημιουργία βίντεο: κάμερα, μικρόφωνο, φωτισμός, ηχογράφηση, εργαλεία λογισμικά επεξεργασίας βίντεο, συμπίεση βίντεο.
Δείκτες αξιολόγησης της μαθησιακής αποτελεσματικότητας των βίντεο.
Χαρακτηριστικά επιτυχημένων εκπαιδευτικών βίντεο, μελέτες περίπτωσης.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Μέθοδοι διδασκαλίας Θεωρία και εργαστηριακές ασκήσεις

Μέθοδοι αξιολόγησης Εργασία - project

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Εκπαιδευτική Ρομποτική
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 361
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Γενικού Υποβάθρου
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	3 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Διαλέξεις 39 ώρες, ανάπτυξη πλάνων διδακτικής αξιοποίησης 12 ώρες, πρακτική άσκηση σε σχολείο 10 ώρες, αυτοτελής μελέτη 39 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση να: 1. Αναπτύσσουν εκπαιδευτικά σενάρια είτε σε διάφορες πλατφόρμες εκπαιδευτικής ρομποτικής (π.χ. Lego Wedo, Lego MindStorms) για την εφαρμογή τους σε τάξεις του δημοτικού ακολουθώντας τις δομές της επιστημονικής μεθόδου. 2. Προσεγγίζουν διαθεματικά την εφαρμογή της ρομποτικής, αναπτύσσοντας σενάρια που δεν επικεντρώνονται μόνο στην εκμάθηση του προγραμματισμού/κατασκευής των ρομπότ, αλλά άπτονται ενός ευρέως φάσματος θεμάτων σε ευθεία σύνδεση με τα ΑΠΣ, ΔΕΠΣ. 3. Να χρησιμοποιούν συνδυαστικά και διαφορετικές μορφές ΤΠΕ για τη βελτίωση της εμπύθισης των μαθητών στα εκπαιδευτικά σενάρια της ρομποτικής
Προαπαιτούμενα Περιεχόμενο του μαθήματος	- Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εκμάθηση του περιβάλλοντος και η ανάπτυξη διδακτικών σεναρίων χρησιμοποιώντας τα Lego WeDo 2.0 και Lego Mindstorms™ EV3 με σκοπό τη χρήση τους ως εργαλείο για την εξοικείωση και προετοιμασία των παιδιών για τις νέες τεχνολογίες, στην πρακτική/εφαρμοσμένη κατανόηση θετικών και τεχνολογικών γνωστικών αντικειμένων όπως η μηχανική (κίνηση, τριβή, δυνάμεις), η ενέργεια (ο ηλεκτρισμός), ο προγραμματισμός, η διαδικασία επίλυσης προβλημάτων κλπ. Οι φοιτητές εισάγονται στις έννοιες της υπολογιστικής σκέψης (computational thinking) και της σκέψης βασισμένης στο σχεδιασμό (design based thinking), βασικές δεξιότητες οι οποίες αναπτύσσονται μέσω της εκπαιδευτικής ρομποτικής σε μια τάξη. Ο τελικός μας στόχος είναι ο εκπαιδευτικός να μπορεί και να κατασκευάσει ο ίδιος παραδείγματα και ασκήσεις, αλλά και να εφαρμόσει στην τάξη του τη ρομποτική ως μέσο όξυνσης δεξιοτήτων/ικανοτήτων των παιδιών που σχετίζονται με την «θετική» σκέψη όπως δημιουργικότητα, κριτική ικανότητα,

επεξεργασία και ανάλυση πληροφορίας, παρατηρητικότητα, συνεργασία σε ομάδες. Ο μελλοντικός δάσκαλος μαθαίνει να χρησιμοποιεί την εκπαιδευτική ρομποτική ως εργαλείο κατανόησης και πλατφόρμα επίδειξης εννοιών από διαφορετικά επιστημονικά πεδία (μαθηματικά, φυσική, τέχνες, ιστορία, περιβαλλοντική εκπαίδευση κ.α)

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Benitti, F. B. V. (2012). Exploring the educational potential of robotics in schools: A systematic review. *Computers & Education*, 58(3), 978-988.

Alimisis, D. (2013). Educational robotics: Open questions and new challenges. *Themes in Science and Technology Education*, 6(1), 63-71.

Cummings, T. (2017). *The Power of Educational Robotics* (Doctoral dissertation, Saint Mary's College of California).

Μέθοδοι διδασκαλίας

Διαλέξεις – Εργαστηριακές ασκήσεις

Μέθοδοι αξιολόγησης

Εργασία- Project

Γλώσσα διδασκαλίας

Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ανάπτυξη διδακτικών σεναρίων για STEAM με τη χρήση εκπαιδευτικής ρομποτικής
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 363
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Διαλέξεις 39 ώρες, ανάπτυξη πλάνων διδακτικής αξιοποίησης 12 ώρες, πρακτική άσκηση σε σχολείο 10 ώρες, αυτοτελής μελέτη 39 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές πρέπει να είναι σε θέση να αναπτύσσουν σύνθετα διαθεματικά-διεπιστημονικά διδακτικά σενάρια με τη χρήση ρομποτικής και άλλων περιβαλλόντων ενσώματης μάθησης (περιβάλλοντα μικτής πραγματικότητας, απτικές διεπαφές κ.α). Δίνεται έμφαση στη διδασκαλία STEAM εννοιών (Φυσικές Επιστήμες-Μηχανική-Τεχνολογία-Τέχνες-Μαθηματικά) ώστε οι φοιτητές να αποκτήσουν ολιστική αντίληψη των διδακτικών εργαλείων που τους παρέχονται.
Προαπαιτούμενα	
Περιεχόμενο του μαθήματος	Στο μάθημα αυτό αναπτύσσεται η διαθεματική σχέση μεταξύ Φυσικών Επιστημών, Τεχνολογίας, Μηχανικής, Τέχνης και Μαθηματικών μέσω της υλοποίησης διδακτικών σεναρίων που βασίζονται στην εκπαιδευτική ρομποτική. Οι φοιτητές μαθαίνουν πώς να υλοποιούν διαθεματικά και διεπιστημονικά διδακτικά σενάρια μέσω ενός πλαισίου Μάθησης που βασίζεται στην επίλυση προβλημάτων, την ανακαλυπτική-διερευνητική μάθηση και τη μάθηση που βασίζεται σε έργα. Στόχος των διδακτικών σεναρίων είναι οι μαθητές του δημοτικού να κατανοούν απλές και σύνθετες μηχανές, να σκέφτονται αλγοριθμικά, να κατασκευάζουν και να προγραμματίζουν ρομπότ, να σχεδιάζουν και να εξετάζουν πειραματικές διατάξεις, να ενσωματώνουν την τέχνη ως καμβά για τα δημιουργήματά τους. Το μάθημα ενσωματώνει ένα ομαδοσυνεργατικό παιγνιώδες πλαίσιο με διαθεματικές και διεπιστημονικές προσεγγίσεις, ώστε να αναπτυχθούν δεξιότητες όπως η δημιουργικότητα, η φαντασία, η κριτική σκέψη και η ικανότητα επίλυσης προβλημάτων. Πέραν της εκπαιδευτικής ρομποτικής, στο μάθημα γίνεται εισαγωγή και στη χρήση διαδραστικών λύσεων μικτής πραγματικότητας κ.α
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Khine, M. S. (Ed.). (2017). <i>Robotics in STEM Education: Redesigning the Learning Experience</i> . Springer.

Hamner, E., & Cross, J. (2013, March). Arts & Bots: Techniques for distributing a STEAM robotics program through K-12 classrooms. In *Integrated STEM Education Conference (ISEC), 2013 IEEE* (pp. 1-5). IEEE.

Jin, Y. G., Chong, L. M., & Cho, H. K. (2012, November). Designing a robotics-enhanced learning content for STEAM education. In *Ubiquitous Robots and Ambient Intelligence (URAI), 2012 9th International Conference on* (pp. 433-436). IEEE.

Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις – Εργαστηριακές ασκήσεις
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασία- Project
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ανάπτυξη ψηφιακού διδακτικού υλικού
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 364
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	2 ^ο
Εξάμηνο	4 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Διαλέξεις 39 ώρες, ανάπτυξη πλάνων διδακτικής αξιοποίησης 12 ώρες, πρακτική άσκηση σε σχολείο 10 ώρες, αυτοτελής μελέτη 39 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Μετά το πέρας του μαθήματος, οι φοιτήτριες/ές θα είναι σε θέση, να σχεδιάσουν και να αναπτύξουν ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό, κατάλληλο για παιδιά δημοτικού, κάνοντας χρήση πολλαπλών εφαρμογών, καθώς και να εκπαιδεύουν τους μαθητές τους στη χρήση αυτών για την ανάπτυξη δικών τους σεναρίων. Οι φοιτητές θα πρέπει να αναπτύξουν δεξιότητες δημιουργίας εκπαιδευτικών πόρων βίντεο, ήχου, εννοιολογικών χαρτών, κομικ, πολυμεσικών παρουσιάσεων, ψηφιακών ιστοριών, εφαρμογών επαυξημένης πραγματικότητας, ερωτηματολογίων κτλ.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Αρχές σχεδιασμού εκπαιδευτικού υλικού, διαμορφωτική αξιολόγηση στην ψηφιακή εποχή, παιγνιοποίηση, εργαλεία αξιολόγησης/ανάθεσης εργασιών, εργαλεία εικόνας/ήχου, εργαλεία συνεργατικής μάθησης, παιχνίδια-γκάλοπ-συστήματα ερωταπαντησεων, δημιουργία κόμικς, πλατφόρμες παρουσίασης, αναδυόμενες τεχνολογίες στην εκπαίδευση (τεχνητή νοημοσύνη, εικονική/επαυξημένη/μικτή πραγματικότητα)
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Βοσνιάδου Στέλλα, De Corte Erik, Glaser Robert, Mandl Heinz, Σελίμης Στάθης, Κουκουτσάκης Αντώνης (2006) Σχεδιάζοντας περιβάλλοντα μάθησης υποστηριζόμενα από τις σύγχρονες τεχνολογίες, Εκδόσεις ΔΑΡΔΑΝΟΣ. Lambert, J. (2013). Digital storytelling: Capturing lives, creating community. Routledge. Alexander, B. (2017). The New Digital Storytelling: Creating Narratives with New Media--Revised and Updated Edition. ABC-CLIO.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις – Εργαστηριακές ασκήσεις
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εργασία- Project
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ψηφιακός γραμματισμός στο δημοτικό σχολείο: παραδείγματα και εφαρμογές
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ369
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	4ο
Εξάμηνο	8ο
Αριθμός ακαδημαϊκών Μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Διδασκαλία και συνεργατικές δραστηριότητες 39 ώρες, εργαστήριο Η/Υ 18 ώρες, ομαδικές εργασίες 24 ώρες, προετοιμασία και παρουσίαση εργασίας 20 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Μενέλαος Τζιφόπουλος
Μαθησιακοί στόχοι	Σκοπός του μαθήματος είναι οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες να συζητήσουν και να προβληματιστούν για τις καινοτόμες μεθόδους και τεχνικές που μπορούν να αξιοποιήσουν μελλοντικά στο σύγχρονο σχολείο ως εκπαιδευτικοί. Παράλληλα, μέσα από την εμπλοκή τους με εργαλεία και εφαρμογές ψηφιακής μορφής θα έχουν τη δυνατότητα να διαμορφώσουν τις δικές τους ψηφιακές εκπαιδευτικές δραστηριότητες για τη διδασκαλία μαθημάτων του δημοτικού σχολείου.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου μαθήματος, ο φοιτητής και η φοιτήτρια προσδοκάται ότι θα: • αντιληφθεί την έννοια της αλλαγής και της καινοτομίας στο σύγχρονο σχολείο, • προβληματιστεί για τα μέσα, τις μεθόδους και τεχνικές διδασκαλίας που οδηγούν σε αναπλαισιωμένες διδακτικές και παιδαγωγικές προτάσεις, • γνωρίσει τη σχετική θεωρία και έρευνα για τις πρακτικές ψηφιακού γραμματισμού σε σχολικά και εξωσχολικά πλαίσια, • έρθει σε επαφή με ψηφιακά εργαλεία και ψηφιακές εφαρμογές γενικού και ειδικού εκπαιδευτικού-διδακτικού σκοπού, • διαμορφώνει μια εκπαιδευτική δραστηριότητα με τη συμβολή αντίστοιχων ψηφιακών εργαλείων και εφαρμογών, • στοχάζεται για τα οφέλη των ψηφιακών εργαλείων στο πλαίσιο του μοντέλου “Τεχνολογικής Παιδαγωγικής Γνώσης Περιεχομένου” (TPACK Model), • εμπλακεί σε ομαδικές και συνεργατικές δραστηριότητες, εμπλέκοντας τα κατάλληλα ψηφιακά μέσα, ανάλογα με το προφίλ και την ετοιμότητα των μαθητών/τριών δημοτικού σχολείου,

- διαμορφώνει τα δικά του/της διδακτικά παραδείγματα μέσα από βραχείας διάρκειας διδακτικά σενάρια με τη συμβολή των ψηφιακών τεχνολογιών,
- συνειδητοποιεί και, παράλληλα, θα αξιολογεί τη σχέση που προκύπτει ανάμεσα στην εξέλιξη της τεχνολογίας και στην αναπροσαρμογή του ρόλου του σύγχρονου εκπαιδευτικού και μαθητή,
- σκιαγραφεί το προφίλ του σύγχρονου εκπαιδευτικού, που θεωρείται ψηφιακά εγγράμματος,
- μετασχηματίζει, υπό κριτικό πρίσμα, μια συμβατική διδασκαλία σε διδασκαλία με σύγχρονες μεθόδους και ψηφιακά εργαλεία.

Προαπαιτούμενα -

Περιεχόμενο του μαθήματος

Στο μάθημα αυτό ο φοιτητής και η φοιτήτρια θα έχει την ευκαιρία να διατρέξει τη σχετική βιβλιογραφία για ζητήματα αλλαγής και καινοτομίας στο σημερινό δημοτικό σχολείο τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς. Μέσα από ενασχόληση με τη σχετική έρευνα, σε πρώτο επίπεδο, θα μπορεί να διακρίνει τις διαφορετικές μορφές γραμματισμού για μαθητές και εκπαιδευτικούς και με τη συμβολή των ψηφιακών τεχνολογιών. Επίσης, οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες στο μάθημα θα έχουν τη δυνατότητα να συνεργαστούν, να προβληματιστούν, να «συγκρουστούν» γνωστικά (βάσει J. Piaget), αξιοποιώντας αντίστοιχα ψηφιακά εργαλεία και εφαρμογές ψηφιακού γραμματισμού, που θα τους βοηθήσουν να αναστοχαστούν για τη μελλοντική τους επαγγελματική ταυτότητα. Ειδικότερα, θα εργασθούν σε ζεύγη και στη νησίδα Η/Υ θα δημιουργήσουν εκπαιδευτικές προτάσεις, διδακτικά σενάρια και σύντομες ασκήσεις-ερωτήσεις με προγράμματα δημιουργίας χρονογραμμών, ψηφιακών κόμικς, εννοιολογικών χαρτών, ψηφιακής αφήγησης, ιστολογίων (blogs) κ.ά. Μέσω πλαισιοθετημένης μάθησης, θα μπορούν να αντιληφθούν τι ταιριάζει στην εκάστοτε εκπαιδευτική περίπτωση (διαφοροποιημένη διδασκαλία), ανάλογα με το μαθητικό τους δυναμικό και το αντίστοιχο αναπτυξιακό στάδιο των μαθητών/τριών τους. Αγγίζοντας και ζητήματα εκπαιδευτικής πολιτικής, θα μπορούν -στο μέτρο του εφικτού- οι φοιτητές/τριες να προτείνουν την ένταξη των ψηφιακών τεχνολογιών στο σημερινό σχολείο, που δεν θα είναι ξεκομμένες από τις πραγματικές ανάγκες των μαθητών και τη στοχοθεσία του σύγχρονου σχολείου.

Ειδικότερα, οι θεματικές του μαθήματος είναι οι εξής:

- Εισαγωγή στη θεματική.
- Οι έννοιες «αλλαγή» και «καινοτομία» στο σύγχρονο σχολείο: θεωρία και έρευνα.

- Το περιεχόμενο της έννοιας «Δημιουργική Καταστροφή»: εκπαιδευτικές προεκτάσεις και κριτική προσέγγιση του θέματος.
- Γραμματισμοί, Πολυγραμματισμοί, Τεχνολογικός και Ψηφιακός Γραμματισμός, Κριτικός Ψηφιακός Γραμματισμός: σημασιολογικές αποχρώσεις.
- Η ψηφιακή τεχνολογία σε περιόδους κρίσης και πανδημίας: από τη συμβατική διδασκαλία σε δυναμικές μορφές τηλεεκπαίδευσης.
- Σύγχρονες τεχνικές διδασκαλίας με την αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών: Το Μοντέλο Τεχνολογικής Παιδαγωγικής Γνώσης Περιεχομένου: Ένα -άλλοτε- παραδοσιακό επάγγελμα αλλάζει;
- Τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης στην εκπαίδευση: Δημιουργία «κλειστών» και «ανοικτών» κοινοτήτων μάθησης.
- “Workshops” με αξιοποίηση ψηφιακών εφαρμογών: χρονογραμμής, κόμικς, εννοιολογικής χαρτογράφησης, αφήγησης, φωτοϊστοριών, ιστολογίων (blogs).

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Belshaw, D. (2012). *What is 'digital literacy'? A Pragmatic investigation*. Doctoral dissertation, Durham University.
- Berger, J. (2020). *The catalyst: How to change anyone's mind*. New York: Simon Schuster.
- Carlana, M., & La Ferrara, E. (2021). *Apart but connected: online tutoring and student outcomes during the covid-19 pandemic*. Germany: Institute of Labor Economics.
- Coe, R., Weidmann, B., Coleman, R., & Kay, J. (2020). *Impact of school closures on the attainment gap: Rapid evidence assessment*. London: Education Endowment Foundation (EEF)
- Collins, A., & Halverson, R. (2018). *Rethinking education in the age of technology: The digital revolution and schooling in America*. London & New York: Teachers College Press.
- Gilster, P. (1997). *Digital Literacy*. New York: Wiley Computer Publishing
- Κουτσογιάννης, Δ. (2011). *Εφηβικές πρακτικές ψηφιακού γραμματισμού και ταυτότητες*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.
- Κουτσογιάννης, Δ., & Παυλίδου, Μ. (2012). *Μελέτη για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή σεναρίων στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: για διαθεματικές δραστηριότητες στο πλαίσιο της ζώνης*

φιλολογικών μαθημάτων και με άλλα γνωστικά αντικείμενα, για ημι-τυπικές και άτυπες σχολικές πρακτικές, με διαδραστικούς πίνακες και φορητούς υπολογιστές. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

- Kron, F.W. (2013). Νέα μέσα στην εκπαίδευση: τρέχουσες και παλαιότερες προσεγγίσεις, Σ. Αλιβίζος, & Κ. Βρατσάλης (επιμ.). Στο: *Παιδαγωγική αξιοποίηση των νέων μέσων στην εκπαιδευτική διαδικασία* (σσ. 39-45). Αθήνα: Εκδοτικός Όμιλος Ίων.
- Μπίκος, Κ. (2012). *Ζητήματα Παιδαγωγικής που θέτουν οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*. Θεσσαλονίκη: Ζυγός.
- Μπουραντάς, Ο. (2015). *Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας ως εκπαιδευτικά μέσα και ως αντικείμενα έρευνας*. Θεσσαλονίκη: Γράφημα.
- Roblyer, M.D., & Doering, A.H. (2014). *Εκπαιδευτική τεχνολογία και διδασκαλία*. Μ. Μουντρίδου (επιμ., μτφρ.). Αθήνα: Εκδοτικός Όμιλος Ίων.
- Spencer, K. (2017). *The psychology of educational technology and instructional media*. London: Routledge.
- Τζιφόπουλος, Μ. (2010). *Ψηφιακός γραμματισμός υποψηφίων εκπαιδευτικών: συνθήκες και προοπτικές*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.
- Τζιφόπουλος, Μ. (2016). *Υποψήφιοι εκπαιδευτικοί στην ψηφιακή εποχή: πρακτικές ψηφιακού γραμματισμού*. Θεσσαλονίκη: Ζυγός.
- Τζιφόπουλος, Μ. (2019). *Δράσεις και αλληλεπιδράσεις στο σύγχρονο σχολείο: Μια κριτική προσέγγιση*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Ζυγός.
- Τζιφόπουλος, Μ. (2023). *Δεξιότητες στην εκπαίδευση του 21^{ου} αιώνα: Θεωρία, έρευνα, παραδείγματα και εφαρμογές*. Θεσσαλονίκη: Ζυγός.
- UNESCO (2011). *UNESCO ICT competency framework for teachers*, Version 2. UNESCO & Microsoft, United Nations Educational, Scientific and Cultural.

Μέθοδοι διδασκαλίας Εμπλουτισμένη εισήγηση, συζήτηση στην ολομέλεια και σε ομάδες, συνεργατικά πλαίσια εργασίας, εμπλοκή των φοιτητών/τριών μέσα από δημιουργία εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων ψηφιακής μορφής.

Μέθοδοι αξιολόγησης Διαμορφωτική αξιολόγηση: ατομικές και ομαδικές εργασίες φοιτητών/τριών.

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Β' Φάση: Διδακτική της Μελέτης του Περιβάλλοντος
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 431
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο ή 6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, σχεδιασμός και προετοιμασία διδασκαλίας (πρακτική) 60 ώρες, παρακολούθηση διδασκαλιών (πρακτική) 5 ώρες, διδασκαλία (πρακτική) 2 ώρες, αναστοχασμός διδασκαλίας – αυτοαξιολόγηση 6 ώρες, προετοιμασία και συνεργασία για τις εργασίες 15 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 20 ώρες, γραπτή εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Αναστάσιος Παπανικολάου
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να: - προσδιορίζουν τις αρχές και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της Μελέτης Περιβάλλοντος. - θέτουν μαθησιακούς στόχους και να εφαρμόζουν διδακτικές τεχνικές που ανταποκρίνονται στις αρχές και τα χαρακτηριστικά της Μελέτης Περιβάλλοντος. - σχεδιάζουν, να υλοποιούν και να αξιολογούν μια διδασκαλία.
Μαθησιακοί στόχοι	Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με το εννοιολογικό και μεθοδολογικό πλαίσιο της Μελέτης Περιβάλλοντος, καθώς και η απόκτηση γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων για το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση διδασκαλιών στο μάθημα της Μελέτης του Περιβάλλοντος με βάση το εκάστοτε Πρόγραμμα Σπουδών.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το μάθημα της Μελέτης Περιβάλλοντος: Σκοπός, Αρχές, Χαρακτηριστικά, Σύγχρονες μέθοδοι και τεχνικές διδασκαλίας, Αξιολόγηση. Σχεδιασμός διδασκαλίας. Προσομοιώσεις – Workshop: Καταιγισμός ιδεών και χαρτογράφηση εννοιών. Σχέδια εργασίας. Μελέτη πεδίου. Παιχνίδι ρόλων. Παιχνίδια και τέχνη. Σχεδιασμός, υλοποίηση, αξιολόγηση πρακτικής άσκησης σε συνεργαζόμενα σχολεία.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Γεωργόπουλος, Α., Νικολάου, Κ., Δημητρίου, Α., Γαβριλάκης, Κ., Μπλιώνης, Γ. (2014). «Γη: Ένας μικρός και εύθραυστος πλανήτης». Θεσσαλονίκη: ΔΑΡΔΑΝΟΣ. [Εύδοξος: 33036770] Λαμπρινός, Ν. (2009). «Σχετικά με τη Διδασκαλία της Γεωγραφίας στο σχολείο». Θεσσαλονίκη: Γράφημα. [Εύδοξος: 1170] Σέμογλου, Κ., Τζάνη, Β. (2014). «Παίζω και Μαθαίνω... Μελέτη Περιβάλλοντος». Αθήνα: ΙΩΝ. [Εύδοξος: 41964019]

Ταρατόρη-Τσαγκατίδου, Ε. (2015). «Η μέθοδος project στη θεωρία και στην πράξη». Θεσσαλονίκη: ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ Α.Ε. [Εύδοξος: 50662946]

Μέθοδοι διδασκαλίας	Εισήγηση, Συζήτηση, Εργασία σε ομάδες, Προσομοιώσεις, Πρακτική εξάσκηση
Μέθοδοι αξιολόγησης	Ενεργητική συμμετοχή στα μαθήματα, Πρακτική εξάσκηση (προετοιμασία, υλοποίηση, ανάλυση, παρατήρηση), Γραπτή εξέταση
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Β' Φάση: Διδακτική των Θρησκευτικών
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 432
Είδος μαθήματος	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο & 6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος εργασίας	Παρακολούθηση σεμιναρίων 39 ώρες, προετοιμασία για το μάθημα (μελέτη άρθρων/βιβλίων, προετοιμασία εργασιών) 39 ώρες, προετοιμασία για διδασκαλία 14 ώρες, διεξαγωγή διδασκαλίας 1 ώρα, αξιολόγηση διδασκαλίας 21 ώρες, προετοιμασία για εξετάσεις 30 ώρες, γραπτή εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Έκτακτο Διδακτικό Προσωπικό
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Η βασική θεωρητική κατάρτιση του φοιτητή στη Διδακτική του μαθήματος των Θρησκευτικών και η ανάπτυξη της ικανότητάς του να σχεδιάζει, να διεξάγει και να αξιολογεί μια οργανωμένη διδασκαλία.
Προαπαιτούμενα Περιεχόμενο του μαθήματος	Το Μ.Θ. στην Εκπαίδευση. Κύριοι παράγοντες στο Μ.Θ. Αναλυτικά Προγράμματα. Ο σκοπός του Μ.Θ. Το περιεχόμενο του Μ.Θ. Οι βασικότερες αρχές στο Μ.Θ. Μέθοδοι διδασκαλίας στο Μ.Θ. Μορφές διδασκαλίας στο Μ.Θ. Η τεχνολογία στην εκπαίδευση και το Μ.Θ. Σχεδιασμός, διάρθρωση και διεξαγωγή της διδασκαλίας του Μ.Θ. Διδακτέα ύλη του Μ.Θ. Αξιολόγηση και μέτρηση της σχολικής επίδοσης των μαθητών στο Μ.Θ. Αξιολόγηση της διδασκαλίας στο Μ.Θ. Παρατήρηση και ανάλυση μαγνητοσκοπημένων διδασκαλιών. Δειγματική διδασκαλία του αποσπασμένου δασκάλου και αξιολόγησή της. Διδασκαλίες φοιτητών και αξιολόγησή τους. Αξιολόγηση του μαθήματος γενικώς.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Βασιλόπουλος, Χρ. (2002). <i>Διδακτική των Θρησκευτικών</i> (3^η έκδ). Θεσσαλονίκη. Δεληκωσταντής, Κ. (1996). <i>Σχολική θρησκευτική αγωγή και κριτική θρησκευτικότητα, Στο Αγωγή ελευθερίας: Η πρόταση της Ορθόδοξης αγωγής στον σύγχρονο κόσμο</i>. Αθήνα: Αρμός.

	Κογκούλης, Ι. (2003). <i>Διδακτική των Θρησκευτικών στην Α΄θμια και Β΄θμια εκπαίδευση</i> . Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης.
	Πνευματικός, Δ. (1998). <i>Η ανάπτυξη της θρησκευτικής σκέψης στην παιδική και εφηβική ηλικία</i> . Θεσσαλονίκη
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, συζητήσεις, παρουσιάσεις εργασιών
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις, εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Β' Φάση: Διδακτική των Εικαστικών
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 433
Είδος μαθήματος	Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο & 6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος εργασίας	Ώρες θεωρητικής κατάρτισης 26ώρες, προετοιμασία και συνεργασία για τις εργασίες 60 ώρες, παρακολούθηση διδασκαλιών (πρακτική) 5 ώρες, προετοιμασία διδασκαλίας (πρακτική) 8 ώρες, συνεργασία με τον καθηγητή 2 ώρες, διδασκαλία (πρακτική) 1 ώρα, έρευνα στο διαδίκτυο 15 ώρες, προετοιμασία για τις εξετάσεις 30, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Νικόλαος Ταμουτσέλης
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές να γνωρίσουν τα κυριότερα διδακτικά μοντέλα των εικαστικών τεχνών και να μπορούν να τα εφαρμόζουν εναλλακτικά στη σχολική τάξη. Να μπορούν να οργανώνουν διδασκαλίες με βάση τα ενδιαφέροντα των μαθητών και την παιδαγωγική καταλληλότητα. Να συνδέουν τις εικαστικές δραστηριότητες με τα άλλα μαθήματα και δημιουργούν ενδιαφέροντα διαθεματικά projects αλλά και αυτόνομες δράσεις.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών Εικαστικής Αγωγής. Διδακτικά μοντέλα των εικαστικών τεχνών. Αυτόνομο και διαθεματικό παιδικό δημιούργημα. Οι ατομικές και οι ομαδικές εργασίες. Η παραγοντοποίηση του σχεδιασμού και η γραμμική διδασκαλία. Τριμερισμός της διδακτικής πορείας (παρατήρηση φύσης, εικαστική δραστηριοποίηση, μουσειακή πιστοποίηση). Τα όρια της εμπλοκής του διδάσκοντα. Αισθητική ανάλυση και αξιολόγηση. Τα παιδαγωγικά εικαστικά ισοδύναμα. Τα υλικά οι τεχνικές και οι κίνδυνοι. Κριτική, αυτοκριτική και ετεροκριτική. Το παιδικό έργο τέχνης ως έκθεμα τάξης. Λογική ανάλυση και απόλαυση.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Chapman, Laura. <i>Διδακτική της τέχνης (προσεγγίσεις στην καλλιτεχνική αγωγή)</i>. Αθήνα Νεφέλη 1993 Ardouin, Isabelle. <i>Η καλλιτεχνική αγωγή στο σχολείο</i>. Αθήνα, Νεφέλη, 2000. Atkinson, Dennis. <i>Art in education identity and practice</i> Boston Kluwer Academic Publishers 2002

Μέθοδοι διδασκαλίας Διαλέξεις, Workshops
Μέθοδοι αξιολόγησης Εξετάσεις, Εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Β' Φάση: Διδακτική της Μουσικής
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 434
Είδος μαθήματος	Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Βασικής κατάρτισης και εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο & 6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος εργασίας	39 ώρες για θεωρητικά- εργαστηριακά μαθήματα, 14 ώρες για αξιολόγηση, 30 ώρες για προετοιμασία σχεδιασμού και εκμάθηση σε μελωδικό όργανο καθώς και φωνητική απόδοση τραγουδιών, 6 ώρες για παρακολούθηση προαιρετικών φροντιστηρίων και 3 ώρες για τακτικές συνεργασίες με το διδάσκοντα και τον αποσπασμένο εκπαιδευτικό. Επίσης 1 ώρα εφαρμογή της διδασκαλίας της μουσικής σε τάξη για κάθε φοιτητή το εξάμηνο και 12 ώρες παρακολούθηση άλλων διδασκαλιών, 35 ώρες για προετοιμασία γραπτής τελικής εργασίας.
Όνομα διδάσκοντα	Κωνσταντίνος Τσαχουρίδης
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Αποσκοπεί στην εμπέδωση των προηγούμενων μουσικών και μουσικοπαιδαγωγικών γνώσεων από τους φοιτητές και κυρίως στην απόκτηση της ικανότητας για οργάνωση δημιουργικών προγραμμάτων μουσικής αγωγής στο σχολείο. Δίδεται έμφαση σε μουσικές και διαθεματικές εφαρμογές στις μικρές τάξεις του δημοτικού σχολείου.
Προαπαιτούμενα Περιεχόμενο του μαθήματος	Στα θεωρητικά μαθήματα γίνεται ανακεφαλαίωση και συμπλήρωση σε Μουσικοπαιδαγωγικά θέματα, με έμφαση στη διδακτική του τραγουδιού και των μουσικών εννοιών, με δημιουργικές και διαθεματικές προεκτάσεις. Επίσης δίνονται κατευθύνσεις για το σχεδιασμό του ημερήσιου μαθήματος και κριτήρια αξιολόγησης. Μετά την προετοιμασία και τη διεξαγωγή της διδασκαλίας ακολουθεί γραπτή και προφορική αξιολόγηση και τέλος γραπτή τελική εργασία.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Ανδρούτσος, Π. Π. (1995). <i>Μέθοδοι Διδασκαλίας της Μουσικής - Παρουσίαση και κριτική θεώρηση των μεθόδων Orff και Dalcroze</i> . Αθήνα: Orpheus, Σ. και Μ. Νικολαΐδη. Γκανά, Γ., Ζησοπούλου Ε., Θεοδωρίδης, Ν., Καραχάλιου, Κ., Κοκκίδου, Μ., & Χατζηκαμάρη, Π. (2004). <i>Το σχολείο - εργαστήρι τέχνης και δημιουργίας</i> , 3 ^η έκδ. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών ΑΠΘ (Ίδρυμα Μανόλη

Τριανταφυλλίδη).

Λιάτσου-Καραδήμου, Π. (2003). *Η μουσικοπαιδαγωγική τον 20ό αιώνα*. Αθήνα: Orpheus

Λιάτσου-Καραδήμου, Π. (2001). Από την ακοή στην ακρόαση. Αθήνα: Orpheus

Παπαζαρχής, Α. Χ. (1991). *Η μουσική στην εκπαιδευτική διαδικασία - Θέματα παιδαγωγικής της μουσικής, δι- δακτικής και μάθησης*. Κατερίνη: Τέρτιος.

Τσαφταρίδης, Ν. (1995). *Αυτοσχέδια Μουσικά Όργανα, Κατασκευές*. Αθήνα: Orpheus, Σ. και Μ. Νικολαΐδη.

Storms, G. (1989). *100 Μουσικά Παιχνίδια* (τίτλος πρωτοτύπου Handbook of Music Games, 1979), επιμ.- μτφρ. Μ. Τόμπλερ. Αθήνα: Νικολαΐδης.

Wheway David- Thomson Shelagh (2002). *Εξερευνώντας τη Μουσική* (επιμ. Ν. Τσαφταρίδης, μετφ. Έφη Μακροπούλου). Αθήνα: Νήσος.

Σημειώσεις των μαθημάτων μουσικής των προηγούμενων εξαμήνων.

ΦΕΚ 303, 304/13-3-2003, ΔΕΠΠΣ.

ΦΕΚ 1376/ 18-10-2001, τ. 2, άρθρο 6, *Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο σπουδών*.

Μέθοδοι διδασκαλίας	Συνδυασμός Θεωρίας και πράξης στα θεωρητικά μαθήματα. Προετοιμασία, συνεργασία και έλεγχος πλάνου διδασκαλίας από το διδάσκοντα και τον αποσπασμένο εκπαιδευτικό, διεξαγωγή, συμπλήρωση φύλλου αξιολόγησης από κάθε φοιτητή και προφορική αξιολόγηση των διδασκαλιών. Παράδοση γραπτής συνολικής εργασίας από το φοιτητή.
Μέθοδοι αξιολόγησης	Βαθμολόγηση του σταδίου προετοιμασίας και των φύλλων αξιολόγησης και προφορικής αξιολόγησης, καθώς και της γραπτής εργασίας κάθε φοιτητή/ τριας.
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Β' Φάση: Διδακτική της Φυσικής Αγωγής
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 435
Είδος μαθήματος	Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	5 ^ο & 6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	5 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 6, ώρες γυμναστηρίου 30, ώρες προετοιμασίας για το μάθημα 36, ώρες συνεργασίας 6, εκπόνηση εργασίας-προετοιμασία για τη διδακτική στο σχολείο 20 ώρες, ώρες παρακολούθησης διδακτικών 12, αξιολόγηση διδασκαλίας 21 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες
Όνομα διδάσκουσας	Κλεονίκη Σέμογλου
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Μετά το πέρας της παρακολούθησης του μαθήματος οι φοιτητές/τριες να είναι σε θέση να προετοιμάσουν, να οργανώσουν και να διδάξουν ένα μάθημα Φ.Α. στις πρώτες τάξεις του Δημοτικού Σχολείου.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Σωματική, ψυχοκινητική ανάπτυξη. Αντιληπτικο-κινητικές δεξιότητες-ικανότητες. Η διδασκαλία των δεξιοτήτων. Η οργάνωση ενός μαθήματος Φ.Α. Βασική ορολογία. Σκοποί και στόχοι της Φ.Α. στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Διαθεματική διδασκαλία. Προγραμματισμός. Παιδαγωγικά παιχνίδια: η διδασκαλία και η οργάνωση του χώρου. Μέθοδοι διδασκαλίας. Είδη παιχνιδιών. Ασκήσεις μύησης στην τεχνική των αθλοπαιδιών και του στίβου. Προετοιμασία ημερήσιου μαθήματος διδασκαλίας Φ.Α. Διδασκαλία στο σχολείο.
Ενδεικτική βιβλιογραφία	Δέρρη Β. (2007). <i>Η φυσική αγωγή στην αρχή του 21^{ου} αιώνα (πρωτοβάθμια εκπαίδευση)</i> . Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Χριστοδουλίδης. Διγγελίδης, Ν., Παπαϊωάννου, Α. (2002). <i>Για ένα ενδιαφέρον μάθημα φυσικής αγωγής</i> . Θεσσαλονίκη: Χριστοδουλίδης. Pangrazi R. (1999). <i>Διδασκαλία της Φυσικής Αγωγής στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση</i> . Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, πρακτική άσκηση, μικροδιδασκαλίες, διδασκαλίες των φοιτητών
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εκπόνηση εργασίας - αξιολόγηση διδασκαλίας
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική.

Τίτλος μαθήματος	Εισαγωγή στις Τέχνες του βιβλίου
Κωδικός μαθήματος	EE504
Είδος μαθήματος	Ελεύθερης Επιλογής, Επιστημονικής Περιοχής, Ειδίκευσης
Επίπεδο του Μαθήματος	Προπτυχιακό
Έτος σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο , 8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών Μονάδων	4ECTS
Φόρτος Εργασίας	Εργαστηριακές ασκήσεις: 39 ώρες Φροντιστηριακές ασκήσεις: 10 ώρες Προετοιμασία για τις εργαστηριακές ασκήσεις: 20 ώρες Ατομική έρευνα και μελέτη (αναζήτηση βιβλιογραφίας – πλοήγηση στο διαδίκτυο): 10 ώρες Προετοιμασία για ομαδικές δραστηριότητες: 20 Εκπαιδευτικές επισκέψεις και δράσεις: 18 Συνεργασία με το διδάσκοντα: 2
Όνομα διδάσκουσας	Ευθυμία Παπαγεωργίου Ε.ΔΙ.Π. Βιβλιολογίας - Εργαστήριο Αγωγής για το βιβλίο “Βιβλιολογείον”
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές/τριες να αποκτήσουν μια γόνιμη επαφή με το βιβλίο – αντικείμενο. Να επαναπροσδιορίσουν τη εκπαιδευτική τους σχέση μαζί του, γνωρίζοντας τις παραδοσιακές τέχνες του (χειροποίητη βιβλιοδεσία – τυπογραφία με στοιχειοθεσία) και να το εκτιμήσουν στις πραγματικές του διαστάσεις δηλαδή ως κορυφαίο προϊόν του γραπτού πολιτισμού της ανθρωπότητας. Να αποκτήσουν εξειδικευμένες γνώσεις σχετικά με την τέχνη της χειροποίητης βιβλιοδεσίας και της τυπογραφίας, προσεγγίζοντας το βιβλίο ως ενιαίο σύνολο ύλης και πνεύματος, βιώνοντας την άρρηκτη σχέση ύλης – περιεχομένου, αισθητικής - μορφολογίας, με το να κατασκευάσουν οι ίδιοι ένα ραφτό βιβλίο στο Εργαστήρι Βιβλιοδεσίας και τυπώσουν κείμενα στο Εργαστήρι Παραδοσιακής Τυπογραφίας. Να μετέχουν, εν τέλει, σ’ ένα κομμάτι της μακραίωνης ιστορίας του βασικού αυτού μέσου γνώσης και “εργαλείο” της εκπαιδευτικής πρακτικής έτσι, ώστε να είναι σε θέση ως μελλοντικοί εκπαιδευτικοί να ενισχύσουν τη βιβλιοαγωγή στο σχολικό περιβάλλον και να καλλιεργήσουν την βιβλιοφιλία - βιβλιогνωσία στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση.
Προσδοκώμενα μαθησιακά	

αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση:

- να έχει εξειδικευμένες γνώσεις της τεχνικής, των εργαλείων, της ορολογίας των 2 βασικών παραδοσιακών τεχνών του βιβλίου (χειροποίητη βιβλιοδεσία και τυπογραφία με στοιχειοθεσία) και γνωρίζει τη συμβολή τους στην υπηρεσία της διαχρονικής παραγωγής, διακίνησης, αναγνωσιμότητας και διάσωσης του γραπτού κειμένου, καθώς και την καθοριστική επίδραση των παραδοσιακών μέσων αναπαραγωγής του έντυπου στις σύγχρονες τεχνολογικές μεθόδους (ικανότητες)
- να είναι σε θέση να δημιουργεί (τύπωση - βιβλιοδετική κατασκευή) ένα βιβλίο σύμφωνα με όλους τους τυπογραφικούς, βιβλιοδετικούς και τεχνογραφικούς κανόνες (ικανότητες)
- να είναι σε θέση να διακρίνει και να εκτιμά μια καλή (σωστή) έκδοση, να ανακαλύπτει νέες τεχνικές βιβλιοδεσίας (για παιδιά - ενήλικες), τη μορφωτική και καλλιτεχνική τους αξία και να εξετάζει κατά πόσο υπηρετούν τον αναγνώστη και την ανάγνωση (δεξιότητες)
- να αναπτύσσει χειρωνακτικές επιδεξιότητες στη χρήση μεθόδων, υλικών, εργαλείων και οργάνων της τυπογραφίας και της βιβλιοδεσίας (δεξιότητες)
- να συνδυάζει και σχεδιάζει νέες πρωτότυπες βιβλιοδετικές πρακτικές, προσαρμοσμένες στις ανάγκες και την αισθητική της νέας γενιάς (μελλοντικοί μαθητές του/της) όσο αφορά στον τρόπο φύλαξης, μεταφοράς και ανάγνωσης του έντυπου κειμένου (ικανότητες)
- να συνεργαστεί με τους συμφοιτητές του/της στην οργάνωση ποικίλων δράσεων βιβλιοδεσίας και βιβλιοφιλίας σε σχολεία με στόχο την ενίσχυση της αγωγής για το βιβλίο (ικανότητες)
- να αναλύει και "συστήνει" το βιβλίο ως αντικείμενο, ώστε να αγαπηθεί και ως κείμενο, μέσα από project φιλαναγνωσίας - βιβλιογνωσίας και σε συνεργασία με κρατικούς ή ιδιωτικούς φορείς που υπηρετούν το βιβλίο (ικανότητες).

Προαπαιτούμενα --

Περιεχόμενο του μαθήματος

- i. Εκμάθηση χειροποίητης βιβλιοδεσίας - Κατασκευής ραφτού βιβλίου (εργαστήριο)
- ii. Εκμάθηση παραδοσιακής τυπογραφίας - Τύπωση κειμένου με την τεχνική της στοιχειοθεσίας
- iii. Είδη σύγχρονης βιβλιοδεσίας
- iv. Εργαλεία βιβλιοδεσίας και τυπογραφίας
- v. Εκδοτικοί- τεχνογραφικοί όροι και δεοντολογία
- vi. Προσαρμοσμένες βιβλιοκατασκευές για μαθητές Δημοτικού
- vii. Πρακτική εφαρμογή των οικείων γνώσεων στα Δημοτικά σχολεία

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Bolter, J. D. (2004). *Οι μεταμορφώσεις της γραφής: υπολογιστές, υπερκείμενο και αναμορφώσεις της τυπογραφίας*. Αθήνα: Μεταίχμιο
- Bringhurst, E. (2004). *Στοιχεία της τυπογραφικής τέχνης*. Αθήνα: Παν/κές Εκδόσεις Κρήτης
- Battershall, Fl. (2011). *The History and Technique of Gold Tooling - A Classic Article on the History and Methods of Bookbinding*. London: Read Books Ltd.
- Cambras, J. (2004). *The Complete Book of Bookbinding*. New York: Lark Books
- Cockerell, D. (2016). *Bookbinding, and the Care of Books*. New York: Dover Publications, Inc
- Dane, J.A. (2012). *What is a book? The story of early printed books*. Norte Dame, Indiana: University Norte Dame Press
- Peacock, J. (1997). *Παραγωγή βιβλίου*. Αθήνα: Ίων
- Γιανιάρης, Α. & Γιανιάρη, Φ. (1983). *Βιβλιοδεσία: τέχνη και τεχνική*. Αθήνα: EOM MEX
- Κική Δούνη, κ.α. (2010). *Η τέχνη και η τεχνική της βιβλιοδεσίας*. Αθήνα: Μουσείο Μπενάκη
- Λέγγας, Μπ. (2006). *Τέχνη του βιβλίου*. Αθήνα: εκδόσεις του Φοίνικα
- Μαραγκουδάκης, Θ. (2009). *Η βιβλιοδετική*. Αθήνα: εκδόσεις του Φοίνικα.

Μέθοδοι διδασκαλίας

Εργαστηριακές εφαρμογές

Μέθοδοι αξιολόγησης

Εργαστηριακή απαλλακτική εργασία (κατασκευή) 80%, συμμετοχή στην Πρακτική του οικείου μαθήματος σε μαθητές Δημοτικού και σχετικές εκπαιδευτικές δράσεις, κατά τη διάρκεια του εξαμήνου 20%

Γλώσσα διδασκαλίας

Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Εισαγωγή στην Ιστορία του Βιβλίου
Κωδικός μαθήματος	ΕΕ 505
Είδος μαθήματος	Ελεύθερης Επιλογής, Επιστημονικής περιοχής, Ειδίκευσης
Επίπεδο του Μαθήματος	Προπτυχιακό
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών Μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Διαλέξεις: 39 Διεξαγωγή ομαδικών εργαστηριακών ασκήσεων: 30 Προετοιμασία φοιτητή/τριας για εργαστηριακές ασκήσεις: 10 Ατομική έρευνα: 10 Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας: 10 Προετοιμασία για την Πρακτική Άσκηση και δράσεις: 8 Πρακτική Άσκηση και δράσεις: 16 Συνεργασία με το διδάσκοντα: 4
Όνομα διδάσκουσας	Ευθυμία Παπαγεωργίου Ε.Δι.Π. Βιβλιολογίας - Εργαστήριο Αγωγής για το βιβλίο “Βιβλιολογείον»
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές/τριες να αποκτήσουν μια γόνιμη επαφή με το βιβλίο – αντικείμενο. Να επαναπροσδιορίσουν τη εκπαιδευτική τους σχέση μαζί του, γνωρίζοντας την μακραίωνη ιστορία του και να το εκτιμήσουν στις πραγματικές του διαστάσεις δηλαδή ως ένα ύψιστο προϊόν του ανθρώπινου πολιτισμού. Να εμπλουτίσουν τις επιστημονικές γνώσεις τους γύρω από την διαχρονική περιπέτεια του γραπτού λόγου έτσι, ώστε να είναι σε θέση ως μελλοντικοί εκπαιδευτικοί να τις εφαρμόσουν στο σχολικό περιβάλλον (Βιβλιοαγωγή). Να προετοιμαστούν κατάλληλα για την ενίσχυση της φιλαναγνωσίας στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση, μέσα από οικείες πρακτικές ασκήσεις σε σχολεία της Πρωτοβάθμιας.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Με τη επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση: • να έχει κατανοήσει τη σπουδαιότητα της ιστορίας του βιβλίου και κατ' επέκταση του γραπτού λόγου και τον καθοριστικό ρόλο του στην εξέλιξη του ανθρώπινου πολιτισμού διαχρονικά (Ικανότητα) • να είναι σε θέση να εκτιμήσει το βιβλίο στις πραγματικές του διαστάσεις, δηλαδή, ως ύψιστο προϊόν του ανθρώπινου πολιτισμού - πολιτιστικό αγαθό, να επαναπροσδιορίσει την προσωπική και εκπαιδευτική του θέση με αυτό και τελικά να εφαρμόσει τις νέες του γνώσεις στην σχολική τάξη με την

παραγωγή ποικίλων projects και δράσεων σχετικές με τη λειτουργία, το σκοπό και την αξία του βιβλίου - Βιβλιοαγωγή (Δεξιότητα)

- να προτείνει και οργανώνει νέες πρακτικές μετάδοσης της χρηστικότητας και χρησιμότητας του έντυπου βιβλίου στη νέα γενιά (Ικανότητα)
- να προβληματίζεται για το μέλλον του έντυπου βιβλίου και να δημιουργεί σε συνεργασία με τους/τις συμφοιτητές του/της μια ομάδα έρευνας π.χ. για το ηλεκτρονικό βιβλίο και την τεχνητή νοημοσύνη καθώς και την νέα ενδιαφέρουσα προοπτική αυτής της μακράς ιστορίας του γραπτού λόγου, που δεν σταματά να εξελίσσεται (δεξιότητα)
- να αναλύει, συγκρίνει και αξιολογήσει τα αποτελέσματα αυτού του είδους ερευνών, οι οποίες συμβάλλουν στην κατανόηση της σημερινής στάσης της εκπαιδευτικής κοινότητας απέναντι στο βιβλίο ως αντικείμενο και στο βιβλίο ως οθόνη. (Ικανότητα)

Προαπαιτούμενα
Περιεχόμενο του μαθήματος

--

- i. Ιστορία της γραφής
- ii. Ιστορία των γραφικών υλών
- iii. Ιστορία της ανάγνωσης
- iv. Ιστορία των βιβλιοθηκών
- v. Ιστορία της τυπογραφίας
- vi. Ιστορία του ελληνικού βιβλίου
- vii. Το έντυπο βιβλίο και η πρόκληση του ψηφιακού κειμένου
- viii. Η θέση, ο ρόλος και η βιωσιμότητα του βιβλίου στη σύγχρονη εκπαίδευση
- ix. Η φιλιαναγνωσία ως κύριος εκπαιδευτικός στόχος

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Barbier, Frederic (2002). *Ιστορία του Βιβλίου*. Αθήνα: Μεταίχμιο
- Mioni, E. (2004). *Εισαγωγή στην ελληνική παλαιογραφία και Κωδικολογία*. Αθήνα: MIET
- Richardson, B. (2014). *Τυπογραφία, συγγραφείς και αναγνώστες στην Ιταλία της Αναγέννησης*. Αθήνα: MIET
- Robinson, A. (2007). *Ιστορία της γραφής: Αλφάβητα, ιερογλυφικά, εικονογράμματα*. Αθήνα: Polari
- Ηλιόπουλος, Γ. (2019). *Βιβλιόφιλοι, βιβλιοπωλεία και παιδεία στην αρχαιότητα*. Αθήνα: Έναστρον
- Νταβαρίνος, Π. (2011). *Ιστορία του ελληνικού βιβλίου*. Αθήνα: Έλλην
- Παπάζογλου, Γ. (2009). *Βυζαντινή βιβλιολογία*. Αθήνα: Ιδίου
- Στάικος, Κ. Σπ. (2016). *Η ιστορία των βιβλιοθηκών στον δυτικό κόσμο*. Αθήνα: Άτων
- Στάικος, Κ. Σπ. (2011). *Το βιβλίο: διαχρονική πορεία στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Άτων

Μέθοδοι διδασκαλίας	Θεωρητικές διαλέξεις, εργαστηριακές εφαρμογές
Μέθοδοι αξιολόγησης	Τελική απαλλακτική εργασία (κατασκευή ή έρευνα) 70%, συμμετοχή στην Πρακτική Άσκηση του οικείου μαθήματος και σχετικές εκπαιδευτικές δράσεις κατά τη διάρκεια του εξαμήνου 30%
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Φιλαναγνωσία και βιβλιοαγωγή στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση
Κωδικός μαθήματος	ΕΕ534
Είδος μαθήματος	Ελεύθερης Επιλογής
Επίπεδο του Μαθήματος	Προπτυχιακό
Έτος σπουδών	3 ^ο , 4 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο , 8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών Μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Διαλέξεις: 39 Διεξαγωγή ομαδικών εργαστηριακών ασκήσεων: 30 Προετοιμασία φοιτητή/τριας για εργαστηριακές ασκήσεις: 10 Ατομική έρευνα: 10 Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας: 10 Προετοιμασία για την Πρακτική Άσκηση και δράσεις: 8 Πρακτική Άσκηση και δράσεις: 16 Συνεργασία με το διδάσκοντα: 4
Όνομα διδάσκουσας	Ευθυμία Παπαγεωργίου Ε.ΔΙ.Π. Βιβλιολογίας - Εργαστήριο Αγωγής για το βιβλίο “Βιβλιολογείον»
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές/τριες να κατανοήσουν την σημαντική παιδαγωγική και εκπαιδευτική ανάγκη καλλιέργειας της φιλαναγνωσίας και της βιβλιοαγωγής των μαθητών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Με δεδομένο ότι είμαστε μια χώρα με χαμηλό φιλαναγνωστικό δείκτη, η ανάγκη για μια δυναμική και ουσιαστική σχέση του παιδιού με το βιβλίο είναι απαραίτητη όσο ποτέ. Να συνειδητοποιήσουν την ευθύνη αυτή και ως μελλοντικοί εκπαιδευτικοί να στοχεύσουν στη διαμόρφωση μιας κοινότητας εγγράμματων, σκεπτόμενων πολιτών. Να ενισχυθεί η δική τους βιβλιοαγωγή και προσωπική σχέση με το βιβλίο ως κείμενο και αντικείμενο και μέσω της επιστημονικής προσέγγισης της φιλαναγνωσίας ως αξιακής διαδικασίας, να αντιληφθούν τις πρακτικές και τις μεθόδους με τις οποίες θα οδηγήσουν τα παιδιά να ανακαλύψουν τα δικά τους κίνητρα για μάθηση, δημιουργώντας ταυτόχρονα μελλοντικούς αναγνώστες. Να προετοιμαστούν κατάλληλα για να υποστηρίξουν το στόχο αυτό στο σχολικό περιβάλλον με ευαισθησία, γνωστικό υπόβαθρο και σωστή μεθοδολογία ενώ μέσα από τις εργαστηριακές ασκήσεις, το σχεδιασμό και την υλοποίηση ποικίλων βιβλιοφιλικών δράσεων στο χώρο του Δημοτικού Σχολείου (Πρακτική άσκηση), να αναπτύξουν πρωτοβουλίες, ιδέες, ικανότητες, δεξιότητες, φαντασία.

Η κεντρική οπτική του οικείου μαθήματος για τη διαμόρφωση ενός βιβλιοφιλικού περιβάλλοντος στο σχολείο είναι η αξιοποίηση του βιβλίου, πρωτίστως ως υλικό αντικείμενο και ακολούθως ως κείμενο.

**Προσδοκώμενα
μαθησιακά
αποτελέσματα**

Με τη επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση:

- να σχεδιάζει δραστηριότητες και προγράμματα καλλιέργειας και προώθησης της φιλαναγνωσίας και της βιβλιοφιλίας σε σχολικά και εξωσχολικά περιβάλλοντα (ικανότητα)
- να μελετά και να εφαρμόζει καινοτόμες εκπαιδευτικές πρακτικές γνωριμίας με το βιβλίο (κείμενο και αντικείμενο) (ικανότητα)
- να αναπτύσσει και να υποστηρίζει αναγνωστικές πρακτικές, μεθόδους και υλικά με τα οποία θα οδηγεί αβίαστα στη δημιουργική και απελευθερωτική εξέλιξη των νεαρών αναγνωστών (μαθητών), θέτοντας έτσι τα θεμέλια της βιβλοκουλτούρας τους (ικανότητα)
- να ενδυναμώνει, να ενισχύσει και να διευρύνει τη σχέση των μαθητών με το βιβλίο (ικανότητα)
- να επικοινωνεί στους μαθητές, το σεβασμό, τη σπουδαιότητα και την αξία του βιβλίου μέσα από το παιχνίδι και τη δημιουργική έκφραση (ικανότητα)
- να εφευρίσκει εκπαιδευτικά στοχευμένους τρόπους βιβλιογνωριμίας και βιβλιοαγωγής, προσαρμοσμένους στα νέα δεδομένα εξέλιξης του γραπτού λόγου (διαδίκτυο, e-book, audiobook, ηλεκτρονική ανάγνωση, ασύγχρονα μέσα ανάγνωσης κ.α.) (δεξιότητα)
- να χρησιμοποιεί το λογοτεχνικό βιβλίο ως διαμεσολαβητή των πολιτισμών
- να υιοθετεί φιλαναγνωστικές δραστηριότητες με διαπολιτισμική παιδαγωγική προσέγγιση: καλλιέργεια της ενσυναίσθησης, της αλληλεγγύης, της ανεκτικότητας, της αποδοχής και του σεβασμού στο διαφορετικό (χρώμα, γλώσσα, θρησκεία, πολιτιστική ετερότητα κ. α.)
- να συνεργάζεται με φορείς και επαγγελματίες του χώρου του βιβλίου στην οργάνωση εκδηλώσεων, εκθέσεων, ημερίδων, συνέδριων κ.α. (δεξιότητα)
- να ανοίγει νέα πεδία επιστημονικής έρευνας για την αξία της ανάγνωσης και του πολιτισμού του γραπτού λόγου (δεξιότητα) να αναλύει, συγκρίνει και αξιολογήσει τα αποτελέσματα αυτού του είδους ερευνών, οι οποίες συμβάλλουν στην κατανόηση της σημερινής στάσης της εκπαιδευτικής κοινότητας απέναντι στο βιβλίο ως αντικείμενο και στο βιβλίο ως οθόνη αλλά και στο θέμα καλλιέργειας της φιλαναγνωσίας (δεξιότητα).

Προαπαιτούμενα
Περιεχόμενο του μαθήματος

--

- i. Βιβλιοαγωγή: η κουλτούρα του βιβλίου στον εκπαιδευτικό και το μαθητή
- ii. Γνωριμία με το βιβλίο ως κείμενο και αντικείμενο: οι τέχνες του (βιβλιοδεσία – τυπογραφία), η παραγωγή, η έκδοση, η προβολή και προώθησή του
- iii. Η φιλιαναγνωσία ως ειδική παιδαγωγική εφαρμογή και πρακτική
- iv. Η φιλιαναγνωσία και η αναγκαιότητα καλλιέργειάς της στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση
- v. Φιλιαναγνωσία και βιβλιοαγωγή σε θεσμικά (σχολείο - βιβλιοθήκη) και άτυπα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα (οικογένεια – ομάδες συνομηλίκων
- vi. Παιχνίδι και φιλιαναγνωσία για μαθητές/τριες Δημοτικής εκπαίδευσης
- vii. Αφηγηματικές εμψυχώσεις και φιλιαναγνωσία
- viii. Δράσεις φιλιαναγνωσίας σε πολυπολιτισμικά σχολικά περιβάλλοντα
- ix. Διαθεματικότητα και φιλιαναγνωσία – βιβλιοφιλία
- x. Διαδίκτυο και φιλιαναγνωσία
- xi. Εργαστηριακή και πρακτική άσκηση φιλιαναγνωσίας-βιβλίων φοιτητών/τριών σε Δημοτικών Σχολείων

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Appleyard, J. (1991). *Becoming a Reader: The Experience of Fiction from Childhood to adulthood*. New York: Cambridge University Press
- Appleyard, J. (2017). *Η διαμόρφωση του αναγνώστη*. Αθήνα: Gutenberg
- Jonhson, P. (1997). *Φτιάχνω το δικό μου βιβλίο - Πρακτικός οδηγός της τέχνης του βιβλίου για ν' αγαπήσει το παιδί την ανάγνωση*. Αθήνα: Οδυσσέα
- [Neuman, S. B. \(1999\). Books make a difference A study of access to literacy. Reading Research Quarterly, 34\(3\), 286-311](#)
- Αρτζανίδου, Ε., Γούλης, Δ., Γρόσδος, Σ., Καρακίτσιος, Α. (2011). *Παιχνίδια φιλιαναγνωσίας και αναγνωστικές εμψυχώσεις*. Αθήνα: Gutenberg
- Κατσίκη- Γκιβάλου, Α. – Πολίτης, Δ. (2013). *Καλλιεργώντας τη φιλιαναγνωσία*. Αθήνα: Κ. ΜΠΑΜΠΑΛΗΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ

πώς παράγεται το «γεγονός» στη σχολική καθημερινότητα. Αθήνα: Καστανιώτη

- Μπρασέρ, Φ. (2021). *1001 δραστηριότητες για ν' αγαπήσω το βιβλίο*. Αθήνα: Μεταίχμιο
- Παπαδάτος, Γ. (2011). *Παιδικό βιβλίο και φιλιαναγνωσία: θεωρητικές αναφορές και προσεγγίσεις – Δραστηριότητες*. Αθήνα: Εκδ. Πατάκη

- Πατέρα Α. – Τσιλιμένη Τ. (2012). *Φιλαναγνωσία και κοινωνικοσυναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού. Θεωρητικές προσεγγίσεις, Δραστηριότητες και παιχνίδια*. Αθήνα: Επίκεντρο
- Ποσλανιέκ, Κ. (1992). *Να δώσουμε στα παιδιά όρεξη για διάβασμα*. Αθήνα: Καστανιώτη
- Σακελλαρίου, Χ. (2003). *Παιδί και βιβλίο. Η καλλιέργεια της φιλαναγνωσίας και της καλλιέργειας με την παιδική λογοτεχνία*. Αθήνα: Μελωδία-Καψάλη
- Σιβροπούλου, Ρ. (2004). *Ταξίδι στον κόσμο του εικονογραφημένων μικρών ιστοριών*. Αθήνα: Μεταίχμιο
- Στάικος, Κ. Σπ. (2011). *Το βιβλίο: διαχρονική πορεία στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Άτων

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- International Journal of Literacy and Education (<https://www.educationjournal.info/>)
- Literacy today (<https://www.literacytoday.ca/>)
- Literacy (<https://onlinelibrary.wiley.com/journal/17414369>)
- School Library Media Research (<https://www.ala.org/aasl/pubs/slr>)
- International Journal of Education & the Arts (<http://www.ijea.org/mission.html>)
- Ερευνώντας τον κόσμο του παιδιού (https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/omep/issue/arc_hive)
- Προσχολική και σχολική Εκπαίδευση (<https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/education/announcement/view/291>)
- Διάλογοι! Θεωρία & Πράξη στις Επιστήμες της Αγωγής και Εκπαίδευσης (<https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/dialogoi>)
- i-Teacher (<http://i-teacher.gr/index.html>)
-

Μέθοδοι διδασκαλίας
Μέθοδοι αξιολόγησης

Θεωρητικές διαλέξεις, εργαστηριακές εφαρμογές
Τελική απαλλακτική εργασία 70%, συμμετοχή στην Πρακτική Άσκηση του οικείου μαθήματος και σχετικές εκπαιδευτικές δράσεις, κατά τη διάρκεια του εξαμήνου 30%

Γλώσσα διδασκαλίας

Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Ψυχική υγεία στο σχολικό περιβάλλον
Κωδικός μαθήματος	ΕΕ182
Είδος μαθήματος	Ελεύθερης Επιλογής
Επίπεδο του Μαθήματος	
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39. Ώρες αναζήτησης βιβλιογραφίας και μελέτης για ατομικές και ομαδικές εργασίες 20 ώρες. Ώρες συγκέντρωσης ερευνητικών δεδομένων 5 ώρες. Προετοιμασία για εξέταση 33 ώρες. Εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Ηλίας Βασιλειάδης
Μαθησιακοί στόχοι	Στους στόχους του μαθήματος περιλαμβάνονται η μελέτη θεμάτων ψυχικής υγείας των μαθητών/τριών στο σχολικό περιβάλλον, η αξιοποίηση της κοινωνικής και συναισθηματικής μάθησης για την ενίσχυση της ψυχικής υγείας των παιδιών και τη διαμόρφωση ενός κλίματος εμπιστοσύνης, σεβασμού και αποδοχής των μαθητών/τριών μέσω της καλλιέργειας δεξιοτήτων, καθώς και η παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών στο σχετικό επιστημονικό πεδίο. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, αναμένεται οι φοιτητές/ήτριες:
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	1. Να κατανοούν το ρόλο του σχολείου ως πλαισίου υποστήριξης της ψυχικής υγείας των μαθητών/τριών. 2. Να αναγνωρίζουν ποιες είναι οι αγχώδεις διαταραχές στην παιδική ηλικία. 3. Να αντιλαμβάνονται ποιοι ενδοσχολικοί παράγοντες απειλούν την ψυχική υγεία των μαθητών/τριών. 4. Να εφαρμόζουν πρακτικές για τη διασφάλιση της ψυχικής υγείας μαθητών/τριών. 5. Να συνειδητοποιούν το ρόλο της φιλίας και των σχέσεων με συνομηλίκους στο σχολικό πλαίσιο. 6. Να αξιολογούν φαινόμενα σχολικού εκφοβισμού και τις επιπτώσεις τους στους/στις μαθητές/τριες. 7. Να επιλύουν μελέτες περίπτωσης για την καλλιέργεια δεξιοτήτων επικοινωνίας μεταξύ συμμαθητών/τριών. 8. Να σχεδιάζουν προγράμματα ενίσχυσης της αυτοεκτίμησης των μαθητών/τριών. 9. Να καλλιεργούν το σεβασμό και την ευαισθησία των μαθητών/τριών απέναντι στη διαφορετικότητα. 10. Να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν προγράμματα

διαχείρισης κρίσεων στη σχολική κοινότητα.

Προαπαιτούμενα Όχι
Περιεχόμενο του

μαθήματος

Το μάθημα πραγματεύεται θέματα ψυχικής υγείας στη μέση παιδική ηλικία, τα οποία μπορούν να εντοπιστούν σε μαθητές/τριες, να οφείλονται στο ενδοσχολικό πλαίσιο και οι επιπτώσεις τους να εκδηλωθούν στο σχολικό περιβάλλον. Επιπλέον, αξιοποιεί προγράμματα κοινωνικής και συναισθηματικής μάθησης στο πλαίσιο ενός αποτελεσματικού σχολείου.

Ειδικότερα, θα εξεταστούν τα επιμέρους θέματα:

1. Το σχολείο ως πλαίσιο υποστήριξης της ψυχικής υγείας μαθητών/τριών
2. Αγχώδεις διαταραχές στην παιδική ηλικία
3. Ενδοσχολικοί παράγοντες που απειλούν την ψυχική υγεία των μαθητών/τριών
4. Πρακτικές εκπαιδευτικών για διασφάλιση της ψυχικής υγείας μαθητών/τριών
5. Διαπροσωπικές σχέσεις και δεξιότητες επικοινωνίας
6. Σχολικός εκφοβισμός και επίλυση συγκρούσεων
7. Αυτοεκτίμηση
8. Αναγνώριση και σεβασμός της πολυπολιτισμικότητας και της διαφορετικότητας
9. Επίδειξη ευαισθησίας απέναντι σε θέματα φύλου
10. Διαχείριση κρίσεων στη σχολική κοινότητα

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Μπίμπου-Νάκου, Ι. (2006). Το άγχος και η φοβία στα παιδιά. Στο Α. Καλαντζή-Αζίζι, & Μ. Ζαφειροπούλου (Επιμ.), *Προσαρμογή στο σχολείο-Πρόληψη και αντιμετώπιση δυσκολιών* (σελ.288-327). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Χατζηχρήστου, Χ. Γ. (2011). Κοινωνική και συναισθηματική αγωγή: Προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία (Νηπιαγωγείο, Α΄ και Β΄ Δημοτικού). Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός.

Χατζηχρήστου, Χ. Γ. (2011). Κοινωνική και συναισθηματική αγωγή: Πρωτοβάθμια εκπαίδευση (Τάξεις Γ΄, Δ΄ και ΣΤ΄ Δημοτικού). Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός.

Andreou, E., Vassiou, A., Xafakos, E., & Korona, A. (2020, in press). Animal abuse and bullying/victimization in a community sample of school age children. *Society and Animals*.

Coplan, R. J., Hughes, K., Bosacki, S. & Rose-Krasnor, L. (2011). Is Silence Golden? Elementary School Teachers' Strategies and Beliefs regarding Hypothetical Shy/Quiet and Exuberant/Talkative Children. *Journal of Educational Psychology*, 103(4), 939–951.

Cunningham, J. M., & Suldo, S. M. (2014). Accuracy of Teachers in Identifying Elementary School Students Who Report At-Risk Levels of Anxiety and Depression. *School Mental Health*, 6(4), 237-250.

Essau, C. A., Olaya, B., Bokszczanin, A., Gilvarry, C., & Bray, D. (2013). Somatic Symptoms among children and adolescents in Poland: A confirmatory factor analytic study of the Children Somatization Inventory. *Frontiers in Public Health*, 1, 1–19.

Headley, C. J., & Campbell, M. A. (2013). Teachers' knowledge of anxiety and identification of excessive anxiety in children. *Australian Journal of Teacher Education*, 38, 48–66.

Vassou, V., Vassiou, A., Stavropoulos, V., & Chaintouti V. (2017). The Relationship between Boredom, Interpersonal Closeness / Bullying and Victimization in the School Environment. *Psychology and Behavioral Science International Journal*, 6 (3), 1-8.

Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, Εργαστήρια. Εκπόνηση εργασίας και παρουσίασή της στο μάθημα (40%).
Μέθοδοι αξιολόγησης	Γραπτή εξέταση (60%): Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων.
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Σχολικό κλίμα και σχολική κουλτούρα
Κωδικός μαθήματος	EE 177
Είδος μαθήματος	Ελεύθερης Επιλογής
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS 3 ΠΜ
Φόρτος Εργασίας	Ώρες διδασκαλίας 39, προετοιμασία φοιτητή 18 ώρες, συνεργασία των φοιτητών με το διδάσκοντα και προετοιμασία εργασιών 12 ώρες, ατομική ή ομαδική εργασία / έρευνα / μελέτη του φοιτητή 25 ώρες, προετοιμασία του φοιτητή για συμμετοχή στις εξετάσεις 23 ώρες, εξετάσεις 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Γεώργιος Ιορδανίδης
Μαθησιακά αποτελέσματα	Σε επίπεδο γνώσεων αναμένεται οι φοιτητές να έχουν αποδεδειγμένη γνώση και κατανόηση θεωριών και αρχών συναφών του σχολικού κλίματος και της σχολικής κουλτούρας. Σε επίπεδο δεξιοτήτων αναμένεται οι φοιτητές να κατέχουν προχωρημένες δεξιότητες και να έχουν τη δυνατότητα να αποδείξουν την απαιτούμενη δεξιοτεχνία και καινοτομία για την επίλυση σύνθετων και απρόβλεπτων προβλημάτων που σχετίζονται με το σχολικό κλίμα και τη σχολική κουλτούρα. Σε επίπεδο ικανοτήτων αναμένεται να μπορούν να διαχειρίζονται σύνθετες τεχνικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες ή σχέδια εργασίας, με ανάληψη ευθύνης για τη λήψη αποφάσεων σε απρόβλεπτα περιβάλλοντα εργασίας ή σπουδής. Αναμένεται, επίσης, να αναλαμβάνουν την ευθύνη για τη διαχείριση της επαγγελματικής ανάπτυξης ατόμων και ομάδων στο συγκεκριμένο πεδίο.
Μαθησιακοί στόχοι	Η αποκωδικοποίηση των εννοιών της σχολικής κουλτούρας και του σχολικού κλίματος και η διερεύνηση των εννοιολογικών διαφορών. Προσδιορισμός των ποιοτικών χαρακτηριστικών της σχολικής κουλτούρας και του σχολικού κλίματος. Προσδιορισμός των παραμέτρων και των συντελεστών διαμόρφωσης της σχολικής κουλτούρας και του σχολικού κλίματος. Διερεύνηση των εργαλείων μέτρησης της σχολικής κουλτούρας και του σχολικού κλίματος.

Αποτύπωση ερευνητικών δεδομένων από την ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα.

Διασύνδεση μεταξύ σχολικής κουλτούρας και σχολικού κλίματος με τη σχολική αποτελεσματικότητα.

Διασύνδεση μεταξύ σχολικής κουλτούρας και σχολικού κλίματος και της σχολικής ηγεσίας.

Προαπαιτούμενα

Περιεχόμενο του μαθήματος

-
- 1. Εισαγωγή στην Οργανωσιακή Κουλτούρα
- 2. Εννοιολογική οριοθέτηση σχολικής κουλτούρας
- 3. Πτυχές κουλτούρας σχολικών οργανισμών
- 4. Λειτουργίες - Δυσλειτουργίες σχολικής κουλτούρας
- 5. Παράγοντες διαμόρφωσης σχολικής κουλτούρας
- 6. Μέτρηση σχολικής κουλτούρας
- 7. Εννοιολογική οριοθέτηση σχολικού κλίματος
- 8. Το σχολικό κλίμα ως παράμετρος διαμόρφωσης της σχολικής κουλτούρας
- 9. Παράγοντες διαμόρφωσης σχολικού κλίματος
- 10. Τεχνικές – εργαλεία μέτρησης σχολικού κλίματος
- 11. Σχέση – σύνδεση σχολικού κλίματος και σχολικής αποτελεσματικότητας
- 12. Σχολική ηγεσία – σχολική κουλτούρα – σχολικό κλίμα

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Ashkanasy, N. M., Wilderom, C.P.M., & Peterson, M.F. (Eds.). (2011). *The Handbook of Organizational culture and climate* (2nd ed.). London: SAGE Publications. Cameron, K.S., & Quinn, R.E. (2006). *Diagnosing and changing Organizational culture: Based on the competing values framework*. New York: John Wiley and sons. Cameron, K.S., & Quinn, R.E. (1999). *Diagnosing and Changing Organizational Climate*. Cheng, Y. C. (2000). Cultural factors in educational effectiveness: A framework for comparative research. *School Leadership and Management*, 20 (2), 207-225. Houtte, M. V. (2005). Climate or culture? A plea for conceptual clarity in school effectiveness research. *School Effectiveness and School Improvement*, 16 (1), 71-89. Tsang, K.K. (2009). Three approaches to understanding and investigating the concept of school culture and school culture phenomena: implications to school improvement and school effectiveness. *Centre Journal*, 8, 86-105. Μπαλάση, Α. & Ιορδανίδης Γ. (2018). *Η οργανωσιακή κουλτούρα στο δημοτικό σχολείο*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης. Πασιαρδή, Γ. (2001). *Το σχολικό κλίμα*. Αθήνα: Τυπωθήτω. Πασιαρδής, Π. (2004). *Εκπαιδευτική ηγεσία. Από την περίοδο της ευμενούς αδιαφορίας στη σύγχρονη εποχή*. Αθήνα: Μεταίχμιο. Σωτηρίου, Α. & Ιορδανίδης, Γ. (2018). Το κλίμα του σχολείου και της τάξης ως παράγοντες

	διαμόρφωσης της επαγγελματικής ικανοποίησης των δασκάλων, <i>Μέντορας</i> , 16, 95 – 114
Μέθοδοι διδασκαλίας	Διαλέξεις, συζητήσεις, παρουσιάσεις εργασιών
Μέθοδοι αξιολόγησης	Εξετάσεις, εργασίες
Γλώσσα διδασκαλίας	Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Δημόσια Ιστορία: χρήσεις και καταχρήσεις του παρελθόντος
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 274
Είδος μαθήματος	Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εισαγωγικό και βασικής κατάρτισης
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Διδασκαλία (παρακολούθηση διαλέξεων, παρουσίαση εργασιών, συζήτηση) 39 ώρες, προετοιμασία παρουσίας εργασιών 25 ώρες, εκπόνηση τελικών εργασιών και προετοιμασία για την γραπτή εξέταση 33 ώρες, γραπτή εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκοντα	Μ.-Κ. Μώρος (εντεταλμένος διδάσκων)
Μαθησιακοί στόχοι	Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων, οι φοιτητές/ τριες θα πρέπει να είναι σε θέση ώστε: - να αντιλαμβάνονται τη σημασία της Δημόσιας Ιστορίας ως διακριτού επιστημονικού πεδίου της σύγχρονης ιστορίας και τη συμβολή της στη διαμόρφωση της ιστορικής κουλτούρας της κοινωνίας - να κατανοούν τη σημασία της μνήμης και των διαστάσεων της στη διαμόρφωση της ιστορικής συνείδησης και της συλλογικής ταυτότητας των ανθρώπων - να αναγνωρίζουν τις πολλαπλές διαστάσεις και τους χώρους παραγωγής και κατανάλωσης των δημόσιων αφηγήσεων για την ιστορία και να αντιλαμβάνονται πώς οι χρήσεις και καταχρήσεις του παρελθόντος διαπερνούν τον κοινωνικό ιστό, τις δομές και τους θεσμούς με έμφαση στην εκπαίδευση - να εκτιμήσουν τη σημασία και τις δυνατότητες αξιοποίησης της δημόσιας ιστορίας στην ιστορική εκπαίδευση, σε χώρους τυπικής και άτυπης μάθησης, για τη διαμόρφωση της ιστορικής σκέψης και κατανόησης των μαθητών - να είναι ικανοί και ικανές να σχεδιάζουν αποτελεσματικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες αξιοποιώντας τις πηγές της δημόσιας ιστορίας (τέχνη, λογοτεχνία, κινηματογράφος, ΜΜΕ, διαδίκτυο, μουσείο, ΤΠΕ) για την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το μάθημα παρουσιάζει στους φοιτητές και στις φοιτήτριες ένα νέο πεδίο της σύγχρονης ιστορίας. Σε θεωρητικό πλαίσιο τους εισάγει στις 2 διαστάσεις της

Δημόσιας Ιστορίας: από τη μια στις χρήσεις αλλά και καταχρήσεις της ιστορίας εκτός της ακαδημαϊκής σφαίρας (τέχνη, λογοτεχνία, κινηματογράφος, ΜΜΕ, διαδίκτυο, μουσείο, ψυχαγωγία, επιτελέσεις) στις οποίες συμπεριλαμβάνεται και η σχολική ιστορία και από την άλλη στον νέο κλάδο της ιστορίας που ασχολείται συστηματικά με την έρευνα και τη μελέτη της παραγωγής και κατανάλωσης της ιστορίας στο δημόσιο χώρο. Στο πρακτικό μέρος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ασχολούνται με μελέτες περίπτωσης των δημόσιων χρήσεων της ιστορίας, διερευνώντας έτσι παραδειγματικά τη διάκριση ανάμεσα στην ακαδημαϊκή και δημόσια ιστορία, και τις αξιοποιούν ως εναλλακτικά εργαλεία ιστορικής εκπαίδευσης.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Αθανασιάδης, Χ. (2015). *Τα αποσυρθέντα βιβλία. Έθνος και σχολική Ιστορία στην Ελλάδα, 1858-2008*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Ανδρέου, Α., Κακουριώτης, Σ., Κόκκινος, Γ., Λεμονίδου, Έ., Παπανδρέου, Ζ. & Πασχαλούδη, Ε. (επιμ.) (2015). *Η Δημόσια Ιστορία στην Ελλάδα. Χρήσεις και καταχρήσεις της ιστορίας*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο
- Ανδρέου, Α.Π. – Βαμβακίδου, Ι. (2006) *Ο πληθυσμός των αγαλμάτων. Η περίπτωση της Φλώρινας*. Σταμούλης, Θεσ/νίκη.
- Ελευθερίου, Ξ. (2019). *Η Δημόσια Ιστορία ως συγκρουσιακό θέμα: Το Ολοκαύτωμα της Ελλήνων Εβραίων στο διαδίκτυο*. Αθήνα: Ταξιδευτής.
- Κόκκινος Γ. & Γατσωτής, Π. (επιμ.). (2020). *Για μια σφαιρική και πολυδιάστατη ιστορική εκπαίδευση*. Αθήνα: Πεδίο.
- De Groot, J. (2016). *Consuming History*. 2nd ed. London/NY: Routledge.
- Dean, D. (ed.) (2018). *A companion to Public History*. Wiley Blackwell.
- Demantowsky, M. (ed.) (2018). *Public History and School*. Berlin/Boston: De Gruyter.
- Μέθοδοι διδασκαλίας** Διαλέξεις, σεμινάρια (παρουσιάσεις εργασιών των φοιτητών)
- Μέθοδοι αξιολόγησης** Εκπόνηση και παρουσίαση ατομικών εργασιών, γραπτή εξέταση.
- Γλώσσα διδασκαλίας** Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Τοπική Ιστορία: έρευνα και διδακτική πράξη
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 275
Είδος μαθήματος	Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	4 ^ο
Εξάμηνο	7 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4
ECTS	
Φόρτος Εργασίας	Διδασκαλία (παρακολούθηση διαλέξεων, παρουσιάσεις εργασιών, συζήτηση) 27 ώρες, άσκηση στο εργαστήριο Τοπικής Ιστορίας και επισκέψεις στο πεδίο 12 ώρες, προετοιμασία εργασιών 24 ώρες, συγγραφή εργασιών και προετοιμασία για γραπτή εξέταση 32 ώρες, γραπτή εξέταση 3 ώρες.
Όνομα διδάσκουσας	Σοφία Ηλιάδου- Τάχου
Μαθησιακοί στόχοι	Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων, οι φοιτητές/ τριες θα πρέπει να είναι σε θέση ώστε: - να αντιλαμβάνονται τα επιστημολογικά χαρακτηριστικά και τις ιδιαιτερότητες της τοπικής ιστορίας ως διακριτού κλάδου της επιστήμης της ιστορίας, τις μεθόδους και τα θεματικά πεδία έρευνας του τοπικού ιστορικού αποθέματος. - να εκτιμούν την εκπαιδευτική σημασία της τοπικής ιστορίας ως πεδίου κατανόησης της ιστορίας, ως εργαλείου ανάπτυξης της ιστορικής σκέψης και διαμόρφωσης της ιστορικής συνείδησης των μαθητών. - να χειρίζονται κατάλληλα για εκπαιδευτική αξιοποίηση τις μεθόδους, τα διδακτικά εργαλεία, τις μορφές αξιολόγησης και τις διαφορετικές πηγές της τοπικής ιστορίας. - να είναι ικανοί και ικανές να υλοποιούν έρευνα για ζητήματα τοπικής ιστορίας σε αρχεία, συλλογές, μουσεία και κοινότητες μνήμης, αξιοποιώντας τα μεθοδολογικά εργαλεία της τοπικής ιστορίας (έρευνα πηγών, προφορική ιστορία) και τις ΤΠΕ. - να είναι ικανοί και ικανές να σχεδιάζουν αποτελεσματικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες για ζητήματα τοπικής ιστορίας για την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Το μάθημα περιλαμβάνει θεωρητικό πλαίσιο και πρακτικό πλαίσιο. Στο θεωρητικό μέρος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες εισάγονται σε βασικές έννοιες, όπως η έννοια

του τόπου και του χώρου, της τοπικής ιστορίας ως επιστημονικού κλάδου αλλά και ως πεδίου έρευνας της ιστορίας, στις μεθόδους και στα εργαλεία της έρευνας της τοπικής ιστορίας, αλλά και στην αξιοποίησή της ως συγκεκριμένης διδακτικής προσέγγισης της ιστορίας στο πλαίσιο της τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης με διακριτά παιδαγωγικά εργαλεία (στοχοθεσία, μέθοδοι, αξιολόγηση) και μεθόδους (project, έρευνα πεδίου). Στο πρακτικό μέρος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα ασκηθούν: α. στις μεθόδους και τα εργαλεία της τοπικής ιστορίας στο Εργαστήριο Τοπικής Ιστορίας του Π.Τ.Δ.Ε. και με επισκέψεις στο πεδίο β. στο σχεδιασμό (και υλοποίηση) διδακτικών δράσεων μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα της τοπικής ιστορίας της Φλώρινας.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Βαϊνά, Μ. (1996). *Θεωρητικό πλαίσιο διδακτικής της τοπικής ιστορίας για τον εικοστό αιώνα*. Αθήνα: Gutenberg.

Λεοντσίνης, Γ. & Ρεπούση, Μ. (2001). *Η Τοπική Ιστορία ως πεδίο σπουδής στο πλαίσιο της σχολικής παιδείας*. Αθήνα: ΟΕΔΒ.

Λεοντσίνης, Γ. (1996). *Διδακτική της Ιστορίας. Γενική – Τοπική ιστορία και περιβαλλοντική εκπαίδευση*, Αθήνα: ΕΚΠΑ.

Χαρίτος, Χ. (2009). *Όψεις τοπική ιστορία στο σχολείο*, Βόλος: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας.

Douch D. (1972), *Local History and the Teacher*, London: Redwood Press.

Kammen, C. (2003), *Doing local history*. Walnut Creek: Altamira Press.

Μέθοδοι διδασκαλίας Διαλέξεις, σεμινάρια, παρουσιάσεις εργασιών, ασκήσεις και επισκέψεις πεδίου

Μέθοδοι αξιολόγησης Εκπόνηση και παρουσίαση εργασιών, εξετάσεις.

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

Τίτλος μαθήματος	Μετανάστευση και Ταυτότητες
Κωδικός μαθήματος	ΥΕ 281
Είδος μαθήματος	Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικό
Επίπεδο του Μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS
Φόρτος Εργασίας	Παρακολούθηση εισηγήσεων 10 ώρες, προετοιμασία εργασιών, αναζήτηση βιβλιογραφίας, έρευνα και σύνταξη των εργασιών 70 ώρες, παρουσίαση των εργασιών 10 ώρες, συμμετοχή στο βιωματικό εργαστήριο 6 ώρες, συνεργασία με τη διδάσκουσα 4 ώρες, ανατροφοδότηση και τελική σύνταξη της εργασίας 10 ώρες.
Όνομα διδάσκουσας	Ευμορφία Κηπουροπούλου
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να - κατανοούν το φαινόμενο της μετανάστευσης και να το διακρίνουν από το προσφυγικό - αποκτήσουν γνώσεις αναφορικά με τη διαχρονικότητα του φαινομένου της μετανάστευσης - κατανοούν και να αντιλαμβάνονται την έννοια των εθνοπολιτισμικών ταυτοτήτων, την αναπαράστασή και τη διαπραγμάτευσή τους σε εκπαιδευτικά και κοινωνικά περιβάλλοντα και να κατανοούν τη δια του λόγου κατασκευή τους - αποκτήσουν διαπολιτισμική κατανόηση και ενσυναίσθηση για την αντιμετώπιση του στερεοτυπικού λόγου και των προκαταλήψεων
Προαπαιτούμενα Περιεχόμενο του μαθήματος	- Το μάθημα παρουσιάζει στους φοιτητές και τις φοιτήτριες τη διαχρονική και ιστορική διάσταση του μεταναστευτικού φαινομένου αλλά και του προσφυγικού ζητήματος. Μέσω των διαλέξεων και των κριτικών συζητήσεων γίνονται κατανοητές οι έννοιες των κοινωνικών και εθνοπολιτισμικών ταυτοτήτων και ο τρόπος με το οποίο αυτές συγκρούονται, γίνονται διαπραγματεύσιμες και αναδεικνύονται στο κοινωνικό και εκπαιδευτικό πλαίσιο. Συζητιέται η δια του λόγου κατασκευή τους και αναπαράστασή τους και αξιοποιείται ο λόγος στην ανάλυση και ερμηνεία ταυτοτικών αναπαραστάσεων και συγκρούσεων. Η ανάδειξη της φωνής των άλλων συμβάλλει

στην ανάδειξη της κατανόησης, της αποδοχής και της ισότιμης
ένταξης τω μαθητών και μαθητριών με μεταναστευτική
βιογραφία στο σχολείο.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Cummins, Jim (1999). Ταυτότητες υπό διαπραγμάτευση-Εκπαίδευση με σκοπό την Ενδυνάμωση σε μια Κοινωνία της Ετερότητας/μτφρ. Σουζάνα Αργύρη. Αθήνα: gutenber.
- Potter Jonathan & Margaret Wetherell (2009). Λόγος και Κοινωνική Ψυχολογία. Πέρα από τις στάσεις και τη συμπεριφορά/μτφρ. Έφη Αυγήτα& Ανδρέας Τσονίδης, Νίκος Μποζατζήςεπιμ. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Βεντούρα, Λίνα (1994). Μετανάστευση και Έθνος. Αθήνα: EMENE-Μνήμων.
- Βεντούρα, Λίνα (2004). «Εθνικισμός, ρατσισμός και μετανάστευση στη σύγχρονη Ελλάδα» στο Παύλου, Μίλτος & Δημήτρης Χριστόπουλος επιμ. Η Ελλάδα της Μετανάστευσης. Αθήνα: ΚΕΜΟ-Κριτική, 174-204.
- Βεργέτη Κ. Μαρία (1994). Από τον Πόντο στην Ελλάδα-Διαδικασίες διαμόρφωσης μιας Εθνοτοπικής Ταυτότητας. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.
- Βεργέτη, Κ. Μαρία (19992). Παλιννόστηση και κοινωνικός αποκλεισμός. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη.
- Γαλάνης, Ν. Γεώργιος (2003). «Ελληνική κοινωνία και μετανάστευση» στο Κούλα Κασιμάτη επιμ. Πολιτικές μετανάστευσης και στρατηγικές ένταξης. Αθήνα: gutenber, 223-268.
- Δραγώνα, Θάλεια (1997). «Απειλημένη εθνική ταυτότητα» στο Άννα Φραγκουδάκη& Θάλεια Δραγώναεπιμ. «Τι είν' η πατρίδα μας;» Εθνοκεντρισμός στην Εκπαίδευση. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 72-105.
- Δραγώνα, Θάλεια (2008). «Εκπαιδεύοντας τον ανοίκειο 'άλλο'. Ταυτότητες, ψυχικοί μηχανισμοί και ιδεολογία» στο Θάλεια Δραγώνα και Άννα Φραγκουδάκηεπιμ. Πρόσθεση όχι αφαίρεση, πολλαπλασιασμός όχι διαίρεση, Αθήνα: Μεταίχμιο, 423-435.
- Χριστόπουλος, Δημήτρης (2020). Αν το προσφυγικό ήταν πρόβλημα, θα είχε λύση. Αθήνα: Πόλις
- Κηπουροπούλου, Ευμορφία, Εκπαίδευση και Πολυπολιτισμικότητα: Μαθητές μιλούν για την εθνική ταυτότητα και ετερότητα, Θεσσαλονίκη, 2020, Επίκεντρο.
- Hall, Stuart (1996α). "Ethnicity: Identity and Difference", στο Geoff Elly & Ronald GrigorSuny edsBecoming National.New York: OxfordUniversity Press, 339-352.
- Hall, Stuart (1996β). "Introduction: Who needs Identity?", στο Stuart Hall & Paul du Gay edsQuestions of Cultural Identity.London: Sage, 1-17.
- Hall, Stuart (2001). "The Spectacle of Other"στοMargaret Wetherell & al. edsDiscourse Theory and Practice, London: Sage, 326-344.

Ohliger, Reiner (2003). "Minority existence in Twentieth-Century. Central and Eastern Europe: Between Self and Other?", στο Müntz Rainer & Ohliger Rainer eds. *Diasporas and Ethnic Migrants*. London: Frank Cass.

Μέθοδοι διδασκαλίας Εισηγήσεις, παρουσιάσεις εργασιών, συμμετοχή στο βιωματικό εργαστήριο

Μέθοδοι αξιολόγησης Διαμορφωτική, προφορική παρουσίαση εργασιών, παράδοση εργασιών

Τίτλος μαθήματος	Κριτική Σκέψη στην εκπαιδευτική πράξη
Κωδικός μαθήματος	EE 531
Είδος μαθήματος	Ελεύθερης Επιλογής
Επίπεδο του μαθήματος	Εμβάθυνσης
Έτος σπουδών	3 ^ο & 4 ^ο
Εξάμηνο	6 ^ο & 8 ^ο
Αριθμός ακαδημαϊκών μονάδων	4 ECTS [3 ΠΜ]
Φόρτος Εργασίας	Διδασκαλία 39 ώρες, βιβλιογραφική αναζήτηση και προετοιμασία εργασιών 21 ώρες, συγγραφή εργασιών 20 ώρες, προετοιμασία για τελική εξέταση 40 ώρες
Όνομα διδάσκοντα	Αγγελική Λιθοξοΐδου
Μαθησιακοί στόχοι	Οι φοιτητές θα είναι σε θέση να: • Αναγνωρίσουν κύριους θεωρητικούς και μοντέλα ανάπτυξης της Κριτικής Σκέψης στην εκπαίδευση. • Περιγράψουν τη σχέση της Κριτικής Σκέψης με τη δημιουργική σκέψη, τη λήψη αποφάσεων και την επίλυση προβλημάτων. • Ενσωματώνουν ήπιες δεξιότητες σε μαθησιακές δραστηριότητες. • Αξιολογούν την αποτελεσματικότητα διδακτικών στρατηγικών ως προς την ανάπτυξη της Κριτικής Σκέψης. • Σχεδιάζουν εκπαιδευτικά σενάρια ή δραστηριότητες που ενσωματώνουν στρατηγικές Κριτικής Σκέψης.
Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα (γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες)	Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων, οι φοιτητές/τριες αναμένεται να είναι σε θέση ώστε: • καλλιεργήσουν τις δεξιότητες και διαθέσεις της κριτικής σκέψης τους • σκέφτονται και να δρουν αναστοχαστικά, τόσο ως μελλοντικοί εκπαιδευτικοί όσο και ως πολίτες • καλλιεργήσουν ήπιες δεξιότητες –όπως για παράδειγμα τις δεξιότητες επικοινωνίας–, οι οποίες ορίζονται ως απαραίτητες στον σύγχρονο κόσμο • ενδυναμωθούν, ώστε να εφαρμόζουν στρατηγικές της Κριτικής Σκέψης κατά το έργο τους • αξιολογούν το έργο τους σε ένα πλαίσιο αναστοχασμού • αναγνωρίζουν γνωστικές προκαταλήψεις και να είναι σε θέση να τις αποφεύγουν με αναστοχαστική σκέψη • εξασκηθούν σε διεργασίες λήψης απόφασης και επίλυσης προβλήματος.
Προαπαιτούμενα	-
Περιεχόμενο του μαθήματος	Η Κριτική Σκέψη ως μαθησιακό πρόταγμα στην ατζέντα της εκπαίδευσης. Ορισμοί και θεωρητικό πλαίσιο της έννοιας. Δεξιότητες και διαθέσεις της Κριτικής Σκέψης. Η Κριτική

Σκέψη ως γνωστικό αντικείμενο. Η Κριτική Σκέψη ως ποιοτικό στοιχείο των μαθημάτων κατά την εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών. Οι προσεγγίσεις της Κριτικής Σκέψης στην εκπαιδευτική διαδικασία. Μέθοδοι και στρατηγικές για την ανάπτυξη της Κριτικής Σκέψης. Η δημιουργική σκέψη στη διδασκαλία. Κριτική Σκέψη και επίλυση προβλήματος. Κριτική Σκέψη και λήψη αποφάσεων. Η Κριτική Σκέψη, η αξιολόγηση της διδακτικής διαδικασίας και ο αναστοχασμός του σύγχρονου επαγγελματία. Κριτική Σκέψη και ήπιες δεξιότητες. Κριτική Σκέψη και δημοκρατία στην εκπαίδευση.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Butler, H. A. (2012). Halpern Critical Thinking Assessment predicts real-world outcomes of critical thinking. *Applied Cognitive Psychology*, 26(5), 721-729.
- Rear, D. (2019) One size fits all? The limitations of standardized assessment in critical thinking, *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 44(5), 664-675.
- Ennis, R. H. (1987). Critical thinking and the curriculum. *Thinking skills instruction: Concepts and techniques*, 40-48.
- Ennis, R. (2011). Critical thinking: Reflection and perspective Part I. *Inquiry: Critical thinking across the Disciplines*, 26(1), 4-18.
- Facione, P. A. (2011). Critical thinking: What it is and why it counts. *Insight assessment*, 2007(1), 1-23.
- Halpern, D. F. (1999). Teaching for critical thinking: Helping college students develop the skills and dispositions of a critical thinker. *New directions for teaching and learning*, 1999(80), 69-74.
- Halpern, D. F. (2001). Assessing the effectiveness of critical thinking instruction. *The Journal of General Education*, 50(4), 270-286.
- Halpern, D. F. (2014). *Thought and Knowledge. An Introduction to Critical Thinking*. Taylor & Francis.
- Lipman, M. (1987). Critical thinking: What can it be? *Analytic Teaching*, 8(1), 5-12.
- Lithoxoidou, A., & Papadopoulou, V. (2024). Critical incidents analysis in teacher education: assessing student-teachers' Critical Thinking. *Thinking Skills and Creativity*, 51, 101476. <https://doi.org/10.1016/j.tsc.2024.101476>
- Lithoxoidou, A., & Georgiadou, T. (2023). Critical Thinking in Teacher Education: Course Design and Teaching Practicum. *Education Sciences*, 13(8), 837, 1-14. <http://dx.doi.org/10.3390/educsci13080837>

- Llewellyn, D. (2002). *Inquire within. Implementing Inquiry-Based Science Standards*. Corwin Press.
- Lorencová, H., Jarošová, E., Avgitidou, S., & Dimitriadou, C. (2019). Critical thinking practices in teacher education programmes: a systematic review. *Studies in Higher Education*, 44(5), 844-859.
- Marin, L. M., & Halpern, D. F. (2011). Pedagogy for developing critical thinking in adolescents: Explicit instruction produces greatest gains. *Thinking skills and creativity*, 6(1), 1-13.
- Mason, M. (2007). Critical thinking and learning. *Educational philosophy and theory*, 39(4), 339-349.
- Paul, R. (2005). The state of critical thinking today. *New directions for community colleges*, 2005(130), 27-38.
- Paul, R., & Elder, L. (2008). Critical Thinking: Strategies for Improving Student Learning, Part II. *Journal of Developmental Education*, 32(2), 34-35.
- Pnevmatikos, D., Christodoulou, P., & Georgiadou, T. (2019). Promoting critical thinking in higher education through the values and knowledge education (VaKE) method. *Studies in Higher Education*, 44(5), 892-901.
- Pnevmatikos, D., Christodoulou, P., Georgiadou, T., & Lithoxoidou, A. (2023). Undergraduate students' conceptualization of Critical Thinking and their ideas for Critical Thinking acquisition. *Education Sciences*, 13(4), 416, 1-19. <https://doi.org/10.3390/educsci13040416>
- Sternberg, R. J., & Halpern, D. F. (Eds.). (2020). *Critical thinking in psychology* (2nd Edition). Cambridge University Press.

Μέθοδοι διδασκαλίας Σεμινάρια, ασκήσεις ατομικές και ομαδικές, συζήτηση, βραχύχρονη ομαδοποίηση

Μέθοδοι αξιολόγησης Γραπτές εργασίες (30%), τελική εξέταση (70%)

Γλώσσα διδασκαλίας Ελληνική

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

(Με βάση την κείμενη νομοθεσία και διατάξεις ανανεώνεται κάθε χρόνο και ισχύει για όλους τους φοιτητές που είναι εγγεγραμμένοι στο Τμήμα εκτός εάν αναφέρονται ρητώς ειδικές ρυθμίσεις.)

Χρονική διάρθρωση των σπουδών

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε χρόνου και λήγει την 31η Αυγούστου του επομένου. Το διδακτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται χρονικά σε δύο εξάμηνα, στο χειμερινό και το εαρινό. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία και τρεις (3) για εξετάσεις. Το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει το πρώτο δεκαπενθήμερο του Οκτωβρίου και το εαρινό λήγει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Μαΐου. Σε ειδικές περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν συμπληρώνεται ο ελάχιστος αριθμός διδακτικών εβδομάδων, είναι δυνατό με απόφαση του Τμήματος να συνεχιστούν τα μαθήματα το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιανουαρίου ή τον Ιούνιο.

Για τη λήψη πτυχίου απαιτούνται τουλάχιστον οκτώ (8) εξάμηνα. Οι εξεταστικές περίοδοι είναι τρεις: του Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου, του Ιουνίου και του Σεπτεμβρίου. Σε περίπτωση που για κάποιο λόγο δεν πραγματοποιηθούν μαθήματα, προβλέπεται στο τέλος του εξαμήνου μία εβδομάδα κατά την οποία θα γίνουν αναπληρώσεις των μαθημάτων που δεν πραγματοποιήθηκαν. Αν για οποιονδήποτε λόγο ο αριθμός των εβδομάδων που πραγματοποιήθηκαν σε ένα μάθημα είναι μικρότερος από τις 13 εβδομάδες, το αντίστοιχο μάθημα θεωρείται ότι δεν διδάχθηκε.

Διακοπές μαθημάτων και αργίες

Τα μαθήματα διακόπτονται:

- από την παραμονή των Χριστουγέννων μέχρι και την επομένη των Θεοφανείων (διακοπές των Χριστουγέννων)
- από την Παρασκευή της Τυροφάγου μέχρι και την επομένη της Καθαρή Δευτέρα (διακοπές της Αποκριάς)
- από τη Μεγάλη Δευτέρα μέχρι την Κυριακή του Θωμά (διακοπές του Πάσχα)
- την ημέρα των γενικών φοιτητικών εκλογών
- την ημέρα των πρυτανικών εκλογών

Επίσης, μαθήματα δεν γίνονται και κατά τις παρακάτω αργίες:

- εθνική εορτή της 28ης Οκτωβρίου
- επέτειος της απελευθέρωσης της Φλώρινας, 8 Νοεμβρίου
- επέτειος του Πολυτεχνείου, 17 Νοεμβρίου
- εορτή των Τριών Ιεραρχών, 30 Ιανουαρίου
- εθνική επέτειος της 25ης Μαρτίου
- 1η Μαΐου
- του Αγίου Πνεύματος

Οι μήνες Ιούλιος και Αύγουστος ορίζονται ως περίοδος θερινών διακοπών.

Δήλωση μαθημάτων

Στην αρχή του εξαμήνου και μέσα σε διάστημα δύο εβδομάδων ο φοιτητής καταθέτει στη Γραμματεία του Τμήματος δήλωση, η οποία περιέχει τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών που αποφάσισε

να παρακολουθήσει κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο. Η δήλωση γίνεται ηλεκτρονικά σε ημερομηνίες που ανακοινώνονται από τη Γραμματεία. Σε κάθε δήλωση ο αριθμός των μαθημάτων που αντιστοιχούν σε οφειλόμενα μαθήματα προηγούμενων ετών δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3). Κατ' εξαίρεση, οι φοιτητές που έχουν εισαχθεί με κατατακτήριες εξετάσεις **στο δεύτερο έτος σπουδών** μπορούν να δηλώσουν μέχρι τέσσερα (4) οφειλόμενα μαθήματα προηγούμενων ετών². Κατά τη δήλωση των μαθημάτων, κυρίως των Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικών, ο φοιτητής πρέπει να λαμβάνει υπόψη του αν η συμμετοχή στο συγκεκριμένο μάθημα προαπαιτεί την παρακολούθηση συγκεκριμένων Υποχρεωτικών μαθημάτων. Επιπλέον, θα πρέπει να λάβει υπόψη του το ωρολόγιο πρόγραμμα, προκειμένου να μη συμπίπτουν οι ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων που προτίθεται να επιλέξει. Ο φοιτητής έχει δικαίωμα να παραλάβει δωρεάν τα σχετικά διδακτικά συγγράμματα και **να εξεταστεί μόνο στα μαθήματα τα οποία δήλωσε** κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο. Εννοείται ότι ο φοιτητής **δεν δικαιούται να εξεταστεί σε μάθημα το οποίο δεν έχει συμπεριλάβει στη Δήλωση Μαθημάτων** που υποβάλλει στην αρχή του κάθε εξαμήνου. Συνεπώς, η διαδικασία που ακολουθείται είναι: Δηλώνω το μάθημα, Παρακολουθώ το Μάθημα, Εξετάζομαι στο Μάθημα.

Στο **έβδομο εξάμηνο σπουδών** οι φοιτητές κατ' εξαίρεση, μετά από αίτημα στην Συνέλευση του Τμήματος, μπορούν να δηλώσουν δύο υποχρεωτικές διδακτικές διδασκαλίες, εφόσον έχουν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις τους στα προαπαιτούμενα μαθήματα.

Οι φοιτητές/τριες που έχουν συμπληρώσει τα οκτώ υποχρεωτικά εξάμηνα σπουδών μπορούν να εξεταστούν σε οποιαδήποτε εξεταστική, ανεξάρτητα από το εξάμηνο (χειμερινό ή εαρινό) στο οποίο διδάσκεται το μάθημα μόνον εφόσον το μάθημα στο οποίο θα εξεταστούν προϋπάρχει σε δήλωση μαθημάτων προηγούμενων ετών και έχουν ανταποκριθεί επιτυχώς στις υποχρεώσεις του μαθήματος (π.χ. για τα μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής ΥΕ θα πρέπει τουλάχιστον να έχουν παρακολουθήσει τα 4/5 των παραδόσεων). Οι επί πτυχίω φοιτητές δεν μπορούν να παρακολουθήσουν πάνω από δύο υποχρεωτικές διδακτικές στη Β' φάση σε ένα εξάμηνο (μία από τις διδακτικές των ανθρωπιστικών σπουδών και μία από τις διδακτικές των θετικών επιστημών). Σε κάθε εξάμηνο μπορεί να δηλωθεί μόνο μία Φάση (Α', Β' ή Γ') της Πρακτικής Άσκησης. Στην περίπτωση αυτή, οι φοιτητές θα πρέπει να υποβάλουν δήλωση στην αρχή του εξαμήνου, ενώ ο φόρτος εργασίας των μαθημάτων που θα δηλώσουν δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να ξεπερνά τον προβλεπόμενο φόρτο εργασίας ενός εξαμήνου (30 ECTS).

Οργάνωση διδασκαλίας

Η διδασκαλία των μαθημάτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών γίνεται σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα που καταρτίζεται από τη Γραμματεία του Τμήματος με ευθύνη του Προέδρου. Η διδασκαλία των Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικών μαθημάτων είναι υποχρεωτική εφόσον εγγραφούν δέκα άτομα στο καθένα. Η Γενική Συνέλευση αποφασίζει αν θα πρέπει να διδαχθεί μάθημα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό και με λιγότερους από δέκα φοιτητές. Το ωρολόγιο πρόγραμμα περιλαμβάνει την κατανομή των ωρών διδασκαλίας των μαθημάτων μέσα στις πέντε εργάσιμες ημέρες της εβδομάδας, τους διδάσκοντες και τις αίθουσες διδασκαλίας. Στον Οδηγό Σπουδών δημοσιεύονται οι

² Οι φοιτητές/τριες του 8^{ου} εξαμήνου αντί για 3 μαθήματα ελεύθερης επιλογής μπορούν να δηλώσουν την πτυχιακή τους εργασία. Δεν δικαιούνται να δηλώσουν παραπάνω μαθήματα. Η πτυχιακή εργασία πιστώνεται με εννέα πιστωτικές μονάδες (9 ΠΜ) ή δώδεκα (12) μονάδες ECTS, οι οποίες αντιστοιχούν σε 3 μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (από το 8^ο εξάμηνο) και συνυπολογίζονται με αυτά για τη λήψη του πτυχίου.

στόχοι και συνοπτικά το περιεχόμενο του μαθήματος, η μορφή διδασκαλίας, οι υποχρεώσεις των φοιτητών, ο τρόπος αξιολόγησής τους, καθώς επίσης και ένας ενδεικτικός πίνακας με τη βιβλιογραφία αιχμής που σχετίζεται με το μάθημα αναφοράς, για τη διευκόλυνση της μελέτης των φοιτητών.

Παρακολούθηση μαθημάτων

Η παρακολούθηση μαθημάτων, εργαστηρίων, πρακτικών ασκήσεων κ.λπ. εκ μέρους των φοιτητών γίνεται σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα. Οι φοιτητές δικαιούνται να χρησιμοποιούν για το σκοπό αυτό τη βιβλιοθήκη, τα αναγνωστήρια, τα εργαστήρια και τον υπόλοιπο εξοπλισμό της Σχολής.

Η παρακολούθηση των Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικών μαθημάτων, των πρακτικών ασκήσεων και των εργαστηρίων είναι υποχρεωτική. Ο φοιτητής θα πρέπει να συμπληρώσει σε αυτά αριθμό παρουσιών που να αντιστοιχεί στα 4/5 τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των ωρών διδασκαλίας του συγκεκριμένου μαθήματος. Η συνολική απασχόληση των φοιτητών σε παραδόσεις, εργαστήρια, φροντιστήρια και πρακτικές ασκήσεις δεν πρέπει να υπερβαίνει τις τριάντα ώρες εβδομαδιαίως.

Έλεγχος των γνώσεων-εξετάσεις

Η αξιολόγηση της επίδοσης του φοιτητή βασίζεται κυρίως στην τελική εξέταση μετά τη λήξη του εξαμήνου. Η εξέταση μπορεί να είναι - κατά την κρίση του διδάσκοντα - γραπτή ή προφορική. Η αξιολόγηση της επίδοσης μπορεί να στηρίζεται και σε γραπτή εργασία ή και σε εργαστηριακές, φροντιστηριακές ή πρακτικές ασκήσεις. Ο διδάσκων δικαιούται να απαλλάξει φοιτητές από την τελική εξέταση, εφόσον έχει προηγηθεί επαρκής διαδοχικός έλεγχος κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και με την προϋπόθεση ότι δεν διαταράσσεται η εύρυθμη λειτουργία του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος. Ο φοιτητής δικαιούται να εξεταστεί κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου στα μαθήματα και των δύο εξαμήνων, χειμερινού και εαρινού, ενώ κατά τις περιόδους Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου και Ιουνίου μόνο στα μαθήματα του αντίστοιχου εξαμήνου. Σε περίπτωση αποτυχίας σε υποχρεωτικό μάθημα και στις δυο εξεταστικές περιόδους (στο τέλος του εξαμήνου και στην εξεταστική του Σεπτεμβρίου), ο φοιτητής οφείλει να το δηλώσει και να το παρακολουθήσει ξανά σε επόμενο εξάμηνο, ώστε να αποκτήσει εκ νέου το δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις του συγκεκριμένου μαθήματος. Σε περίπτωση αποτυχίας σε Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό μάθημα, ο φοιτητής υποχρεούται να το επαναλάβει σε επόμενο εξάμηνο. Εάν, ωστόσο, αυτό δεν προσφέρεται, τότε μπορεί να αντικατασταθεί με ένα μάθημα της ίδιας κατηγορίας μαθημάτων. Σε περίπτωση αποτυχίας σε μάθημα Ελεύθερης Επιλογής, αυτό μπορεί να αντικατασταθεί με οποιοδήποτε άλλο. Ο αριθμός των Υποχρεωτικών και των Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικών μαθημάτων που θα μπορούσε κανείς να επαναλάβει σε κάθε εξάμηνο είναι κατ' ανώτατο όριο τρία (3). Εξαίρεση ισχύει για τους φοιτητές που έχουν δώσει κατατακτήριες εξετάσεις για την εισαγωγή τους στο Τμήμα, οι οποίοι μπορούν να επαναλάβουν σε κάθε εξάμηνο μέχρι τέσσερα (4) μαθήματα.

Το εργαστήριο ή η πρακτική άσκηση εξαμηνιαίου μαθήματος κατοχυρώνονται και δεν επαναλαμβάνονται, εφόσον η παρακολούθηση έχει κριθεί ως επαρκής. Αν ο φοιτητής αποτύχει τουλάχιστον τέσσερις φορές σε εξετάσεις οποιουδήποτε μαθήματος, η Γενική Συνέλευση του Τμήματος μπορεί, ύστερα από αίτηση του φοιτητή, να ορίσει τριμελή επιτροπή επανεξέτασης στην οποία συμμετέχει υποχρεωτικά και ο εξεταστής. Το πρόγραμμα εξετάσεων της περιόδου Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου ανακοινώνεται πριν από τις διακοπές των Χριστουγέννων, της περιόδου του Ιουνίου πριν από τη λήξη της περιόδου των μαθημάτων και της περιόδου του Σεπτεμβρίου κατά τη διάρκεια των εξετάσεων του Ιουνίου.

Στην περίπτωση που ο φοιτητής υπερβεί τα έξι χρόνια φοίτησης (v+2) εφαρμόζεται η κείμενη νομοθεσία ανάλογα με το έτος εισαγωγής. Όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι αδυναμίας παρακολούθησης των σπουδών, ο φοιτητής έχει δικαίωμα να ζητήσει αναστολή των σπουδών του. Ο χρόνος αναστολής των σπουδών δεν προσμετράται στο χρόνο παραμονής του (στα έξι χρόνια) στο τμήμα προκειμένου να λάβει πτυχίο.

Βαθμολογία

Η επίδοση στα μαθήματα εκτιμάται και εκφράζεται με βαθμούς. Κάθε μάθημα ή πτυχιακή εργασία βαθμολογείται σε ακέραιες ή σε ακέραιες και μισές μονάδες. Η βαθμολογική κλίμακα ορίζεται από το μηδέν έως το δέκα. Ελάχιστος ικανοποιητικός βαθμός είναι το πέντε (5). Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται από τον διδάσκοντα και αποστέλλονται στη Γραμματεία του Τμήματος το πολύ μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την εξέταση του μαθήματος. Επανεξέταση ή αναθεώρηση δεν επιτρέπεται. Κατ' εξαίρεση το Τμήμα μπορεί να αποφασίσει επανεξέταση σε μάθημα σε περίπτωση αποτυχίας ποσοστού μεγαλύτερου του 85% των φοιτητών που εξετάστηκαν.

Αναγνώριση μαθημάτων από πανεπιστήμια του εξωτερικού μέσω του προγράμματος Erasmus

Για όσους έχουν παρακολουθήσει ευρωπαϊκά προγράμματα εκπαίδευσης, όπως το ERASMUS, αναγνωρίζεται ως χρόνος πραγματικής φοίτησης ο χρόνος του προγράμματος και η αντίστοιχη βαθμολογία, αφού μετατραπεί στην προαναφερόμενη βαθμολογική κλίμακα. Στην περίπτωση αυτή, και με την προϋπόθεση ότι το κάθε μάθημα είχε φόρτο εργασίας τουλάχιστον 4 ECTS μονάδες σύμφωνα με τη γνωμάτευση του υπεύθυνου του Τμήματος για την αντιστοίχιση των πιστωτικών μονάδων (ΠΜ) και των μονάδων ECTS, αναγνωρίζονται στους φοιτητές οι πιστωτικές μονάδες που αντιστοιχούν στο φόρτο εργασίας των μαθημάτων τα οποία αυτοί παρακολούθησαν στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος.

Αναγνώριση μαθημάτων σε φοιτητές από μετεγγραφή

Οι φοιτητές που εγγράφονται έπειτα από μετεγγραφή από άλλο πανεπιστήμιο μπορούν να αναγνωρίσουν μαθήματα τα οποία έχουν διδαχθεί και εξεταστεί επιτυχώς στο Τμήμα προέλευσής τους. Στα μαθήματα αυτά θα πρέπει να αντιστοιχεί ο ίδιος ή μεγαλύτερος φόρτος εργασίας από αυτόν που αντιστοιχεί στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος. Ο συνδυασμός μαθημάτων των οποίων τα περιεχόμενα αντιστοιχούν στο περιεχόμενο των μαθημάτων του Τμήματος είναι δυνατός ώστε να αντιστοιχηθούν με μαθήματα που προσφέρονται στο Τμήμα. Αρμόδιο όργανο για την αναγνώριση είναι η Γενική Συνέλευση του Τμήματος έπειτα από σχετική αίτηση και θετική εισήγηση του διδάσκοντος το μάθημα για την αντιστοιχία του περιεχομένου του μαθήματος και του φόρτου εργασίας.

Αναγνώριση μαθημάτων σε φοιτητές από κατατακτήριες εξετάσεις

Σε ό,τι αφορά την κατάταξη στο Τμήμα πτυχιούχων άλλων Τμημάτων της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, ισχύουν τα εξής:

- Οι κατατασσόμενοι απαλλάσσονται από την εξέταση των μαθημάτων στα οποία εξετάστηκαν για την κατάταξή τους, εφόσον τα μαθήματα αυτά αντιστοιχούν σε μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος υποδοχής (Απόφαση Φ2/125186/Β3/22-11-

2006 του ΥΠ.Ε.Π.Θ.).

- Οι κατατασσόμενοι απαλλάσσονται από την εξέταση μαθημάτων ή ασκήσεων του Τμήματος υποδοχής τα οποία έχουν διδαχτεί και στα οποία εξετάστηκαν επιτυχώς στο Τμήμα ή τη Σχολή προέλευσης. Στα μαθήματα αυτά θα πρέπει να αντιστοιχεί ο ίδιος ή μεγαλύτερος φόρτος εργασίας από αυτόν που αντιστοιχεί στο Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος. Είναι δυνατός ο συνδυασμός μαθημάτων των οποίων τα περιεχόμενα αντιστοιχούν στο περιεχόμενο των μαθημάτων του Τμήματος. Αρμόδιο όργανο για την αναγνώριση είναι η Γενική Συνέλευση του Τμήματος έπειτα από σχετική αίτηση και θετική εισήγηση του διδάσκοντος το μάθημα για την αντιστοιχία του περιεχομένου του μαθήματος και του φόρτου εργασίας. Οι αιτήσεις για την αναγνώριση μαθημάτων υποβάλλονται κατά τις πρώτες δύο εβδομάδες του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου. Κάθε φοιτητής/τρια έχει τη δυνατότητα να υποβάλει δύο φορές αίτηση για αναγνώριση.
- Ο **ανώτατος αριθμός** μαθημάτων που μπορούν να αναγνωριστούν (ως διδαχθέντα στο Τμήμα προέλευσης ή ως εξεταζόμενα για την κατάταξη μαθήματα) είναι **έξι (6)**.

Στην αρχή του εξαμήνου και μέσα σε διάστημα δύο εβδομάδων ο φοιτητής καταθέτει στη Γραμματεία του Τμήματος δήλωση, η οποία περιέχει τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών που αποφάσισε να παρακολουθήσει κατά το συγκεκριμένο εξάμηνο.

Πτυχίο - βαθμός πτυχίου

Ο φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του και παίρνει πτυχίο όταν έχει επιτύχει στα προβλεπόμενα μαθήματα και έχει συγκεντρώσει εκατόν εβδομήντα μία πιστωτικές μονάδες (171 ΠΜ). Στο πτυχίο αναγράφεται ο βαθμός σε δεκαδική μορφή, η οποία μπορεί να έχει έως δύο δεκαδικά ψηφία. Ο βαθμός μπορεί να κυμαίνεται από το πέντε (5) έως το δέκα (10). Η βαθμολογία από 5 έως 6,4 αντιστοιχεί στο χαρακτηρισμό «καλώς», από 6,5 έως 8,4 στο «λίαν καλώς» και από 8,5 έως 10 στο «άριστα». Το πτυχίο του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης παρέχει τη δυνατότητα στον κάτοχό του να διοριστεί ως εκπαιδευτικός λειτουργός σε σχολεία Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Τρόπος υπολογισμού του βαθμού πτυχίου για τους φοιτητές/τριες που εισήχθησαν πριν από το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020

Για τον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος επί ένα συντελεστή, ο οποίος ονομάζεται «συντελεστής βαρύτητας του μαθήματος» και το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το άθροισμα των συντελεστών βαρύτητας όλων των μαθημάτων. Δηλαδή:

$$\text{Βαθμός πτυχίου} = \frac{\sum_{i=1}^n \sigma_i \cdot B_i}{\sum_{i=1}^n \sigma_i}$$

όπου $B_1, \dots, B_n$ είναι οι βαθμοί των μαθημάτων, $\sigma_1, \dots, \sigma_n$ είναι οι συντελεστές βαρύτητας που αντιστοιχούν σ' αυτά τα μαθήματα και n ο συνολικός αριθμός των μαθημάτων.

Οι συντελεστές βαρύτητας κυμαίνονται από 1,0 έως 2,0 και υπολογίζονται ως εξής:

- μαθήματα με 3 ή 4 πιστωτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 1,5
- μαθήματα με 5 ή 6 ή παραπάνω πιστωτικές μονάδες έχουν συντελεστή βαρύτητας 2.

Τρόπος υπολογισμού του βαθμού πτυχίου για τους φοιτητές/τριες που εισήχθησαν από το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 και μετά.

Α) Ο βαθμός πτυχίου ή διπλώματος υπολογίζεται βάσει των πιστωτικών μονάδων ECTS και του βαθμού κάθε μαθήματος ακολουθώντας την παρακάτω διαδικασία:

- λαμβάνονται υπόψη οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) του κάθε μαθήματος, καθώς και ο βαθμός του. Τα μαθήματα που δεν αξιολογούνται με βαθμό δεν συμμετέχουν στον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου.
- πολλαπλασιάζεται ο βαθμός του κάθε μαθήματος με τις αντίστοιχες πιστωτικές μονάδες (ECTS).
Για παράδειγμα:

ΜΑΘΗΜΑ 1 (ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ-ECTS:3, ΒΑΘΜΟΣ:10) Γινόμενο: $3 \times 10 = 30$

ΜΑΘΗΜΑ (ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ-ECTS:4, ΒΑΘΜΟΣ:8) Γινόμενο: $4 \times 8 = 32$

- Στην συνέχεια:

α) αθροίζονται τα γινόμενα όλων των μαθημάτων που βαθμολογούνται (ΔΙΑΙΡΕΤΕΟΣ)

β) αθροίζονται οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) όλων των μαθημάτων που έχουν βαθμό (ΔΙΑΙΡΕΤΗΣ)

γ) διαιρείται το άθροισμα των γινομένων (ΔΙΑΙΡΕΤΕΟΣ) με το άθροισμα των πιστωτικών μονάδων των μαθημάτων που βαθμολογούνται (ΔΙΑΙΡΕΤΗΣ).

Το πηλίκο της διαίρεσης είναι ο βαθμός του πτυχίου, ο οποίος περιλαμβάνει δύο (2) δεκαδικά ψηφία (XX,XX).

Η εξίσωση για την παραπάνω διαδικασία είναι:

Βαθμός Πτυχίου = (Βαθμός Μαθήματος 1 x ECTS Μαθήματος 1 + Βαθμός Μαθήματος 2 x ECTS Μαθήματος 2 + ... + Βαθμός Εργασίας x ECTS Εργασίας) / (Συνολικός Αριθμός ECTS μαθημάτων + Αριθμός ECTS Εργασίας) που βαθμολογούνται για την λήψη του Πτυχίου

Καθομολόγηση πτυχιούχου

Φοιτητής που ολοκλήρωσε με επιτυχία τις σπουδές του και έλαβε πτυχίο δίνει καθομολόγηση ενώπιον του Κοσμήτορα, ως εκπροσώπου του Πρύτανη, και του Προέδρου του Τμήματος. Η καθομολόγηση έχει ως εξής:

«ΑΠΟ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΠΕΡΙΒΟΛΟΥ ΤΟΥ ΣΕΠΤΟΥ ΤΟΥΤΟΥ ΤΕΜΕΝΟΥΣ ΤΩΝ ΜΟΥΣΩΝ ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΟΣ / ΕΞΕΡΧΟΜΕΝΗ, ΚΑΤ' ΕΠΙΣΤΗΜΗΝ ΒΙΩΣΟΜΑΙ, ΑΣΚΩΝ / ΑΣΚΟΥΣΑ ΤΑΥΤΗΝ ΔΙΚΗΝ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ, ΕΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑ. ΟΥΤΩ ΧΡΗΣΙΜΟΝ ΕΜΑΥΤΟΝ / ΕΜΑΥΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΗΣΩ ΠΡΟΣ ΑΠΑΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΔΕΟΜΕΝΟΥΣ ΤΗΣ ΕΜΗΣ ΑΡΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝ ΠΑΣΗ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΑΕΙ ΠΡΟΣ ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΧΡΗΣΤΟΤΗΤΑ ΗΘΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΩ, ΒΑΙΝΩΝ / ΒΑΙΝΟΥΣΑ ΕΝ ΕΥΘΕΙΑ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΟΔΩ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑΝ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟΝ ΑΠΟΒΛΕΠΩΝ / ΑΠΟΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΒΙΟΝ ΑΝΥΨΩΝ / ΑΝΥΨΟΥΣΑ ΕΙΣ ΤΥΠΟΝ ΑΡΕΤΗΣ ΥΠΟ ΤΗΝ ΣΚΕΠΗΝ ΤΗΣ ΣΟΦΙΑΣ. ΤΑΥΤΗΝ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΙΑΝ ΕΠΙΤΕΛΟΥΝΤΙ / ΕΠΙΤΕΛΟΥΣΗ ΕΙΗ ΕΜΟΙ, ΣΥΝ ΤΗ ΕΥΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΜΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΕΦΙΛΗΜΕΝΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ, Ο ΘΕΟΣ ΕΝ ΤΩ ΒΙΩ ΒΟΗΘΟΣ.»

Η καθομολόγηση γίνεται σε τελετή τρεις φορές το χρόνο, στο τέλος κάθε εξεταστικής περιόδου. Προκειμένου να χορηγηθούν η μεμβράνη του πτυχίου, αντίγραφο πτυχίου ή πιστοποιητικό τελικής αναλυτικής βαθμολογίας, πρέπει ο φοιτητής να έχει καταθέσει στην Οικονομική Υπηρεσία σχετικό παράβολο. Κάθε πτυχιούχος δικαιούται να λάβει δωρεάν δύο αντίγραφα πτυχίου.

Οί παιδαγωγοί ξαπλώνουν μέ πολλήν ἔμ-
„φασιν τὰς διδασκαλίας ὅπῃ δίδεν εἰς τὸς μαθη-
„τάς τες, αἱ ὁποῖαι εἶναι λέξεις, καὶ πάλιν λέξεις,
„καὶ αἰωνίως λέξεις.

ὁ ῬΗΓΑΣ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS

Το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Φλώρινας συνεργάζεται στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος ERASMUS για την ανταλλαγή φοιτητών/τριών και διδακτικού προσωπικού με τα εξής Α.Ε.Ι. του εξωτερικού:

1. UNIVERSITY OF KRAGUJEVAC

erasmus@kg.ac.rs

<http://kg.ac.rs/eng/index.php>

2. INNSBRUCK UNIVERSITY

Katharina.Devich@uibk.ac.at

<http://www.uibk.ac.at/international-relations/erasmus/incoming/>

3. UNIVERSIDADE DE TRAS-OS-MONTES E ALTO DOURO

grim.coord@utad.pt

http://www.utad.pt/vPT/Area2/OutrasUnidades/GabineteRelacoesInternacionaisMobilidade/foreign_students/Paginas/foreign-students.aspx

4. KAHRAMANMARAS SUTCU IMAM UNIVERSITY

int-relations@ksu.edu.tr

<http://disiliskiler.ksu.edu.tr/Default.aspx?Sid=280>

5. Karadeniz Technical University

sener.kara@ktu.edu.tr

<http://ktu.edu.tr/ofinafen>

6. IUM Academy School, Napoli

linasalomone@academyschool.it

<http://www.laureamediazionelinguistica.com>

7. Karlstad University

collaboration@kau.se

<http://www.kau.se/en>

8. Instituto Politecnico de Castelo Branco

gri@ipcb.pt

<http://gri.ipcb.pt/en>

9. University of Cyprus

erasmus@ucy.ac.cy

<http://www.ucy.ac.cy/ir/en/llp-erasmus/erasmus-studies/incoming-students>

10. University of Humanistic Studies-UTRECHT

io@uvh.nl

<http://www.uvh.nl/english/studying/erasmus>

11. Uludag University

intoffice@uludag.edu.tr

<http://intoffice.uludag.edu.tr/index.php/en.html>

12. Necmettin Erbakan University

erasmus@konya.edu.tr

<https://www.konya.edu.tr/erasmus/>

13. University of East Anglia

erasmus.partners@uea.ac.uk

<http://www.uea.ac.uk/erasmus>

14. Universite D'Orleans

ri.espe@univ-orleans.fr

<http://www.univ-orleans.fr/en/espe/international-relations>

15. Mehmet Akif Ersoy University

iro@mehmetakif.edu.tr

<http://erasmus.mehmetakif.edu.tr/en/>

16. Ludwig-Maximilians-University- Munchen

international@lmu.de

<http://www.lmu.de/en/international/incoming>

17. Aix Marseille Universite

erasmus-in-humanities1@univ-amu.fr

<http://espe.univ-amu.fr/fr/offre-foe-formation-lespe-daix-marseille>

18. University of Salzburg

erasmus-incoming@sbg.ac.at

<http://www.uni-salzburg.at/index.php?id=45332&L=1>

19. Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Wrocławku (Cuiavian University in Wrocław)

international@wshe.pl
<http://www.wshe.pl/en>

20. NHL University
internationaloffice@nhl.nl
<http://www.nhl.nl/exchange-students/how-to-apply>

21. Abant Izzel Bayal University
erasmus@ibu.edu.tr
<http://erasmus.ibu.edu.tr/index.php?lang=en&Itemid=114>

22. Universite D'Angers
exchange.international@listes.univ-angers.fr
<http://www.univ-angers.fr/fr/formation/formations-par-composante.html>

23. Krakow University-Andrzej Frycz Modrzewski
jmarcinkowski@afm.edu.pl
<http://www.ka.edu.pl/en/erasmus-incoming-students/>

24. "1 Decembrie 1918" University of Alba Iulia
bpc@uab.ro
http://www.uab.ro/upload/erasmus_guide.pdf

25. Nisantasi University
erasmus@nisantasi.edu.tr
<http://www.nisantasi.edu.tr/>

26. Frederick University
erasmus@frederick.ac.cy
<http://www.frederick.ac.cy/>

27. European University of Cyprus
erasmus@euc.ac.cy
<http://www.euc.ac.cy/easyconsole.cfm/id/1246>

28. University of Helsinki-Faculty of Behavioural Sciences
erasmus-inst@helsinki.fi
<https://www.helsinki.fi/en/studying/new-students>

Οι φοιτητές/τριες της Σχολής μπορούν να σπουδάσουν σε ένα από τα παραπάνω ιδρύματα για το χρονικό διάστημα που έχει προβλεφθεί από τη συμφωνία μεταξύ των πανεπιστημίων.

Για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα είναι απαραίτητη η γνώση της αντίστοιχης ξένης γλώσσας ή της αγγλικής κατά περίπτωση, σε βαθμό που να επιτρέπει την ανταπόκριση των φοιτητών/τριών στις υποχρεώσεις τους στο πανεπιστήμιο υποδοχής. Μετά την επιστροφή τους από το εξωτερικό, οι φοιτητές/τριες κατοχυρώνουν τις σπουδές (μαθήματα και αντίστοιχες πιστωτικές μονάδες, ECTS) που έχουν περατώσει επιτυχώς στο ίδρυμα υποδοχής. Αυτό συμβαίνει επειδή έχει υιοθετηθεί και από τα δύο Τμήματα το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς πιστωτικών μονάδων ακαδημαϊκών μαθημάτων (European Credit Transfer System, ECTS). Για λόγους διευκόλυνσης της μετακίνησης των φοιτητών/τριών, διευκρινίζεται ότι τα μαθήματα που κατοχύρωσαν στο εξωτερικό αναγνωρίζονται από το ίδρυμα αποστολής ως μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής.

Ο χρόνος των αιτήσεων μετακίνησης υπολογίζεται μεταξύ Μαρτίου και Απριλίου για τις/τους φοιτήτριες/ές που θα μετακινηθούν σε πανεπιστήμιο του εξωτερικού το χειμερινό εξάμηνο και μέχρι τέλη Νοεμβρίου για μετακινήσεις στο εαρινό εξάμηνο.

Η κατάσταση με τα ονόματα των μετακινούμενων φοιτητών/τριών ανακοινώνεται έγκαιρα από την/τον υπεύθυνο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων κάθε Τμήματος.

Υπεύθυνοι του Τμήματος για το Πρόγραμμα ERASMUS:

Ηλίας Βασιλειάδης

Αγγλική Λιθοξοΐδου

Γνωριμία με την πόλη της Φλώρινας

Η Φλώρινα ως πολιτισμικός χώρος

Η ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Η αρχαία ονομασία της περιοχής της Φλώρινας είναι Λυγκηστίς ή Λύγκος. Η Λυγκηστίς ήταν αυτόνομο κράτος με δυναστικό οίκο συγγενή προς τους Κορινθίους Βακχιάδες ώσπου την υπέταξε ο Φίλιππος Β΄ και την προσάρτησε στο βασίλειο της Μακεδονίας (Θουκυδίδης Β, 99). Ιδρυτής της λυγκηστικής δυναστείας ήταν ο Βρομερός, πατέρας του Αραβαίου και γιος του μυθικού Αερόπου. Κόρη του ήταν η Ευρυδίκη, η μητέρα του Φιλίππου του Β΄ και γιαγιά του Μ. Αλεξάνδρου. Το 352 π.Χ. χτίζεται η πόλη Ηράκλεια από τον Φίλιππο τον Β΄. Το 336 π. Χ. οι Λυγκηστές πρίγκιπες Αρραβαίος και Ηρομένης συμμετέχουν στη δολοφονία του Φιλίππου Β΄. Οι πιο ονομαστοί Λυγκηστές αξιωματούχοι είναι ο στρατηγός Αμύντας, ο οποίος διακρίνεται στη μάχη του Γρανικού, ο Λεοννάτος, ο Πελαγών, ο Κρατερός.

Η ΡΩΜΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Το 148 π. Χ. η Μακεδονία γίνεται *provincia romana* και η περιοχή της Φλώρινας υπάγεται στην 4η τοπαρχία της άνω Μακεδονίας. Η Ηράκλεια πυρπολείται το 48 π. Χ. στη διάρκεια του ρωμαϊκού εμφυλίου πολέμου.

Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Την περίοδο του Ιουστινιανού Α΄ η Λυγκηστίς υπάγεται στην 7η επαρχία του Ιλλυρικού και αναφέρεται ως Ηράκλεια Λύγκου, ενώ στην Ε΄ οικουμενική Σύνοδο του έτους 553 μ. Χ. υπογράφει και ο επίσκοπος Ηρακλείας της Πελαγονίας Ευμένιος.

Τον 8ο αιώνα, σύμφωνα με την τοπική παράδοση, ο έκπτωτος Πατριάρχης Κων/πολης Γερμανός ζει και πεθαίνει στην ομώνυμη κοινότητα των Πρεσπών· το 799 μάλιστα χτίζεται στο Πλατύ Πρεσπών ο βυζαντινός ναός του Αγίου Νικολάου.

Τον 10ο-11ο αιώνα σημειώνονται σφοδρές συγκρούσεις των Βυζαντινών με τον Βούλγαρο τσάρο Σαμουήλ, ο οποίος μεταφέρει το λείψανο του επισκόπου Λάρισας Αχιλλείου στην ομώνυμη νησίδα της Μικρής Πρέσπας. Το 1017 μ. Χ. διεξάγεται στη σημερινή κοινότητα Σκοπού η μάχη μεταξύ Σαμουήλ και Βασιλείου του Βουλγαροκτόνου. Το 1096 οι Νορμανδοί του Βοημούδου κυριεύουν τη Φλώρινα.

Τον 13ο αιώνα η περιοχή της σημερινής Φλώρινας υπάγεται στο Δεσποτάτο της Ηπείρου και το 1259 μ. Χ. διεξάγεται η μάχη των Βυζαντινών με τους Φράγκους στην περιοχή Βορίλα Λόγγου, δηλαδή στην πεδιάδα ανάμεσα στη Φλώρινα και στο Μοναστήρι. Η περιοχή κατακτήθηκε διαδοχικά από τον Σέρβο Δουσάν και τον 14ο αιώνα από το σουλτάνο Μουράτ τον Α΄.

Η ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΦΛΩΡΙΝΑ

Έχουν διατυπωθεί πολλές μυθολογικές ερμηνείες και εικασίες για την προέλευση του ονόματος της Φλώρινας. Μια μυθολογική εξήγηση ανάγει την ονομασία της πόλης στον μυθικό Διόσκουρο Κάστορα και τον σύμμαχό του Φλώρη. Ο βυζαντινός ιστοριογράφος Καντακουζηνός αναφέρεται στο βυζαντινό κάστρο Φλερηνόν ή Χλερηνόν, ο Γραμματέας της Ενετικής Δημοκρατίας G. Cavazza το 1591, προερχόμενος από την Αχρίδα περνάει από το Fluribelli, ενώ η τουρκική παρετυμολογία του ονόματος της πόλης η οποία διασώζεται από τους αλβανούς επιδρομείς του 17ου και του 18ου αιώνα

παραπέμπει στην εκδοχή Φιλούρινα, προερχόμενη από το φιλούρι που σημαίνει φλουρί. Το 1750 εμφανίζεται σε εκκλησιαστικά έγγραφα η ονομασία Χληρηνός ή Φιλορίνα.

ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Τις πρώτες μαρτυρίες για την τουρκοκρατούμενη κοινότητα της Φλώρινας στη διάρκεια του δεύτερου μισού του 17ου αιώνα τις αντλούμε από τους περιηγητές Enliya Celebi και Hadchi Chalfa. Σύμφωνα με αυτούς η πόλη χωριζόταν σε 6 συνοικίες με 1500 συνολικά σπίτια, 14 τζαμιά, 7 κατώτερα σχολεία και δύο χάνια. Από την κωμόπολη φαίνεται ότι έλειπε το μπεζεστένι, υπήρχαν όμως 100 καταστήματα και άφθονοι κήποι τους οποίους άρδευε ο παραπόταμος του Εριγώνα.

Σημαντική παράμετρος για την εξέλιξη της Φλώρινας σε ημιαστικό κέντρο υπήρξε η μεταφορά της Μητροπολιτικής έδρας του Μητροπολίτη Μογλενών από το Εμπόριο της Εορδαίας στην Φλώρινα την περίοδο 1865-1877, όταν Μητροπολίτης Μογλενών ήταν ο Μελέτιος, σύμφωνα με δημοσίευμα του Τέγου Σαπουντζή, του πρώτου Δημάρχου της πόλης.

Έτσι στα τέλη του 19ου αιώνα η Φλώρινα, πρωτεύουσα του ομώνυμου καζά και έδρα του Μητροπολίτη Μογλενών δημιουργεί μηχανισμούς κοινοτικής αυτοδιοίκησης, οι οποίοι προσδιορίζονται και αναθεωρούνται στα πλαίσια των κοινοτικών συνελεύσεων και αναδεικνύει 4 Δημογέροντες οι οποίοι διαχειρίζονται τα κοινοτικά κτήματα, 4 Εφόρους, οι οποίοι εποπτεύουν τη λειτουργία των σχολείων και 2 Επιτρόπους της Εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου, η οποία χτίζεται το 1835.

Τα σχολεία της κοινότητας είναι το 7τάξιο Αρρεναγωγείο, το οποίο μετεξελίσσεται σε Αστική σχολή μετά το 1890 και το οποίο κατά τον Σαπουντζή στεγαζόταν ως το 1905 σε παλιό κοινοτικό κτίριο στη θέση του μετέπειτα ξενοδοχείου Μητρόπολις, και μετά το 1906 στο οίκημα του Ιζέτ πασά το οποίο αγοράζεται με χορήγηση στην κοινότητα του ποσού των 1500 λιρών από τον πρόξενο Ν. Ξυδάκη (ΑΥΕ, ΑΑΚ/Α Ν. Ξυδάκης 8.8.1906), το Παρθεναγωγείο, το οποίο λειτουργεί από τη δεκαετία του 1870 σε κτίριο το οποίο νοίκιαζε η κοινότητα ως την αγορά του κτήματος του Ιζέτ πασά, το Νηπιαγωγείο τσιφλικίου το οποίο στεγαζόταν σε ιδιόκτητο οίκημα της κοινότητας, το οποίο υπήρξε δωρεά του Π. Δεράλα, το Κεντρικό Νηπιαγωγείο και το Νηπιαγωγείο της συνοικίας τσουκαλάδων. Το 1905 ιδρύεται το Οικοτροφείο Αρρένων της κοινότητας, ενώ το 1910 λειτουργεί και οικοτροφείο Θηλέων. Οι αριθμοί των μαθητών που φοιτούν στα εκπαιδευτικά ιδρύματα της πόλης και αναφέρονται από τον Ιγγλέση είναι για το έτος 1910 233 αρρένες, 110 μαθήτριες και 230 νήπια.

Η Φλώρινα των αρχών του 20ου αιώνα, όπως αναφέρει ο Ν. Ιγγλέσης, κείται πλησίον της σιδηροδρομικής γραμμής που συνδέει τη Θεσσαλονίκη με το Μοναστήρι· απέχει 7 ώρες και 10 λεπτά από την πρώτη πόλη και 1 ώρα και 15 λεπτά από τη δεύτερη. Διοικητικά υπάγεται στο βιλαέτι Μοναστηρίου και περιλαμβάνει 70 χωριά από τα οποία τα 30 είναι μουσουλμανικά και τα 40 χριστιανικά. Ο Μητροπολίτης Μογλενών ο οποίος εδρεύει στη Φλώρινα έχει υπό την πνευματική του δικαιοδοσία 49 χωριά, από τα οποία τα 12 μόνο ανήκουν στον καζά Φλώρινας ενώ τα λοιπά στους καζάδες Καϊλαρίων, Βοδενών, Γευγελή και Σουμπόσκου. Ο πληθυσμός της πόλης ανέρχεται σε 10.000 από τους οποίους οι Τούρκοι είναι 6.450, οι Έλληνες 3000 και οι Βούλγαροι 550. Άλλη πηγή της ίδιας περιόδου, και συγκεκριμένα το Αρχείο της Ιεράς Μητροπόλεως Μογλενών ανεβάζει τον αριθμό των υπαγομένων στην ελληνική κοινότητα στα πλαίσια της απογραφής του 1905 σε 267 οικογένειες. Η πόλη είναι έδρα καϊμακάμη και διαθέτει δύο υποκαταστήματα τραπεζών, τη Γεωργική Τράπεζα του Οθωμανικού Κράτους και την Τράπεζα Ανατολής.

Η πόλη απελευθερώνεται στις 7/8.11.1912. Πρωταγωνιστές της απελευθέρωσης είναι ο Μητροπολίτης Πολύκαρπος και ο επίλαρχος Ιωάννης Άρτης, ενώ συναινούν για την αναίμακτη παράδοση οι εκπρόσωποι των λοιπών κοινοτήτων.

ΟΙ ΝΕΟΤΕΡΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

Από το 1912 ως το 1916, οπότε η πόλη καταλαμβάνεται από τους Γερμανοβούλγαρους διαμορφώνονται οι προϋποθέσεις για την αποδέσμευσή της από τα οθωμανικά πρότυπα, αποδέσμευση η οποία προσλαμβάνει διαστάσεις καταστροφής του οθωμανικού της παρελθόντος, ενώ παράλληλα συγκροτούνται θεσμικά όργανα και παραγωγικές δομές. Την περίοδο αυτή η πόλη διατηρεί τη φυσιognωμία ενός μερικά αστικοποιημένου πολυεθνικού συνόλου, με παράλληλη λειτουργία της μουσουλμανικής και της εβραϊκής κοινότητας. Η λειτουργία των προαναφερθέντων κοινοτήτων εστιάζεται στη συγκράτηση των μεταβολών της φυσιognωμίας της πόλης και στην προάσπιση των συμφερόντων τους, τα οποία πλήττονται από τις κυοφορούμενες αλλαγές προς την κατεύθυνση της εξέλιξης των καπιταλιστικών οικονομικών δραστηριοτήτων και του εκχρηματισμού της οικονομίας.

Η κήρυξη του Α΄ παγκοσμίου πολέμου και η δημιουργία μετώπου στην πεδιάδα Φλώρινας Μοναστηρίου έχει απρόβλεπτες συνέπειες. Στην πόλη συρρέουν πρόσφυγες από το Μοναστήρι και την ευρύτερη Πελαγονία, η εκπαιδευτική προαγωγή της περιοχής αναστέλλεται, παρά το γεγονός ότι το Γυμνάσιο της πόλης λειτουργεί ήδη από το 1914, και παράλληλα δημιουργείται επισιτιστικό πρόβλημα και πρόβλημα στέγασης.

Ακολουθεί η γαλλοκρατία η οποία θα μας κληροδοτήσει τις γαλλικές καρτ ποστάλ των τοπίων και των ανθρώπων της περιόδου 1917-1919, το σχέδιον πόλεως, τις επισκευασμένες οδούς, τις κρήνες, το γαλλικό Νεκροταφείο και τα πρώτα συστήματα υδροδότησης και ηλεκτροφωτισμού. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου διαμορφώνονται οι ισορροπίες ανάμεσα στους νεοφερμένους Μοναστηριώτες οι οποίοι ασχολούνται με τα αστικά επαγγέλματα και τα τζάκια των παλιών κατοίκων οι οποίοι είναι κυρίως ιδιοκτήτες γης αλλά και έμποροι. Την ίδια περίοδο οι κάτοικοι των χωριών έρχονται κάθε Σάββατο και εμπορεύονται τα προϊόντα τους στο χώρο της πλατείας Ερμού, όπου λειτουργεί η εβδομαδιαία αγορά της πόλης, ενώ συνεχίζονται οι τριβές με τη μουσουλμανική κοινότητα για τη δημιουργία της νέας αγοράς.

Η Μικρασιατική καταστροφή θα δημιουργήσει νέο ρεύμα 12.463 προσφύγων προς την πόλη και την περιφέρειά της, ενώ θα ολοκληρωθεί ως το 1924 η αποχώρηση των μελών της μουσουλμανικής κοινότητας. Η Φλώρινα αποβάλλει πλέον το πολυπολιτισμικό της πρόσωπο και έρχεται αντιμέτωπη με οξύτατα προβλήματα προσφυγικής αποκατάστασης. Παρά τις αντιξοότητες όμως, η εγκατάσταση των προσφύγων θα ολοκληρωθεί έως τα τέλη της 3ης δεκαετίας του αιώνα διαφοροποιώντας αισθητά την εικόνα της πόλης.

Η περίοδος της κατοχής και του εμφυλίου θα επισωρεύσει νέα δεινά στην περιοχή. Την ταραγμένη αυτή περίοδο ξεχωρίζουν γεγονότα όπως η ίδρυση της Παιδαγωγικής Ακαδημίας της Φλώρινας στις 5 Νοεμβρίου του 1941, η μεταφορά το 1943 400 οικογενειών συμπατριωτών μας Εβραίων στην Πολωνία, οι εκτελέσεις και τα αντίποινα των Γερμανών για τη δράση των ένοπλων ανταρτικών σωμάτων στην περιοχή. Σταθμός στην ιστορία του εμφυλίου είναι η μάχη της Φλώρινας, η οποία διεξάγεται με θέατρο συγκρούσεων την πόλη και τους κατοίκους της στις 12.2.1949.

Ο νομός αποκτά τα σημερινά εδαφικά του όρια το 1951, ενώ το 1989 ιδρύεται το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και το 1993 το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών.

Στην πόλη λειτουργούν οι πολιτιστικοί σύλλογοι: Αριστοτέλης (1941), Εύξεινος Λέσχη (1951), Στέγη Φιλοτέχνων (1975), η Εταιρία Γραμμάτων και Τεχνών (1987), η Δημόσια Βιβλιοθήκη Φλώρινας Βασιλικής Πιτόσκα-Βρανά (1988), το Ανοιχτό Πανεπιστήμιο του Δήμου Φλώρινας (1991).

Στον καλλιτεχνικό στίβο διαπρέπει ο Δ. Καλαμάρας, Καθηγητής της Σχολής Καλών Τεχνών Αθηνών από το 1969 ο οποίος φιλοτεχνεί τον καπετάν Κώτα (1961), τον θνήσκοντα πολεμιστή, το 1971, και

το άγαλμα του Μεγάλου Αλεξάνδρου το 1995. Παράλληλα αναπτύσσεται στην πόλη μια πλούσια εικαστική δραστηριότητα και ξεχωρίζουν πολλοί Φλωρινιώτες εργάτες της σμίλης και του χρωστήρα, με αποτέλεσμα να μιλάμε σήμερα για μια διαμορφωμένη εικαστική παράδοση στην περιοχή.

Το 1992 καθιερώνονται οι ετήσιες πολιτιστικές εκδηλώσεις με την επωνυμία Πρέσπεια, στα πλαίσια των οποίων γίνονται εκδόσεις βιβλίων, χορευτικές εκδηλώσεις, θεατρικές παραστάσεις και εκθέσεις έργων τέχνης.

Στη Φλώρινα εκδίδονται πολλές εβδομαδιαίες και δύο ημερήσιες εφημερίδες, ενώ η έρευνα για την περιοχή ενθαρρύνεται μέσα από τις στήλες των περιοδικών Αριστοτέλης, Εταιρία και Μακεδόν της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας.

Το 1997 η Σύγκλητος του ΑΠΘ αποφασίζει και υλοποιεί τη λειτουργία του Τμήματος Βαλκανικών Σπουδών με έδρα τη Φλώρινα.

Το 2003 ιδρύεται το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας με το Π.Δ. 92/2003 (Φ. 83/11-4-2003).

Η παράδοση στον τομέα της εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών στη Φλώρινα

Το Διδασκαλείο Φλώρινας (1926-1935)

Το Διδασκαλείο Φλώρινας ιδρύεται με το Νομοθετικό Διάταγμα της 29ης Σεπτεμβρίου 1926. Σύμφωνα με το ιδρυτικό Διάταγμα, το σχολικό έτος 1926-1927 θα λειτουργήσουν οι τάξεις Α', Β', και Γ', ενώ κάθε χρόνο θα προστίθεται και μία τάξη. Οι εισιτήριες εξετάσεις στην Α' τάξη των πολυτάξιων Διδασκαλείων παρατείνονται μέσα στο Νοέμβριο του 1926. Σύμφωνα με το Διάταγμα της 20.9.1924 «περί εισιτηρίων εξετάσεων των 5ταξίων και 6ταξίων Διδασκαλείων», οι εισιτήριες εξετάσεις είναι γραπτές και προφορικές και περιλαμβάνουν οι μεν γραπτές τη σύνταξη εκθέσεως και τη λύση δύο προβλημάτων, οι δε προφορικές την ανάγνωση και ανάλυση νεοελληνικού κειμένου. Ο βαθμός συνάγεται από τρία δεδομένα: το βαθμό της έκθεσης, της αριθμητικής και της προφορικής εξέτασης. Επιτυχών θεωρείται όποιος παίρνει τουλάχιστον 6 σε κάθε μάθημα. Το 1929 το προβλεπόμενο να λειτουργήσει ως 6τάξιο Διδασκαλείο Φλώρινας μεταβάλλεται σε 5τάξιο, με βάση το Νόμο 4368/9.8.1929, «περί τροποποιήσεως του Νόμου 3182, ως ούτος ετροποποιήθη διά μεταγενεστέρων νόμων περί Διδασκαλείων της Δημοτικής εκπαίδευσεως».

Η έρευνα μάλιστα στη στήλη του Μαθητολογίου, η οποία φέρει την επωνυμία «επάγγελμα γονέων», μας οδηγεί σε ένα επιπλέον δεδομένο: είναι σίγουρο ότι το Διδασκαλείο προσελκύει μαθητές αποκλειστικά από τα κατώτερα κοινωνικά στρώματα. Συγκεκριμένα, οι μαθητές του 1928-1929 προέρχονται από τα κατώτερα κοινωνικά στρώματα, αφού οι 10 μαθητές είναι ορφανοί και από τους δύο γονείς, οι 7 είναι τέκνα ανεξάρτητων γεωργών, ήτοι μικροκαλλιεργητών, οι 4 είναι ορφανοί από πατέρα και οι υπόλοιποι 15 προέρχονται από οικογένειες υπαλλήλων, μικρεμπόρων, δασκάλων, ιερέων, παντοπωλών και ένας προέρχεται από οικογένεια κτιστάδων. Η ένταξη των μαθητών του έτους 1929-1930 στις αδύναμες πληθυσμιακές ομάδες είναι επίσης εμφανής στα επαγγέλματα των γονέων των μαθητών. Το 32% των μαθητών καταγράφονται ως ορφανοί πατρός, το 37% ως ορφανοί γονέων γενικά, το 18% είναι πατρός γεωργού, το 5% είναι τέκνα παντοπωλών, το 4% είναι τέκνα ιερέων και το 4% τέκνα κτιστών.

Παράλληλα με την προέλευση των μαθητών από τις αδύναμες πληθυσμιακές ομάδες πρέπει να επισημανθεί ότι υφίσταται και η προέλευση υψηλών ποσοστών μαθητών προερχόμενων από τη Φλώρινα και την περιοχή της, όλη την περίοδο λειτουργίας του Διδασκαλείου, δηλαδή όλο το διάστημα των ετών 1926-1935. Συγκεκριμένα, η αντιπροσώπευση του νομού της Φλώρινας στο Διδασκαλείο του έτους 1928 ανέρχεται σε ποσοστό 52%, η Έδεσσα μετέχει σε ποσοστό 14%, η Βέροια και το Μοναστήρι σε ποσοστό 3% και η διασπορά πέρα από τα όρια του νομού εμφανίζεται ικανοποιητική, αφού τα λοιπά μέρη στέλνουν υποτρόφους και όλα μαζί αντιπροσωπεύονται στο Διδασκαλείο Φλώρινας με ποσοστό 28%. Σχετικά μάλιστα με την προέλευση των μαθητών του Διδασκαλείου του έτους 1929-1930 πρέπει να τονιστεί ότι το 56% προέρχεται από το νομό της Φλώρινας και το 44% από την υπόλοιπη Ελλάδα. Είναι επομένως σίγουρο ότι το Διδασκαλείο απευθύνεται πρώτιστα στη Φλώρινα και στην περιοχή της και κατά δεύτερο λόγο στον ευρύτερο χώρο της Μακεδονίας.

Η βεβαιωμένη λοιπόν προέλευση των μαθητών του Διδασκαλείου από το κατώτερο κοινωνικό στρώμα μπορεί να φωτίσει τη γενικότερη φιλοσοφία που οδήγησε στην ίδρυσή του. Σκοπός του Διδασκαλείου, με το νομοθετικά συσταθέν Οικοτροφείο και τους εσωτερικούς τροφίμους, ήταν η

δημιουργία των προϋποθέσεων για την παραγωγή γηγενών εκπαιδευτικών, οι οποίοι είχαν γνώση του χώρου και των συνθηκών και λειτουργούσαν ως πρότυπα και για τους λοιπούς γηγενείς.

Εκείνο επομένως το οποίο πρέπει να εξαρθεί είναι η επιτυχία του Διδασκαλείου να προσελκύσει πληθυσμιακές ομάδες, οι οποίες προέρχονταν από γηγενή χωριά της Φλώρινας και να ανατρέψει τις προηγούμενες ισορροπίες που ήθελαν, μέχρι τότε, τον πληθυσμό των χωριών αυτών να έχει μικρή πρόσβαση στα μορφωτικά αγαθά.

Η στατιστική ανάλυση καθιστά φανερό την ποσοστιαία υπεροχή των γηγενών χωριών ως προς τη συμμετοχή των μαθητών τους στο Διδασκαλείο, κάτι το οποίο ενθαρρύνει και η σχετική νομοθεσία για όσους προέρχονται από κοινότητες του νομού, οι οποίοι προτιμώνται έναντι των άλλων. Δεύτερη ως προς τη συμμετοχή της στο Διδασκαλείο είναι η πόλη, παρά τον πληθυσμό της, επειδή τα αστικά στρώματα προτιμούν το Γυμνάσιο. Ακολουθούν τα αμιγώς προσφυγικά χωριά, έπειτα τα μικτά και τέλος τα βλαχοχώρια.

Η ίδια φιλοσοφία υπηρετείται και με την ίδρυση του Διδασκαλείου Νηπιαγωγών Φλώρινας το έτος 1925, με σκοπό τη διάχυση της εκπαίδευσης στο γυναικείο φύλο και την επάρκεια εκπαιδευτικού προσωπικού, ικανού να μορφώσει στη χρήση της ελληνικής γλώσσας τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας.

Η Παιδαγωγική Ακαδημία Φλώρινας (1941-1987)

Οι Παιδαγωγικές Ακαδημίες ιδρύονται με το νόμο 5802/29.9.1933 σύμφωνα με νομοσχέδια που υπέβαλε στη βουλή ο Υπουργός Παιδείας Θ. Τουρκοβασίλης, στέλεχος του κυβερνώντος λαϊκού κόμματος και αποτελούν πνευματικά παιδιά του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Παιδείας Γ. Παλαιολόγου. Σκοπός της ίδρυσής τους, όπως αναφέρεται στην Εισηγητική Έκθεση των νομοσχεδίων είναι η αναβάθμιση του επιπέδου των δασκάλων, αφού καθιερώνεται η προπαιδεία της γυμνασιακής εκπαίδευσης.

Η Παιδαγωγική Ακαδημία Φλώρινας ιδρύεται με το ΝΔ της 14.9.1941, με πρώτο Διευθυντή τον Κ. Σπετσιέρη και διδάσκοντες, το πρώτο έτος, τους: Τιμολέοντα Λιάκο (γυμνασιάρχη αρρένων), Πρασίνο Λεωνίδα (φιλόλογο), Ασπρουλάκη Ιωάννη (μαθηματικό), Χαραλαμπίκη Ηλία (γυμναστή), Τριανταφύλλου Παντελή (μουσικό), Λέντζου Περσεφόνη (Καθηγήτρια Τεχνικών). Τον πρώτο χρόνο εισάγονται 57 αγόρια και κορίτσια, τα οποία εξετάζονται για αρτιμέλεια από τον Επιθεωρητή Σωματικής Αγωγής και στη συνέχεια μετέχουν σε γραπτές εξετάσεις στα Νέα, Αρχαία, Ιστορία, Μαθηματικά, Φυσικά, και έπειτα σε Πρακτικές Ασκήσεις στην Ιχνογραφία, τη Γυμναστική και τη Μουσική. Η Παιδαγωγική Ακαδημία Φλώρινας εγκαθίσταται στο 4ο Δημοτικό Σχολείο Φλώρινας, ενώ υπήχθησαν σε αυτήν ως πρότυπα το 6ο πεντατάξιο Δημοτικό σχολείο Φλώρινας και το 7ο μονοτάξιο. Με το Κανονιστικό Διάταγμα της 10.2.1944 αποφασίζεται η μεταφορά της έδρας της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Φλώρινας στην Έδεσσα. Το Διάταγμα ανακαλείται με άλλο της 2.8.1944, ενώ τον Ιανουάριο του 1948 ιδρύεται ειδικό τμήμα Νηπιαγωγών.

Στην Παιδαγωγική Ακαδημία Φλώρινας φοίτησαν συνολικά 4.894 σπουδαστές, από τους οποίους οι 1291 (το 26,4%) κατάγονταν από τον νομό της Φλώρινας. Η Ακαδημία στεγάστηκε στο κτήριο του Δ' Δημοτικού Σχολείου, ως το έτος 1983-1984, οπότε και μεταστεγάστηκε σε νέες κτιριακές εγκαταστάσεις. Ο κύκλος ζωής της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Φλώρινας ολοκληρώθηκε το 1987, περίοδο κατά την οποία το αίτημα για ανωτατοποίηση της εκπαίδευσης των δασκάλων και η αναθεώρηση του σχετικού προβληματισμού, οδήγησαν στη δημιουργία του θεσμικού πλαισίου ίδρυσης των Παιδαγωγικών Τμημάτων.

Αν επιχειρήσουμε μια συνολική θεώρηση της προσφοράς της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Φλώρινας, θα πρέπει να τονίσουμε ότι, παρά τις δυσχερείς συνθήκες στέγασης και λειτουργίας της, συνεισέφερε

στην παραγωγή ικανού αριθμού ντόπιου διδακτικού προσωπικού που συνέβαλε στην πολιτισμική αναβάθμιση και την πνευματική πρόοδο της περιοχής. Παράλληλα, η Παιδαγωγική Ακαδημία, ως πνευματικό ίδρυμα υπήρξε φορέας γόνιμου επιστημονικού, παιδαγωγικού και πολιτισμικού προβληματισμού και σφράγισε με την παράδοση που δημιούργησε την πνευματική ζωή της πόλης.

Χρήσιμοι Τηλεφωνικοί Αριθμοί και Διευθύνσεις

Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών του Π.Δ.Μ., 3ο χλμ. Εθνικής Οδού Φλώρινας-Νίκης, 531 00 Φλώρινα, Τ.Θ. 21

Τμήματα

Τμήματα στη Φλώρινα	Τηλεφωνικός αρ.
Γραμματεία Π.Τ. Δημοτικής Εκπαίδευσης	23850 55004
Γραμματεία Π.Τ. Νηπιαγωγών	23850 55100
Γραμματεία Τ. Ψυχολογίας	23850 55200

Βιβλιοθήκες

Βιβλιοθήκη της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών	23850 55052
Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Φλώρινας «Βασιλικής Πιτόσκα», Αργυροκάστρου 1	23850 23118
Γ.Α.Κ. (: Γενικά Αρχεία του Κράτους), Λεωφ. Αβέρωφ 36,	23850 45750
Παιδική και Εφηβική Βιβλ., Λεωφ. Ελευθερίας και Λυσιμάχου	23850 45411
Φ.Σ.Φ. "Αριστοτέλης" - Βιβλιοθήκη, Πλατεία 7 Ηρώων 1944	23850 22754

Πολιτιστικοί φορείς, Μουσεία

Αρχαιολογικό Μουσείο, περιοχή Σιδηρ. Σταθμού	23850 55052
Λέσχη Πολιτισμού – Λαογραφικό Μουσείο Μεγ. Αλεξάνδρου	23850 22277
Ωδείο Φλώρινας Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας	23850 46542
Πινακοθήκη Φλωριναίων Καλλιτεχνών, περιοχή Σιδηρ. Σταθμού	23850 45205
Πολιτιστικό Κέντρο Φλώρινας, Αργυροκάστρου 1	23850 29677
Στέγη Φιλοτέχνων Φλώρινας - Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, Λεωφ. Ελευθερίας 103	23850 29444
Φ.Σ.Φ. "Αριστοτέλης", Πλατεία 7 Ηρώων 1944	23850 22754

Συγκοινωνίες

Ο.Σ.Ε.	23850 55052
Κ.Τ.Ε.Λ. αστικών γραμμών	23850 22277
Κ.Τ.Ε.Λ. υπεραστικών γραμμών	23850 22430
Κ.Τ.Ε.Λ. Φλώρινας	23850 22430
Κ.Τ.Ε.Λ. Αμυνταίου	23860 22219
Κ.Τ.Ε.Λ. Αθηνών	210 5130427
Κ.Τ.Ε.Λ. Θεσσαλονίκης	2310 595418
Κ.Τ.Ε.Λ. Λάρισας	2410 530249
ΤΑΞΙ	23850/ 22700, 23800, 22800, 23100

Ξενοδοχεία

"Ελληνίς", Παύλου Μελά 39	23850 22671-2
"Λύγκος", Ταγμ. Ναούμ 1	23850 28322-3
"Φιλίππειον"	23850 23346, 28433
"Φιλαρέτη", Ικάρων 4	23850 23587,23437
"Φαίδων", Βίγλας 1	23850 44800
"Emerald suites", Κωνσταντίνου Καραμανλή 47	23850 22777

Τηλέφωνα Ανάγκης

Άμεση Δράση	23850 22100
Γενικό Νοσοκομείο	23850 22555-6
Κέντρο Άμεσης Βοήθειας	23850 22166
Πυροσβεστική	23850 22199
Τροχαία	23850 22202